Incipit prologus

sancti Bonauenture ī apologiā pauperꝝ aduersus eorūdē calūniatorē

Summi legislatoris īuiolabilis constat diffinitione sancituꝫ. sic maiestati eterne cultum debitum esse reddendū ꝙ idoloꝝ cultura vitetur. Sic redigendū intellcm̄ creatū in summe veritatis obsequiū. ꝙ nullus falsitati prebeatur assensus Sic vacandū sanctificationi spūuꝫ ꝙ feriet̄ a seruitute carnaliū voluptatuꝫ Sic deīqꝫ virtutū deiformiū a ꝓpbādā esse rcitudinē. ꝙ deformātiū vitiorū prauitas reprobet̄. Propterea sicut veritatē fide ⁊ moꝝ amore p̄cipuo iubemur d̄siderare ac querere. sic ⁊ erroēs eidē oppositos sūmo astrīgimur horrore vitare. tātoqꝫ vehemēti⁹: q̄ꝫto ꝑniciosiores esse ꝓbantur. Qd̄ ꝙ scripture sacre catholicos tractatoēs nō latuit. mox vt suboriri senserūt ꝑuersoꝝ dogmatū germina. magno studuere conatu illoꝝ conuulsioni opaꝫ diligētē impēdē. ne si ī altū succrescerent. sationis dn̄ice semina suffocarēt

Porro dieb⁹ istis nouissimis q̄bus euidentiori claritate veritatis euāgelice fulgor illuxerat. qd̄ absqꝫ ꝓfluētiuꝫ exuberātia lachrymaꝝ nequaq̄ referre valem⁹. dogma qd̄dā pullulasse iāqꝫ in scriptis redactū repp̄imus. qd̄ tanq̄ fum⁹ horridus de puteo abyssali ꝓrūpēs. ipsius qꝫ solis iusticie splēdentib⁹ radijs se directe obijciēs xp̄i anaꝝ mētiū hemisperiū obscurare cōtendit Ne igitur tā ꝑniciosa labes. nō sine dei offensa ⁊ animaꝝ discrimine dissimulata concrescat. p̄cipue cū calliditate serpentina pietatem in sup̄ficie preferat. reuelanda est facies indumenti eius. vt clare detecta fouea possit euitari ruina. Sane cum hm̄oī fabricator erroris. cuꝫ adhuc sit viator vt credimus corrigi pōt ꝑ dei clemētiā. solicite pro eo interpellandus est xp̄us vt sue vocis virtute ac sapīe lumīe. ei⁹ quā saulo quondā exhibuerat miserationis non immemor. ⁊ ꝓteruientē deterreat: et sup̄bientē hūiliet. ⁊ errantē requirat corrigat et reducat Et qm̄ meliora sunt vulnera diligentis q̄ꝫ fraudulenta odiētis oscula. neq̄ q̄ꝫ peccatoꝝ oleo adulatioīs videlicꝫ: impīguādū est ipsius lāguidū caput nec tumidi cordis apostema palpādū quinpotius ꝓcacis hoīs erectā ceruicem oꝫ dura increpatione ferire. non quidē amari cordis odio sꝫ trāq̄lle mētis emulatoria charitate Ip̄m ꝟo dogma pestiferꝝ ordinato cōpetit improbare ꝓgressu. vt ꝑ modū apologie obiectioni coaptetur rn̄sio: et impugnatiōi defensio corrn̄deat ex aduerso

Quoniā igitur primo ꝑfectionis euāgelice apicē conat̄ deijcere. de hinc p̄cipitare menia. tertio euertere fundamenta. tandē pauꝑm xp̄i ꝓfessionem falsis criminationibus infamatā abominabilē reddere mūdo. quadruplex in contrariū responsionū est instruēda munitio. quaꝝ quelibet tripertita sit iuxta qd̄ exigit materia: quatenus triāgulari hm̄oī armatura euangelici milites velut veritatis scuto circūdati contra fulminantiū teloꝝ acumina protegantur inuicti.

Prime respōsiōis

prima ꝑticula primūqꝫ capitulū. ī quo calūniatoris peruersa intentio detegitur ⁊ vere cōdescensiōis xp̄i sublimis perfectio declaratur.

Igitur libellū illū cui⁹ hoc īitiū ē. tātū p̄sumptiōis sibi assūpserūt quidā hoīes ꝛc. cum emulatione nō s̄m sciam fuisse ꝓscp̄tū

neq; sanā cōtinere doctrinā. q̄ diligē-
ter vult cōsiderare luculenter pōt ad
uertere. Primū q̄ in defensionē illi⁹
libri erronei qui sic incipit Ecce vi-
dētes clamabūt foris. paucis reuolu
tis tp̄ibus p̄ sedē apostolicā reproba
ti. nō absq; rebelliōe est editus. legis
latoris spreta snīa qua in Deutr̄. sāxit
Si difficile atq; ambiguū apud te iu
diciū esse p̄spexeris. veīes ad sacerdo
tes leuitici generis et sequeris snīam
eoꝝ. nec declinabis ad dexterā vl̄ ad
sinistrā. Qui aūt sup̄bierit nolēs obe
dire sacerdotis iudicio et imperio. q̄
eo tp̄e ministrat dño deo tuo: ex de
creto iudicis morietur. Q̄ si tempe
sacerdotij figuratiui vel pōtificis sen
tentie aduersari malum erat. mortisq;
pena mulctandū. multo fortius tem-
pore veritatis et gratie reuelate quā-
do xp̄i vicario plenitudo ptātis col-
lata esse dinoscitur malum eē constat
nullatenus tolerandū. ī fide vel mori
bus eius diffinitioni dogmatisare cō
trariū. approbādo qd̄ ip̄e reprobat. re
edificādo q̄d destruit. defensando q̄d
damnat. Dehinc siquis libri tōlis cō-
tinentiā vigili circūspectione conside
ret. non sanā s; potius insanam ⁊ impi
am disseminare doctrinam oculata fi-
de perpendet. Nā in primo libro fu-
gam persecutionis et mortis. tanquā
actū maxime competentē viris perfe
ctis et sanctis magnis extollit preco-
nijs. abstinentiam vero et ieiunium
tanq̄ sp̄ūalia medicamenta morborū
maxime astruit cōpetere imperfectis
In secūdo vero statum opes hn̄tiuz
ostendere nititur omni laude dignissī
mum. et econtra statum nihil habēti-
um periculosum astruere conat̄ atq;
imperfectum. In tertio religiosorum
mendicantium pauperiem ⁊ abiectio
nem q̄tis pōt cauillationū versutijs
impugnare mōlitur Ex quibus patē

ter colligitur. q̄ hmōi perniciosa do-
ctrina non tantum sedi apostolice. sed
etiam sedi dei et agni aduersatur ap̄-
te Cum enim sanctū euangeliū btōs
dicit pauperes. btōs qui lugent. bea-
tos qui esurient. btōs qui cuz gaudio
et desiderio p̄secutionem patiuntur.
vt sic nos ad artam ducat viam que
ducit ad vitā. Hic econtrario dogma
tisat perfectos et beatos qui persecu-
tionem fugiunt. qui ieiunia soluunt. q̄
redditibus affluūt: qui etiam summis
honoribus extolluntur. Quod q̄ sit
alienum a saluatoris doctrina nemo
christianus ignorat. cum ⁊ ipse magis
ter omniū xp̄ūs. non ad solatia car-
nis. sed ad supplicia crucis discipulos
suos semper inuitet. Deniq; q̄ p̄uer
si fuerit zeli amaritudine motus qui
predictum edidit librum. et libri decla
rat titulus. progressus et terminus.
Nam cū aduersus eum scribat q̄ con
tra libellū damnatum opusculū q̄ddā
composuit cuius initiū est Manus q̄
contra omnipotentem erigitur. ī quo
scd̄m totalem intentionem scribētis
et continentiam libri: paupertatis exi
mie perfectio defenditur astruitur et
laudatur. Hic econtrario titulū libel
lo suo premittit q̄ liber hic est cōtra
aduersarium perfectionis christiane ⁊
prelatorum ⁊ facultatum eccīe. quasi
non possit paupertatis celsitudo lau
dari nisi in iniuriā xp̄i ⁊ ecclesiastice
dignitatis. in quo se oñdit vel impiū
vel ignaꝝ. duz vel scienter innocenti
falsum īpingit crimē vel ex inconside
ratione ꝓpria non aduertit q̄ diuersi
status in eccīa xp̄i cōmēdari p̄nt lau
dibus p̄celsis ⁊ ꝓprijs. nō tn̄ dissonis
q̄q̄ diuersis Nūq̄d enim qui commē
dat virginitatem aduersarius censen
dus est esse cōiugij. aut qui laudat so
litudinem aduersarius dicendus ē ce
nobitice vite? Certe sancta mr̄ eccīa

que in laudib⁹ cuiuslibet cōfessor̄.pie decātat. Nō est inuētus similis illi q̄ cōseruaret legez excelsi.nō ꝓpter hoc detrahit apostoloꝝ choro glorioso vl̄ cādidato exercitu martyꝝ.cū quilibz stat⁹ suā p̄rogatiuā hz . de q̄ pot sine alioꝝ iniuria specialit̄ ꝯmēdari Porro vbi laus filioꝝ nō diminuit sed amplificat laudē patꝝ.cōmendatio spūaliū pauꝑm poti⁹ cēsenda est exaltatio q̄ꝫ depressio p̄latoꝝ. Ex q̄b⁹ aꝑte relinq̄tur p̄fatū titulū a falsi crimīs īpositiōe sūpsisse originē . ꝑ quē pauperꝝ hostis molit̄ ꝓcurare discidiū int̄ patres et filios tutores ⁊ orphanos.nutritios ⁊ alūnos.vt sic patronoꝝ suorum subsidio destitutos deglutiat īopes.rapiat pauꝑes interficiat innocētes Hmōi enī pauꝑes de quoꝝ nūero fuit ille ꝯ quē scripsit .in ipso sui libri exordio de presūptione notat. de amore ꝑuato.de sui cōplacentia iactātia ⁊ arrogantia inaudita.videlz q̄ se preferūt xp̄o.dū in prima sui oris aꝑtione sic ait Tantū sibi p̄sumptionis assumpserūt quidā hoīes seip̄os amātes.sibimetipsis placentes ac suā non xp̄i iusticiā p̄dicātes.vt cū dicat apostol⁹ estote imitatores mei sicut ⁊ ego xp̄i.ipsi econtrario dicūt estote imitatores nostri in quibus nō sumus imitatores xp̄i Hec nāq̄ sunt ꝑma ꝟba ipsius in quib⁹ aperte declarat q̄ lib̄ ipse totalis trahit originē ab eo qui ē mendacij pater ⁊ ī veritate non stetit qui homicida fuit ab initio ⁊ accusator fratrū Qui eī tales inter eccīe mēbra sunt.certe si qui sunt.tanq̄ꝫ luciferiana tumescentes suꝑbia ex hac ⁊ et̄na vita delēdi sunt.q̄ si reꝑiri nequeunt q̄ non sunt vel in ventū loquit̄ vel innocētes calūniatur.nō attēdēs illud sapiētis Qui calūniatur egentē exprobrat factori suo.honorat āt euz qui miseret̄ pauꝑis . Nec dubiū dīna ꝓuidentia id gestum esse .q̄ tali dogmati tale premitteretur initiū vt qui legit agnoscat q̄ libelli huius cōscriptor vt detractor loq̄tur nō vt doctor Sane q̄ detractionis vitiū excecatōnē inducit gregorio in registro dicente. Quid aliud detrahentes faciunt nisi q̄ in puluerē sufilant atq̄ in oculo suo terrā excitāt:vt vñ plus detractionis ꝑflant inde magis nihil veritatis videāt? Ideo ꝑuersi hui⁹ dogmatis cultor sꝑ dū scribit in peius ꝓficit et tāq̄ꝫ cecus in foueā ruit Nam consequēter annectit Quid enī aliud dicē volunt qui in suis scriptis dogmatisant q̄ xp̄us aliqua egit nō ī summe ꝑfectionis ostēsionē sz ī infirmoꝝ seu imꝑfectoꝝ condescensionē.cui⁹ ꝯrriū aliquādo viris ꝑfectis facere licet non vituꝑabiliter sz laudabiliter imo laudabili⁹ agitur q̄ꝫ omittitur? Hoc est qd̄ ꝓ sūmo hz errore qd̄ tq̄ꝫ venenū abhorret et respuit. q̄ xp̄us deus cuius ꝑfecta sunt oꝑa aliq̄d opus effecerit ꝑ q̄d imperfectis cōdescēderit ⁊ infirmis.ac per hoc condescensionez hmōi tāq̄ꝫ rectitudini ꝑfecte cōtrariā ab exēplari oīmode perfectionis oīo astruit eē alienā Qd̄ q̄uis suꝑficie tenus videat̄ excelsam iusticie perfectōnē in xp̄o pretēdere.⁊ iō ad ei⁹ laudē pertinere.q̄ tñ ab ipso actū sūme pietatis excludit . nihil aliud ē q̄ꝫ fontis mīe venas.salutisq̄ꝫ vias inique p̄cludere:necnō et regis eterni condescensiuā clementiā imple blasphemare

Secūda pars primi capituli

Ad defensionē igitur ꝟitatis ⁊ improbationē erroris eligē disponim⁹ exēplo dauid q̄nq̄ꝫ limpidissimos lapides de torrente redūdātis sapīe catholicoꝝ doctoꝝ.q̄b⁹ si pia fide veritati assentire voluerit

nobiscū armetur. si aūt vt effrons re
sistere: ī fronte feriatur Audiat ergo
primū quid super p̄s. dicat Aug⁹ Pa
buit inquit dn̄s loculos: sicut dcm̄ est
de quibusdā religiosis feminis qd̄ mi
nistrabant ei de substātia sua. futurus
erat et paul⁹ nihil tali aliquādo que
rens. et oīa ꝓuincialibus donās Sz
q̄ mlti infirmi ista quesituri erāt. ma
gis infirmoꝝ personā suscepit xp̄us.
Sublimius paulus. nunquid et xp̄o?
Sublimius xp̄us q̄ misericordi⁹ Cū
enī videret paulū non ista quesiturū
prouidit ne damnaret quesituruz. et
prebuit exemplū infirmo Cū eī vide
ret multos ꝓmptos ⁊ gaudentes itu
ros esse ad martyriū passiōis. exulta
turos in ipsa passione fortes cētena
rios maturos ad horreū. tn̄ īfirmorū
quorūdā quos videbat posse turbari
vētura passiōe. ne deficerēt sz potius
volūtatem hūanā volūtati creatoris
coniūgerent. ipsoꝝ personā voluit su
scipere xp̄us in passione dicens Tri
stis est aīa mea vsq̄z ad mortem Hec
Aug⁹. Quid hoc clarius q̄d limpidi⁹
contra aduersariū veritatis dici pōt?
Non enī valet intorqueri ad īfirmita
tē carnis. q̄ ait in loculis et in formi
dine passionis infirmoꝝ ꝑsonā susce
pisse xp̄m. nā et paulus ipse et illi q̄s
ad passionē dicit ire gaudētes. quos
etiā ab infirmis hmōi ī verbo p̄fato
distīguit. a carnis infirmitate cū eēnt
mortales hoīes nequerūt esse immu
nes Btūs q̄z Amb. sup̄ illud saluato
ris ī Luca. transfer a me calicē hunc.
errant inquit in hoc loco q̄ tristiciam
saluatoris ad argumentū molite poti
us a principio q̄z suscepte ad tp̄s īfir
mitatis īclināt. et naturalis sensui cu
piunt detorquere sn̄ie. Nusq̄z magis
pietatē eius maiestatēq̄z demiror. mi
nus enī mihi cōtulerat. nisi meū susce
pisset affectū Hec scūs Amb. Ex q̄b⁹

apte colligitur. q̄ preter illū generalē
mortis horrorē. qui coīs est oībus tā
in passione gaudentibus q̄z etiā cete
ris. aliquē affectū suscepit ad cōdescē
dendū nō tm̄ carne sz etiā mente īfir
mis Chryso. etiā sup̄ Matheū omelia
xxvij. Elides ait quāta ē xp̄i in cōde
scensione diligētia. sicut cū comedat ⁊
bibat. cū videatur ex aduerso iohāni
faciēs. ⁊ hec iudeoꝝ gratia salutis fa
cit. magis aūt orbis terraꝝ vniuersi.
Quid his clarius dici pōt? In q̄bus
asserit xp̄m condescēdisse in cibo ⁊ po
tu iudeis. qui vtiq̄z infirmi erāt. non
tam carne q̄z mēte. nam et īfirmitatē
carnis ipse iohānes habebat Grego.
insup̄ moraliū xij. sup̄ illud. putas ne
mortuus hō rursum viuat. solēt īq̄t
iusti ī eo q̄ ipsi certū sentiūt quasi ex
dubitatione aliq̄d ꝓferre. vt infirmo
rū in se verba transforment. sed rur
sum ꝑ fortem sn̄iam dubitanti p̄dicūt
quaten⁹ ꝑ hoc qd̄ dubie ꝓferre cernū
tur infirmis aliquaten⁹ condescendāt
et ꝑ hoc q̄ certam sn̄iam ꝓferūt īfir
moꝝ mentes ad soliditatē trahāt Qd̄
dum faciūt exemplū nostri capitis se
quūtur. qui passioni ꝓpinquās īfirmā
tiū in se sūpsit vocē dicens. pr̄ si possi
bile ē transfer calicē hūc a me sz vim
fortitudinis oñdens ait nō sicut ego
volo sz sic tu Hucusq̄z Grego. Per
que patenter oñdit cōdescensionē ad
infirma ⁊ īꝑfecta mortaliū nō solū ad
mēbra xp̄i fortia ꝑtinē sz etiam ad ca
put Tādē magister hugo ī expositio
ne illi⁹ psalmi: bonū ē confidē in dn̄o
sic dicit Hēbat iesus loculos et ea q̄
dabātur suscipiebat conformās se im
perfectis. paul⁹ aūt nolebat sumpt⁹ ac
cipe de euāgelio sz gratis fact⁹ mīster
verbi et inuenitur paul⁹ aliquid ma
ius fecisse q̄z xp̄us Christus aūt ī nu
mero imꝑfectoꝝ inueniri voluit ne p̄
sumerent non accipiētes et cōfūdēnt̄

accipiẽtes ⁊ estimaretur non eẽ xp̄ia
nus faciens q̄d noluit facẽ xp̄us Hoc
catholici doctoris testiõnio quĩto di
recte hostis cõdescẽsionis xp̄i ĩ fron
te ꝑcutitur q̄ non solũ astruit ꝙ mgr̄
ꝑfectionis ex cõdescẽsiõe loculos ha
buerit ꝟmetiã ꝙ oppositũ huius nõ
solũ laudabilit̄ ſz laudabili⁹ hz fieri q̄
omitti. Ut autem hoc clari⁹ eluce
scat cõsideratiõe ꝑuigili attẽdendũ ẽ
ꝙ sic̄ tripliciter bonũ d̄r et etiã malũ
sic et ꝑfectũ ⁊ imperfectũ videlz ĩ ge
nẽ. ex circũstãtia et scd̄m se Bonũ nã
q̄ in genẽ ẽ act⁹ transiens sup materi
am debitã vt ire ad ecciam dare elẽo
synã. Bonũ nãq̄ ex circũstãtia ẽ act⁹
laudabilib⁹ circũstãtijs ĩformat⁹ sicut
dare elemosynã ſuatis debitis circũ
stantijs circa dantẽ datũ et accipiẽtẽ.
q̄tũ ad loca tp̄a et ꝑsonas. Et h̄ duo
bõ deprauari p̄nt ꝑ alicuius circũstã
tie defectũ ⁊ maxĩe ꝓpter inordinatio
nẽ intẽtiõis. vtpote si q̄s in dãdo ele
mosynã vel ieiunãdo vel eũdo ad ec
clesiã. hoc faciat vt gloriã capiat hũa
nã Tertiũ aũt ẽ bonũ ſm se ꝙ nullo
mõ põt esse malũ aut male fieri. sic̄ est
opus ꝟtutis ex charitatis radice ꝓ
cedens. Per hũc etiã modũ triplicit̄
d̄r malũ. Malũ inquã ĩ genere d̄r act⁹
trãsiẽs sup materiã indebitã sicut oc
cidere hoĩem Malũ ex circũstãtia d̄r
actus informat⁹ deordinata circũstan
tia vt cõedere ex̄ horã Mala ſm se sũt
illa. que mox noĩata cõiũcta sunt ma
lo. vt mẽtiri. fornicari. odire ꝟitatem
approbare errores Simili etiã mõ ꝑ
fectũ d̄r tripliciter Perfectũ nãq̄ in
genere ẽ actus difficilis ⁊ excellẽs si
cut est oĩa reliquere ⁊ intrare religio
nez Perfectũ ex circũstantia dicitur
act⁹ difficil' debitis circũstantijs ador
natus. vt relinquere diuitias gaudẽt̄
et ad edificationẽ ꝓximi Perfectuz
aũt ſm se ẽ actus difficilis a charitati.

sublimitate ꝓcedens. vt est motus fer
uide et extatice dilectionis in deũ vel
pure et plene dilectionis ad inimicuz
Iux̄ hunc etiã modũ imperfectũ d̄r
tripliciter Imꝑfectũ q̄ppe in genere
d̄r actus facilis ad quẽ hũana infirmi
tas inclinatur sicut fugere mortẽ pe
cuniã possidere Imꝑfectũ ex circũstã
tia d̄r actus ĩformatus circũstãtia in
clinãte ad infime iusticie statũ vt vim
facienti dimittere vestẽ ꝓpter fugam
maioris iniurie. Imꝑfectũ aũt ſm se
q̄d nullo modo põt stare cũ ꝑfectiõe
euangelica. sicut ducere vxorẽ ⁊ fuge
re pauꝑtatẽ Cũ igitur tã multiformi
ter dicatur tã ꝑfectũ q̄ imꝑfectũ clar̄
est ꝙ sicut malũ ex genere p̄t fieri bo
nũ ex circũstantia vt occidere hoĩem
q̄ malefic⁹ ẽ ⁊ q̄ lex iubet ⁊ q̄ reipu
blice confert ⁊ cconuerso bonũ ex ge
nere põt fieri malũ ex circũstãtia. vt
pote dare elemosynã ꝓpter vanã glo
riã. sic et ꝑfectũ in genere p̄t fieri ĩꝑfe
ctũ ex circũstãtia. vtputa sua reliq̄re
modica vt quis capiat maiora bõ ec
clesiastica. vel ab oĩ actu libidinis car
nalis continere ꝓpt̄ corꝑis vitã ꝓlon
gandã: ⁊ ep̄rio ĩꝑfc̄m ĩ genere põt fie
ri ꝑfc̄m ex circũstantia. vtpote fugere
mortẽ. vt q̄s gloriosi⁹ ⁊ fructuosius ⁊
oportuni⁹ patiat̄ ꝓ dño q̄uo fugit xp̄s
et apl's paulus. sic ⁊ incõsimilib⁹ silit̄
est iudicãdũ Ex his patẽt̄ liquet. q̄d
veraciter de xp̄i opibus sentiẽdũ est
Nã cum loquimur de xp̄i opib⁹. põt
fieri ſmo de eius ope interiori vl' exte
riori Interi⁹ dicim⁹ opus opans: ex
terius opus opatum. Omne aũt op⁹
xp̄i opans siue interius ẽ ꝑfectissimũ
q̄ ex ꝑfectissima charitate ꝓcessit. et
hoc est opus et actus ꝑfectissime vo
luntatis et virtutis. Opus ꝟo eius
exterius in se consideratum aliquãdo
fuit ꝑfectũ d̄ genere act⁹. vtpote mor
ti se offerre vel aĩam ꝓ ouib⁹ ponere

aliquādo imp̄fectū. vt a facie p̄sequē-
tiū fugere et seipsum abscondere. et p̄
amotione calicis exorare Verūtamē
hoc op⁹ relatū ad xp̄i charitatē: et rō
nem. et cām. q̄re hoc faciebat. et ad p̄-
sonam suā: efficitur p̄fectissimū Unde
Ber. in s. de btō Andrea tractās illd̄
si fieri pōt transeat a me calix iste. ait
Agnosco ī duce belli pusillanimē tre
pidationem. agnosco egroti vocē in
medico. agnosco infirmitatē gallinam
cū pullis. cōsideo charitatē. stupeo di-
gnationē. expauesco hūilitatē Miseri
cors dn̄s n̄ btī andree robustū sibi sū
psit affectū. q̄ nō ē sanis op⁹ medic⁹
sz male habētib⁹. etsi quē dignatio tā
ta scādalisz. plane meretur audire An
oculus tuus neq̄ ē q̄ ego bonus suz
Huic enī odor vite in mortē ē. Quid
enī magnū fuit dn̄e Jesu si accedente
iā hora mortis p̄pter quā veneras in
trepid⁹ stares. tq̄ ptātē habēs ponē
di aīam tuā et nemo tollebat eā a te?
Aut nō lōge gloriosius fuit qn̄ q̄dē
totum propter nos agebatur. vt non
so^m passio corp̄is sz etiā cordis affcūs
p̄ nob̄ faceret et q̄s iustificabat mors
tua nihilominus et trepidatio robu
stos: et mestitia letos: et tediū alacres
et turbatio q̄etos faceret. et desolatio
consolatos? Hucusq̄ Ber. Et hocip
sum est qd̄ dixit Augu. in auctoritate
sup̄ius allegata. q̄ sublimius aliq̄d fe
cerat Paulus q̄ opus quod fecerat
xp̄us. nec tn̄ paulus sublimius xp̄o.
imo christus sublimi⁹. quia misericor
dius. Quod ideo dicit q̄ ipsa ꝯdn̄sio
xp̄i q̄ membris suis cōdescendebat ī-
firmis et imp̄fectis ex sublimitate p̄ce
debat p̄fectissime charitatis Sicut eī
humanam assumendo naturā in nr̄is
quidē factus ē humilis sz in p̄prijs p̄
māsit excelsus. sic ex sūme charitatis
dignatione ad act⁹ quosdā nostre im
becillitati et imp̄fectioni conformes

deprimitur. et a sūme p̄fectiōis rcītu
dine nō curuatur. Ac p̄ hoc verū est
q̄ xp̄i p̄fecta sunt oīa op̄a ad ipsuz re
lata. verū etiaz est q̄ xp̄s etiā fecit ali
qua op̄a: infirmoꝝ in se suscipiendo p̄
sonā et ad nostra cōdescēdēdo īfirma
et imperfecta Verū nihilo minus q̄
eoꝝ opposita laudabiliter p̄nt fieri. et
laudabilius ē facere illa pro loco ⁊ tē
pore q̄ omittere Verū est etiā q̄ nū
q̄ ex hoc discipulus est sup̄ magistrū
q̄ nullus tanta charitate ascendit ad
illa fortia q̄ta xp̄us condescendit ad
ista infirma. et iō magister ē sp̄ supra
discipulum. xp̄us videlz supra oēz ho
minem quātūcunq̄ perfectum. Hec
oīa si pie et diligenter is cui respon
detur sciuisset aduertere: nunq̄ tot ꝯ
xp̄i ꝯdescensionē p̄tulisset ineptias.
Et nūc si mīa dei preuētus vt p̄ oēz
modū optamus et suppliciter petim⁹
hūilitatē discē velit. nō altēi conabit̄
heretice prauitatis crimē impingere:
sz p̄priū corrigere ac deplorare stude
bit errorē. nisi forte qd̄ auertat deus
de nūero sit illoꝝ. qui xp̄i sublimis et
humilis altā et ꝯdescēsiuā ignorātes
iusticiā et inflexibilem quēdā magr̄o
p̄fectiōis attbuentes errorē. vere ac
pie xp̄i iusticie cōuīcūtur esse ꝯrij po
tius q̄ subiecti

Prime respōsiōis

scd̄a p̄ticula scd̄m q̄ capl̄m in q̄ capi
talis error circa notificationes p̄fcio
nis et īperfectionis elidit̄: ⁊ vere per
fectionis exēplaritas ⁊ dr̄a ipsius ad
imperfectionē reseratur

Quēadmodū āt condescēsio
nis xp̄i aduersariū valida do
ctoꝝ p̄strauit auctoritas. sic
et peruersi ei⁹ dogmatis caput p̄prie
assertionis mucro detrūcat. dum idē
perfectiōis euāgelice oppugnator: im
pijs sensib⁹ inuertendo scripturas et

imperitis ꝑmõib⁹ ĩuoluẽdo sn̄ias nõ solũ a veritate dissentit. verũetiã sibi ipsi ꝯdicit. Quãta nãq; sit in sequentibus intellcũs ꝑuersitas. quãtus scp̄turaꝝ abusus q̃ta ĩuolutio sentẽtiaꝝ q̃taq; repugnãtia sensuũ q̄ longũ esset explicari ꝑ singula prudenti lcõri sufficere credimus si aliqua illoꝝ succincte tãgam⁹ Siquidẽ a diffinitione ꝑfectionis quasi capitale sumẽs exordiũ dicit. q̄ ꝑfectio huius vite ẽ non vt pctm̄ non habeam⁹ ꝫ ne regnet in nostro mortali corpe Hoc q̃uis sit veraciter et catholice verum ⁊ a sanctis acceptũ. q̄ tñ ĩ hoc ꝑfectionis euãgelice terminũ ponit ⁊ complemẽtũ constituit a vera ꝑfectionis noticia ꝓculeẽ cõuĩcitur Nã cũ oĩs hõ ad hoc q̄ pctm̄ in ipso nõ regnet diuino sit precepto astrict⁹. oĩs igit̄ hõ teneret̄ esse ꝑfcũs Iteꝝ si q̃ztacũq; charitas ꝑua ad hoc sufficit sequitur q̄ mĩma charitas ad ꝑfectiõis culmẽ attingit Quid igitur dicit Aug⁹ q̄ charitas meretur augeri vt aucta mereatur ⁊ ꝑfici? Amplius si ꝑfectio ẽ q̄ pctm̄ in nobis nõ regnet. igitur imꝑfectio ẽ q̄ regnet. Sed cũ pctm̄ in nob̄ non põt regnare nisi cũ sumus in pctõ mortali. oĩs igitur ĩꝑfectio ẽ pctm̄ mortale Quod q̃ absurdũ sit ⁊ a veritate dissentiat. nẽo qui aliquid nouit ignorat Dehĩc vigilãs lector attẽdat. q̃lit̄ ĩ seq̃ntib⁹ imperfectionẽ diffiniẽs sibi ipsi ꝯdicat aperte Subdit enĩ imperfectio ẽ circa possibilitatẽ hũane conditionis nõ cõformari xp̄o Sed h̄ põt eẽ nõ solũ absq; pctõ mortali q̄ null⁹ ad h̄ tenetur. verũetiã absq; veniali in his potissimũ que sunt cõsilij ⁊ in nostre ponuntur libere volũtatis arbitrio. Ac per hoc omitti pñt absq; vllo peccato. sic̄ expresse ptz in voto paupta⁊tis ⁊ continentie ꝟginalis Qd̄ ãt subiũgit dicẽs q̄ a mandatis xp̄i et eius opib⁹ discordare ẽ ĩperfectio a q̃ apostolus discipulos dehortatur. nõ solũ a precedentib⁹ dissonat. verũetiã repugnãtiã ĩ se claudit manifestã Nam discordare a xp̄i mandatis sꝑ est pctm̄ mortale. discordare vero a xp̄i operib⁹ p̄t esse pcc̄m veniale vel oĩno nulluz peccatũ Apparet igit̄ q̄ seipsum neq̃ q̃z intellexit dũ ĩ eadẽ ꝓpositiõe duo sibi ꝯria simul includit. Deiñ q̄ ꝟba ĩculcãs de ĩperfectionis notificatiõe subnectit dicẽs. ĩperfectio vite ẽ a regula iusticie ⁊ a vestigijs xp̄i distorq̃ri vbi xp̄m posset scd̄m carnẽ corruptibilẽ imitari. oñdit se non solũ veritatis intelligentia vacuũ. ꝫ etiã verbis veritatis egenũ. Verũ de verbis cura permodica magis ãt discutiẽda ꝟbi sn̄ia ⁊ abijcienda tanq̃z distorta Dicit enĩ q̄ imperfectio ẽ distortio a regula iusticie. constat ãt q̄ iusticia ẽ rectitudo volũtatis sicut d̄t Ancel. Si igit̄ ẽ quedã iusticia perfecta quedaz imperfc̄a. seq̃tur nc̄ario q̄ sit quedaz iusticia distorta. Ampli⁹ si ẽ rc̄itudo iusta. distortio etiã ĩiusta: si igit̄ ĩperfectio ẽ distortio imperfcm̄ erit iniustũ. Sequit̄ ergo si ĩperfectio ẽ distortio q̄ aliqua iustitia sit ĩiusta. Deniq; cũ virtus oĩs vt ait augustin⁹ sit recta rõ necessario sequit̄ q̄ distortio sit pctm̄ Si igit̄ vniuersaliter ĩperfectio ẽ distortio: sic ĩperfc̄io vniuersaliter erit pctm̄: cũ aliq̃ charitas sit imperfecta. ꝯña necessaria p̄t inferri q̄ charitas sit peccatrix Ac per hoc colligit̄ ex p̄missis ꝑm notificationes ĩperfectiõis prehabitas: q̄ iusticia sit iniusta rectitudo distorta et charitas viciosa Ad maiorẽ q̃z imperitie sue declaratiõez paulo post subdit. q̄ sapiens magnaz asserit esse gloriã sequi dñm. et quod simpliciter dictum est vniuersaliter ĩtelligitur. Quod si verũ est cũ velle sequi dñm in aliquibus suis actibus

sit magna presūptio. vtpote ī miracu-
lis iudicijs. ī vīdictis. ⁊ ī preuidēdis
in futuris. et cōsilib⁹. igit̄ si hoc v̄bū
simpliciter dictū est vniuersalit̄ ītelli
gendū. aut magna erit gloria seq̄ dn̄z
in his ad q̄ aspirare ē p̄sūptuosū ⁊ im
pitū. aut s̄m isti⁹ puersum iudiciū sa-
piēs dixit falsū. Huic q̄z demētie et
aliā nō minorē adiūgit dicēs q̄ xp̄s
adolescēti dixit sequere me nō distin-
guēs ī quibus ⁊ qualib⁹ sz simpliciter
et magna dicit p̄sūptione velle distin
guē vbi dn̄s non distinxerit nec dēre
distīguē. q̄ legislatoris ē ꝓpriā legem
īterpretari quā cōdidit In qua q̄dez
assertiōe et ipsi fidei et scōꝝ p̄m snīe
et sibimet contradicit apte Nā si xp̄s
nihil ī s̄moue ꝓprio q̄d ipse nō distin-
xit nec nos dēmus distinguē. cū dicit
p̄ maior me ē errat catholice fidei sē
sus q̄ docet̄ n̄ ad xp̄i dīnitatē sz ad ei⁹
tm̄mō hūanitatē prefatū v̄bū eē refe
rendū Errāt nihilomin⁹ scī q̄ xp̄i elo
quia explanādo et distinguēdo expo
nunt ⁊ exponendo interpretātur Er
rat et ipse qui cōsequēter in hoc v̄bo
etiā distinguit dicens q̄ nō intelligit̄
de actib⁹ spectantibus ad graduū ⁊ di
gnitatū distinctionē sz de alijs tm̄ Ve
rū nec his content⁹ stultitijs subiun-
git et alias. asserens q̄ dicere deū ali-
quid p̄cepisse p̄fectis nō imp̄fectis er
ror sit manicheoꝝ et res magni p̄iculi
non attēdens q̄d sacer dicit Hierony
mus cōtra iouinianū li. secūdo Dicit
enī Nunquid oīb⁹ preceptū ē ne du-
as tunicas habeāt ne cibos ī pera. es
ī zona. calciamēta ī pedib⁹ vt vendāt
vniuersa que hn̄t et sequātur iesum?
Sed de his qui volūt eē p̄fecti. Alio
quin cur a iohanne baptista aliud mi
litib⁹ aliud precipitur publicanis? hec
Hieronymus Quib⁹ patent̄ oñt hāc
suā imo scripturaꝝ snīam quā hic no
uellus doctor iouiniani erroneū dog

ma secutus hereticā asserit ⁊ p̄iculosā
Sane quod addit mandatis hominē
imperfectū non effici quia mandatuz
sanctum bonū ⁊ iustū: nō operat̄ mor
tē. sz imp̄fectio mors quedam est: ma-
feste verū probans p̄ manifeste falsū.
simul sui ipsius imprudentiam decla-
rat ⁊ errorem Certū enī est q̄ manda
ta nec imp̄fectos faciūt nec p̄fectos.
cū tam hi q̄z illi ad eoꝝ obseruantiam
astringātur Certū est etiā q̄ imp̄fēio
a p̄fectione nō discrepat. sicut mors a
vita distat Si enī imperfectio mors
ē aut ē penalis. aut culpabilis Si pe
nalis nullus ē ī hac vita p̄fectus. nec
etiā ipse xp̄us. Si culpabilis ē culpa
mortalis: null⁹ ē igitur imperfectus q̄
non sit p̄ mortale pctm̄ vita priuatus
Q̄ si dicat mortē quādā dicere cul-
pā veīalē. valde impropē loq̄tur. nec
tn̄ declinat errorē q̄ si culpa venialis
est mors faciens imp̄fēm. et cū nō sit
maior rō de vno veniali q̄z de alio q̄-
tiens incidit quis ī veniale pctm̄ toti
ens decidit a p̄fectionis statu Et iteꝝ
cū nullus q̄tūcūq; iust⁹ sit oīo immu
nis a venialibus: nullus erit ī hac vi
ta p̄fcūs ea p̄fectione quā cōsulit xp̄s
q̄d est hereticū et damnandū Ad er-
roris etiā sui cumulationez maiorem
subsequēter annectit imp̄fectionē eē
quādā claudicationē q̄ sub precepto
non cadit sz sb̄ indulgentia. quēadmo
dū sua repetere nō est p̄ceptū sz īdul-
tū. Q̄d est plane falsū. cum indulgen-
tia s̄m Aug⁹. in de bono cōiugali in-
cludit peccatū: et repetere sua imper-
fēis sit licitū sic. i. Coꝝ. vi. dicit glosa
Imp̄fectis licet sua repetere. etiā mo
uendo cām. Huic q̄z sil̄e est q̄ quibus
dam vanis et friuolis interpositis ad
didit q̄ in nouo testamēto etiā qn̄ cā
ꝓlis contrahit̄ matrimoniū ē īdultū
Qui apte contradicit Aug⁹ ī de bo-
no. coniugali. certe inq̄t dubitare fas

non est nuptias nō eē pctm̄ Nō itaqꝫ nuptias scd̄m veniā concedit apl'us. sꝫ illū concubitū scd̄m veniā cōcedit qui fit ꝑ incontinētiā :non solū causa procreandi.sed etiā aliqñ nulla causa ꝓcreandi.quō nuptie fieri nō cogūt sꝫ ignosci impetrant Cōcubitus eniꝫ sola cā generandi incupabillis. solus ipse nuptialis est Hec Aug⁹ Ubi inter ipsum doctorē antiquū et istū nouellū tāta est repugnantia sensuuꝫ et verboꝝ.vt necesse sit alterū eoꝝ asseruisse falsuꝫ Si igitur non suā sꝫ egregij doctoris vult sequi sniam.ne in foueā cadat erroris desinat imperfectōnē d̄scribere ꝑ distortionē et claudicationē.vt nō compellatur ex hoc tāqꝫ distortus et claud⁹ a veritatis tramite deuiare .Qd̄ aūt subdit xp̄m nulla fecisse opa tātū imitanda ꝑfcis ꝓ eo ꝙ nemini ꝑfectionē īuidit quasi nō posset esse gradus ⁊ distinctio ī exemplis xp̄i et v̄bis respectu graduū ⁊ statuū diuersoꝝ in hierarchia eccīe .neqꝫ ē consonū documentis scripture Nam xp̄us dicit spēaliter apostolis Vobis datū est nosse mysteriū regni dei. ceteris aūt in ꝑabolis Et iterū loquēs ad patrē Abscondisti hec a sapientibus et prudētib⁹.⁊ reuelasti ea ꝑuul' Nūquid inuidus deus .ꝙ non oīb⁹ sapīe sui reuelauit arcanū? Constans ē aūt ꝙ sicut sua pro illis qui ea capiebant ꝓponebat eloquia ꝑiter et exēpla Nequaqꝫ igitur ex inuidia.sꝫ ex altissima dispensatione sapientie dei diuidētis dōa sua singulis ꝓut vult.quedā ꝓponūtur imitanda prelatis non subdit. q̄dam spūalibus non aīalibus.quedā ꝑfectis non īꝑfectis.quedā fortiorib⁹ non infirmis sicut expresse ptꝫ in auctoritate premissa Hieronymi contra iouinianū Nec tñ dicimus ꝙ opa cōsilioꝝ ⁊ supererogationū illis solis ꝓponantur qui iam perfecti sunt .quin potius oībus qui ad perfectionis culmen conscendere volunt. q̄d quidez tanqꝫ difficile ⁊ arduum non est oīm sꝫ paucoꝝ Porro rō illa qua sb̄seq̄nter conatur astruere xp̄i opa et exempla equaliter cūctis eē ꝓposita . ꝙ si aliquid egit qd̄ tātū imitandū eēt imꝑfectis videret̄ tūc ꝙ debuisset vxorē accipe et contētionib⁹ se ingerere vt hoꝝ exēpla imꝑfcis p̄beret:nulli⁹ est efficacie sꝫ magne dementie . Nūqꝫ eī rōnem hanc ꝓbabilē crederet nisi ꝑ experientiā carnalis libidinis et cōpugnationē litis cōdescensioni diuīe dulcedinis in nostris infirmitatibus suscipiendis temeritate q̄dā erronea coeq̄ret Ac si aperte diceret. Si christus condescendit infirmitati hñane in actu comestionis ⁊ fuge. par rōne condescendere debuit ī actu carnalis libidinis et litis contentione Alioq̄n ratio sua non valet. Et vere non valet.ꝙ non est simile hincinde . ꝙ in illis infirmitatibus decuit nobis cōdescēdere xp̄ꝫ que communiter respiciunt naturā lapsam. nec aliquā hñt feditatē annexaꝫ.in alijs vero nequaqꝫ Tandē si q̄s vigilanter attendat q̄d finaliter cōcludit et intendit . patent̄ aduertit ꝙ seipsum ꝑalogisando multiplici inuoluit trrore. Ait enim Cū due sint ꝑtes ꝑfectionis.s.sua vēdere ac distribuere ⁊ xp̄ꝫ dñm sequi. sic ad fundamentū religionis requiritur necessario ꝙ oīa sua relinquat. sic ad cōplemētum exigitur ꝙ sua relinquēs xp̄m imitetur in oīb⁹ iuxta possibilitatem hñanam Propt̄ q̄d non ꝑuaꝫ asserit esse blasphemiā. dicē xp̄m in his q̄ scd̄m naturā nostrā gessit non ī oībus sꝫ in aliquibus imitanduꝫ eis potissime qui ꝑfecti esse conātur . Verū licet v̄ba hmōi in superficie videāt̄ aliquā pretendere rōnem.tñ ꝟm veritatem rationatio sua nullum omnino

Prime responsiōis Capitulū scdm

hz vigorē. sz et conclusio multimodā cōtinet falsitatē Nō ei est simile de dimissione suoꝝ. et imitatiōe actuū xpi Nā dimittē sua actꝰ est vnꝰ ⁊ vniformis q̄ pfcioni ñ cōsonat si diminute h̄ ē ꝑm ptē et nō ꝑm totū fiat Actus āt xpi sūt multi formes ⁊ varij. ⁊ q̄uis in cōpatiōe ad xpi psonā oēs sint pfecti tñ ꝑm naturā ꝓpriā q̄dā sūt excellētes q̄dā cōdñsiui sicut in p̄cedētibꝰ aliq̄lit̄ patuit et subsequēter patebit. Sane si verū ē sic cōcludit q̄ pfcio dicat vl'em cōformitatē ad xpi opa. ⁊ ipfcio dissonātiā. mlta p oēz moduz sequūtur absurda Nā cū xpūs mulieres secū comitātes ⁊ ipm sustētātes habuerit seq̄tur q̄ ipfcūs fuerit paulus q̄ hoc recusauit Cū xps inter homīes hītauerit: impfectus fuerit Johānes baptista q̄ relictis turbis solitaria loca q̄siuit Cū xpūs vinū biberit. impfcūs idē baptista. qui vinū et sicerā non gustauit. Cū xpūs solꝰ cū muliere locutus fuerit. impfectꝰ vir q̄ a mulieris consortio se elongat Cū xpūs mulieri peccatrici pedes osculādos prebuerit. impfcūs vir q̄ mulierū cōtactus abhorret ⁊ vitat Cū xps diuidē hēditatē int̄ frēs recusauit īperfcūs erit qui iurgātes ꝓ hereditatis diuisiōe germanos ad pacē ⁊ equitatē reducit Cū xpūs sciēter loculos furi cōseruandos cōmiserit. impfcūs oīs erit q̄ furē dispēsatorē expellēs fidelē requirit Cū xps ī ipsa sua passiōe tacuerit īpfcūs oīs erit qui ꝓ xpo patiēs ꝟitatē dicit Et sic ī pluribus alijs pōt īductio fieri. vt ī fuga et in cōmestione et loculis taceamꝰ. q̄ oīa tā absurda sūt. vt si quis ea conet̄ defēdē nō tā videat̄ errare q̄ insanire.

Vt āt hec et his silia prudēs lector effugiat īcōueīentia. in q̄ is cui rñdemꝰ ex īcōsideratiōe deuēit. attendē dz q̄ deceptiōis hꝰ duplex extitit cā Prīa cā ē. q̄ cū sciret xpz esse oīs pfcionis exēplū modū tñ hꝰ exēplaritatis nesciuit vel aduertere neglexit Scda cā ē q̄ cū clare ppēderz impfectionē a pfcione deficere modū tñ hꝰ defcōnis nō potuit īuestigare. Intelligendū ē igitur q̄ cū xpūs sit ꝟbū īcreatū ⁊ īcarnatū. duplex ē ī eorō exēplaritatis. et̄ne videlz ⁊ tpalis Eterne inq̄. ꝑm q̄ ē splendor eterne glorie ⁊ figura sb̄e dei patris. atq̄ cādor lucis eterne ⁊ speculuz sine macula maiestatis In q̄ quidē speculo cūcta creata relucēt que a p̄ncipio cōditiōis mūdi vsq̄ ī finē pfcionis. ad pfectionē vniuersi totiꝰ tā spūaliter q̄ sensibiliter ꝓducūtur. Et ꝑm hoc est xpūs vt ꝟbum increatū. speculū ītellectuale ⁊ exēplū eternū totiꝰ machīe mundialis Inq̄tū aūt verbū īcarnatū. in assūpte hūanitatis cōuersatione exemplū et speculū ē oīm gratiaꝝ ⁊ ꝟtutuz et meritoꝝ. ad cuius exēplaris imitationē: erigendū est tabernaculū militantis eccīe Juxta qd̄ moysi mysterialiter dictū est. Inspice et fac secundū exemplar. qd̄ tibi in mōte mōstratū ē. Et quēadmodū ab illo vno eterno exemplari indiuiso tā diuerse manāt creaturaꝝ nature ⁊ naturaꝝ pfectiones: ꝑm variā ipsius summi boni pticipationem q̄d perfecte ab vna aliqua creatura capi nō poterat. ꝓpt̄ q̄d et diuersas constituit deꝰ reꝝ spēs ad vniuersi cōpletionē. sic et a ꝟbo illo incarnato tanq̄ ab origīali p̄ncipio grē de cuius plenitudīe accepimꝰ oēs. et tanq̄ a speculo in q̄ ⁊ a q̄ oīs scītatis et sapīe plenitudo ⁊ pulcritudo refulget. diuersi status gradus et ordines ꝑm variam distributionem donoꝝ et variū imitandi modū exemplariter deriuātur. in quibꝰ scdz mlti formē pticipationez multimoda xpi pfcio sic distribuitur. vt sil'reperiat̄ ī

oībus. nec tñ in aliquo vno solo scd̄z
oīmode plenitudinis totalitatē reful
geat. sz q̄libet grad⁹ ⁊ stat⁹ ꝓ sue mēsu
re modulo sz pl⁹ ⁊ min⁹ istiusmōi ex
ēplaris īfluētiā suscipit ⁊ ad ipi⁹ imi
tatōez accedit Refulgēt āt ī xp̄o tāq̄
a totius nr̄e salutis exēplari ⁊ origīa
li principio actus multiformes Nā q̄
dā act⁹ in ipso respiciūt sublimitatez
potētie vt sup̄ aquas siccis pedib⁹ am
bulare: elemēta cōuertere. panes mul
tiplicare. seipsum trāsfigurare. ⁊ cetēa
miracula facere. Quidā sapīe lucē vt
arcana celestia referre. secreta cordiū
scrutari. et futura p̄dicē. Quidā seue
ritatē iudicij. sic vendētes eijcere de
tēplo. cathedras vendentiū colūbas
euertere. et dura īcrepatiōe ferire pō
tifices Quidā officij dignitatē. vt sa
cramentū ꝯficere sacratissimi corp̄is.
man⁹ imponere. ⁊ relaxare pctā Qui
dā condescēsione miserie. vt latē in p̄
secutiōe. trepidare et cōtristari ī mor
te et ꝓ amotiōe calicis p̄rem exorare
Quidā informationē vite p̄fecte. vt
paup̄tatē seruare. virginitatē custodi
re. deo et hoībus seipsum subijcē. no
ctes ī orōe p̄uigiles ducere ꝓ crucifi
xoribus exorare. et morti se sūma cha
ritate etiā ꝓ inimicis offerre Cū igit̄
sex sint hmōi actuū varietates. ī his
vltimis dūtaxat ē ip̄m imitari p̄fcm.
Nā ī his q̄ st̄ excellētie singularis ē
impiū et luciferianū. nisi fuerit alicui
priuilegij singularis dono cōcessum.
In his āt q̄ st̄ seueritatis et dignita
tis ē presidentiū et p̄latoꝝ. In his q̄
condescensionis ē infirmoꝝ. in quātū
loquimur ad actū extrīsecū Nequaq̄
igitur vt dogmatisat: sūma xp̄iane p̄
fectionis cōsistit ī vl̄i imitatione xp̄i.
sz tm̄ illoꝝ q̄ vite p̄fecte imitationē re
spiciūt Ex quo app̄et ꝙ hmōi verita
tis ignorātia. p̄ma fuit ī eo cā erroris
Quā etiā scd̄a comitata ē videlz ꝙ ī
perfectionē a p̄fectiōe rōnabiliter nō
discreuit. dū imprudēter asseruit ꝙ ī
perfectio et p̄fectio dr̄nt sic̄ rcitudo ⁊
distortio. sic̄ iustitia et pctm. sicut pu
ritas et pollutio. sic̄ gloria ⁊ ignomīa
sicut vita et mors. sicut sanitas ⁊ mor
b⁹. sicut incess⁹ et claudicatio Ex q̄b⁹
magna incōueniētia sequunt̄ ⁊ multa
quoꝝ aliqua sup̄ius st̄ exp̄ssa Propt̄
quod diligēs lector aduertat ꝙ p̄fcio
et imp̄fectio nō dr̄nt sic̄ duo ꝯria sz si
cut mai⁹ bonū ⁊ minus bonū sic̄ fini
ꝓpinquū et longīquū sicut maius me
ritoriū et min⁹. sicut magis deiforme
⁊ min⁹. sicut gloria ⁊ scitas ⁊ maior et
minor Quod q̄q̄ intelligentib⁹ sit p̄
se notū. ad tollēdū tñ oēz dubitatōis
scrupulū auctoritatib⁹ scōꝝ ē ꝓbādū
Ait enī Amb. de officijs li. p̄. Officiū
oē aut p̄fcm ē Qd̄ eq̄ scripturaꝝ au
ctoritatib⁹ ꝓbare possum⁹ Hēm⁹ ei a
dño ī euāgelio dcm Si vis ad vitaz
īgredi s̄ua mādata Nō hōicidiū faci
es: nō adulterabis Hec media st̄ offi
cia q̄b⁹ aliquid deest. iō sequit̄ Si vis
p̄fect⁹ eē. va. ⁊ vē. oīa q̄ hēs ⁊ da pau.
et seq̄re me. Hoc ē igit̄ p̄fcm officiū
q̄d greci cachocorma vocāt q̄ corrigū
tur oīa q̄ aliquos poter̄t lapsos hēre
Hec amb. Ex q̄b⁹ colligit̄ ꝙ mediū
officiū q̄d imp̄fcm: nullū dicit pctm̄.
cū consistat in obseruātia mādatoruz
Idē etiā sup̄ p̄mā ꝓpositionē ep̄le ad
Coꝝ. A licitis tp̄are voluer̄t fideles
vt nō solū īnocētes sz et gloriosi vi
deāt̄. Cōcessa eī p̄terire. v̄tutis ē ma
xīe Hec Amb. Si igit̄ vti licitis in
nocētia: cōcessa preterire p̄fcio. ꝯstat
ꝙ īp̄fcio simul cū innocētia stat. Nō
ē g̊ pctm̄ Aug⁹ q̄z de bono cōiugali.
Quid dicturi sumus ad euidētissimā
apostoli vocē dicētis. q̄d vult virgo
faciat. nō peccat si nubat. et si accep̄is
vxorē nō peccasti. et si nupserit vir
go non peccauit Hinc certe dubitare

Prime responsiōis Capitulū tertium

fas non ē nuptias non eē pctm̄. Non itaq; nuptias ſm veniā non cōcedit apl's Nā quis ambigat absurdissime dici non eos peccasse quib⁹ venia cō ceditur? Hec Aug⁹. Constat aūt ꝙ nuptie non stant cū euāgelica ꝑfectio ne. qua eunuchisari docet xp̄us ꝓpter regnū celoꝝ. igitur imꝑfectio nō req̄ rit veniā. nec ē de se aliqua culpa Idē etiā in eodē li. bonū inquit erat q̄d fe cit martha occupata circa ministeriū sāctoꝝ. ſz meli⁹ q̄d maria soror ei⁹ Bo nū susanne in cōiugali castitate lauda mus. ſz tn̄ etiā vidue āne bonū ⁊ mul tomagis v̄ginis marie bonū añponi mus Bonū erat q̄d faciebant qui de sua substātia xp̄o ⁊ suis discipulis mī strabant. ſz melius q̄ oēm substantiaz dimiserunt vt xp̄m dn̄z expeditiores sequūtur Hec Aug⁹. In quibus lu culenter oñt ꝙ ꝑfectū non differt ab imperfectione sicut virtuosum a vitō so. ſz sicut maius bonū a minus bono Hoc ipsum Hieronym⁹ ad ebidiā di cit expresse Vlis ait esse ꝑfecta ⁊ ī pri mo stare fastigio dignitatis. fac quod fecerūt apostoli Et post Non vis eē ꝑfecta et scd̄z tenere gradū v̄tutis. di mitte oīa que hēs da ꝓpinq̄s da filijs nemo te reprehēdit si inferiora secte ris dūmō scias illā tibi iure prelatam que elegerit prima Hucusq; Hiero. Ecce q̄z patenter ait et asserit ꝙ imꝑ fectio que ē scd̄i ⁊ inferioris status et grad⁹ nō dr̄ quid reprehēsibile ⁊ pec catū. Idē q̄z ad demetriadē ait Pro hibētur mala. p̄cipiūtur bō. concedū tur media. suadētur ꝑfecta In duob⁹ primis pctm̄ oē cōcludit̄. reliqua v̄o in nostra posita sūt ptāte vt aut cum mīori gloria vtamur ꝯcessis ac licitis aut ob mai⁹ premiū ea que nobis cō cessa sunt respuam⁹ Hec hiero. Quid his clari⁹ ad ꝓpositū dici pōt? Quib⁹ quātūcūq; tardū ingeniū nisi fortasse fuēit excecatū m̄alicia. ab omni prefa ti erroris caligine non dubitam⁹ pos se purgari maxime si velit aduertere ꝙ recēter baptisat⁹ quāq̄z nōdū per ueīt ad apicē perfectiōis ⁊ meriti nul la tn̄ est infectus labe peccati

Prime respōsiōis

tertia particula tertiūq; capitulū in q̄ euangelice perfectiōis integritas pā ditur eiusq; status sublimis et grad⁹ multiformis aperitur

Quoniā āt scriptoris ītētio n̄ tā dz eē d̄ falsitat. reprobatō ne q̄z de v̄itatis reseratiōe so licita. qten⁹ erroris tenebrositate de pulsa mētalib⁹ legētiū oculis radius vere lucis īfulgeat. iō perfc̄onis noti ficatiōe falsa ⁊ erronea iā improbata. cōsiderādū nob̄ ē ī q̄ perfectio ꝯsistat tādēq; per quē modū vn⁹ stat⁹ perfc̄o nis alterū ī ipsa ꝑfectiōe trāscendit. Sciendū ē igit̄. ꝙ radix forma. finis cōplementū ⁊ vīculū perfectiōis cha ritas ē: ad quā mgr̄ oīm xp̄us legē ⁊ ꝓphetas: ⁊ per cōsequēs vniuersa d̄i documenta reducit Ipsa vero chari tas triplicem hz statum. vnū quidem infimū in obseruantia mādatoꝝ lega lium. scd̄m vero mediū ī adimpletio ne spūalium cōsilioꝝ. tertiū vero sum mū in ꝑfruitiōe sempiternaliū iocun ditatū Ideo triplex est perfectionis dr̄na ī sacra scriptura scripta Vna q̄ dē ncītatis. de qua in deutro. Perfe ctus eris et absq; macula coram dn̄o deo tuo. glo. i. absq; macula criminali Et de hac prosper in de vita cōtem platiua Perfecti sunt q̄ colēdo q̄ de us vult. et null' pctīs quib⁹ deus offē dit̄ adquiescūt Scd̄a ē ꝑfc̄io supero gationis. de q̄ in math. Si vis ꝑfc̄us eē. vade ⁊ vēde oīa que hēs. ⁊ da pau peribus. Et de hac dicit Hierony mus ad eliodoꝝ. Perfect⁹ seru⁹ chri

sti nihil preter xp̄m hz. aut si pret̄ ipsum aliquid hz pfcūs nō ē. ¶ Tertia est pfectio vltimate pleitudis de qua sapiens in prouerbijs Justoꝝ semita q̄si lux splendēs crescit et pficit vsq̄ ad pfectam diē. i. dīne visiōis fulgidā claritatē. Et de hac Aug⁹. primo soliquioꝝ. Vere pfecta virtus ē rō pueniens vsq̄ ad finē quē beata vita cōsequimur. Prima igit̄ ⁊ scd̄a pfectio a tertia differūt sicut meritū differt a premio. Media quoq̄ a prima differt sicut distinguitur consiliū a precepto Oīa v̄o tam consilia q̄ꝫ precepta referūtur ad charitatis īpletionē ⁊ obseruantiā. quā sic describit apl̄s ad thīotheum. Charitas ē finis precepti. de corde puro. conscīa bona et fide nō ficta. insinuās triplicē actū charitatis. videlz declinare a malo. ꝓsequi bona et patienter ferre aduersa. Nā ꝓpter declinationē a malo dicitur de corde puro. ꝓpter ꝓsecutionē bonoꝝ dicit̄ de conscīa bona. ꝓpter vero tolerātiā aduersoꝝ d̄r de fide non ficta. glo. i. n̄ fictili vel fragili. sz contra aduersa forti Quia v̄o hic triplex charitatis act⁹ duob⁹ mōis ab hītu virtutis egredit̄ vel s̄m legē precepti ⁊ obligatiōis necessarie ⁊ vl̄is. vel s̄m legē consilij et obligationis spōtanee et spēalis, ⁊ sequēs īcludit primū ⁊ supaddit q̄tum possibilitas viatoris admittit. hīc est q̄ 2m cū primo d̄r pfcm̄. primū vero absq̄ scd̄o quāq̄ sit quodāmō pfectū respcū tn̄ scd̄i d̄r impfectū. sic dic̄ Ambro. in li. de officijs ī auctoritate capitulo precedenti ꝓposita. Cū igit̄ de pfectione euāgelica loquimur scd̄m cōmunē acceptionē de hac materia ītelligimus Et istiusmodi pfectionis notificationē ex precedentib⁹ colligē possumus. videlz q̄ ipsa sit conformitas viatoris ad xp̄m p illū virtutis hītuz quo supererogatiue declinātur mala efficiūtur bona et aduersa pferuntur. In his nanq̄ tribus tres ptes euangelice pfectionis consistūt Porro cū ex conuersiōe inordīata ad triplex bonū ꝯmutabile. s. exteri⁹. interi⁹ ⁊ īferi⁹ oē pctm̄ trahat originē s̄m cōcupīaz oculoꝝ. supbiā vite. cōcupīaz carnis et hec t̄a vitari hēant nō solū q̄tū ad actū ⁊ ꝯsensū qd̄ fit p v̄tutes illis oppositas v̄metiā q̄tū ad occasionē ⁊ h̄ q̄dē ꝓmotiuū sit ī merito ⁊ expediēs ad salutē. pfectiōis mgr̄ xp̄us ad pfecte declinādū cōcupīam oculoꝝ ꝯsulit q̄ hec oīa tpalia reliquāt̄ s̄m illud math̄. si vis pfectus esse ꝛc. Ad pfcē aūt declinandū supbiā vite. suadet q̄ volūtas ꝓpria abneget̄. iux̄ illud Mathei. q̄ vult venire p⁹ me abneget ꝛc. Ad pfecte aūt declināduz concupīam carnis. edocet q̄ oīs expiētia. s̄m actū generatiue potētie abscindatur sic inquiens illud Mathei. Sūt eunuchi qui se castrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ qui potest cape capiat In hac igit̄ triplici superogatiua declinatione triplici superogatiua declinatione triplicis originis oīs mali primā ptem euāgelice pfectionis consistere et sacra scp̄tura īsinuat. et veri doctores astruūt et sancti patres religionū institutoēs affirmant ¶ Secūda vero ps perfectionis euangelice consistit in supererogatiua ꝓsecutione bonorū que secūdū duplicē vitā videlicet actiuā ⁊ cōtemplatiuā in duob⁹ consistit. videlz ī condescensione ad ꝓximum. ⁊ ī sursū actione mentis in deū Consistit āt supererogatiua condn̄sio charitatis ad proximū in hoc. vt s̄m legē iusticie et misericordie amoris signa ⁊ bn̄ficia n̄ solū ad aīcos: v̄metiā ad inimicos largiflua beīgnitate ꝓtēdā. sz illd̄ mat̄. Diligite īimicos vr̄os. bn̄facite his q̄ oderūt vos Et p⁹. estote perfecti. sic et pr̄ vr̄ celestis pfect⁹ ē Per hūc eti

am modū supererogatiua sursū actio
mētis ī deū ī hoc attenditur vt ꝑm le
gem mentalis mundicie ac pacis per
amorē extaticū in dīnos splendores
ꝛ ardores: sacra mēs deuota sentiat ꝛ
patiat excessum. iux̄ illud apl̄i ad coꝝ
Siue mēte excedim⁹ deo. siue sobrij
sum⁹ vobis Et ad Hebreos Perfe
ctoꝝ ē cibus solid⁹. Tertia deniq;
euāgelice ꝑfectiōis portio cōsistit in
superogatiua ꝑpessiōe aduersi. Que q̄
dē attēditur non solū in hoc vt quis
patiēter aduersa ꝑferat cū sibi supue
nerint q̄ scd̄z legē dei declīari nō pñt
qm̄ ad hoc oēs tenētur verūetiaz vt
ex feruore dīni amoris magno deside
rio illa preoptet: et cū magno gaudio
illa sustineat ꝑm illud Jacobi. Om̄e
gaudiū existimate frēs. cū in tētatio
nes varias incideritis Et post. patiē
tiā op⁹ ꝑfectū hz. vt sitis ꝑfecti et īte
gri in nullo deficientes Hic nāq; est
cōsummatio et ꝑfectionis iuxta illud
prīe Johīs Perfecta charitas foris
mittit timorē Scd̄z igit̄ h̄ arca spūa
lis perfectionis cū inferi⁹ sit tricame
rata. et bicamerata ī medio. in cubito
cōsummat̄ Hoc sane perfectionis ar
canū saluator noster monstrauit in se
metipso tanq̄ in mōte sublimi. q̄ toti⁹
perfectionis ē splēdor speculū ꝛ exē
plar iuxta quod ipse testatur in luca.
Perfectus discipulus oīs erit: si sit
sicut magister ei⁹ Et iō in h⁹ designa
tionē cū hāc docē apostolos voluit in
montem conscēdit nō turbas imꝑfe
ctas alloquens sz discipulos suos. q̄s
ad perfectiōis culmen exaltare decre
uerat Et ꝓpterea sex prefata eo quo
dictū est ordine docet Nam primo di
cens btī pauꝑes spū. inuitat ad perfe
ctā abdicationē tpalium possessionū.
Secūdo addens beati mites. inducit
ad abnegationem ꝓpriarum volunta
tum et sensuuz quibus quis immitis
et ꝓteruus efficitur Tertio subdens
beati qui lugent incitat ad fugam per
fectā carnaliū voluptatū Dehīc sub
iungens. Btī qui esuriūt et sitiūt iu
sticiā et btī misericordes. attrahit ad
iustā piā et condescensiuā ꝓximoruz
supportationem Post hec superad
dēs btī mūdo corde et btī pacifici alli
cit ad sursum actionē limpidā in ītel
lectu. et trāquillā siue pacificā ī affcū.
quib⁹ aīa ꝑfecta viri hirl̄m cōformis
efficit̄ q̄ visio pacis intꝑpretat̄ Tādē
cōcludēs btī q̄ ꝑsecutionē patiuntur
ꝓpter iustitiā qm̄ ipsoꝝ est regnū celo
rū. quasi circulū faciens redit ad prin
cipiū. q̄ in hoc vno sūma cōplet̄ vni
uersoꝝ. ac ꝑ hoc senaria ꝑfectio mino
ris mūdi ī esse reꝑationis et gratie. di
recte correspondet senarie ꝓductiōi
mūdialis machine in esse nature Vlñ
sicut illoꝝ tria prima ꝑtinēt ad distin
ctionez tria sequētia ad ornatū. sic eti
am in his tria prima q̄si distinguēdo
seꝑant anīe vires ab vniuersitate ma
loꝝ vt esse habeāt purū atq; distinctū
tria sequētia quasi adornando easdez
reducūt in deū. vt habeāt esse decoꝝ
atq; ꝑfectū Porro si descendatur ad
singula. tā mira ē correspondētia or
dinis tanteq; silitudinis symbolū. vt
illud q̄d post dierū sex opa d̄r. igitur
perfecti sunt celi et terra ꝛ oīs ornat⁹
coꝝ. in aīa viri ꝑfecti videat̄ esse com
pletū. Propter q̄d instar triū primo
rū operū q̄ sunt mūdi fundamenta ꝛ
triū sequentiū que sunt cōplementa.
tria prima ex his cadūt sub voto. tria
vero sequētia sub desiderio. In cui⁹
rei testīoniū btūs pauperū p̄riarcha
franciscus. in p̄ricipio regule sue tria
prima ꝓponit vt vouenda tanq̄ fun
damenta. d. Regl̄a ꝛ vita fr̄m mīoꝝ h̄
ē. s. dñi nr̄i ih̄u xp̄i sanctū euangelium
obꝑuaē viuēdo ī obediētia sine ꝓprio
et in castitate Alia vero tria postmo

dū vt desideranda ꝯmendat tāq̄ ꝯple
menta dicēs. Attēdāt fratres ꝙ sup
oīa desiderare debent hēre spm̄ dn̄i ⁊
scām eius opationē. orare sp ad deum
puro corde: ⁊ hēre hūilitatē ⁊ paciaz
in ꝑsecutione ⁊ in īfirmitate. et diligē
eos qui nos ꝑsequūtur ⁊ reprehēdūt
et arguūt. vbi illa tria tangit Nā pre
mittit sursum actionem in deū et sub
iungit vltimo condescensionē ad ꝓxi
mū: interponens ī medio tolerātiam
aduersoꝝ Igitur ī tribus p̄mis vir ꝑ
fectus crucifigitur mūdo. trib⁹ sequē
tibus cōformis efficit deo. quib⁹ q̄si
sex alis seraphicis a mūdialibus ele-
uetur et in dīna feratur Deīde digne
huic pauꝑculo sacro qui ꝑfectionem
euangelij perfecte ꝯuauit et docuit. in
apparitione seraphica stigmata sua tā
q̄ sigillū approbatiuū impressit. vt ꝯ
finaliū tꝑm ꝑiculosam caliginem maī
festum nobis ī via ꝑfectionis oñdēt
signū. q̄ reducēmur in xp̄z perfecte ꝟ
tutis exemplar et finem. ac ꝑ hoc do
ceremur ad ꝑfectionē attīgere si tam̄
discamus non alta sape ꝫ hūilib⁹ con
sentire.

De multiplici gradu ꝑfectionis

Cum āt ꝑfectio euāgelica cir
ca quā mō ꝯmoversat ī his q̄
st̄ superogatōis: sit ī p̄cedēti-
b⁹ mr̄ata ꝯsistē. ea ꝟo q̄ superogatōis
sunt nō solū respiciūt dona charisma
tū. ꝟmetiā exercitia virtutū. maīfeste
colligitur ꝙ hmōi ꝑfectio nō sine vir
tuosoꝝ hītuū exercitatione possidet.
Hmōi āt exercitia virtutū superogā
tiū aut fiunt ex mera volūtate absq̄
obligatione. et tūc dicunt quādā ꝑfe-
ctionē actionis ⁊ meriti. aut cū volū-
tate dicunt quādā obligationē. super
inductā ex voto emisso vel ex officio
iniuncto. ⁊ tūc dicūt perfectionē stat⁹
et ordīs. in quo videlicet quis actib⁹
ꝑfcīs ñ solū ē dedit⁹: verūetiā ad act⁹
ꝑfectionis astrict⁹ Que q̄dē astrictio
de ꝑfectione nō minuit: ꝫ poti⁹ culmē
supīducit. ꝙ de tꝑali facit eternū dū
non licet resilire a voto. et de nostro
diuinū facit dū nō solum actū ꝫ etiaz
volūtatē dedicās deo: totū illi offert
et redigit sub iure dīno. dūq̄ ꝓpriam
sacrificat voluntatem. q̄ ē impreciabi
le bonū ⁊ maxime chaꝝ et intimū. of
fert deo sacrificiū medullatū. ac ꝑ hoc
ꝑfectum et integrū et optimū. deo sū
me acceptū Unde aug⁹ tractans illd̄
p̄s Sicut iurauit dn̄o votum vouit
deo iacob: ait sic Quid vouem⁹ deo ni
si vt simus tēplū dei? Nihil enī grati
us possumus ei offerre. q̄ vt dicam⁹
ei qd̄ dicitur in Ysaia Posside nos. ꝫ
Aug⁹ Si igitur ꝑfecti⁹ possidet qui
possidet ad vsum et ꝓprietatē. q̄ q̄ q̄
ad vsum tātū. ꝑfecti⁹ se dedicat q̄ deo
se offert ⁊ q̄ ad vsuz operis. et quo ad
arbitriū volūtatis. Quēadmodū an
celmus in libro de similitudinibus. ꝑ
exemplū sensibile patenter oñdit in
duobus: quoꝝ vn⁹ pro tꝑe offert dn̄o
arboris fructū ꝫ retinet ꝓprietatem.
alter vero largitur vtraq̄: et hui⁹ se
cūdi bonū et oblationē tāq̄ liberali⁹
offerentis. dicit nō immerito debere
preferri. Ac ꝑ hoc iuxta hmōi silitu
dinē. op⁹ vouētis: opē non vouētis
deo acceptabili⁹ eē demr̄at. pro eo vi
delz ꝙ sit ītroducta ex mera libertate
ncītas. graciositatē obsequij nō dimi
nuit. ꝫ consummat. Idē q̄z scribens
epō ꝑisiensi. et eū redarguēs ꝙ cleri
cū de monasterio scī Martini de cam
pis extraxerat ait sic Si omnia agē
da sunt cum consilio. cuius magni cō
silio q̄ eius qui admirabilis ꝯsiliari⁹
deus fortis dr̄? Ipse q̄z cōsulit ad ꝑ
fectionē nitentibus. vt oīa relinquāt
et se sequātur. quod consilium magis

in mõasterio q̃ in alio vite ꝓposito ĩ-
pleri sci p̃res intellexerũt Hoc ipsuz
gregoriꝰ in registro scribens Deside
rio ep̃o ꝓ clerico volente religionem
intrare. dicit sic Minime sit ei impedi
mento vr̃a fraternitas: magis aũt pa
storali admonitione succẽdite vt fer
uor huius desiderio ĩ eo nõ tepescat.
vt qui a turbulẽto secularũ turbarũ
tumultu se segregãs quietis desidẽio
monasterij portũ appetit: non ecciasti
caꝝ curarũ debeat tumultibꝰ implica
ri. sed in dei laudibus secure permitta
tur liber ab his omnibus vt postulat
permanere. Bernardꝰ quoq̃ in libro
de dispensatione ⁊ precepto. Audire
inquit a me vultis. vñ int̃ cetera pnĩe
cõstituta monasterialis disciplina me
ruerit hanc p̃rogatiuã vt scd̃m baptis
ma nuncupetur Arbitror ob perfectã
mũdi abrenũciationem ac singularez
excellentiã vite spũalis q̃ preeminẽs
vniuersis vite hũane generibꝰ hmõi
conuersatio ꝓfessores suos ⁊ amato
res. angelis similes dissimiles hoĩbus
imo dĩnam in hoĩe reformat imaginẽ
configurans xp̃o ad instar baptismi.
dũ per id quod mortificamus mẽbra
nostra que sunt sup̃ terrã rursum xp̃z
induimus ꝯplãtati sil̃itudini mortis
eius. Idẽ etiã astruit glosa sup̃ trice
simũ numeroꝝ dicens Alij vouẽt vi
tulos. alij arietes vel domos. nazareꝰ
semet ipsum Hoc enĩ nazarei votuz.
qd̃ est super oẽ votum. Filius enim
vel filia pecus aut prediuz extra nos
est. semet ipsuz deo offerre nec alieno
labore. sz ꝓprio placere ꝑfectius ⁊ emi
nentius est oĩbus votis Et his oĩbꝰ
ap̃te clarescit. ꝙ religionis votũ ĩ sta
tu perfectionis collocat tanq̃ admini
culans ad perfecte virtutis exercitiũ
Quod intelligẽtes patres. in quarto
concilio toletano statuerunt ꝙ liber
sit clericis ad religionem ingressus.
sic dicentes. Placuit clericos mona
choꝝ ꝓpositum appetentes: ꝙ meliorẽ
vitã sequi cupiũt. liberos esse debere
ab episcopis ad mõasteriũ ingressus
Hoc aũt ꝙ non solũ auctoritatibus
probari põt sz etiã vniuersis scõrum
exemplis qui de clericali statu ad reli
gionem transierũt. adeo certũ ẽ. vt si
quis cõtraire voluerit nõ minꝰ videa
tur desip̃e q̃ errare. Si quis ãt erro
re deceptus prefatis conet̃ obsistere.
asserendo ꝙ perfectius sit manere in
seculo ꝙ circa magis difficile virtus
cõsistit. et difficilius est inter multas
peccandi occasiones peccata vitare. ⁊
mirabilius est hoĩem in medio flãma
rũ nõ vri. et victoriosius ẽ inter nu
merosiores hostiũ acies et frequẽtio
res insultus ⁊ maiora belloꝝ discrimi
na de hostibꝰ triũphare Respondebi
mus non ideo statũ minoris esse v̄tu
tis: ꝙ maioris est securitatis. nec ideo
statũ aliquẽ perfectioris esse iusticie.
ꝙ proximior est ruĩe: nec ideo magis
esse perfectum: ꝙ difficilius est in ip̃o
vitare pctm̃. Est eĩ triplex difficul
tas. Prima proueniens ex nobilitate
et arduitate generis operis sicut om̃i
se castrare concubitu: om̃i abrenũcia
re possessioni. et oĩno se aliene ꝓpter
deum subijcere voluntati Et hec abs
q̃ dubio auget meritũ. iuxta illud ma
thei intrate ꝑ angustam portã. Vbi
glosa Satis angustũ est oĩa p̃termit
tere vnũ solũ diligere: vnũ q̃rere ad
vnũ quotidie pulsare. ꝓspera nõ am
bire aduersa non timere. In his cõsi
stit difficultas rõne generis operis.
Maior difficultatis angustia repitur
in via diuini consilij quam pauciores
inueniunt. q̃ in via diuini precepti ꝑ
quam oẽs gradiuntur iusti. Vñ hie
ronymus ad Rusticũ monachũ. Si
perfecta sequi desideras: exi cum abra
am de patria et cognatiõe tua et ꝑge

quo nescis Si habes sbam vēde ⁊ da
paupib⁹. si nō hēs grādi onē liberat⁹
es. Nudū xp̄m nud⁹ sequē Durꝝ gran
de et difficile. sz magna sūt p̄mia Est
⁊ alia difficultas veniēs ex vitiosita-
te ꝑ se agētis. sicut difficili⁹ est diuiti
auaro dare minuta q̄z largo maiora. et
supbo se altēi sbdē. ⁊ guloso ieiunare
⁊ assueto voluptatib⁹ carnis difficili⁹
ꝯtinere ⁊ hoc nō auget meritū sz mi-
seriā. Vñ hiero. ad eustochiū Soror
tua blesilla etate maior: sz ꝓposito mi
nor. p⁹ acceptū maritū septio mēse vi
duata ē O īfelix hūana ꝯditio ⁊ futu
ri nescia Nā ⁊ virginitatis coronam
⁊ nuptiaꝝ ꝑdidit voluptatē Et q̄nq̄z
2m pudicicie graduz teneat. q̄s illā ꝑ
momēta singula sustinere estīas cru-
ces spectātez q̄tidie in sorore qd̄ ipsa
ꝑdidit. ⁊ cū difficili⁹ expta carcat vo
luptate minorē ꝯtinētie hr̄e mercedē?
Est ⁊ t̄tia difficultas ex circūstan
tijs extrīsec⁹ ānexis trahēs originez.
sicut difficili⁹ ē abstinē cū apponūt̄ de-
licata cibaria. difficili⁹ est bona tp̄alia
ꝯtēnere qñ offerunt̄ magna ⁊ pulcra.
difficili⁹ ꝯtinē in ꝯsortio feminaꝝ Et
hec difficultas ꝑ accidens ⁊ indirecte
auget aliqñ meritū: cū v̄t⁹ int̄ hec ille-
sa triūphat. sz directe ⁊ ꝑ se est magis
via ad ruinā. et iō fugiēda Vñ super
illud Math. Diues difficile intrabit
in regnū celoꝝ dicit Raban⁹ Nō ait
īpossibile: sz difficile. hoc est maximi la
boris eē. pecunias hñtes ⁊ in pecūijs
ꝯfidētes exutis philargyrie retinacu
lis aulā regni celestis ītrare Nec tñ
ex hoc inferri p̄t q̄ diuites sint paupi
b⁹ perfectiores. cū dñs adolescēti diui
ti cōsiliū dederit vt paup fieret: si vel-
let eē ꝑfect⁹. Expedit igit̄ ad ꝑfectōez
v̄tutis ⁊ meriti difficultatē hmōi nō
āplecti: sed fugere Vñ Aug⁹. de sin-
gularitate clericoꝝ Lubrica spes ē q̄
int̄ fomēta pctōꝝ se saluari sperat. in-
certa victoria inter hostilia arma pu
gnare. et īpossibilis liberatio flammis
circūdari nec ardere. Hec Aug. Cui
et ꝯsonat Hiero. cōtra vigilātiū. qui
statū secularē statui religionis p̄ferre
conabat̄. Cur inq̄t ꝑgis ad heremuz?
videlz vt te nō videā: te nō audiam:
vt tuo furore nō moneat: vt tua bel
la nō patiar. ne me capiat ocul⁹ mere
tricis: ne me forma pulcerrima ad illi
citos ducat āplex⁹. Respōdebis: hoc
nō est pugnare sz fugere Sta in acie
aduersarijs armat⁹ obsiste. vt cū vice
ris coroneris. Fateor imbecillitatem
meā. nolo spe pugnare victorie: ne ꝑ-
dā aliqñ victoriā Si fugero gladiuz:
deuitaui. si stetēo: aut vincēdū ē mihi
aut cadēdū Quid necesse est certa di
mittere: ⁊ incerta sectari? nulla securi
tas est vicino serpente dormire Pōt
fieri vt me nō mordeat: ⁊ tñ pōt fieri
vt aliqñ me mordeat. Qd̄ de libidine
dixim⁹: referam⁹ ad auariciā ⁊ ad oīa
vitia q̄ vitant̄ solitudine. Et iō vrbi
um frequētias declinam⁹: ne facere cō
pellamur que nos tā natura cogit fa
cere q̄z voluptas Hec hiero. Quib⁹
error cōfutat̄ Vigilācij suoꝝ q̄z seq̄ci
um eoꝝ videlz q̄ statū secularīū q̄tū
ad ꝑfectionis gradū statui religionis
vel preferre vel eq̄re conant̄. aduers⁹
quos et paulo ante p̄mittit. Qd̄ autē
asserit Vigilanti⁹ eos meli⁹ facere q̄
vtunt̄ reb⁹ suis ⁊ paulatim fruct⁹ pos
sessionū suaꝝ pauperib⁹ diuidūt: q̄z il
los q̄ possessionib⁹ oībus venūdatis
simul oīa largiūtur. nō a me sed a dño
sibi respondebit̄. Si vis perfect⁹ esse
vade et vēde oīa que habes ⁊ da pau
peribus. ad cū loquit̄ q̄ vult esse per-
fect⁹. qui cū aplis p̄rem nauiculaz et
rete dimittit Iste tñ quē tu laudas se-
cūdus aut tertius gradus est quem ⁊
nos p̄cipimus dūmodo sciam⁹ prima
secūdis ⁊ tertijs preferenda.

Prime respōsiōis Capitulū iij.

Deniq; de ꝯparatiōe ꝑfectōis ad perfectōez ꝑm ꝑeminētie rōnez patent elucz ꝙ aliquis perfectōis mod⁹ ⁊ stat⁹ sit eminētior altero. Cū ei se ip̄m castrare ꝓpter regnū celoꝝ ꝑ votū ꝯtinētie sit ꝑfectuz et certū est ꝙ ꝑfectiori mō fit illud ꝑ virginalē ꝯtinentiā que fructui ꝯparat centesimo. q̄ꝫ ꝑ vidualē q̄ ꝑ septuagesimum in euāgelica parabola designat. Nō est ergo cōtra ꝑfectiōis naturā ꝙ de aliq̄bus duob⁹ que recte dicunt ꝑfecta in statu vite. vnū dicat ꝑfecti⁹ altero. qꝛ ⁊ in statu p̄rie vbi ad vltimā ꝑfectionē beatificati ꝑueniūt. vn⁹ alteri ꝑm aplicā doctrinā preponit instar celestiū luminū d̄ntiū claritate. Attendendū est igit ꝙ cuz perfectionē ꝑfectiōi ꝯparam⁹: ꝑt hoc esse ī eodē genere vel in diuersis. Nā sicut ex p̄cedentib⁹ liquet. ꝑfectio superero gatiōis quedā existit in exercitio virtutis. voto religionis. officio prelatiōis. Facta ergo ꝯparatione ad silez ꝑfectiōis modū. ꝑmo ꝑm exercitium ꝟtutis illa ꝑfectio est p̄eminētior: ī q̄ radix charitatis pinguior. sublimitas operatiōis excelsior: fraterne edificatiōis fruct⁹ vberior. Quāq̄ aūt toti⁹ huius perfectiōis origo sit charitas. multū tñ facit ad ei⁹ ꝯplementū ipsa opatio. Grego⁹. attestāte q̄ait. De dilectiōe cōditoris. lingua: mens: ⁊ vita requirat. Nūq̄ amor dei est ociosus. Operat em̄ magna si est. si aūt operari renuit amor nō est. Multuz etiā facit gen⁹ ⁊ nobilitas operis. qꝛ sic̄ clarū est. aureole p̄miū nō debet habitui ꝟtutis intrinseco. ꝫ operi ꝑuilegiato vtpote p̄dicatiōi. martyrio. virginitati. Multū etiā facit edificatio ꝓximi: cū dn̄s dicat viris ꝑfectis. Vos estis lux mūdi. Si luceat lumē vr̄m coraz hoīb⁹. vt videāt opera vr̄a bona Similit q̄tū ad votū religiōis illi⁹ ē ꝑfectio potior. in q̄ vouet pauꝑtas altior: obīa vniuersalior: forma castitatis honestior. Nā ista tria sic̄ exp̄sse pz ⁊ grad⁹ hñt ⁊ mai⁹ ⁊ min⁹ recipiūt. et ꝑ hoc tāto ī maioris ꝑfectōis statu constituunt q̄to sublimi⁹ vouent: potissime si hec regulariū obseruātiaꝝ instituta comitent. q̄b⁹ austeri⁹ castigetur corp⁹. fructuosi⁹ edificet ꝓxim⁹. ac reuerēti⁹ colat de⁹ Cōsistit aūt castigatio corporis in artitudine vestiuz. victualiū. et verboꝝ. cū austeritate laborū. vigiliaꝝ. ⁊ aliaꝝ afflictionū corporaliū Edificatio vero ꝓximi. in exēplis exhibendis ꝟtutum. documētis scp̄turaꝝ. remedijs sacr̄oꝝ: p̄sidētijs regiminū. iudicijs iusticiaꝝ ⁊ bñficijs miserationū. Cult⁹ aūt dei in reuerenti ac vigili freq̄ntatiōe psalmoꝝ hymnoꝝ. cāticoꝝ spūaliū. adorationū. missarū: ⁊ aliaꝝ diuinarū or̄onū Hec aūt simul reperire in aliq̄ vno statu religionis p̄cellēti⁹ q̄ꝫ in alijs. valde difficile ⁊ fortassis īpossibile videbit diligent ꝯsiderāti. ⁊ ideo q̄uis vn⁹ religionis stat⁹ alteꝝ precellat in votis sb̄alib⁹. nō tñ p̄ferri p̄t in oīb⁹. cū q̄libet stat⁹ alteꝝ p̄rogatiue spēalis obtineat q̄ scā mr̄ nr̄a ⁊ spōsa xp̄i ecc̄a tq̄ꝫ vestitu deaurato circūdata varietate decorat ⁊ deiformis efficit. Per hūc etiā modū ꝑm officiuz p̄latiōis est excellentia ⁊ ꝑfectio in q̄ eminētior confert sb̄limitas ordinis videlz ad purgādū: et illūinādū: ⁊ ꝑficiēdū. onerosior īponit sarcina laboris in pascendo ꝯmissū gregē exēplo: ꝟbo: ⁊ tꝑali sb̄sidio. vberior etiā comitat fructuositas salutis: et in eo q̄ p̄sidet: ⁊ q̄ subsunt: et in ceteris ad q̄s p̄sidētis exēpla perueniūt Req̄rit igit hui⁹ perfectiōis eminētior sublimitas. vt prelat⁹ ecc̄e q̄nto sb̄limi⁹ p̄est tāto sancti⁹ viuat. soliciti⁹ inuigilet. ⁊ fructuosi⁹ gregē pascat Si aūt cōparatio fiat

perfectiōis ad perfectionē in genē diuersio q̃ntū ad modū ⁊ statū duplīr p̄t intelligi vel p̄ suppositorie: vel precise Si p̄ suppositorie. sic absq̃ dubio maior ē p̄fectio que attēdit fm exercitiū virtutis votū religionis ⁊ officiū p̄latiōis q̃ altero mō tm̄. Sz si precise ꝓpam⁹ p̄fectionē religiōis aut prelationis ad p̄fectiōez virtutis nulla prorsus est ꝓparatio in vero esse virtutis Nā votū religiōis sine exercitatiōe p̄fecte virtutis: nō est p̄fectio: sz puersio. nō p̄fectiōis sublimitas: sz simulatio eq̃tatis. Qfim̄ vero prelatōis sine culmine virtutis ⁊ meriti nō ē vera sublimatio: sz deiectio. nō glōsa excellētia sz periculosa ruina. ꝑ eo q̃ potentes potenē tormēta patienē. ⁊ durissimuz iudiciū his q̃ p̄sunt fiet. Cū igīt p̄fectio stat⁹ sine rōne voti: sine rōe officij: sine p̄fectōe meriti ꝑ modica habēda sit. p̄fectio vero meriti obtineri nō possit sine charitate que est donū spūsci. et nemo sciat vtꝝ alterꝝ in hoc dono precellat. q̃ eē nescit se illud donū habē: nullⁿ dz se alteri ī p̄fectōe p̄ferre. q̃nqm̄ si fiat ꝓparatio p̄sonarꝝ in excellētia p̄fectōis. debēt viri q̃ntū cūq̃ p̄fecti iuxta doctrinā ap̄li superiores sibi inuicē arbitrari. Vlñ Aug⁹. de bono ꝓiugali. Nō rēe inq̃t ꝓpanē hoīes in vno aliq̃ bono. fieri eēm̄ pōt vt ali⁹ hō non habeat aliquid q̃ ali⁹ hz. sz aliud hz q̃ pluris estimādū est Et paulo p⁹ Meli⁹ est hīe oīa bona vl minora. q̃ magnū bonū cū magno malo. q̃ in bonis corporis meli⁹ ē hīe statura zachei cū sanitate. q̃ golie cuz febre. Porro de ꝓparatiōe statū religiōis ⁊ prelatiōis meliori saluo iudicio. dicē possum⁹: q̃ hmōi ꝓparatio fieri p̄t: vel q̃ntū ad ea que sunt de ꝑa vel q̃ntū ad ea que sunt de ꝓgruentia statuū. Si q̃ntū ad ea que sunt de ꝑa sic se hñt velut excedētia ⁊ excessa. ꝑ eo videlz q̃ ad p̄fectionē stat⁹ religionis nēario req̃rit abdicatio ꝓprietat. ad quā tñ minime astringunt prelati eccē: sicut pz. xij. q. i. ex pcilio agatensi Epi de reb⁹ ꝓpriis vel adquisitis: vl q̃cquid de ꝓpriis hñt: heredib⁹ suis si voluerint derelinq̃nt. Clerūtñ oēs prelat⁹ ex ipso prelationis ofīo tenē nō solū ad ea q̃ sūt salutis ꝓprie. sz eē plebis sibi ꝓmisse. nā ei ꝑ q̃libz subditoꝝ a dño dī. Custodi viꝝ istū qui si lapsus fuerit erit aīa tua pro aīa illi⁹ Et ad hoc religiosius ex ipso religionis voto neq̃q̃ astringīt. Si aūt fiat ꝓparatio statuū q̃ntū ad ea q̃ sunt de ꝓgruētia statuū. sic simplicīt dicēduz q̃ stat⁹ prelatōis ⁊ ei⁹ p̄fectio est eminentior quēadmodū insinuat dionysius in li. de eccā. hierarchia. dicēs Sicut q̃ dicit hierarchiā: sūmatī dicit vniuersoꝝ sacroꝝ ornatum. ita dicēs. hierarchā mōstrat īmanētē ⁊ diuinū virtū: in q̃ oīs hierarchia pficīt. Silīt ⁊ et. Vicō. ad fabiolā. Tāta dz eē sciētia ⁊ eruditio pōtificis dei. vt gressus ei⁹ ⁊ met⁹ ⁊ vniuersa vocalia sint. veritatē mēte ꝓcipiat. ⁊ toto eaz habitu resonet ⁊ ornatu. vt q̃cquid agit quicquid loquīt sit doctrina ap̄lorꝝ. Nec tñ ex his p̄t inferri q̃ ad pōtificis statū req̃rat q̃ oēs stat⁹ p̄cellat in oīb⁹: alioq̃n nō possz fieri pōtifex nisi esset virgo. ꝓgruit tñ q̃ in his precellat q̃ ad pascēdi gregis spectat officiū. sicut scribit Hiero. ad Occeanū Futurus pastor eccie talis eligat: cui⁹ ꝓpatione sbiect⁹ populus merito grex dicat ⁊ Grego. in pastorali Tāto debz actionē ꝓpli actio precedē p̄sulis: q̃ntuz distare solet a grege vita pastoris. Qua ꝓpt ad p̄latōis statū nō cōgruit accedere nisi p̄fectū: vt ibidē ait Grego. virtutib⁹ pollēs coact⁹ ad regimē veniat: virtutib⁹ vacās nec coact⁹ accedat. stat⁹ vero religiōis pctōres ⁊ im

pfectos admittit vt iustos efficiat et ad pfectiōez adducat. Et iō q̄nq̄ plationis stat⁹ in pfectione sit altior. religionis tñ stat⁹ securior ⁊ morbis nrīs curādis expedientior. p eo q̄ a multis piculis eruit q̄b⁹ stat⁹ plationis exponit. Primū q̄dē rōne annexi honoris iuxta illd Aug⁹. sup psalmū. Quāto pl⁹ honorāmur. tanto pl⁹ periclitamur. Omōi aūt periculū manifestās Gregor⁹ sup illud Job q̄ dicit regi apostata ait. Vn⁹ q̄sq̄ rector q̄tiens extollit q̄ ceteros regit. totiēs p lapsuz superbie a summi rectoris offō separat. Idē etiā in registro. Ego vīa capitis mei sequēs sūmopere decreueraz esse oprobriū hominuz ⁊ abiectio plebis. vt tāto veraci⁹ int⁹ ascendere q̄to foris humili⁹ iacerē. Adiacet igit statui prelationis piculū rōne honoris necnō ⁊ oneris et occupationis. Vnde idē Greg. vij. moral. Omis qui dispēsandis reb⁹ ēremis pfidet: occulti hostis iaculis lati⁹ patz. Nā cū ad dispēsāda exteriora mens extēdē se efficacit mitit. a sui pfideratōe separat. Apparet igit q̄ stat⁹ prelationis simul est excelsus ⁊ piculosus. et ideo ipm appetēdū est piculosū: pūptuosū: ⁊ stultū. Propter qd ait Aug⁹. xix. de ci. dei. Loc⁹ superior sine q̄ pl's regi nō pōt etsi ita administrēt vt decz. tñ indecent appetit. Et iō ait Greg. xviij. moral. Sēt viri neq̄q̄ curas extrinsecas appetūt sz occulto ordine supīpositas sibi gemūt. Et q̄uis illas p meliorē intētionē fugiant. tñ p iūbditā mētē portāt q̄s q̄dē sūmopere si liceat vitare festināt. sz timētes occultas dispēsationes dei. tenēt qd fugiūt. exercēt qd vitāt. Ex his apte colligit: q̄ loc⁹ plationis pro sublimitate grad⁹ ⁊ multiformitate piculi a viris iaz probate virtutis pt coactiōe ⁊ formidine suscipi. a peccatorib⁹ vero et infirmis tota dz itē tiōe vitari: a nullis prorsus appeti et ab oīb⁹ honorari. Stat⁹ āt religiōis ab vniuersis tā iustis q̄q̄ iūstis ⁊ peccatorib⁹ tā pfectis q̄q̄ īpfectis: tā sapientib⁹ q̄q̄ simplicibus licite pt appeti. a nullis debz ptēni. ab his vero q̄ vocātur diuinit⁹ secure suscipi ⁊ studiose seruari. Hec de pfectiōe diffusi⁹ dicta sunt pro eo q̄ nō paruū adminiculuz pferūt ad declinatōez erroz sequētiū. in q̄s is cui rñdē icepim⁹ icidit. q̄ cōsiderare pdēt manata vel ex ruditate nō valuit vel ex prokuitate prēpsit.

Bede responsionis

pma particula q̄rtū q̄z cap lin in q̄ appetit⁹ martyrij de se pfect⁹ ostēdit ⁊ ecōtra fuga de se impfecta mōstrat

Spūali dīne legis itelligētia pditos nequaq̄z arbitramur abigē. pfectiōis euāgelice culmen istar dauitice turris spūalib⁹ propugnaculis esse munituz. q̄b⁹ ⁊ foris hostilitas īfesta repellit ⁊ itus trāq̄llitas īpturbata seruat. Nox āt p̄cipuū locū tenē desideriū passiōis ⁊ mortis pro noīe dñi nr̄i iesu xp̄i ipse nobilis xp̄iani exercit⁹ dux apl's paul⁹ euidenter oūt: cū ad hebreos dic. Curram⁹ p patiaz ad propositū nobis certamē aspicientes i auctorem fidei ⁊ pfūmatorē iesū. q̄ proposito sibi gaudio crucez sustinuit pfusiōe ptēpta. Vlbi glō. Succincti ⁊ expediti currim⁹ sine dubitatiōe ad certamen maryrij. aspiciētes in auctorez qui. s. oīa bō ērena cōtempsit vt ptēnenda mōstraret: ⁊ oīa mala ērena sustinuit que sustinenda p̄cipiebat. vt nec i illis q̄rerēt felicitatē: nec in istis timerēt īfelicitatē. Et paulo p⁹. Vlinctus est qui īfirmitatū vincula solut. mortu⁹ est qui mortuū suscitauit. amore itaq̄z eius sibi patiamur. Hec glō. Ad hec itaq̄z idē apl's suo nos hortat exemplo ad Cor. scri

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bens Ego inqt libētissime impēdaz ⁊ supīpēdar: ego ipse ꝓ aīab⁹ vris Ibi glo. Perfecta charitas hec est. vt qs pat⁹ sit etiā ꝓ frib⁹ mori. Sz nunqd mox vt nascit iā ꝑfecta ē? īmo vt ꝑficiat nascit. Cū cm̄ fuerit nata nutrit. cū fuerit nutrita roborat. cū fuerit roborata ꝑficit: cū ad ꝑfectionez ꝑuenerit dicit Cupio dissolui: et esse cum xp̄o Hec glo. Per q̄ patent colligit: ꝙ ꝑfecte charitatis act⁹ est sui corporis dissolutiōez ⁊ mortē appetē. exemplo ipi⁹ apli dicētis ad philippenses. Cupio dissolui et eē cū xp̄o Ubi glo. Sūt qdā hoīes īꝑfecti q̄ cū patientia moriunt: et sūt hoīes ꝑfecti q̄ cū patiētia viuūt Qui āt desiderāt istā vitā cū venerit ille dies mortis. luctantur aduersū se vt seq̄nt volūtatē dei. qui ꝟo desiderat sic apl's dissolui et eē cū xp̄o nō patient morit: sz patient viuit et dectabilit morit. Vn̄ passiōi appropinq̄ns exultabat ⁊ gloriabat dicens bonū certamē certaui. Hec glo. Quo nihil clari⁹ ad ꝓpositū p̄t adduci. cum exp̄sse dicat ꝑfectōez charitatis ꝯsistē in desiderio mortis Pōt aūt et h̄ ip̄m nc̄aria rōne ꝯcludi Si enī amor vt dicit Diony. est vis vnitiua. et si hec locutio est vera ꝑ se: nc̄ario sequitur ꝙ ꝑfect⁹ dei amor ꝑfecte inclinat amātē ad oē illud ꝑ qd ꝯueniēti⁹ intimi⁹ ⁊ celeri⁹ amato possit vniri. sz nihil est qd magis disponit vt celeri⁹ ⁊ intimi⁹ sp̄ūs hoīs in statu mortalitatis existēs vniat īmortali ⁊ īpassibili deo q̄ꝫ sustinētia mortis illate ꝓpt honorē dei. nc̄e est igit ꝑfecte amantē h̄ desiderare añq̄ꝫ illud obtineat. et cum obtinuerit ꝑfecte letari Vn̄ ⁊ d̄ aplis dr̄ ꝙ ibāt gaudentes a ꝯspectu ꝯcilij qm̄ digni habiti sūt ꝓ noīe iesu cōtumeliā pati. Ip̄e etiā amor vt dicit hugo vis ē trāsformatiua Qui igit xp̄m ꝑfecte amat. p̄cipuo mentis affectu eidē ꝯformari ꝑoptat. in his potissimū q̄ diuina lex dictat. Sz ꝯfiguratio ad xp̄m p̄cipue saluādis ꝯueniēs ī statu p̄ntis miserie attēdit fm assilationez in passiōe ⁊ morte: petro attestāte qui ait. xp̄s ꝓ nobis passus est: vobis relīquēs exēplū. vt seq̄mini vestigia eius Hoc igit ē ad qd inclinatiōe p̄cipua ꝑfecte charitatis ardor īflāmat. iuxta illud canticoꝝ. Fortis ē vt mors dilectio. lāpades eius lāpades ignis atqꝫ flāmaꝝ. Idē nihilomin⁹ amor: vt dic̄ Richar. est vis liberaliter diffusiua. Ubi igit ꝑfect⁹ est amor ibi ⁊ ꝑfecta diffusio vel actu si oportunitas adest: vel si nō adest saltez desiderio pleno. Cū igit traditio sui in mortē ꝓ alicuius amore sit diffusiōis ꝑmaxime. necesse est ꝑfectū charitatis amorē ad id aspirare. iux̄ illd qd habet ī iohe Maiorē hac dilectiōez nemo hz: vt aīaz suam ponat q̄s ꝓ amicis suis Mortem itaqꝫ ꝓ xp̄o d̄siderare. morti se ꝓ xp̄o exponē. et mortis agone gaudē. act⁹ est charitatis ꝑfecte. Porro mortem fugē act⁹ est īꝑfectiōis q̄ntū in se est. p̄t tn̄ ad ꝑfectionē reduci ꝑ ꝯditionez supadditā sicut det̄minatū est sup̄. vt pote cū q̄s hoc facit vt se reseruet ad gl'osū triūphū: sicut fugit apl's. vel cū id agit ad p̄bēdū infirmis spei solatiū ne dū morte trepidare se sentiūt ī desperatōez labant. Et hac rōne fugisse credēd⁹ est xp̄s. nō ex vehementia timoris: sz ex benigna ꝯdn̄siōe ꝑfectissime charitatis. Iuxta qd dic̄ aug⁹: sup̄ iohānē omelia xxvi. Firmissimi sūt christiani si q̄ sunt q̄ neq̄q̄ꝫ morte īminente turbent. Sz nūquid christo firmiores? Quis h̄ insanissim⁹ dixerit? Quid est ergo ꝙ ille turbat: nisi qr īfirmos in suo corpe. i. in ecc̄a sue infirmitatis voluntaria assūptione cōsolatus est. si q̄ suoꝝ morte imminēte turbantur. ipsuz in sp̄ū intueant: ne hoc

ipso se putātes reprobos peiore ꝑspe
rationis morte absorbeanť. Quib⁹ iuce
clari⁹ oñdit q ī passiōe trepidare q̄q̄
sit ipfectū: nullā tñ in xpo pdñdente
ipfectiōez ponit. sz in eis solū qb⁹ ipse
pdescēdit. Silit etiā de fuga sup illo
iohis vij. nō ei volebat in iudeā ābu
lare: astruit eē sentiēdū. Futur⁹ inquit
erat vt aliqs fidelis abscōderet se ne
a pseculorib⁹ inueniret: ⁊ ne illi p cri
mine obijceret latibulū: precessit in ca
pite: qd ī mēbris pfirmaret. Idez q̄z
sup illud psalmi. qa dusq̄ iusticia puer
tat in iudiciū. infirmos inq̄t in se pfi
gurās dñs. i. ifirmor⁹ psonā gerens il
lis q̄z ppatiens ait: trāseat a me calix
iste. Nō ei timebat dñs ītia die resur
rectur⁹. cū ardēt paul⁹ dissolui ⁊ eē cū
xpo. Certū est āt q paul⁹ hēbat infir
mitatē carnis. Nō enī ifirmis carne
xps ex⁹ prebuit. sz ifirmis ispū pdñdit.
Huic āt veritati tā clare is cui rñde
m⁹ multiplicit conat obsistē. Quia ei
vt veritatis ignar⁹ absurdū reputat
q xps ipfectis pdñderat in aliq̄ actu.
oñdē nitit q fugē mortē sit de sua rō
ne pfēm: p eo videlz q a xpo recipit
et q in viris pfectis inenit. Verūtñ
pmā rōnē nulli⁹ esse vigoris. ex ꝗ col
ligere possum⁹: q sicut pceptū pfectō
nē nō efficit: sic nec impfectiōem tol
lit. Si ei ipfectionē tollēt: qcūq̄z tene
ret ad precepti obseruātiā teneret ad
pfectōez iplēdā. Qd cū sit manifestis
sime incōueniēs. pstat q frustra labo
rat oñdē q fugē sit pfēm p euāgeliuz
p pelagiū papā p athanasiū. cū euāge
lice pfectiōis culmē ex superogatiōe
manet diuini psilij nō ex obligatione
precepti. Insup ⁊ illud mādatū de fu
giendo a facie pseculor ītelligi habz
in casu sicut raban⁹ diē sup Marcū et
glo. Hoc inquit ad illud tps ptinet q
dēm est in viā gētiū ne abieritis q p
seculōez nō debēt timē: sz declinare:
vt tribulatōis occasio sit euāgelij se
minarū. Si ergo in hoc casu ītelligit
nihil ad ꝓpositū suū valz. si aūt simpli
cit ītelligit sicut insinuat: nō modicū
errat. qr tūc q̄cūq̄z volūtarie morti se
exponēt cū latē vel fugē possz. pecca
ret mortalit: faciēs ꝑtra dñi iussionē.
Qd si vex ē. brissimi martyres: petr⁹
paul⁹: andreas: laurētiu⁹: sebastian⁹: ty
burtiu⁹: vincētiu⁹: et psilēs q se vltro p
seculorib⁹ tradiderūt digni ñ essēt glo
ria martyrū: sz ignominia preuaricato
rū. Magne igit fuit demētie vlter af
fu mare q scī martyres fugerūt. ⁊ cū
inueniebantur martyrio se subdebāt.
Nā hoc expresse derogat pfectōi scō
rū martyr: qr qlibz q̄ntūcūq̄z ipfect⁹
qñ ñ pt latē: teneret se ipsū martyrio
subdē: ac p hoc dū actu fugiēdi falsā
q̄ndā ꝓfectionez attribuit pfectis xpi
martyribus verā tollit. Alia q̄z rō q
conat pbare q fugē nō sit ipfēm: qr
viri pfecti fugerunt. duplicit deficit.
Primo qr nō oē qd viri perfecti fa
cūt est ex hoc ipso perfectū. Nā sicut
iacob dauid vrias mathatias fuge
rūt q̄s introducit ad fuge pmēdatōez
ita eē habuerūt vxores proprietates
possessionū: q tñ sese cū euāgelica pfe
ctiōe nō ꝓpatiunť. Dehinc q vt sup
mōstratū est: act⁹ q de suo genē est im
pfect⁹ p aliquā circūstātiā quā chari
tas pfcā illi adhibet pt eē pfect⁹. ⁊ iō
nō rōne act⁹: sz rōne circūstātie scōr
vir⁹ in op⁹ hmōi pfectio pmēdat.
Proptēa sicut nō sequit q occidere
hoīem sit bonū atq̄z pfēm. q phinees
⁊ mathatias ex pctōr occisiōe laudā
tur. sic ⁊ rōnes q̄s multiplicat ml rōe
pcludūt. Nō tñ pt inferri q si scī viri
aliq̄d laudabilit fecerūt: illud fieri pt
pro loco et p tpe absq̄z pctō. sic sacer
athanasius pbare videt et intendit.
Nec tñ ex hoc sequit q sit perfectuz
nisi parit includat q iperfectio pctm

includit sicut hic puerse dogmatisat
Qd qz superius improbatū est hic cō
memorasse sufficiat

Scda pars iiij.ca.

Sane distinctio quaz sbiungit
de modis fugiēdi q̄s de se co
nat pfcos astruē ac multipli
cit per exēpla ꝯmēdare: nō ꝟitatis
dilucidatōez tbuit mētib⁹ legētiū qn
poti⁹ erroris caliginē nisi solicita cir
cūspectōe caueat. Distiguit nāq; sex
modos fuge. q̄z pm⁹ vt dic ē ex mēt.
puersitate. scds est ex mētis ignauia
ꝛ timore seruili. tti⁹ est ex naturali rōe
q̄rt⁹ est ex hūilitate mētis. qnt⁹ est ex
circūspca prudentia. sext⁹ ex abūdāti
mia. In q̄z modoz explicatiōe mlta
videt absurda dicē Loqns ei d scdo
mō dicit q fugē ex ignauia: est ex ti
more seruili. sicut fugerūt filij isrl die
b⁹ saul. sbdit q; q xps hoc mō mortē
nō timuit: sz timeri phibuit. Et pau
lo p⁹ Hec fuga īperfectis ꝯpetit. In
his aūt ꝟbis oñt se p oīa theologice
ꝟitatis ignaz Prio q̄ntuz ad signifi
catiōez ꝟboz. in h q dic filios isrl fu
gisse philistim ex tīore seruili. timor em
seruilis cū sit donū spūssci: nō docet fu
gere corporalia bella. sz spūalia pctā.
Scdo oñdit se nescire pōd⁹ sniaz cū
dicit hūc timorē eē phibitū ꝛ p⁹ sbiū
git q ꝯpetit īpfectis. Ex h enī sequit
q aliqd idē sit generalit phibitū ꝛ ali
qb⁹ psonis īdultū. et itez q īpfcis sit
īdulta trāsgressio mādatoz Qd q cō
tinet ꝯdictōez īplicitā ab oī prsus rō
ne discordat. De ttio ꝟo fugiēdi mō
dicit q ex q̄dā naturali timore ꝛ q h
fugiēdi mod⁹ ꝯpetit viris pfcis. sicut
moysi: helie helyseo ꝛ vrie Et hec fu
ga vt dicit nullā opat imperfectiōez.
et hāc vt asserit xps assūpsit. In qb⁹
verbis duo īplicat: q̄z vnū est falsum
alterz vero blasphemia. Quāq; enī ti
mere mortē sit naturale: fugē tñ ē vo
lūtariū. et q̄uis pfca charitas nō ex
cludat oīo timorē naturalez. excludit
tñ illi⁹ dñiū q timid⁹ infugā ꝯuertit.
Vñ beda sup illd Marci. relicta syn
done fugit. Quia ceteris dñm pl⁹ ama
uit: iudicauit qm̄ alijs fugientib⁹ seq
dñm nō omisit. nō dū tñ pfectiōez ha
buit q vel trit⁹ fugē potuit. In qbus
patent oñt q fugē ex timore mortis
non stat cum perfectione charitatis
Nec obstat ꝟbū glose sup illd iohis
ali⁹ te cinget. q dī q hmōi affcs adeo
naturalis erat vt nec eū petro senect⁹
abstulerit cū tñ pfect⁹ essz p eo q ali
ud est timē: aliud ē timore fugē. sic in
eadē glō. quā ipe fraudulent detrun
cat: īmediate sbiūgit Sz q̄ntacūq; ait
sit molestia mortis. vincat eā vis amo
ris. Cōstat q amoris vi superāte ti
morē neq̄q; fugim⁹ Fuga igit ex timo
re mortis neq̄q; stare pt cū pfectione
charitatis. Vñ Aug. ī originali omel
eadē Amor xpi ī eo q pascit oues ei⁹
in magnū debz xpi talēq; crescē ardo
rē vt vincat eē mortis naturalē timo
rē. q mori nolum⁹ qñ cū xpo viuē vo
lum⁹. Hec Aug⁹. Ex qb⁹ ꝯcludit q
fuga hmōi stare nō pt cū pfectōe cha
ritatis. q hūc timorem exuperat ne ti
mētē in fugā ꝯuertat. Dicē igit ex h
timore xpm fugisse nō est aliud q̄ ipz
blasphemare. cū ex hoc seq̄tur q in
xpo fuerit amor: naturalē timorem su
perās: sz ab ipso supat⁹ ac p hoc pfce
nō stabiliēs: sz vacillās ꝛ impfectus
Aduertat igit qsquis hec legerit q
fuge pueniēti ex naturali tīore mor
tis pfectiōem attribuē simulq; asserē
xpm h mō fugisse. nihil aliud ē q̄ xpz
ducē iā pstratū ab hostib⁹ dicē. ꝛ vni
uersuz ipsi⁹ exercitū ad fugā puoca
re. Null⁹ enī in fugaz mortis timore
ꝯuertit. nisi timor hmōi in eo dñetur.
Qd si hoc vt asserit pfectū est ꝛ oēs

hoc naturali timore vrgent̄.nil aliud
restat ꝑm hāc ꝓphanā doctrinam nisi
oēs in fugā ꝯuertant̄ Nulla igit̄ erit
in fugiēdo dr̄a pastoris ⁊ mercenarij
cū vt̄q; parit̄ hēat naturalē timorem
moriēdi De quarto vero disserēs ad
dit ꝙ fugē ex hūilitate mētis q̄ hō ꝓ
priā infirmitatē ꝯgnoscit ⁊ ad mortē
sustinendā hūilit̄ se īpfectū credit.cō
petit viris ꝑfectis Nā hoc mō vt ait
fugit petr⁹ a facie neronis ⁊ iudei ꝑ
secutōes antiochi.⁊ anachorite ꝑsecu
tōes decij ⁊ valeriani Et p⁹ sb̄dit ꝙ
hāc fugā docuit xp̄s ⁊ exēplo ꝯfirma
uit.⁊ est imitāda ꝑfectis Hoc āt si q̄s
diligent̄ ꝯsidēt .scribētis impitiā ma
nifeste ꝑpendet. Naz ꝑmū ex^m de pe
tro est fl̄m Si eī petr⁹ vt dicit se re
putabat īpfēm ad martyriū pari rōne
et q̄libz xp̄ian⁹ Si igit̄ ex hac ꝯside
ratōe fugē ꝑfēm est q̄libz oīo debz fu
gē.null⁹ q̄z ad passionē tq̄z ad rē ꝓpri
as vires trāscēdentē aspirare. Ex q̄
ec̄ illud īfert̄:ꝙ p̄sūptuosus fuit ille
feruor scōꝝ q̄ corde intrepido ad tor
menta ferebant̄. Scd̄m āt ex^m est ī se
ābiguū ⁊ īptinēs ad ꝓpositū.qꝛ nō cō
stat iudeos illos ex hūilitate fugisse.
nec ad ꝑfectōis exēplū eoꝝ fuga p̄t as
sumi q̄ materiali gladio ꝓpriā tuebāt̄
salutē.et aduersarios qn̄ sibi facultas
aderat ꝑseq̄bant̄ ad mortē. Ex^m vero
t̄tiū de anachoritis vbi allegat aucto
ritatē Hiero.ꝓ fuga pauli ꝑmi here
mite suo ꝓposito nō ꝯpetit q̄npotius
aduersat̄.nā paul⁹ vt ibidez dic̄ Hie
rony.adolescēs erat delicat⁹ ⁊ diues
nō anachorita :nō mōach⁹: sz adhuc
seculo degens De q̄ idē Hiero.sb̄dit
ꝙ nc̄itatē in volūtatē ꝯuertit.dū pri
mo q̄i ꝯpulsus:postea volūtari⁹ māsit
in heremo. De alijs v̄o xp̄ianis q̄ iaz
ꝓmpti erāt ꝓ noīe dn̄i gladio ꝑcuti.
Vlez hostis callid⁹ tarda ad mortem
supplicia ꝯq̄rens aīas iugulare cupie
bat:nō corp⁹.⁊ vt ipse q̄ ab eo pass⁹ ē
Cyprian⁹ ait volēti mori nō ꝑmitte
bat̄ occidi Hec hiero.q̄b⁹ prefati erro
ris sn̄ia nō fulcit̄ sz ꝯfutat̄ :dū asserit:
ꝙ illi⁹ tꝑis martyres nō solū nō fugi
ebāt:sz ec̄ vehement̄ dolebāt ꝙ occi
di nō poterāt.quemadmodū gloriosi
martyris ⁊ doctoris cypriani verbo
et exemplo ꝯfirmat. Quartū āt exem
plū qd̄ ponit de xp̄o horrendā in pijs
aurib⁹ includit blasphemiam Quia si
xp̄s ex humilitate se ad martyrij susti
nentiā impfēm putabat.aut vere hoc
estimabat aut false Si false tunc nc̄a
rio sequit̄ ꝙ fuerit ꝑfectōis ignarus.
Si vere.ergo xp̄s veracit̄ fuit imꝑ
fect⁹.⁊ hoꝝ vtrūq; blasphemū accu
sant. Insuꝑ si oīs q̄ filiū dei iesū xp̄m
impfectū dicit vel estimat:in deū blas
phemat.qui ponit hoc christum de se
sensisse:nō solū blasphemat:verūetiā
asserit christū fuisse blasphemū.qd̄ pie
aures audire nō pn̄t. Quisquis igit̄
hoc ꝑtinacit̄ senserit.tradendus ē sa
thane.vt discat n̄ blasphemare De
q̄nto vero mō fugiendi qui est ex pru
dentia circūspecta diffusi⁹ tractās.im
prudentiā suā patent̄ ostendit .dū ꝓ
nihilo tot verba disseminat. Null⁹ eī
negat q̄n ꝓ expectatōe oportunitatis
vel vtilitatis maioris interdū etiam
vir ꝑfect⁹ fugere possit:sicut apl̄s de
damasco fugit. Sz hic mod⁹ ab alijs
licitis fugiendi modis nō debz distin
gui:qꝛ oīs rōnalis ⁊ licita fuga ē ex
prudētia circūspēa: q̄ ē magr̄a directi
onis in oī via salutis . Est aūt prudē
tia directiua fuge ꝓ loco ⁊ tꝑe. nō tā
ꝑm impiū perfecte virtutis.q̄z ꝑm hu
mane ꝯditiōez impfectōis ⁊ infirmi
tatis mētalis. Vn̄ super illud Marci
discipuli relicto eo fugerūt. Beda di
cit in glo. Sicut petr⁹ q̄ negationem
lachrymis abluit ⁊ ꝯfessiōe dn̄ici amo
ris t̄na fūdit⁹ extirpauit ;recuꝑatōez

eoꝝ oñdit q̄ martyrio labunt̄ .sic alij discipuli q̄ articulū ꝯprehensiōis fugiendo preuenerūt. cautelā fugiendi docent eos qui se ad supplicia min⁹ sentiunt idoneos.quib⁹ tuti⁹ est latē q̄ discrimini se exponere Hec beda. Quib⁹ elucet ꝙ hmōi circūspectio qua quis ꝓuide fugit:infirmis magis cōpetit q̄ ꝑfectis: Qd igit̄ dicit se nullaten⁹ estimare ꝙ prudentia que ꝑfectionez facit:aliqñ magistra sit imperfectiōis. si sic intelligit ꝙ prudentia de ꝑfecto imperfectū nō facit:verū dicit .sed nihil ad propositū. Si aūt intelligit ꝙ nullū opus imperfectionis ex prudētia procedit: manifeste errat .qꝛ tunc omne opus prudentie esset ꝑfectum. nec solius prudentie.verūetiā omniū aliarū virtutū quib⁹ nc̄ario prudentia est annexa. Ex quo etiaz sequeret̄ ꝙ omnis virt⁹ sit perfecta.et omnis: virtutē hñs sit ꝑfect⁹. et omnis imꝑfect⁹ iniust⁹:et oīs imperfectio culpa.

De sexto tandē mō fugiēdi subinfert ꝙ fugere ex abūdāti mīa ne ꝑsequentes grauī⁹ deū offendāt viris ꝑfectis ꝯpetit.qꝛ hoc mō fugit Jacob moyses dauid benedict⁹ siluester ꝛc. Et hāc fugā vt dicit docuit christus: et exemplo ꝯfirmauit. Porro q̄uis ī his q̄ de hoc modo sexto fugiēdi scribit videat̄ superficialit̄ ꝯsiderātibus rōnabilit̄ et pie sentire.si quis tñ vigilantiori attentione ꝯsideret manifeste cognoscet ea carere rōne simul et pietate. Naz et exempla que ponit ambigua sunt. nec ex scripturis constat prefatos viros ex ea quā assignat causa fugisse. Qua etenī rōne vel auctoritate astrui p̄t.ꝙ iacob esau: moyses pharaonem:dauid saulem:ꝛ siluester constantinum fugerit: ne in eos grauius peccarent? Et ideo que ꝓponit pro nihilo habenda sunt .qꝛ vt dicit Hiero.qd de scripturis auctoritatem nō habz eadem facilitate cōtēnit̄ qua probat̄. Insuꝑ si oīs q̄ persequit̄ iustū tanto magis peccat quāto maiores iniurias irrogat.et sanctū est atq; perfectū propter hoc fugere:semper a facie cuiuslibz persecutoris fugiendū est ne grauī⁹ peccet. Ampli⁹ ex hoc nc̄ario sequit̄ ꝙ nō abūdantez misericordiā sed poti⁹ crudelitatē in iudeos exercuerit.q̄ tunc se passioni obtulit qñ plures ī eo peccare potuerūt, pascali scz tpe cū multitudo ad festuz ventura erat :de qua sciebat ꝙ in ei⁹ mortem cōsensura erat Arguūtur ec̄ fm hanc doctrinā omnes martyres q̄ non fugerūt. Inaniter igit̄ gloriatur se aduersariū ꝯfutasse.quasi fugē non sit imperfectū cū habeat fieri ex abundanti misericordia que imperfectiōis nō potest esse ministra In q̄ credēs alterius improbare sn̄iam. viam aꝑit ad reprobandā suā. Si eī christus ꝙ fugit ex misericordia respectu ꝑseq̄ntiū nullā imꝑfectionis notā incurrit. multo magis si fugit ex mīa respectu membroꝝ suorū infirmorū ad prebendum illis solatiū.nō debet imperfectioni ascribere :sed poti⁹ iudicare perfectū. Qd aūt in fine cōcludit ex his q̄tuor modis christus fugit ꝛ fugē docuit.et viri perfectissimi in hoc eū imitati sunt:et hoc alios facere docuerūt et ꝙ christus fugiendo exemplū infirmis prebuit:infirmis dicit infirmitate carnis que perfectis competit non mentis que solum conuenit imperfectis.quia ex precedentibus satis reprobatum est non est opus vltra discutere q̄nq̄ hec quattuor simul aggregata dogmatis huius absurditatem patenter ostendant. Nam si christus hoc quadruplici modo fugit et perfectissimi viri in hoc eum imitati sunt . cum hoc fugiendi quadruuium semper et vbiq; et omnibus

pateat sp̄ ⁊ a quolibꝫ ineūda est fuga
Quis ei nō naturalit̄ timeat mortez?
Qui nō dēat se hūiliare? q̄s nō debet
prudent̄ cauē periculū. ⁊ misereri nō
dēat perseq̄ntiū ꝓximoꝝ? Si igit̄ he
vie fugaꝝ semite sūt ꝑfectionū q̄bꝰitur
ad xp̄m: nō tñ ad exhortatōez pauli ⁊
ap̄lice tube currēdū est ad nobis ꝓpo
sitū passionū certamē. sꝫ potiꝰ q̄rēdū
est ꝑ aliq̄uā dēaꝝ viaꝝ fugē p̄sidiuꝫ q̄
celeriꝰ tq̄ꝫ ꝑ ꝯpendiosas ꝑfectiōis se
mitas ꝑueniat̄ ad xp̄m. Da si hmōi ex
hortatōis īmo dehortatōis clamorez
q̄ bellatorū xp̄i corda t̄rent̄ ꝓcul a ca
stris bellātiū abesse cēsuerūt duces in
pugna seculi. q̄nto magis h̄ obserua
re conuenit in pugna iesu xp̄i. vbi res
agit̄ nō ꝓ vitādis dispendijs reꝝ aut
fugiēdis ꝑiculis corpoꝝ: sꝫ ꝓ declinā
da infinibili morte aīaꝝ? Nec hoc di
cimꝰ q̄n ꝯpetē possit ꝑfectis in casu
fugē eo mō q̄ supiꝰ oñsū est. sꝫ vt fuge
laudes supfluas ⁊ vanas ⁊ falsas tq̄ꝫ
pernitiosas ⁊ ꝟtutibꝰ ꝑfectis ꝯtrari
as oñdamꝰ eē fugiēdas. q̄r cū falsitas
vbiq̄ꝫ ⁊ sp̄ fugiēda sit. ubi tñ et tūc po
tissimū d̄clināda est: cū sub fallaci spe
cie scītatis a virtutum culmine reuo
cat et inclinat ad ima

Scde responsio

nis scd̄a particula q̄ntūq̄ꝫ capl̄m ī q̄
abstinentie perfectio declarat̄ ⁊ eiꝰdē
impugnatio calūniosa reuellitur

Quāq̄ꝫ certū sit oībꝰ ī xp̄iano
exercitatis agone abstinētie
sc̄e rigorē ꝑncariū eē his q̄ ꝑ
fectōez adipisci ⁊ defensare conant̄. q̄r
tñ noue adīuentōis dogma ꝑuersum
sb̄introductū est ad ꝓbādū ꝯtrarium
roborāda est hmōi veritas tā ꝑ exem
pla q̄ꝫ ꝑ documēta scōꝝ. Et p̄m q̄dem
euāgelice ꝑfectōis p̄cursor adducat̄ ī
mediū: q̄ ꝓpt̄ abstinentiā eminētē ma
gnꝰ p̄dicat̄ āgelica voce. sic̄ refert lu
cas āgelū dixisse ad zachariā Erit ei
magnꝰ corā dño: vinū ⁊ sicerā ñ bibet
Ubi glo. Sicera īterp̄tat̄ ebrietas. q̄
noīe signat̄ om̄e poculū de q̄cūq̄ꝫ ma
teria fc̄m: qd̄ īebriare possꝫ. Decꝫ nā
q̄ꝫ vas celesti gr̄a mācipatū a seculi il
lecebris abstinē Hoc ipsū vas electio
nis ap̄l̄s ī se ipso ꝯmēdat ad Corin̄.
scribēs Castigo corpꝰ meū ⁊ ī seruitu
tē redigo. ne forte cū alijs p̄dicaueriꝫ
ipse reprobꝰ efficiar. Et ad h̄ agonista
rū exm̄: cūctos ꝓuocat xp̄i milites cū
p̄mittit. Oīs q̄ ī agone ꝯtēdit ab oībꝰ
se abstinet: ⁊ illi q̄dē vt corruptibilez
coronā accipiāt. nos āt ī corruptā Ad
hoc facit qd̄ ait Ambro. hexameron
iij. li. Ab initio seculi simplicē cibū ⁊
naturalē debuit deꝰ reliq̄s cibis ante
ferre. qm̄ iste est sobrietatis cibꝰ reliq̄
voluptatis. In hoc dat̄ nobis fruga
litatis exemplū ⁊ parsimonie magiste
riū: vt herbis ⁊ simplicis oleris victu
aut pomis ꝯtenti simꝰ. quē natura ob
tulit: quez liberalitas dei p̄o donauit.
In ecc̄astica ꝟo historia li°. ij. refert
eusebiꝰ: q̄ int̄ scōs egyptios q̄s euan
gelista Marcꝰ īstituit vinū nemo nec
gustu ꝯtigit: nec aliquā carnē. tm̄ aq̄
est eis potus: et panis cū sale ⁊ isopo
est eis cibꝰ. De anachoritis āt quorū
vitā ꝯstat fuisse perfectōis exemplar
Hiero. ad eustochiū cū vitā ꝯmendas
set cenobitaꝝ dicens: q̄ int̄ eos viui
tur pane ⁊ leguminibꝰ ⁊ oleribꝰ q̄ sa
le solo ꝯdiunt̄: q̄busdā int̄positis sub
dit Ad t̄tiū genꝰ veniā q̄s anachori
tas vocāt q̄ de cenobijs exeuntes: ex
cepto pane et sale amplius ad deserta
nil proferunt Huiꝰ vite auctor paulꝰ.
illustrator Antonius. ⁊ vt ad superi
ora conscendam princeps iohannes
baptista fuit Hucusq̄ꝫ Hieronymus
Qui et hunc quez huiusmodi vite as
serit auctorem paulum talibus extol
lit abstinentie laudibus: eiꝰ vitaꝫ de

scribēs Dēm in orōne ī solitudīe du-
xit etatē. cibū ⁊ vestimētū ei palma p̄
bebat Qd ne cui īcredibile videat̄: ie
sū testor ⁊ scōs āgelos vidisse me mo
nachos: e qb⁹ vn⁹ p̄ xxx. annos pane
ordeaceo et aq̄ lutulenta vixit Beat⁹
q̄z basili⁹ monachis oriētalib⁹ q̄ ad p̄
fectiōis culmē nitebāt̄ ascēdē: carniū
esū inhibuit Scūs ec̄ martin⁹: vt de
ipso narrat sulpiti⁹ ī suo monasterio
secū degētib⁹ mōachis: vini potū ꝯce
dere noluit. ⁊ sacer vir bn̄dict⁹ sanis
mōachis esū carniuz int̄dixit His et
silib⁹ q̄i īnūeris vniuersis scōꝝ exem
plis īdubitant̄ colligit̄. q̄ abstinentie
vigor op⁹ sit p̄fc̄e virtutis. Et ne q̄d
ad certitudinē desit: alijs scōꝝ aucto-
ritatib⁹ p̄bādū est. q̄b⁹ asserūt q̄ absti
nere a vino ⁊ carnib⁹ sit p̄fectū. Ait
eī Hiero. ad demetriadē Cōcedūtur
q̄dē nuptie carniū es⁹ vsus vini: s̄z ho
rū abstinētia ꝯsilio p̄fectiore suadet̄.
Idē q̄z ꝯtra Iouinianū Si vis p̄fe
ct⁹ eē. bonū est vinū nō bibē ⁊ carnes
nō māducare Nā si vis p̄fect⁹ eē: me
li⁹ est saginare aīam q̄z carnē Aug. ec̄
de fide ad petꝝ sic ait Hūiles ſui xp̄i
q̄ cupiūt dn̄o absq̄z īpedimēto ſuire
ꝯiugia nō appetūt: a vino ⁊ carnib⁹ ab
stinēt q̄ntū corp̄is valitudo p̄mittit. n̄
q̄ pctm̄ sit: aut ꝯiugē hr̄e: aut carnes
vinūq̄z p̄cipē Hec aug⁹. Ad hoc idē
facit qd dicit Greg. iij li. mora. Null⁹
palmā sp̄ūalis certaminis apprehēdit
q̄ nō p̄us in se ipso p̄ afflictā ꝯcupīaz
carnis īcētiua deuicerit. Neq̄z enī ad
ꝯflictū sp̄ūalis certaminis ꝯsurgit̄: si
nō pri⁹ ītra nosmet ipsos hostis men
tis positus gule videlicz appetit⁹ edo
mat̄. Colligit̄ itaq̄z q̄ abstinentia sit
op⁹ maxīe ꝯpetēs viris p̄fectis. q̄ruz
est sathane bellis victoriose resistē: et
sapīe studijs q̄ete vacare. Propt̄ qd
Hierony. ꝯtra Iouinianū Si q̄s esti
mat abūdātia ciboꝝ atq̄z potuū se p̄-
frui ⁊ vacare se posse sapīe. hoc est ꝟsa
ri int̄ delicias ⁊ deliciaꝝ vitijs nō te
neri: se ipsū decipit Et p⁹ Quo nupti
is ꝟginitatē. ita saturitati ⁊ carnibus
ieiunia sp̄ūm q̄z preferim⁹. Si igit̄ va
care sapīe p̄fectoꝝ est. ⁊ virginitas p̄
fert̄ ꝯiugio: sicut p̄fc̄m īp̄fcō: restat q̄
de genē op̄is abstinē a carnib⁹ alijs q̄z
delicatis cibarijs actū dic̄ ꝯsonuz p̄fe
ctōi. et ecōtra: his vti imp̄fcōez q̄ndā
īportat q̄ntū est de sui generis natura
nisi ad p̄fectōez reducat̄ p̄ circūstātiā
sup̄adiectā. vtpote cū q̄s hz plenā ab
stinendi volūtatē: ⁊ tn̄ hmōi cibarijs
p̄ loco ⁊ tp̄e sobrie vtit̄. vel q̄r req̄rit
nēitas sustentatōis p̄prie propt̄ egri
tudinez seu debilitatē. vel vtilitas fr̄
ne edificatōis p̄ charitatiuā ꝯdescēsi
onez Primi q̄dē ex^m ex vita sumit̄ p̄
fectoꝝ cenobitaꝝ: quā describens hie
rony⁹. ad eusto. ait loq̄ns de sanis Vli
uit̄ pane leguminib⁹ ⁊ olerib⁹ q̄ sale
solo ꝯdiunt̄ De hinc p̄ debilib⁹ sub-
dit Vlinū tm̄ senes accipiūt q̄b⁹ ⁊ par
uulis sepe fit prādiū: vt alioꝝ fessa su
stētet̄ etas: ⁊ alioꝝ nō frāgat̄ īcipiens
Post hoc de infirmantib⁹ ait Si q̄s
vero cep̄it egrotare transfert̄ ad exe-
drā latiorez ⁊ tāto senū ministerio cō
fouet̄: vt nec delicias vrbiuz: nec ma
tris querat affectū. Hec hiero. Por
ro exemplū secūdi manifeste refulget
in christo: de quo Chrysost. super mat
theū: omelia xxvij. Vlide quanta est
christi in cōdescensione diligentia. si-
cut cū comedat ⁊ bibat: cum videat̄
ex aduerso iohanni faciens. et hoc in
deorum gratia salutis facit: magis au
tem orbis terrarum vniuersi. simulq̄z
hereticoruz obstruens ora. Magister
nanq̄z perfectionis omnimode iesus
christus. et supportator imperfectōis
nostre vtrūq̄z debuit in sua vita mon
strare. cū tamen iohānes totā p̄egerit
vitā ſm artissimaz abstinentie legem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Et q̄nq̄ act⁹ abstinēdi ꝑfectior sit ex ꝓprio genē. ꝑfecti⁹ tñ egit xp̄s q̄ Johannes: q̄ ⁊ puriori modo in se ipso abstinuit. ⁊ alijs ex ꝑfectiore charitate ꝯdescēdit. Vñ ⁊ ꝑfectiōis p̄cipu⁹ sectator apl's nō solū imitabilē se prebet ī austeritate vite. verūetiā pia ad ꝓxios ꝯdescēsiōe ad Corinth. dicēs Fact⁹ sū īfirmis īfirm⁹: vt īfirmos lucrifacerē. oīb⁹ oīa fact⁹ sū: vt oēs facerē saluos. Hāc ꝯdescēsiōis edificatorie formā discipul' ad p̄dicādū missis dñs dedit cū ait In eadē domo manete. edētes ⁊ bibētes q̄ apud illos sunt Et rō a Matheo reddit̄ Est eī dign⁹ opari⁹ cibo suo Quia eī discipuli pauperes erant ⁊ laboriosis p̄dicatōis exponebant̄ discursib⁹. ne ꝓ penuria et difficultate laboris ī se ipsis deficerēt vel ꝓ deformitate victus onerosi redderent̄ suscipientib⁹ ipsos. hmōi fuit eis a dño viuēdi forma p̄scp̄ta tā pie q̄ ꝓuide. vt ⁊ alijs ꝯdescēderent et iniūctū sibi laborē virilit̄ tolerare valerēt. Ex predictis igit̄ elucescit q̄ tā abstinē a carnib⁹ ⁊ vino q̄ his vti p̄t fieri perfecte ⁊ īꝑfecte. ſz vnū scz abstinere fit ꝑfecte ex ꝓprio genē. alteꝝ vēo rōne circūstātie adiūcte cum ex se magis declinet ad īꝑfectōez Hec āt non idcirco dicim⁹: q̄ cib⁹ ī culpa sit. cū dicat apl's ad Corin. esca nos nō ꝯmendat deo. glosa sūpta vel nō sūpta Et Aug⁹. iij. li. de doctrina xp̄iana. Quid locis ⁊ tp̄i ⁊ ꝑsonis ꝯueniat diligent̄ attendendū est ne temē flagitia reprehēdam⁹. fieri em̄ p̄t vt sine aliq̄ vitio cupidinis vel voracitatis p̄ciosissimo cibo sapiens vtat̄. īsipiens āt fetidissime gule flāma in vilissimo ardescat ⁊ sani⁹ q̄sq̄ maluerit more dñi pisce vesci. q̄ lenticula: more esau: aut ordeo more iumētoꝝ Hec Aug⁹. Ad q̄d ec̄ facit q̄d dicit Grego. iij. li. mora. Non cibus: sed appetit⁹ in vitio est Vnde lautiores cibos plerūq̄ sine culpa sumim⁹ et abiectiores nō sine reatu cōscientie degustam⁹ Hinc esau p̄matū ꝑ lenticulā ꝑdidit. ⁊ helias in heremo carnes edendo virtutez corporis seruauit Vñ et antiqu⁹ hostis p̄mū sibi hominē nō carne: sed pomo subdidit et z^m nō carne sed pane tentauit Patet igit̄ q̄ delicatis vti pro loco ⁊ tp̄e possumus absq̄ pctō. q̄ tñ per exercitationem ꝯcupiscentie dant occasiōez peccandi. ab hmōi abstinere salutare est. Ac per hoc cū sit difficile ⁊ arduū et supererogatoriuz: de natura sui generis colligitur esse perfectū tāq̄ ad perfectionem preparās et ipsam promouens et conseruās Vnde Hiero. contra Iouinianū Fac esum carniū cunctis nationibus esse cōmunē ⁊ passim licere q̄d passim gignitur. quid ad nos quorum conuersatio in celis est: qui super pythagorā et empedoclem et omnes sapientie sectatores non ei debemur cui nascimur: sed cui renascimur. q̄m repugnantem carnem ⁊ ad libidinum incentiua rapiētem inedia subiugamus. Hec Hierony. Quib⁹ ostendit abstinentiaz viris perfectis et celestibus cōpetere ad perfecte cauendam libidinem et edomandaz carnem Competit etiam eis quia promouet ad perfectā virtutem. Valet em̄ primo ad seruādum pudicitie sancte nitorem. Vnde Hieronymus ad Eustochium. Solicite prouidenduz est: vt quos saturitas de paradiso expulit: esuries reducat. Non q̄ deus vniuersitatis creator et dominus: intestinorum nostrorum rugitu ⁊ inanitate ventris: pulmonuzq̄ delectetur ardore. sed q̄ aliter pudicitia tuta eē non possit. Valet secundo ad custodiam paupertatis altissime Iuxta quod idem Hieronymus ad Saluinam, scribit dicens. Vbi vile olus

culū cibarius panis ⁊ cib⁹ pot⁹q; mo
deratus. ibi diuitie supuacue Idē q̄z
ꝯtra Iouinianū Si vis pfect⁹ eē. bo
nū est vinū nō bibē ⁊ carnes nō man
ducare. Et post Grādis aīe exultatio
est. cū puo ꝯtent⁹ fueris. mūdū hīe sb
pedib⁹ ⁊ oēm ei⁹ potētiā ⁊ epulas ac
libidines ꝓpt q̄ diuitie ꝯq̄runt vilib⁹
ꝯmutare cibis Ualz eē ītio ad ꝯqui
rendā aī fortitudinē. ſm illud Bern̄.
Qūo ipsū corp⁹ nr̄m q̄tidie crescit et
decrescit. sic nc̄e est spūm sp ꝓficē aut
deficē. sz int̄est ordinis Nā sp in robu
sto ⁊ vegeto corpe anim⁹ mollior atq;
tepidior ē. ⁊ rursū ī corpe debili et in
firmo fortior viget prōptior q; spūs
Qd se exptū testat̄ apl's dicens. Qñ
īfirmor tūc potens sū. Sic igit̄ p ab
stinentiā vigor attenuat̄ ī corpore. sic
⁊ augmentat̄ ṽtus ī aīo: qd maxīe lo
cū hz in viro pfecto. Ualz nihilomi
nus q̄rto ad obtinendā mentis sereni
tatē. iuxta sniaz senece in quadā epl'a.
Nō est īquit iocūda res aq̄ ⁊ pulmen
ta aut frustū ordeaci panis. sz summa
voluptas est ex his posse capē volu
ptatem. ⁊ ad id se deduxisse qd eripē
nulla fortune iniq̄tas possit. Si igit̄
hec mētis trāquillitas quā varij euē
t⁹ fortune nō auferūt pfectōi attestat̄
apte colligit̄ ꝙ sic abstinē sit pfcōꝝ:

Scda pars. v. ca.

HIs p̄allegatis pro veritatis
pte: facile iā est ⁊ pfectiōis ab
stinentie sblimitatez defendē:
⁊ hostis aduersus eā erecta machina-
menta dissipare Nā ab īpositione fal
si criminis sumens exordiū p̄mū q̄dē
se fūdat sup falsuz. asserens eū contra
quez scribit dixisse ꝙ carniū esus sit
a perfectione recessus ꝙ nūq̄z dixit: ī-
sup ⁊ qd de numero sit illorū de qui
bus dicit apl'us: ꝙ in nouissimis die
bus discedent quidā a fide attenden
tes spiritibus erroris. Qd crimen il
li impingit: qz saturitati abstinentiam
pretulit. Quāte igit̄ malignitatis sit ⁊
fraudis pro abstinentie ꝯmendatiōe
viro fideli errorez manicheoꝝ impin
gere. is qui legit aduertat. Hoc eī ni
hil aliud est astruē: nisi ꝙ abstinentia
ꝯmendari nō possit sine preiudicio fi
dei ⁊ sane doctrine Qd si verū ē. erra
uerūt viri clarissimi qui magna ⁊ mi
ra fuerūt abstinentia prediti Errat ⁊
nunc scā mr̄ eccīa. que in ieiunijs ab
ipsa statutis iubet abstinē a carnibus
et ab his que sementinam inde tra
hūt originez Errare probat̄ ⁊ ipse. q̄
aut morē sequit̄ ecc̄e ⁊ tūc ſm sniam
suā est maniche⁹ aut morez hūc sacrū
īpugnat: ⁊ tunc est iouiniani discipu
lus Audiat igit̄ ñ nos sz Aug^m ꝯtra
adamātiū manicheū de discipulis illi⁹
secte loquentem. Istos inquit signifi
cauit futuros apostolus ī tpibus no
uissimis prohibentes nubē ⁊ abstinē
a cibis quos de⁹ creauit. Hos eī pro-
prie designat: qui se nō proptēa tēpe
rant a cibis talibus vt aut concupi-
scentiam suam refrenent aut infirmi
tati alterius parcāt Audiat etiā Hie
ronymū contra Iouinianuz. Repro
bat inquit apostolus eos qui prohibe
bant nubere. et iubebant a cibis absti
nere: sed Martionez designat et cete
ros hereticos. qui abstinentiam indu
cunt perpetuam ad destruenda ⁊ con
temnenda et abominanda opera crea
toris. Nos aūt omnem creaturaz lau
damus et maciem sagine: abstinentiā
luxurie: ieiunia preferimus saturiati:
et a diebus Johānis baptiste ieiuna
toris et virginis regnum celorū vim
patitur In his satis Hierony⁹. Iouī
niani et noui sectatoris ipsius os ob-
struit: ne instar sepulcri patentis su-
orum carnalitate sermonū tāq̄z exha
latiōib⁹ fetidis fidelium mētes sobri

as ⁊ pudicas inficiat. mores q̄ corrū
pat. Nā vt ait apl's. corrūpūt bonos
mores colloq̄a praua. Sane: q̄r studi
um eē ꝯsueuit errātiū: testimonijs ve
ritatis ꝑuerse intellectis aduers' ip̄am
veritatem ꝯfligē. ideo ꝯseq̄nt̄ munire
se nitit̄ auctoritate scp̄turaꝝ. p̄mo alle
gās illud apl'i. oīs creatura dei bona.
Et iterū Oīa mūda mūdis. Cui etiā
int̄positis q̄b' dā subnectit euāgelicū
illud Nō q̄d intrat in os coinquinat
hoīem Quib' etiā int̄ponit auctorita
tē. Aug'. de ci. dei qui dicit q̄ ꝯsuetu
do vict' nō īpedit religionē. Ex q̄b'
conat̄ astruē q̄ abstinētia ciboꝝ nihil
facit ad ꝑfectiōez. nec ip̄oꝝ vsus vel
sūptio ad īꝑfectionē. Vn̄ ⁊ dicit īꝑfe
ctionē nō facit dei creatura sz mens
infirma ⁊ nesciēs vti ea. idcirco ma
gis ei abstinētia q̄ꝫ ꝑfecte menti est ne
cessaria Hoc si verū ē ⁊ hmōi rō ali
quid roboris hz. cuz bona tp̄alia sint
creature dei ⁊ mulier formata a deo
et cōiugiū q̄d pl' est: sit dn̄i sacr̄m. et
libertas proprie volūtatis sit donuz
diuinū. nihil hoꝝ ad imꝑfectiōez facit
magis q̄ꝫ ꝯpetūt hec ꝑfectis q̄ꝫ imper
fectis tāq̄ꝫ meli' sciētib' vti Magis
igit̄ s̄m hāc indoctā doctrinā ꝑfectis
ꝯpetit diuitias possidē q̄ꝫ spernē. ma
gis nubere q̄ꝫ ꝯtinere: magis agi vo
lūtate propa q̄ꝫ gubernari aliena Ex
quib' etiā illud infert̄: q̄ doctrina xp̄i
fuerit ꝑfectioni ꝯtraria Ad q̄d quidē
incōueniens aurib' pijs horrendum
nequaq̄ꝫ deuenissz. si earuz q̄s allegat
auctoritatū: catholicū habuisset intel
lectū Nā auctoritas apl'i quā propo
nit hereticoꝝ reprobat īpietatē: euan
gelicū ꝟbū phariseoꝝ sup̄stitiōez. sed
Aug' ī verbo ꝓposito aduersat̄ vtris
q̄ꝫ Q. enī xp̄us phariseos de supersti
tiōe notauit et text' euāgelic' aperte
declarat: ⁊ glosa exponit que sup̄ illd̄
Math. nō q̄d intrat in os coinquinat
hominē ait. Vno sermone oīs sup̄sti
tio obseruationū elidit̄. dū in discernē
dis cibis religio putat̄ Q̄d de ea dis
cretione intelligendū est. que s̄m pha
riseoꝝ sententiā in cibis cōstituit im
mūdicie causaz. nā discernere inter ci
baria delicata ⁊ aspera. preciosa ⁊ vi
lia abstinentium more non repugnat
sed consonat religioni christiane Q̄d
autem dicit Augusti' q̄ victus nō im
pedit religionem: intelligenduz est de
religione christiane fidei que cōmu
nis est perfectis et imperfectis. de q̄
Augusti'. ibidē Ipsos quoq̄ꝫ ph̄os
qui christiani fiūt non habitum ⁊ con
suetudinem victus. falsa dogmata mu
tare compellit. Quod quidem intelli
gi non potest de religione discipline
regularis: in qua habit' nou' assumit̄
et mutatur cōsuetudo viuendi quan
tum etiā ad discretionem ciborū Vn
de Hiero. contra Iouinianuz Audi
inquit sues et apros et ceruos ⁊ hu
iusmodi reliquos animantes esse cre
atos vt atlethe milites et naute me
talloꝝ q̄ꝫ fossores ⁊ ceteri hmōi opi
bus mancipati cibos haberent q̄bus
fortitudinem corporum sibi necessari
am sustentarent. Ceteruz nostra reli
gio nō athletā erudit: nō fossorez vel
regimē sed sapientie sectatorē: qui se
dei cultui mancipauit. Deniq̄ꝫ ꝟbuz
apostoli q̄d primo proponit maniche
oꝝ impietatem impugnat. non absti
nentiā perfectorum. Vnde hierony
mus ad saluiam Scimus ab apostolo
dictum. omnis creatura dei bona. et
nihil reijciendum q̄d cum gratiarum
actione percipit̄. sed idem loquit̄. bo
num est non māducare carnem et nō
bibere vinuz Comedant carnes que
carnibus seruiunt. quoruz feruor de
spumat in coitum. que alligare mari
tis generationi et liberis dant ope
ram Quarum vteri portāt fetus. ca

rū intestina carnibus īpleant̄. tu vero que in tumulo mariti sepelisti oēs pa rit̄ voluptates. nihil habes nc̄e aliud nisi perseuerare ieiunio. His apte col ligit̄ ꝙ oīs creatura bona ⁊ mūda est et ꝙ sanū est ab aliq̄b⁹ abstinē. qꝛ etsi nō sint īmūde formalit̄ vel causalit̄: tn̄ ex eaꝝ vsu vt frequent̄ īmūdicia tra hit̄ dū cōcupiscentia excitat̄. sicut idē Hieroñ. ad eustochiū ait. Si q̄d ī me p̄t esse cōsilij: si experto credit̄. hoc p̄ mū āmoneo: hoc obtestor: vt v̄go xp̄i vinū fugiat ꝑ veneno Quid oleum flāme adijcim⁹: quid ardēti corpuscu lo fomenta igniuꝫ ministramus? Hec hieroñ. Q̄ si forte quis dicat hāc rui nā iuuenibus ⁊ īperfectis nō ꝑfectis esse timēdā. obuiat ideꝫ Hiero. in ea dē epl̄a dicens Quādiu in hoc fragili corpore detinemur: q̄ꝫdiu habem⁹ the saurū istū in vasis fictilib⁹: ⁊ cōcupi scit caro aduersus spūm: et spūs ad uersus carnē. nulla est certa victoria Et paulo post Si apl̄s vas electiōis et p̄parat⁹ in euāgeliū xp̄i ob carnis aculeos ⁊ incētiua vitioꝝ. rep̄mit cor pus suū: ⁊ seruituti subijcit: ne alijs p̄dicās: ipse reprob⁹ inueniat̄: etsi post nuditatē: ieiunia: famē: flagella: suppli cia: in semet ip̄m reuersus exclamat. Infelix ego homo q̄s me liberabit d̄ corpore mortis hui⁹. tu te putas se curuꝫ esse debere? Caue igit̄ ne de te aliq̄n dicat de⁹. Virgo isrl̄ cecidit. et nō ē qui suscitet eā. Hec hieroynimi verba si vera sunt: īmo qꝛ vera sunt: nō parui periculi res est abstinētie ꝑ fectiōi detrahere. ac ꝑ hoc aīos ꝑfecte virtuti studētiū ab ea reuocare. Ut aūt ad hoc efficaci⁹ possit īducere. san ctoꝝ ꝯsequent̄ se munit exēplis. Noe scꝫ Helie ⁊ Johānis baptiste. Quo rū p̄m⁹ vt dicit om̄e gen⁹ carnis acce pit in vsum. scd̄us fuit carniū cibo re fect⁹. terti⁹ vero locustaꝝ vsu nō fuit pollutus. Ex q̄bus arguit ꝙ cuꝫ oīs imperfectio sit pollutio aīe. carnium esus nihil facit ad īꝑfectionem. q̄npo tius ad perfectionem. cū dicat apl̄us: scio abūdare ⁊ penuriā pati. nec esset perfectior esuriens q̄ꝫ abūdās. vtrū q̄ꝫ em̄ poterat virtute diuina. Verū hec que preposuit viroꝝ perfectoruꝫ exempla: si ad hoc introducit ꝙ tali bus vesci sit de se licitū. ex rōne pro cedit. et Augustini sn̄iam sequit̄ in li bro cōfessionū vbi ex predictis scōrū exemplis ostendit ꝙ non cibus: sꝫ ap petitus inordinatus introducit pec catū Si āt per hoc conatur astruere: ꝙ cibis hm̄oi vti pro loco ⁊ tempore non sit perfectioni contrariū sꝫ cōpos sibile. verū adhuc dicit: sed frustra la borat. qꝛ hoc nullus catholicus negat Si vero persuadere conatur ꝙ his vesci: et ab his abstinere sit eque ꝑ fectum: errat non modicuꝫ. Primum quidem quia hoc falsum est et absur dū. sicut preallegata sanctoꝝ testimo nia et exempla declarant. Scd̄o quia nō vera: sed sophistica ratiōe ꝓcedit cum arguit: ꝙ si viri perfecti aliquid egerunt: ꝙ hoc illud sit de propria rō ne perfectum. hoc em̄ plurimas habꝫ instātias: sicut preostensum fuit in p̄ cedenti particula. Nā similiter argui posset de cōiugio Noe. et de proprie tate possessionū: et de plātatiōe vinee vt taceamus de vini potatione. Ter tio vero: quia exemplis hm̄oi primo ꝓpositis falsam subnectit assumptōeꝫ cum dicit: ꝙ imperfectio est anime q̄ dam pollutio. hoc superius multipli citer est improbatum tanq̄ꝫ erroneuꝫ et ad quod multa inconuenientia se quūtur. Tūc em̄ nouiter baptizatus aut non esset imperfectus aut peccati labe pollut⁹ q̄rū vtrūq̄ꝫ est absurduꝫ Insuper si essꝫ pollutio. aut essꝫ mor talis: et tunc oīs īperfectus charitate

carēt:aut venialis:et tūc oīs venialiť peccās a perfectiōe decideret nullᵗ q̃ in veniali existēs ad pfectionē pueni ret.idē q̃ foret perfectū ⁊ pollutū.qd̄ q̃dē vel est iustoꝝ oīm in statu vie vl oīo nulloꝝ nisi dei hoīs ⁊ ꝯginis glo riose. Quarto añt qꝝ pfata exēpla ma gis ad oppositū valēt q̃ ꝓpositū.sic a sacris doctorib⁹ inducunť. Vñ hiero. ad eustochiū Hoc vinū bibit ⁊ inebri at⁹ est ⁊ p⁹ ebrietatē nudatio femoꝝ subsecuta. Helias cū iezabel fugeret ⁊ sub quercu iaceret.aduenīte ad se an gelo suscitať:⁊ ecce ad caput eius pa nis subcinerici⁹ ⁊ vas aq̃ Reuera po terat ei ꝑditū merū mittere ⁊ electos cibos ⁊ carnes ꝓtusiōe mutatas Heli ze⁹ filios ꝓphetaꝝ imitat ad prādiuꝫ et herbis agrestib⁹ cos alens ꝓsonuꝫ prādentiū audit clamorē. mors ī olla vir dei.nō eit irat⁹ cocis. lautioris eī mēse cōsuetudinē nō habebat. Potu it ⁊ danieli de regijs ferculis opulēti oꝝ mensa trāsferri:ſz Abacuc ei messo rū prādiū portat. arbitror rusticanū. Ideoq̃ ibi vir desideriꝝ appellatus eit.qꝝ panē desiderij nō mādūcauit ⁊ vinū ꝓcupiscentie non bibit. Ecce q̃t exēpla patꝝ veteris testamēti ītrodu cit ad abstinentie laudē q̃ is tq̃ carna liť sapiens trahere nitiť ad carnē Sē tiens āt ex his q̃ iā dixerat acutis ei⁹ dē hieronymi iaculis vt Iouiniani discipulū se posse trāsfigi. q̃si clypeuꝫ defensionis obijciēdo ꝯsute subiūgit Nec me clames Iouinianū .qꝝ nō di co vt ipse q̃ ñ dāt simplicit abstinē: vel carnes ⁊ vinū gulose comedē:sed infirmis q̃ nesciūt his recte vti valde necessariū iudico abstinentiā.perfecti vero nullā cōtra hūt īmūdiciaꝫ. Nec verba ipsi⁹ q̃bus vt excuset errorem ꝓriū:exaggerat alienū . Nūq̃ ei Io uinianus q̃nq̃ sit oīo detestandus in hanc quā hic fingit dementiā incidit vt gulositatem eq̃ret abstinētie :sicut nec luxuriā ꝓtinētie coequauit :ſz pu dicitiā cōiugalē ⁊ ꝯginitatē vsum ci boꝝ ⁊ abstinentiā eq̃lis apud deū me riti censuit. Qd̄ idē Hiero .reprobat vt dogma prophanū Hic añt longe amplius desipit q̃ ille Iouinian⁹.tā q̃ proficiens in erroris doctrina disci pulus. Nā sobrietatē in vsu ciborum dicit ꝓpetere pfectis abstinētiaꝫ imp fectis:qꝝ perfecti nullā ex hoc īmundi ciā cōtrahūt.et impfecti indigent illo remedio ad edomationē cōcupiscētia rū Cōstat añt q̃ perfecti pferunť im perfectis.et que illis et his cōpetunt p se loquēdo ꝓsimilē hūt ꝓparationē igiť fm ipm pferť hoꝝ ciboꝝ vsus mo deratus ⁊ sobr⁹ abstinentie ab eisdē. Qꝝ si causeť falsum sibi crimen īponi: dicat igiť ipe qd̄ sentit. Aut eni pfert abstinentiam moderato mō vescendi. aut equat:aut postponit. Si prefert. vt q̃d tot supuacua verba cōtra pro priā sentētiā protulit? Cōcesso enī q̃ abstinere sit. iā nulla restat contra ali quē disputādi Si vero equat.in erro rē Iouiniani turpiť incidit Si autē postponit dānate et reprobate iā here si supaddit Qꝝ añt hui⁹ vltime senten tie fuerit ex cōsequētibus apte clare scit. Quasi eī ei qd̄ dixerat abstinētiā imperfectis ꝓpetē ex aduerso aliquis resisteret.ex alterius ꝓsona subiun git Dz dices. Quid igiť dñs sacerdo tib⁹ veteris testamenti cū ministrarēt ꝓhibuit vinū? Quid q̃ nazareis inhi buerit.quid q̃ filij rechab ex hoc lau daně.et tādē Johānes baptista vinū ⁊ sicerā nō gustaunt? Et addit Quali ter igiť nō erit perfectius ,a vino et a carnibus abstinere q̃ his vti? Et ad hec tq̃ ad probādū falsiuꝫ inducta re spōdit.dicens:q̃ sacerdotib⁹ veteris legis inhibeť vinū :velut adhuc nesci entibus vti:et q̃ abstinētia nazareoꝝ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

figuralis non moralis fuit. et ꝙ filij
rechab magis de obīa q̄ꝫ de abstinen
tia laudati sunt. et ꝙ Johi bapti. ab
stinentia cōpetebat ꝙ adolescēs erat
addens ꝙ sic absq̄ diminutiōe ꝑfcio
nis carnes cōedit: sic etiā si voluisset
potuisset bibē vinū cū ad eius oppositū
nulla lege teneretur Ex q̄bus ap
te colligitur ꝙ ad iouiniani suꝑaddit
errorē Cū enī supra probauerit ꝙ ꝑ
fcis ꝯpetit vīo et carnib⁹ vti exēplo
Noe Helie Johānis baptiste. ⁊ nūc
ꝓ incōuenienti hēat ꝙ ꝑfectis viris
abstinentia inducitur manifeste cōuī
citur eius esse snīe. qua ciboꝝ vsus ab
stinentie non postpoītur sꝫ prefertur
Pro hui⁹ q̄ꝫ erroris defensatiore ꝑfi
dia. plurima dicit absurda Nā ꝙ asse
rit vinū interdici sacerdotibus tāq̄ꝫ
nescientib⁹ vti. apte contrariat̄ verita
ti. cū sup illud leuitici. vinū et os q̄d
inebriare p̄t ꝛc. dicat glo. Filijs aarō
tanq̄ꝫ sublimiora adeptis tradit̄ hoc
mandatū. Insup contra viros scōs
blasphemare conuincitur. quoꝝ non
nulli sacerdotalis generis scītatis p̄
uilegio ⁊ ꝓphetie spū claruerunt. Vi
ra certe vel poti⁹ monstruosa doctri
na Cū enī premiserit ꝙ viris ꝑfectis
cōpetebat coniugiū in veteri lege: et
secūdo addit ꝙ aaron tq̄ꝫ vir ꝑfectus
fugit. qua frōte nūc subiūgere pōt ꝙ
tanq̄ꝫ imꝑfcūs abstinuit quasi nexus
vel fuge presidiū sacerdotib⁹ ꝑfcioīs
gloriā tribuat et scītas abstinētie tol
lat? Magna etiā absurditate nō caret
ꝙ principalē cām abstinētie p̄curso
ris etatem asserit fuisse iuuenilez scz
ꝓpt̄ adolescentiā castigādā ac si absti
nētia senib⁹ ⁊ ꝑfcīs nō cōpetat Quid
igitur sancti senes et ꝑfecti Paulus
heremita Antoni⁹ Hilarion ⁊ claris
simi illi cenobioꝝ patres abstinuerūt
vsq̄ꝫ ad decrepitā senectutē? Quid il
li nobiles cenobite de quibus d̄t Hie
rony. ad Eustochiū De cibis vero ⁊
potu taceo cū etiā languentes mona
chi aqua frigida vix vtātur et coctuꝫ
aliquid accepisse luxuria sit? Quid il
la sacratissima paula de qua Idē hie
ro. nulla iuuenū puellaꝝ sano et vege
to corpe tante se dedit abstinentie q̄ꝫ
te ipa fracto ⁊ senili d̄bilitatoq̄ꝫ corpu
sculo? Quid etiā venerabilis illa tar
silla de qua Grego. q̄rto dial. tarsilla
inq̄t amita mea inter duas alias soro
res suas virtute continue orōis. gra
uitate vite singularitate abstinētie ad
culmen ꝑfectionis excreuerat? Quid
tandē apl̄us de quo Hiero. contra io
uinianū paul⁹ apostolus post famē et
sitim et ceteros labores suos ⁊ ꝑicu
la latronū et solitudīs crebra ieiunia
enumerat et discipulo thimotheo do
lenti stomachū et infirmitates pluri
mas sustinenti suadet vini modicam
potionē. quod non concedēt nisi cre
bre infirmitates ⁊ dolor stomachi po
stulassent? Innumera q̄ꝫ ad hec exem
pla suppetūt viroꝝ illustriū non solū
in xp̄m credentiū. verūetiā gentiliuꝫ
philosophoꝝ sicut ex varijs historijs
colligi pōt et p̄cipue de li. hieronymi
contra iouinianū ⁊ ex eo quē conscp̄
sit Ambro. de vita brachmanoꝝ Nec
hoꝝ contēnenda exēpla. cū Hierony.
ad aletam dicat ꝙ iudaica superstitio
ex parte facit in reiectione quorūdaꝫ
aīaliū atꝫ escaꝝ. q̄d Indoꝝ brachma
ne et egyptioꝝ Symnosophiste et in
polenta et orira ⁊ pomoꝝ solo obser
uabant cibo: cur virgo xp̄i non faciat
in toto? Si tanti vitrū. quare ⁊ non
maioris sit margaritū? Hec aūt non
idcirco diximus vt abstinentie laude
m⁹ excessum. vel vt nostri tp̄is hoīes
de imꝑfectiōe notem⁹. Fieri enī pōt
vt pro debilitate corpm excusentur
nōnulli. iux̄ q̄d distictiōe xxiiij. d̄r De
fēs hoīm nr̄i tp̄is q̄b⁹ nō solū merita

sz etiā corpa ipsa hoīm defecerūt non patitur districtionis illi⁹ manere censurā Fieri etiā pōt vt ad aliqua pietatis officia seipsos exerceāt qui districtionē illā vel ī toto vel in pte recōpensent. Hoc tñ pcipua cura seruandū vt qui tātū vite rigorem sequi nō valent vel forsitā nolunt. nō psuptuose vilipendant: sz religiose venerētur qten⁹ si quid ī eis pro carnis debilitate sbtrahitur ex mētis hūilitate suppleat. Hāc piā reuerētie formā si is cui rñdetur obseruare voluisset. neq; q̄z hūane carnalitatis vitiū p carnes quas dicit a pcursore comestas temeraria presūptione foueret. Cui apte contrariat euāgelicus text⁹ et Aug⁹. contra fausil. vbi sic ait. Vñ dictus ē iohānes non māducans neq; bibens nisi q̄ illo victu quo iudei vtebant ipse non vtebat? Cōstat āt q̄ iudei carnibus vescebātur. nisi forte q̄s ita desipiat vt dicat iohānez carnes mādu casse ī lege phibitas Hiero. etiā contra iouinianū. Precursor dñi et pco locustis alit et siluestri melle nō carnibus Et Rabanus sup illud math. esca eius locuste ꝛc Habitatori solitudīs congruū erat vt nō delitias ciborū. sz ncitatē hūane carnis expeteret Vñ refert arnulphus galliaꝝ epūs minimū gen⁹ locustaꝝ fuisse ī deserto iudee quo pastus est Johēs baptista et vsq; hodie ibi apparere. q̄ corpusculis in modū digiti manus exilibus in herbis facile capiūtur. cocteq; ī oleo paupem prebent victū His itaq; diligenter pspectis quis tam imprudens erit vt p vitā iohānis austerā ⁊ paupem. suā vel alienā defēdē audeat carnalitatē? Ceterū q̄ supfluū est his immorari diutius. ad ea veniendū ē que in q̄stiōis h⁹ diffinitiōe subiūgit. Dicē nāq; q̄ viri pfecti ad vinū ⁊ carnes se relaxauerūt ꝓpter carnis infirmitatē ꝓpter seruandā consuetudinē coīs vite. et ꝓpter scandali vitationē Que q̄z uis vera sint ⁊ a scīs accepta. mlta tñ falsa vt assolet ī eoꝝ explicatione permiscet Dicit enī in explicatione primi mēbri q̄ impfcio ē dānū virtutis q̄d superius tāq̄z erroneū ē multipliciter improbatū Addit etiā q̄ helias ꝓpter infirmitatē carnis carnib⁹ pastus fuit. quā etiā infirmitatē xpūs accepit Hoc si de spēali carnis infirmitate intelligatur. non sine temeritate multa asserit. tū q̄ illud scriptura nō docz. sz eius ꝯriū. tū q̄ erroneū ē asserē q̄ xpūs assumpserit īfirmitates nisi illas q̄ coīter respiciunt statū hūane nature Q̄ si de infirmitate q̄ coīs est oībus loquitur scdz hoc exemplo xpi et helie q̄libet pfcūs carnes cōedē debet Sane q̄ ī explicatiōe scdi mōi ītroducit auctoritatē augustini de li. questionū euāgelij. q̄ nō interest q̄d alimentoꝝ vel q̄ztū quis accipiat dūmō id agat p cōgruētia hoīm cū q̄b⁹ viuit. si generaliter accipiat sicut hic ex puersitate intellcūs insinuat. oēm abstinentie rigorē eneruat scdz duplicē abstinentie modū: a qualib⁹ videlz et a quāto Attendendū ē igitur q̄ ꝟbū illud intelligi dz q̄ non multū int̄ est q̄ztū ad rōnē liciti vel illiciti cōtra id q̄d asserit maniche⁹: multū tñ īter est q̄ztū ad edomationē carnis exercitationē ꝟtutis et satisfactionem pro culpis cōmissis Vñ grego. ī registro Duob⁹ modis viri sci a licitis abstīere solent. aliqñ vt merita sibi apd oī potentē deum augeant. aliqñ vt ante acte vite culpas detergāt. Sed etiaz pari nō caret puersitate q̄ ibidem sb iūgit. q̄ si q̄s districti⁹ vult viuē q̄z hi cū q̄b⁹ coīter viuit. aut intpans ē ⁊ ita impfcūs. aut supstitiosus ⁊ ita impi⁹. Hec ꝟba ipsi⁹ q̄ īponit augustino de doctrina xpiana simulq; dt q̄ h. s. re-

strictius viuē nō docuit xp̄s. ſz potꝰ
phibuit nec aliq̄s ſcōꝝ h̄ fecit. Vis
ā t ꝟbis oīb̄ pene ſcāꝝ religionū insti
tutoribus ⁊ eccīaꝝ rectoribus q̄ stri
ctius vixerūt q̄ coꝝ cōſocij. non ſolū
notā impfectionis. ſz etiā maculā pu
ricationis impingit. ꝓpter q̄d ⁊ a blas
phemia ī xp̄i ſcōs immūis nō ē. nisi ī
quātū fortaſſis eū ignorātia excuſat:
q̄ q̄s imitari abhorruit illoꝝ vitas le
gē neglexit. ſicut ⁊ mēdositas codicis
ī ea quā allegat auguſtinū auctoritate
ipſum fefellit Nequaq̄ eī ibi ſcriptū
hētur aut ītpans ſz aut tpans aut ſu
pſtitioſus Vlbi vult augꝰ oñdere q̄
trāſcenſus vite coīs aut venit ex ſub
limitate ꝟtutis. ſic ī viris magne au
ctoritatis aut ex ſupſtitione erroris ſi
cut in manicheis. vel ex p̄ſūptuoſa ſin
gularitate modiviuendi ſic in quibuſ
dā hypocritis et vanis hoībus q̄ de
ſpiciunt ſtatū vite coīs Corrigat igit̄
ſui mēdositatē codicis. vel potꝰ a ma
lignitate reſipiſcat erroris. In ptra
ctatione q̄z ktij modi falſo redarguit
petrū apoſtolū. ⁊ impie blaſphemat ī
xp̄m Dicit enī petrū reprehēſū a pau
lo q̄ abſtinentia ſua ſcādaliſabat īfir
mos Verū ſicut ex textu apparet aplī
Non in hoc arguendus erat petrus
q̄ abſtinētiū more a cibis delicacioni
bus carnē restrīgēt. ſz q̄ more iudeo
rū cibos diſcernens gentiles faciebat
exemplo ſuo iudaiſare Q̄ vero ſubiū
git cōediſſe agnū paſchalē quē cōede
re non tenebatur niſi ne inde p̄beret
iudeis ſcandali occaſionē. manifeſtam
blaſphemiā continet Nam xp̄ūs cuz
eſſet dñs legum et oīm etiā cum ſcan
dalo iudeoꝝ q̄ ſub lege erant legales
cerimonias p̄terire poterat: nec ex tē
tiōe: ſz ex condeſcēſione legis figura
lia obſeruabat Tandē q̄ veritas vi
cit ſp et inualeſcit: cuꝰ lumen inē dē
ſas erroꝝ tenebras radiat. eiꝰ q̄ſi vir
tute cōpulſus abſtinētie hoſtis ad eā
quā īpugnauerat laudandā cōuertit̄
cū ſubiūgit q̄ tribus ex cauſ viri ſcī
abſtinuerūt Primū ꝓpter maceratio
nē carnis ad edomādū cōcupiſcētias
ſecdo ꝓpter cautelā ſcandali īfirmorū
tertio ꝓp̄t cintationē idolotitoꝝ Hec
ſiquidē vera ſunt et ab auguſtino ſūp
ta in li. de moribus manicheoꝝ. ſz hūc
triplicē veritatis radiū triplicis erro
ris caligine obnubilare conatur Naz
primo dicit q̄ ſancti prēs non tenebā
tur abſtinere a cibis lege ꝓhibitis ni
ſi ꝓpter vitandū ſcādalū q̄d ꝓtinebat
ad nouū teſtamentuz et hoc ē falſum
Vlū Aug̃ cōtra fauſtū. xix. capi. Ma
chabeos inquit cū īgenti admiratiōe
p̄ferum q̄ eſcas q̄bꝰ nūc licite xp̄iani
vtūtur attingere noluerūt. q̄ p tpe p
hibito non licebat. Secūdo addit q̄
xp̄ūs his tribus modis abſtinuit: ī q̄
non ſolū oberrat: ſz ſolito mō blaſphe
mat Cū enī primus modꝰ ſit vt dicit
ꝓpter refrenādas concupiſcētias car
nis: hoc xp̄o attribuere nō ē aliud q̄
blaſphemare: niſi forte p hoc ſe excu
ſare velit q̄ añ predixit xp̄ūm non ꝓp̄t
cōcupias ꝓprias abſtinuiſſe q̄ nullas
hūit ſz vt abſtinēdo exēplū darz aliis
ſuas concupias refrenandi Vleruz ſi
hanc ītelligentiā hz ſenſū rcitudinis
teneat. ſz ꝟbū erroris immutet. Que
rimus tñ ab eo q̄bꝰ exēplū h̄ prebuit
xp̄ūs. vtrū perfcis de q̄bꝰ idē dicit q̄
ī cōcupias domuerūt. an imperfcis
q̄ adhuc cōcupiſcētijs agitātur? Con
ſtat q̄ īperfcis Si igit̄ xp̄ūs tq̄z medi
cꝰ infirmis condeſcēdēdo exēplū pre
buit ⁊ q̄i de hmōi medicinali potione
guſtauit abſq̄ detrimento perfcīois
ſue vt q̄d tot in vanū verba ꝓtulit ⁊
conſcripſit aduerſus hāc ꝟitatē quā
de ipſi̇ impugnātis ore eiuſdē īuinci
bilis veritatis ꝟtus extorſit? Tertio
ſubdit q̄ his tribus modis abſtinere

pfectis xp̄s precepit. nec cōtrariū p̄cepit impfcīs sz q̄bus placuit misericorditer īdulsit. Nec verba ipsius ī q̄b⁹ veritati cōtradicit et sibijpsi. Veritati quidē. q̄ maxīe astringūtur impfcī ad idolotita vitanda. nec eis īdulget q̄ alios scādalizēt aut suas ꝯcupīas non refrenēt. Sibijpsi etiā cōtradicit q̄ cū supra docuerit abstinētiā īpfcīs magis cōpetē q̄ pfectī. ꝓpter q̄d dicit abstinentiā vini iniūctā sacerdotib⁹ veteris testamenti nō noui. nūc seip̄z redarguens dicit q̄ abstinentia viris pfcīs p̄cipit̄ et impfcīs indulget̄. In quo dū vno destruit breui ſmone q̄cquid supra cōstruxerat. manifeste declarat q̄ q̄ studio cōtentionis deſuit dū arcu tenso doloso p sagittā ſmōis emissaz alterū vulnerare satagit. iusto dei iudicio semetip̄m p⁹ ipse configit.

Secūde responsionis tertia pticula sextūq̄ capl̄m in q̄ ieiunij artitudo vt cōsona pfectioni defenditur ⁊ ei⁹ multiplex cōmendatio subinfertur.

Satis euidenter p determīata ptz vt credim⁹ Ieiunij artitudinē velut abstinentie culmē euāgelice pfectionis structure nō modicū prestare munimē. Verū q̄ cōtētionis amator aduersus ipsius prerogatiuā nouū disputationis certamen aggreditur. stulticie sue respōdē compellimur. vt simplices a pfectione nō reuocet. nec sibi sapiens esse videatur Etenī cū is contra quez scribit nullā de ieiunio mentionē fecerit sicut ipsemet recognoscit. q̄ tn̄ alius predicās fuit de ieiunij pfectiōe locut⁹ noua eū disputatione confutare conatur q̄i ei non sufficiat agere contra vnū. q̄npotius hismahelitico more manū erigit ꝯ oēs. vt iusto dei iudicō man⁹ sit oīum contra eū. Et quidē q̄d vir perit⁹ vt iste fatetur docuit. xp̄m ieiunando solis pfectis et comedēdo solis īperfectis exemplū dedisse. nullaten⁹ videtur esse credibile cū oībus constet q̄ tam ieiunare q̄ comedē fieri pōt non solū pfecte ⁊ impfecte. verūctiaz bene et male scē et impie scd̄m rōnē diuersoꝝ finiū ⁊ circūstātiaꝝ. In hoc tn̄ est differentia īter ieiunia ſuare et ieiūia soluere q̄ primū de se ē difficile ⁊ arduū ac de se efficax ad repressionē carnalis libidīs ⁊ exercitationē spūalis ꝟtutis. et iō de rōe sui generis bonū et ad pfectionē ordinatū Scd̄m autē scz ieiunia soluere facile ē ⁊ carni suaue et ad quod īclinat̄ mētalis infirmitas: ⁊ iō impfectū de se. q̄uis ⁊ pfecte fieri possit rōne circūstantie supaddite. vtpote cū a viro pfecto fit rōne debilitatis ꝓprie vel cōdn̄siōis fraterne Fatemur igit̄ vna cū illo contra quē scribit. q̄ loq̄ndo d̄ natura hmōi actuuz pfectius est ieiunia ſuare q̄ soluē. et q̄ xp̄us oīs virtutis exēplar ⁊ pro tp̄e ieiunauit ⁊ ꝓ tp̄e ieiunia soluit. vt in primo austeritatis vite p̄beret exēplum et in secūdo hūane infirmitati prestaret solatiū Propter q̄d et p̄mū fuit rigoris scd̄m cōdescēsionis. vtrūq̄ tn̄ pfcm̄ ī xp̄o. q̄ ex pfectissima charitate ꝓcessit Nā condn̄sio vt ex predetermīatis ē euidēs nullā īpfectionem ponit in cōdescendēte: sz ī eis solū quibus condescēdit̄ vel in ip̄o genē act⁹ Hoc si voluisset calūniator aduertere varios in quos īcidit falsoꝝ dogmatū declinasset errores Nā sup falsum primo se fundās falsi crimīs īpositione catholici doctoris ꝟba dep̄uat. sz et verisimile q̄dā distīctiōe modoꝝ ieiunādi erroris sui versutias occultat. tādē fraudulenta cōmēdatiōe solutionis ieiunij carnalis lasciuie venena ꝓpinat Aggrediēs igitur eū contra quē scribit: primū redarguit tāq̄

hereticū et presūptuosuꝫ.et ꝗe pfēcio
nis inimicū. Sūma āt psuasionis sue
qua velut hereticū cōfutare conat ꝗ
eē colligit Quia si xp̄s aliq̄ fecit qb⁹
exemplū prebuit pfectis tm̄ mō.tūc se
quitur q̄ inuid⁹ fuerit.q̄ perfectionē
impfectis inuidit Itē si aliq̄ fecit tm̄
imitāda impfēis.cū illa ñ potuerit eē
perfēa.aut xp̄ūs duas hꝫ psonas q̄ꝫ
vna fecit pfecta alia īperfēa scdꝫ dog
ma Nestorij.aut si dei p̄ris pfēa sunt
opa ⁊ xp̄i impfēa.tūc erit persona filij
minor psona p̄ris iuxta impietatē Ar
rij siue Fotini. Vnd⁹ āt sophistice rō
cinatiōis pcessus auctorē suū ⁊ igno
rantē demōstrat ⁊ impiū Si enī sciaꝫ
hēret vel q̄tuncūq̄ exilē.maifeste p
pendēt q̄ sicut vniuersitatis creator
diuersis rerū generib⁹ scdm magis ⁊
min⁹ naturaꝝ virtutū ⁊ opationū no
bilitates distribuit non solū absq̄ ma
lignitate īuidie.veꝝ etiā cū multa ma
nifestatione bonitatis sue:sic et hūani
generis recreator nō solū absq̄ inui
dia ꝫ etiam ex multa charitatis beni
uolentia diuersa largit charismatū do
na.diuersa reuelat mysterioꝝ arcana
diuersa graduū et prelationū officia.
diuersa tandē virtutū prebet exēpla.
ita q̄ vni dat imitari vnū.alteri altez
Iuxta q̄ aplus loquens de cōtinētie
gradib⁹ ait Vnusq̄sq̄ domū,propriū hꝫ
a deo Insup cū dr q̄ xp̄ūs aliq̄,posu
it imitanda pfectis:si sane sapet nō so
lū de illis ītelligeret qui iam perfecti
sunt.ꝫ de oib⁹ qui cupiūt esse pfecti.
sicut etiā xp̄ūs adolescēti cū dixerat
vnū tibi deest subdit Si vis eē per
fect⁹.vade vende ꝛc. Nullis ergo se
mitā perfectionis p̄cludit nullis inui
det nullos repellit ꝫ gradū statuit cō
petētē his qui ad pfectionē satagūt
prouehi non his qui volūt in īpfēiōe
versari Q̄ aūt ex diuersitate opatio
nū in xp̄o vel minoritate respcū opm
p̄ris infert xp̄m vel duplicis eē perso
ne ⁊ in ipsa personalitate dīna eē mio
rē patre.nestorij simul et arrij errone
am sapit impietatē. Nūq̄ enī ex plu
ralitate opationū sequitur pluralitas
personaꝝ nisi scdm nestoriū.ꝫ plurali
tas virtutū ⁊ naturarū.nec ex minorita
te operatiōis sequit minoritas ī per
sonalitate dīna ꝫ in natura assumpta
nisi fm arriū qui ex hoc q̄ xp̄s dicit
se patre minorē.q̄ fideles intelligunt
scdm naturā hūanā infert inequalita
tē ī personalitate et natura dīna. Si
igitur hāc rōnē credit valere dū erro
rem alteri conat impīgere: manifeste
conuincitur vt nestorianus ⁊ arrian⁹
errare. Verū nec his cōtentus fruꝫ
dei cōtra quē scribit tq̄ presumptuo
sū īuadit et arguit p eo videlꝫ q̄ cō
tra phibitionē apostoli iudicat alie^m
seruū:ī hoc q̄ māducātes asserit īper
fectos. Nā cū oīs imperfectio vt dr
sit reatus sit etiā cōfigurās mūdo. sit
et displicens deo. si quis māducātes
imperfēos dixerit hoc ipso iudicat et
condēnat eosdē tanq̄ reos in se ipsis
mūdo cōformes ⁊ deo displicētes:ād
quidē asserere nil aliud ē vt dicit q̄
insanire.et hec ē summa rōnum suaꝝ
Sed huic ex aduerso vaciter dicitur
O p̄sumptio nequissima vñ creata es
operire terrā malitia! Presūptuose
enī atq̄ maligne alienū iudicat seruū
qui dicēti verū impīgit mendaciū.sic
hic agit cū id pitū hoīem sensisse asse
rit.q̄d falsum eē vix quātūcūq̄ impi
t⁹ ignorat Quis enī tā stolid⁹ vt di
cat q̄ oīs māducans sit impfēūs. cuꝫ
hoc necessariū et cōe sit oī viatori tā
pfecto q̄ impfēō tam bono q̄ malo?
Sed esto q̄ quis dixerit q̄ ieūnia sol
uere sit actus impfectus quātū est de
p̄prio genere.non tū ex hoc sequitur
q̄ oīs ieūnia soluens vel comedens
sit imperfect⁹.p eo q̄ sicut sepe dcm̄

est circūstantia pōt esse ꝑsone ⁊ actui annexa que ab omī imꝑfectiōe excu-set. Insuꝑ alia ē cōparatio actuuz et alia ꝑsonaꝝ. Unde sicut nō sequit̄. si ꝑfectior ē virgītas q̄ꝫ cōiugiū ꝙ iō ꝟ-go sit sꝑ ꝑfectior cōiugata: ꝙ pōt esse ꝙ ꝟgo sit īpia ⁊ cōiugata sit scā. sic et ad eā compationē q̄ ieiuniū comestio-ni p̄fert̄ non seq̄tur ꝙ ieiunās sit vni-uersaliter cōedente ꝑfectior. ac ꝑ hoc multo min⁹ īferri pōt ꝙ cōedens sit ī ꝑfcūs. Ex hoc aūt ꝙ dicit īꝑfcīonē esse reatū rē mūdo cōformē ⁊ deo dis-plicentē sequūtur absurditates īnu-mere. Nā cū ꝟtus charitas ⁊ iusticia aliqñ sit imꝑfcā. erit ergo reatui ob-noxia conformis mūdo et displicens deo. Ampli⁹ cū ipsum cōiugiū de sua rōne sit imꝑfcm. nc̄ario seq̄tur ꝙ sit culpabile et displicēs deo. Sed ⁊ pu-dicitia coniugalis cū sit imꝑfcā respe-ctu ꝟginalis. erit deo displicens. ac ꝑ hoc iur̄ manicheū nō erit matrimoni-um a deo institutū. Preterea si oīs im-perfectio in artificiato artifici displicz vt hic temerarie asserit cuz oīa a deo creata p⁹ imꝑfecta fuerint q̄ꝫ ꝑfecta: vniuersa in sue ꝓductionis p̄ncipio displicuerūt conditori suo. ꝫ null⁹ sa-piēter opans ꝓducit qđ sibi displicz. seq̄tur ergo ꝙ prima rerū opa nō sūt a deo in sapiētia facta. Et ꝙ hec ab-surdissima sunt illa ex quib⁹ sequūtur repudiāda sunt tāq̄ꝫ erronea et ex fal-so intellectu īꝑfectionis ꝓcedentia. si-cut ī precedentib⁹ patēter oñdimus. Sed nec ista ꝯtētioso disputatori suf-ficiūt. Nā adhuc prudētē virū tanq̄ꝫ ꝑfectionis hostē insequitur. Arguit enī si ieiūiū soluere ē imꝑfectū. senes qui ieiunare non p̄nt in imꝑfectionez labūtur. Similiter ⁊ corꝑe imbecilles in virtute decrescūt. cū tñ dicat apl's ꝙ ꝟtus in īfirmitate ꝑficitur. Insuꝑ et soluētes ieiuniū in dieb⁹ dñicis se-cūdū mādatū canonū. imꝑfecti erūt. He sunt itaq̄ꝫ rōnes ipsius. in q̄b⁹ nō tam eius cui aduersat̄ impugnat sñiaz q̄ꝫ ieiunij scītatē ꝑfectā. Cū enī null⁹ ꝑitus hoc dixerit null⁹ etiā hoc sense-rit ꝙ solutio ieiunij ex rōnabili causa ꝑfectioni repugnet. aut prefate rōnes oīno sunt friuole: aut ex hoc imꝑitis videtur ꝓbabiles ꝙ nullū imꝑfectio-nis op⁹ ē qđ intermitti pōt salua ꝑfe-ctione. ac ꝑ hoc ꝙ ieiuniū salua ꝑfcīo-ne intermitti pōt cōcludi posse videt̄ ꝙ non sit de ꝑfectiōis integritate. Et qm̄ hac rōe ad impugnationē ꝑfectio-nis in consequētibus frequēter se mu-nit. ideo vt hac vna rñsiōe sophistica-tio ipsius dissoluat̄ vbiq̄ꝫ. prudēs le-ctor aduertat ꝙ actus ad ꝑfectionem spectātes quidā sunt intrīseci ⁊ essen-tiales tanq̄ꝫ scđm se ꝑfecti et ꝑfectiui. quidā āt sunt exteriores ⁊ ad perfcīo-nis cōplem̄tū adminiculātes ⁊ exerci-tatiui: et hoꝝ quidā p̄nt ītermitti pro loco et tꝑe salua ꝑfectione. quidā aūt nisi ꝓ loco ⁊ tꝑe intermittātur cū per-fectione stare nō p̄nt. Unde beda suꝑ lucā. Quis nesciat viscera mīe beni-gnitatē: hūilitatē: patientiā. castitatez et his similia sine vlla tꝑm intercape-dine fidelib⁹ cē seruanda? At vero fa-mem sitim vigilias nuditatē lectionē orōnē laborē opandi et cetera hmōi si quis sꝑ exequēda putauerit: hoꝝ se fructu p̄uabit. Hec beda. Ad hoc ipm facit qđ đt Aug⁹ de bono coniugali. Hēbat inquit timothe⁹ virtutē cōti-nendi a vino. quā nō ei abstulit paul⁹ monendo vt vino modico vtētur ꝓꝑ-ter stomachū et frequētes suas infir-mitates. alioquin ꝑnitiose docebat vt ꝓꝑter salutē corꝑis fieret in aīo dam-nuz ꝟtutis. ꝫ ꝙ poterat ea ꝟtute sal-ua fiēi qđ monebat ita relaxata ē cor-pori vtilitas bibendi vt manēt in aīo hītus continendi. Hec aug⁹. Ex q̄b⁹

patenter colligit q̃ opus ꝓtutis inte-
mitti pót virtute salua.ac per h̃ etiam
op⁹ perfectiōis ipsa perfectiōe fuata
Ad palliādā q̃z absurditatē sui dog
matis q̃ ieiunii a pfectiōe seq̃strare p
tēdit sex dras ieiunioꝝ distiguēdo sb
nectit Dicit enī q̃ sex mōis contigit
ieiunare Prio cā laudis hūane.scdo
cā auaritie.tertio cā cōcupie refrenā
de.quarto ex abūdāti mia ad danduz
exēplū.q̃nto ad designādū mysteriuz
sexto ꝓter gerendū alijs morē ⁊ scan
dalū vitandū. Hec aūt distinctio sup
ficialit cōsiderata erronea ipsi⁹ sniaz
palliare videt.sz diligenti examiatiōe
discussa ꝓpalare cognoscit Nā ex his
sex modis duos fm veritatē dt cōpe
tere hypocritis et auaris.tertiū cā cō
cupie refrenāde cōpetere asserit perfe
ctis ⁊ īperfcis.q̃ vt dt in q̃tonus scō
remanet aliq̃d de cōcupiscētijs cuīcē
dis:et post subdit q̃ hoc ieiunū xp̃s
non assumpserit. et tertio subiūgit q̃
h̃ ieiunū magis īperfcō q̃z perfecto
monacho cōpetit. Sed hoc tertio lo
co dcm̃ ei q̃d primo posuerat aperte
ꝑdicit Nā si in q̃tūcunq̃z perfecto ali
quid remanet de concupiscentijs cui
cēdis.cū plene vicere ac domare ꝓcu
piscentias magis cōpetat perfecto q̃z
imperfcō:magis ei cōpetit modus h̃
ieiunādi vbi corpaliū viriū imbecilli
tas nō obsistit. Ulū hierony. hilario
nis perfectissimi mōachi vitā descri
bens a lxiiij.anno inquit vsq̃z ad lxxx
pane abstinuit incredibili feruore mē
tis.sicq̃z complēs ordinē vite nunq̃z
ante solis occasū soluit ieiunū. Pot
ro in eo q̃d dicit xp̃m non dedisse ex
emplū hoc mō ieiunādi apte cōtrariū
est ei quod ī precedenti capitulo scri
psit. Dixit enī ibi q̃ xp̃s exemplū ab
stinendi ad domandas cōcupias pre
buit. Virū certū si hō fuit alicui⁹ in
telligentie aut saltē memorie qui hec
scripsit q̃uo repēte oblit⁹ eoꝝ que di
xerat paucis interpositis contrariuz
dogmatisat Iusto tamē iudicio super
ne dispositionis has mētis tenebras
incurrit.vt nec sibijpsi consentiat qui
a veritate discordat. Quāq̃z enī xp̃us
nullas concupias habuit.suo tamē ie
iunio exemplum nobis certandi per
ieiunium contra concupiscentias de
dit.sicut dt Hieronymus ad demetria
dem. Saluator generis humani qui
virtutis et conuersationis sue nobis
reliquit exemplum: post baptismū sta
tim assumitur a spū vt pugnet contē
diabolum.et tamen hostis antiquus
post quadraginta dierum ieiunium p
cibum molitur insidias Glosa etiam
super illud Math.ductus est iesus in
de.rē. Ieiunat vt tentetur. tētatur q̃
ieiunat et exempluz ieiunandi nobis
dat. Et alia glosa ibidem. Hic est or
do recte conuersationis vt post acce-
ptam spiritussancti gratiam cōtra dia
bolum artius accingamur Ex quib⁹
colligitur q̃ xp̃us simul exempluz ie
iunandi et pugnandi dedit homibus
Sed hoc exemplum certum est nos
seq̃ non posse per primū ⁊ secūdū ieiu
nādi modū in quib⁹ deest iusticia neq̃
per quartū quintū et sextū quib⁹ non
ieiunat vt contra hostē pugnet.ꝗstat
igitur q̃ exemplū dedit quātū ad ter
tium modum Unde et Ambro.in li.
de laude ieiunij. Preliatus est xp̃us
vt vinceret non q̃ ipse egeret certa
mine.sed vt nobis formam bellandi
prescriberet. et postea daret gratiam
triumphandi. Certamen nostrum ie-
iuniuz est. Deniq̃z ieiunauit saluator
et sic ad eum tentator accessit. et pri
mū gule direxit spiculum et cibū ve
lut escam laqueī pretendit Dñs ieiu
nium ꝑtulit vt laq̃os tentatoris sui vī
culaq̃z dissolueret. Illo laqueo adam
fuit strangulatus hac absolutione

Secūde responsiōis Capitulū sextum

diabolice q̄stiōis oīs hō ē libēat⁹. In his tā clare sacer Amb. si qd forte obscurū ē explicat. vt nēo nisi mēte obstinatus obsistat. Elīā et ipse hostis ieunij in quarto ieunādi mō q̄ videlz est ex abūdanti mia: asserit xpm dedisse ieunādi exēplū non solū pfcis sed etiā impfcis. In quo siqdē aut intendit dicē q̄ exēplū ieunādi dedit nob vt ieunem⁹ p exhibēda alijs mia. sic ieunauit moyses helias daniel ⁊ alij ꝓphe. et tūc falsum ōt. q̄ abūdās mia nō cōpetit ipfcis sz perfcis. aut vt ieunem⁹ p supanda pugna. et tūc qdē verū ōt. sz sibīpsi apte cōtradicit. Qd etiā facit in sexto ieunādi mō. vbi ōt q̄ pfecti concupias hntes edomitas ieunio nō astricti ieunabāt scdz morem illoz cū qb⁹ viuebant. vbi ꝑdicit ei qd paulo añ predixerat q̄ ī q̄ntouis pfecto remanet aliqd de concupiscētijs cuincēdis. Cōtradicit insup vitati. Nam paul⁹ apls q̄ ad apicē summe pfectōnis puenerat castigare se dicit corp⁹ ꝓpriū et in seruitutē redigē nō tā p gerēdo alijs more q̄ p superando hoste domestico. sic expresse ōt Hiero. ad eustochiū ī auctoritate superi⁹ posita. Quis etiā q̄tūcunq̄ sanct⁹ nisi sit actu īfirm⁹ vel corpe ōbilis ab his ieunijs ad que se obligauit p regule votū vel ab his q̄ vniuersalē fuanda scā mater eccia statuit. ex sua q̄talibz pfectiōe absoluit? Quis sane mentis hoc senserit. q̄s docere p̄sumpserit? Null⁹ certe vt credim⁹. nisi scē mātris eccia statuta contemnat

Secūda pars sexti capituli.

Dehinc vt suā finalē declaret intentionē q̄ nō ad ieunium fuādū sz potius ad soluendū conat inducē. sex modos assignat solutionis ieunij. quoz primū ōt illicitū. scōm ipfcm. quatuor sequētes modos ōt ēē pfectoz. In q̄b⁹ plura iterserit puerīoz semīaria dogmatū. q̄ ad pñs indiscussa relinquim⁹ ne legētū aīos plixitate grauem⁹. Hoc tñ pterea nūdū nō est q̄ cū supra sex modos ieunādi distinxerit ī q̄b⁹ quatuor posuit licitos ⁊ illos īdifferenter cōpetē pfectis et impfectis. deīn sex modos subnectit soluendi ieunū ex quibus vnū impfectis attribuit. quatuor vero reliquos modos pfcis maxīe cōpetē dicit. mālfeste declarat eius snie se ēē q̄ viris pfcis magis cōpetat ieunia soluere q̄ fuare. In quo et impietatē trāscēdit Iouiniani hētici qui sacre ieunioz obseruātie moderatā ciboz sumptionē ausus nō fuit ꝓponē sz eā reprehendit. igit si dignet ꝓacū scpta doctoz. ī q̄b⁹ magnis neq̄q̄ pconijs solutio ieunioz extollit. sz miris laudib⁹ obfuantia cōmendat. Hāc enī sacer Amb. in li. de ieunio nō tā misericorie h⁹ scīi fore asserit q̄ innocētie paradisi cū ait. Itaq̄ terrenū ne quis aut nouellū putet ēē ieūniū. Ord⁹ vsus mūdi a ieunio cepit. qm̄ lux clara resplēduit. Vbi cibus cepit ibi finis factus est mūdi. ibi cepit sua incremēta nescire ibi ceperūt dīna circa eū opa feriari. Quo iudicio declaratū est q̄ per cibos mūd⁹ hēret imminui. p q̄s desijt augeri. Et vt sciamus nouellū nō ēē ieūniū. primā in paradiso legē cōstituit de ieunio. sciebat enī q̄ p escam cūlpa haberet īferri. Idē etiā lib. eodem ieunium cōpat vite celesti. Merito in q̄t heliā dignū celo dīna iudicauit sentēcia vt cū ipso repetur corpe. qm̄ celesti vita viuebat ī corpe. ⁊ supne vsū cōuersatiōis exhibebat in ēris. Quid est enī ieunū. nisi substantia celestis? Ieunium refectio anime et cibus mentis est. Ieunium vita est angelorum: culpe mors. excidium delictorum: remediū salutis. radix gratie

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fundamētū castitatis Hoc ad deū gra
du citius peruenitur: hoc gradu heli
as ascēdit añq̄ curru. ī hac v̄tute et
spū helie venit iohānes. deniq̄ ī des
to ⁊ ille vacauit ieiunijs. et ideo q̄ vi
te hūane possibilitatē continētia sup
gressus fuerat. non hō s̄z angel⁹ estia
tus ē In his amb. sacer ieiuniū com
pat angelice vite. et quidē satis digne
Cū enī sicut ait dionysius hierarchie
celestis triplex sit actus purgatio scz
illūiatio ⁊ pfectio. et ad hec tria p ieiu
nij obseruantiā puēiat. scē ieiunātiū
vita magis celestis esse phibetur q̄ t
rena. Per ieiuniū enī obtinetur pfca
custodia scītatis Prīo q̄tū ad dcli
nationē carnaliū vitioꝝ. sicut ait hie
ro. ad demetriadē Post cogitationū
diligentissimā cautionē ieiunioꝝ tibi
arma sumēda sunt. et canēdū cū da
uid Hūiliaui in ieiunio aīam meā. et
cinerē tanq̄ panē māducabā Et pau
lo post. Ignita st diaboli iacula que
simul vulnerāt ⁊ īflāmāt et a rege ba
bylonis trib⁹ pueris p̄parāt Sz q̄uo
ibi q̄rt⁹ speciē hūs quasi filij dei īmen
sos mitigauit ardores. sic et in aīo v̄
ginali rore celesti et ieiunioꝝ frigore
puellaris calor extīguat: ⁊ hūano cor
pi angeloꝝ cōuersatio impat. Dehīc
ꝓpter dbellationē spūaliū hostiū iux
ta illud ambro. vbi supra Judith ieiu
nans oībus dieb⁹ viduitatis sue his
armis mūita ꝓcessit et oēm assyrioꝝ
circūuenit exercitū. sobrij vigore cōsi
lij. abstulit holofernis caput. seruauit
pudicitiā: victoriā reportauit Hester
q̄z pulcrior fcā ieiūio oē genus suū a
psecutione liberauit. ita vt regē sibi fa
ceret esse subiectū. nō libidīs ardore ī
flammatū s̄z celesti miseratione ꝯuersū
vt pena in īpiū retorquet ⁊ honor sa
cris reddētur altaribus Est ergo ieiu
niū reconciliatiōis sacrificiū. v̄tutis
īcrementū. quod fecit etiā feīas fortio
res. Per ieiuniū etiā īpetratur p
fecta intelligentia veritatis. p̄mo q̄dē
in opandis cuiusmodi ē v̄itas dīne le
gis. sicut dicit Amb. vbi supra Moy
ses inquit de ieiunio legē dedit. ip̄mq̄
ieiunātē ñ voces magne nubes tene
brosa et fumigās syna perterruit Ne
q̄ enī introisset in nubē ⁊ vocē dei lo
quentis de medio ignis sine periculo
salutis audisset nisi munitus armis ie
iunij Quadraginta enī diebus ieiuna
uit ī mōte: vt legē acciperet a domīo
deo nr̄o: et in supiorib⁹ q̄dē mōtis lex
dabat moysi ieiunāti. in īferiorib⁹ po
pulo māducāti p̄uaricatio sacrilega ac
cendebatur epulātiū Quo spectaculo
mot⁹ moyses fregit tabulas. īdignū iu
dicans vt ebrio populo lex daret Im
petratur etiā p ieiuniū intelligētia v̄i
tatis in speculādis. iux̄ q̄d dt Hiero.
cōtra iouinianū Daniel atz tres puēi
reuelationē sōnioꝝ ieiunio merēt. pa
stiq̄ legumīb⁹ pulcriores ⁊ prudētio
res īueniūt Eodē q̄z li. helias xl. dieꝝ
ieiunio p̄patus deū vidit ī mōte oreb
audiuitq̄ ab eo. Quid tu hic agis he
lia? Multo familiarior vox ista q̄ illa
in genesi. Vbi es adam: illa enim pa
stum terrebat ⁊ perditum. hec ieiunā
ti famulo blādiebatur Deniq̄ p ie
iuniū adq̄rit ꝯstātia v̄tutis. p̄mū qui
dē ad faciendū ardua iuxta quod Am
bro. vbi supra Magna ē v̄tus ieiunij
Deniq̄ tā speciosa militia ē vt ieiūa
re delcāret ⁊ xp̄m: tā valida vt ad ce
lum hoīes eleuaret Et vt hūanis ma
gis q̄ diuinis vtar exemplis Helias
ieiunio: ore celuz clausit: ieiunus filiū
vidue ab inferis suscitauit. ieiun⁹ plu
uias ore deposuit. ieiunus ignes de
duxit de celo. ieiun⁹ curru ē rapt⁹ ad
celū. ⁊ xl dierū ieiunio diuinā adquisi
uit p̄ntiā. Tc̄ deiq̄ pl⁹ meruit q̄n pl⁹
ieiūauit Quis ex hūana v̄tute igneos
equos ⁊ curr⁹ potuiss̄z ascendere: nisi

qui naturā hūanam corpis. īcorrupti bil' ieiunij ꝟtute manasset? Dat etiaꝫ ꝟtutē supandi aduersa. sic idē Amb. dt ibidē. Est quedā creature natura quā adamantiū vocāt. nullo facil' igne cōsumi q̄ imposita focis ignescit. ilico sublata de flamma tq̄ꝫ aquaꝝ īfusione mūda resplendet. Talia erāt pueroꝝ hebreoꝝ corpa. et de ieiunio ī adamātij trāsformata naturā. vapore ignis non ad dispendiū sui sꝫ ad gr̄am mutabātur. Daniel q̄ꝫ triū hebdomadaꝝ ieiūio leōes edocuit ieiūare missus in lacū: adamātinā soliditatē abstinētie rigore mēbra duratus nō patuit vulnera. Sic eū cōstrīxerāt ieiunia. vt ī eꝰ corpe feraꝝ morsibꝰ locꝰ eē ñ posset. Clausa tenebāt leōes ora q̄ abstinentie ꝓphice scītas cōprimebat: vt ea fere apire nō possent veluti q̄busdā vīcul' alligata. Ex his igit' ꝛ alijs p̄dcīs colligit' ꝙ cū p ieiuniū obtīeat' pfcīo scītatis sapīe et ꝟtutis. p q̄ mēs hūana purgat' illūiat' ꝛ pficitur instar hierarchie celestis ab oībꝰ dꝫ ꝟuari ꝛ appeti: sꝫ maxime ab his q̄ cupiūt eē perfecti. Vñ et hec tria breuiter exp̄mit gregoriana illa p̄fatio q̄ dr ꝙ deꝰ corpali ieiunio vitia cōprimit mentē eleuat virtutē largit' et p̄mia. Et Augꝰ in quodā ꝟmōe Jeiuniū īquit purgat mētē. sbleuat sēsū. carnē spū subijcit cor facit cōtritū et hūiliatū. q̄d deꝰ nō spreuit. cōcupīe nebulas dispgit. libidinū ardores extinguit. castitatis lum̄ accendit. ꝟbositatē nō amat: diuitiaꝝ supfluitates abdicat. supbiā calcat. humilitatē cōmendat. Ambro. etiā vbi sup̄ Jeiuniū continentie magisteriū ē. pudicitie disciplina. hūilitas mētis castigatio carnis. forma sobrietatis. norma ꝟtutis. purificatio aīe. miserationis expēsa. leuitatis īstitutio. castitatis origo. senū gr̄a. custodia iuuētutis. Hec de ieiunij laude diffusiꝰ dixim⁹. vt carnaliter sapiētis hoīs ꝛ ītellectus instruat' ꝛ īflāmetur affcūs q̄tenꝰ suū recognoscēs errorē ī ieiūio fletu et plāctu cōuertat' ad dñꝫ. sr̄ q̄ p̄rimīaꝝ sacrificiū deuote p̄cl. offerimꝰ vt sic de ipsiꝰ sbuersiōe doluimꝰ hactenꝰ ita de cōuersiōe ī posterū gaudeamꝰ.

Tercie respōsiōis

p̄ma pticula septīmq̄ capl'm. ī q̄ volūtaria et pēuriosa paupꝛtas fūdamētū euāgelice pfectiōis astruit'. et q̄ huic videri p̄nt p̄ria dissoluūtur

Christiane religiōis fūdamentū eē xp̄m iesū. sapiens ille architectus apl's paulꝰ ad choꝝ asserit docens. fundamētū aliud poni nō posse p̄ter id q̄d positū ē. q̄d ē xp̄s ihs. Hoc q̄dē ī nr̄o ītellcū collocat' p fidē quā idē apl's dicit ad Heb. rerū spandaꝝ eē substātiā. ī affcū ꝟo p charitatē. de qua idē ad ephesi. scribit in charitate radicati ꝛ fundati. fundamēto ipsam cōpans ꝛ radici. Vt igit' h̄ duo iūgantur ī vnū. xp̄iane religiōis fundamentū et radix ē fides q̄ p charitatē opatur ī fundamento posita neminē pire pmittit. Huic aūt fundamēto siue radici directe aduersat' cupiditas. de q̄ scribit' ad Tim̄. Radix oīm maloꝝ ē cupiditas quā q̄dā appetentes errauerūt a fide. Ex hac nēpe radice cū ānexa sibi supbia vniuersa mala sibi originem fomentū ꝛ incremētū suscipiunt: ꝓpter q̄d ciuitatis babylonice fundamentū ab Augustīo eē perhibetur. Oīm itaq̄ bonoꝝ origo ꝛ noue ciuitatis hierusalē fūdamentuꝫ. et fundator xp̄s ihs. q̄ ī hoc appuit vt diaboli dissoluēt opa. huius cupiditatis oppositū. sūmo debuit affectu cōplecti. exēplo ostendere. et ꝟbo p̄dicare. Et quoniā cupiditatis vitiū et inordinatio radicatur ī affcū mētis. occasio vero et fomentū sumit' a rebus

extra possessis.ꝛō nēe ē q̃ ꝓ ꝓfēa radicē
huiꝰ auulsio vtrūq̃ respiciat .vt aua
ritie rubigīosa affectio .et sbe terrene
illecebrosa possessio tam spūaliter q̃z
corpaliter abdicentur Vnde sup illō
mathei dixit sīmō petrus ad iesū ecce
reliquimus oīa.dicit Bernar. Optīe
et non ad insipientiam tibi Nā⁊ mū
dus transit et concupīa eius. et relin
quere hec magis expedit q̃z ab eis dē
linqui Et hec fugiendaꝝ diuitiaꝝ cā
precipua est.q̃ aut vix aut nunq̃z sine
amore valeant possideri . Si igit̄ ge
mīa hec abdicatio .mūdi.s. et cōcupīe
eius que etiā pauptas spūs dr ipsa ē
qua radix oīz maloꝝ ꝓfecte amputat̄
et babylonis fundamētū euertit̄ : rēa
pōt rōne concludi q̃ ꝓfēionis euan
gelice ꝑ quā xpo cōfiguramur⁊ ꝓplā
tamur et habitaculū eiꝰ efficimur ipa
pauptas spūs.scōm quādā analogiā
et coherentiā ad p̄dēa radix ē et fūda
mentū Propter q̃d et xps cū ad ꝓfe
ctionē discipulos informaret ī mōte
tanq̃z noue hierlīn descendētis de celo
fundamenta ꝓfectionis videlz euāge
lice limina in montib⁹ scis. mōtib⁹.s.
apostolicis collocās.int̄ ceteraꝝ ꝓtu
tū gloriosa p̄conia a scē pauptatis ex
cellētia sūit inuitū d. Bti paupes spū
q̃m ipsoꝝ ē r̄gnū celoꝝ Dehīc ēbuēs
de ꝓfectionis aggressiōe cōsiliū.p̄muz
ad hanc suo inuitat exēplo di. Si vis
ꝓfectus esse vade et vēde oīa que ha
bes et da paupib⁹ et veni sequere me
Quē locū tractās hiero.ad demetria
dem ait Apostolici fastigij ē ꝓfectēq̃z
ꝓtutis oīa vendē et paupibus distri
buē.et sic leuē atq̃z expeditūz cū xpo
ad celestia subuolare. ¶ Cū aūt circa
bonoꝝ tpalium possessionē duo cōsi
derare contingat dñiū.s.⁊vsum.sitq̃z
vl⁹ nēatio ānexꝰ vite pñti.euāgelice
pauptatis ē possessiones ērenas q̃z tū
ad dñium et ꝓprietatē relinquē.vsum
ꝓo nō oīno reijcere sz artare. iuxta il
lud q̃d dicit aplus . Habentes alimē
ta et q̃bꝰ tegamur his cōtēti sīmꝰ Ex
his ꝑt colligi pauptatis euāgelice rō
sez q̃ ipsa sit ꝓtus tpaliū abdicatiua
bonoꝝ:qua quis nil ꝓpriū habēs. su
stentat̄ de non suo Et q̃m dupliciter
contīgit rerū tpaliū abdicare domini
um.duplicit̄ etiā sustētari de non suo
ꝛō pauptatis euāgelice duplex modꝰ
duplexq̃z ꝓfectio Cum enī duplex sit
rerū dominiū.s.priuatū et cōe: vnum
q̃dem spectās ad determīatā personā
alterū vero ad determīnatū collegiū:
et primū abdicari possit retēto scōo:
possit etiā scōm abdicari cū p̄mo .du
plex erit scōm hūc duplicē modū pau
pertatis ꝓfecta ꝓfessio vna videlz q̃
quis tēporaliū oīz p̄uato seu persona
li abdicato dominio:sustentat̄ de non
suo.i.non sibi ꝓprio .coī tamē iure cū
alijs participato⁊ simul possesso:alia
vero q̃ q̃s oīm reruz abdicato domi
nio tam in ꝓprio q̃z in cōi.sustentatur
de non suo.i.non sibi ꝓprio sed alieno
pie tamen et iuste ab alio sibi ꝓ susten
tatiōe collato Pria pauperatis fo
ma p̄cessit in turba credentiū: de qua
in actibus dr Multitudinis credētiū
erat cor vnum et aīa vna : nec quisq̃z
coꝝ q̃ possidebat aliquid suū esse dice
bat.sz erant illis oīa coīa Quē scriptu
re locum tractans Hierony.ad deme
triadem dicit Apostolorum quando
domī nr̄i ihu xpi calebat cruor ⁊ fer
uebat rēcēs ī credētib⁹ fides .vende
bāt oēs possessiōes suas⁊ precia coꝝ
ad apostoloꝝ ꝓijciebāt pedes vt oī
derēt pecunias esse calcandas⁊ daba
tur singulis ꝓut opus erat Hic etiā
tradita forma monastice seu cenobiti
ce vite.iuxta q̃d glo.bede dicit ibidē
q̃ita viuunt vt sint eis oīa commūia
ideo cenobite vocantur que vita tan
to felicior ē quāto statū futuri seculi

imitatur vbi sunt oīa coīa. Scde āt
paupertatis exēplar et forma ī vita pre
cessit apostoloꝝ. quā pfectionis mgr̄
xpūs eisdem instituit qn̄ ipsos ad pre
dicandū misit. sicut legitur in matheo
Nolite inquit possidere aurū neq; ar
gentū neq; pecuniā in zonis vestris.
nō perā ī via neq; duas tunicas. neq;
calciamēta neq; v̄gā. Dign⁹ ē eī opa
ri⁹ cibo suo. Ubi glo. Prope modū
nēcaria vite āputat. ne vel curent de
crastino q̄ docent oīa regi a deo. nec
ipa necessaria nec sellariu secū vehāt
nihil p̄ter vestimētū nec etiā mīma.
In his igitur verbis dn̄s aplis ⁊ p̄di
catorib⁹ v̄itatis extreme ac pēuriose
paupertatis formā ꝑuandā imponit. q̄ꝫ
tum ad carentiā nō solū possessionuꝫ
ꝫ etiā pecuniaꝝ ⁊ alioꝝ mobiliū q̄b⁹
sustētari vel cōmūiri solet coīs hoīm
vita et tanq̄ veri paupes in sūma re
rū ꝯstituti penuria carerēt. pecuniis
alimenta non ferrent. simplici vestitu
contenti eēnt. et sine calciamentis īce
derēt. vt sic paupertatem altissimā actu
et habitu quasi q̄ddaꝫ pfectionis insi
gne preferrent. Hanc paupertatis nor
mā tq̄ꝫ spēali p̄rogatiua pfectā ⁊ xp̄s
in seipo ꝑuauit: et apostolis ꝑuandaꝫ
instituit. et his q̄ eoꝝ cupiūt imitari
vestigia cōsulēdo suasit. Qui enī xp̄us
illā ꝑuauerit oñt Chryꝑ. sup Math.
ome. xxij. Ne possideant inquit aurū
neq; argentū neq; perā in via. Quia
eī p opa oñdit ea tūc iā p legislatiōeꝫ
q̄ est a verbis. validiorē inducit qn̄ ⁊
facile susceptibilis ꝑmo fcūs ē opib⁹
suis pri⁹ certificat. Ubi igitur oñt p
opa? Audi eū dicentē Fili⁹ hoīs non
habet vbi caput suū reclinet Neq; in
hoc sufficit solo. ꝫ discipulis tribuit
hāc apodixiꝫ Nec v̄ba Chrysostomi
Glo. etiā sup illud Math. Vulpes
foueas hn̄t ꝛc. Quid me ꝓpter lucra se
culi vis sequi. cū ita sim paup vt nec
hospiciolū qd̄ meū sit habeā? Qsi for
te quis dicit xp̄m non ꝓpriū habuisse
hospitiū ꝫ cōe. obuiat idē ī ꝑmōe de
ꝓditione iude Quos inq̄t preciosoꝝ
marmoꝝ pōpa delectat. cognoscant
xp̄m oīm dn̄ꝫ. q̄ locū in quo caput re
clinaret non habuit. et iō discipuli ip
sum interrogant ⁊ dicūt Ubi vis pa
rem⁹ cōedere pascha. Sed si xp̄s ha
buisset domiciliū cōe illud discipuli n̄
ignorassent Sed etiā xp̄s loco nō ca
ruisset in quo caput reclinaret ⁊ pa
scha cōederet Colligitur ergo ex in
terrogatione discipuloꝝ et hospicij ī
certitudine: q̄ xp̄us domiciliū nō ha
buit nec ꝓpriū nec cōmune Artissimā
quoq; dn̄i paupertatē declarās Hie
ro. ad nepotianū ait. Turpe ē an̄ fo
res sacerdotis dn̄i crucifixi et paupe
ris q̄ cibo q̄ꝫ vescebatur alieno. licto
res consulū et milites excubare Fuit
itaq; xp̄us tq̄ꝫ vere pauperrim⁹ alie
no cibo sustentatus Hoc ip̄m Ber. ī
quodā ꝑmone sr̄ illud luce. cū factus
eēt ihūs annoꝝ xij. aperti⁹ dicit. Ut
te dn̄e per oīa nostre paupertati ꝯfor
mares: q̄si vn⁹ in turba pauperuꝫ sti
pē per hostia mēdicabas Quis dabit
me buccellaꝝ illaꝝ m̄dicataꝝ partici
pem fieri. et illi⁹ edulij reliquijs sagi
nari? Ancelm⁹ etiā in li. de sacramen
tis Pauper ita fuit xp̄us. vt veniēs
in mūdū nō ī sua ꝫ ī aliena domo na
sceretur. et nat⁹ ꝓpter inopiā loci ī p̄
sepio brutorum aīalium poneretur ⁊
viuēs in mūdo haberet vbi caput su
um reclinaret nec moriēs vnde nudi
tatē suā tegeret: nec mortuus vnde ī
uolueretur nec sepulchrū aut locum
vbi corpus mortuū locaret Ex his
colligitur q̄ xp̄us pauper fuit ī vite
ꝓgressu pauper in termino Sane vt
hanc paupertatem amabilē redderet
mundo pauperrimam matrem elegit
paupertatis defectus voluntarie per

tulit. et vt pauper et inops discalciatus incessit. De paupertate namque matris ipsius dicit Beda super marcum exponens euangelicum illud. si quis mihi ministrat me sequatur. Considerem⁹ inquit quia via gradit. vt sequi mereamur. Ecce cum dominus sit et creator angelorum et susceptur⁹ naturam nostram quam condidit in vterum virginis venit. nasci tamen in hoc mundo per diuites noluit parentes pauperes elegit. Vnde et agn⁹ qui pro illo offerretur defuit columbarum pullos et par. turturum ad sacrificium mater inuenit. His concordat Chrys. super mat. ome. viij. Pariens quidem filium virgo confesti illum declinauit: quia mulier conuenientibus propter descriptionem non erat domum inuenire. Sed quid fuit quod suasit magos adorare? Nihil enim sensibilium magnum erat illic: sed presepe et tugurium et mater pauper: vt nudam magorum videas philosophiam. Idem quoque in omel. epiphanie de magis loquens sic dicit. Viderunt pandochium tenebrosum et sordidum: magis animalibus quam hominibus aptum: in quo nemo erat contentus secedere nisi itineris necessitate coactus. matremque eius vix tunicam habentem vnam: non ad ornatum corporis: sed ad tegumentum nuditatis proficientem. Quod autem pauperrime vixerit. super illud Math. circumspectis omnibus glosa declarat dicens. Circumspectis omnibus: si quis eum hospitio susciperet. Tante enim paupertatis fuit: et ita nulli adulatus: vt Beda in originali dicit. Intelligendum est quod tante paupertatis dominus fuit vt vrbe maxima nullum hospitem nullam mansionem inueniret. sed in agro paruulo apud lazarum sororesque eius habitaret. Constans est igitur quod xpus non solum hospitio: sed et precio quo illud emeret caruit. dum necessitate compulsus de vrbe exiuit: illo videlicet die quo eandem vrbem tanquam rex asello vectus intrauit. Hoc ipsum et glosa super illud Joh. venit princeps mundi huius et in me non habet quicquam expressius asserit. Noluit dominus habere quod perderet. pauper erat: ne diabolus haberet quod auferret. Sed omne temporale siue commune siue proprium et auferri potest et perdi. Tandem vt pauper discalciatus incessit. Juxta quod Hiero. ad custochium scribens ait. Discipuli sine calciamentorum onere et vinculis pellium ad predicationem noui euangelij destinantur et milites vestimentis iesu sorte diuisis caligas non habebat quas tollerent. Nec enim habere poterat dominus: quod prohibuerat in seruis. Calciamentis igitur xpus vt pauperrimus caruit: vestimentis vero necessarijs carere non potuit. volens tamen summe paupertatis nuditate vitam concludere: nudus elegit in cruce pendere. Quia vero magister et dominus xpus non propter se sed nostri causam paupertatem suscepit: vt perfectionem nobis exemplo monstraret. ideo sacris apostolis tamquam sue sanctitatis imitatoribus perfectis hanc extreme paupertatis formam seruandam instituit. sicut legitur in Matheo: Marco: et Luca. Quod quamquam ex ipso textu sit certum et euidens. ad omnem tamen dubietatis scrupulum amouendum sanctorum auctoritatibus confirmetur. Nam super illud math. Nolite possidere aurum etc. dicit Chry. Multa per hoc vnum emendabat. primum quidem non suspectos faciens apostolos. secundo autem ab omni eos eruens solicitudine: vt vacationem omnem tribuant sermoni. tertio docens eos suam virtutem: hoc nempe eis et postea dicit. Nunquid aliquid defuit vobis: quando misi vos nudos et discalceatos sine sacculo? Et infra Orbi terrarum doctores erat missurus propter quod et angelos eos ex hominibus vt ita dicam constituit ab omni absoluens vite huius solicitudine. Et post Intende qualiter ab omni eos denudans: omnia eis dedit. permittens in domibus eorum qui docent manere et nihil habentes introire. Si autem in aliena patria existentes et apud ignotos abeuntes: nihil amplius oportet petere quotidiano cibo: multo magis domi manentes. Hucusque chry. Idem quoque omel.

vltima sup matth. Si bonū esset aurū hīe:hoc vtiq; dedisset aplis xpus:q̄ iek fabilia eis tribuit dona.nūc aūt nō solū nō dedit:sz eē hīre phibuit. Vbiq; petr⁹ nō solū nō verecūdat:sz eē decorat in pauptate dicēs. Argētū ⁊ aurū nō est mihi: Sup pfatuz eē matth. locū. Raban⁹ in originali sic dicē Cōsequent hoc pcepit euāgelisatoribus veritatis:q̄b⁹ aūt dixēat:gratis accepistis gratis date. Si ei sic prēdicāt vt pcium nō accipiāt.supflua auri ⁊ argēti numoz q̄ possessio. Nā si habuissent aurū vl argētū viderenē nō cā hoīm salutis:sz lucri cā predicare. Idēq; sb iūgit. Qui diuitias detrūcauerat ꝓpe modū nēaria vite āputat .vt aplī doctores vere religiōis q̄ docebant oīa gubernari ꝓuidentia diuina se ipsos oñderēt nihil de crastino Ex hoc precepto arguit phos q̄ vulgo appellant batroperite q̄ ꝓtemptores seculi existentes ⁊ oīa p nihilo ducētes cellarium secū vehāt Idis eē beda sup Marcū ꝓsonat dicēs. Precepit eis ne q̄d tollerēt in via nisi virgā tm̄. Tāta ī q̄t pdicatori dz eē fiducia in deo. vt p sentis vite sumpt⁹ q̄ quis nō ꝓuideat tm̄ sibi eos nō desse certissime sciat ne dū mens ei⁹ occupat ad tpalia:minus alijs ꝓuideat ekna. Idē paulo p⁹ sb dit Illa aplis loq̄bat vt securi nō possiderēt nec portarēt huic vite nēaria nec magna nec minima.ideo posuit nisi virgā.ostendēs a fidelib⁹ oīa deberi ministris suis nulla supflua q̄renti b⁹ Idis pcordat Ambro.sup illud Luce.nihil tuleritis in via:nec virgā nec perā:nec panē nec pecuniā. Qualis debeat esse q̄ euāgelisat regnū dei preceptis euangelicis designat. vt sine virga:sine pera:sine calciamento id ē subsidij secularis adminiculū nō req̄rens fidei q̄ tot⁹ putet sibi q̄ min⁹ ea req̄rit magis posse suppetē. Ad q̄d eē facit q̄d ab eodē dr̄ sup illud luce. nolite portare neq̄ perā. Si phibemur possidere aurū q̄d eripe . Petr⁹ aplis pm⁹ dñice executor sine oñdēs nō in vacuū effusa dñi mādata.cuz poscerēt a pauper vt ei pecunie aliq̄d largirēt ait:argentū atq̄ aurū nō hēo.nō tam in hoc gloriat petr⁹:q̄ aurū ⁊ argētū nō hēat:q̄ q̄ seruet dñi mādatū q̄ pcepit:nolite possidere aurū. Hoc ē dicere. Elides me xpi discipulū et aurū a me req̄ris? Illud nobis multo preciosi⁹ auro donauit Idis verbis ambrosij Aug⁹ pcordat in li.de mirabili b⁹ sacre scripture:sic dicens. In excusatione elyne et pauptatis pfessione petr⁹ paralytico dixit surge ⁊ ambula illud magri preceptum seruās:nolite possidere aurū neq̄ argētū. Qui enz de iniq̄ mamona expedit⁹ fuerat.verbo imperij morbo ligatuz cito soluebat Hoc ipsū Bernar. ad eugenū in libro ij.pfirmat. Nec locus inq̄t ocio vbi sedula viget solicitudo oīm eccārum. Nam quid aliud dimisit tibi sanct⁹ aplis. Q̄d hēo inquit hoc tibi do. Quid illud? vnū scio neq̄ auruz neq̄ argentū cū ipse dicat. Argentū ⁊ aurū nō est mihi. Et infra. Esto vt alia q̄ cūq̄ rōne hec tibi vendices .sed non apostolico iure . Nec enim ille tibi dare potuit q̄d nō habuit Id ipsum Hiero.ad Ebidiā dicē expressi⁹ Aplī toto orbe terrar peregrini non es in zona nō virgā in manu: non caligas habuē in pedib⁹ Chryso.tādē de laudib⁹ pauli Paul⁹ inq̄t: pecuniam nō possedit.naz ipse hoc testat Elsq̄z in hanc inq̄t horā et esurim⁹ ⁊ sitim⁹:et nudi sum⁹ ⁊ colaphis cedimur Et q̄d dico pecuniā.cū ille nēariū sepe non habēt cibū nec q̄ se circūdaret idumē tū? Ex his oīb⁹ aperte colligitur prescriptā pauptatis formā q̄ nihil possidet et in sūma rerū penuria viuitur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aplis fuisse preceptā et ab eisdem ser
uatā Qr āt ipsoꝝ imo xpi vestigia seq
volētib⁹ ꝯsulat ab ipso. apte clarescit
ex ꝯsilio qd dedit adolescēti. sicut le
git in Math. Si vis pfect⁹ eē vade
ꝛ vēde oīa q possides ꝛ da paupib⁹.
et veni sequē me. Qd exponēs raba
nus ait. In ptāte nr̄a est vtrū velim⁹
eē pfecti. tn̄ qcūqꝫ pfect⁹ eē voluerit
debꝫ vendē q hꝫ. et nō ex parte ven
dere: sic ananias et saphira. sꝫ totuꝫ. ꝛ
sic preparare sibi thesauruꝫ in regno
celoꝝ. Nec hoc ad pfectionez sufficit
nisi saluatorē sequat. ꝯstat q xp̄s i sū
ma rerū penuria vixit. Idē paulo po
steri⁹. Int pecunias habē: ꝛ pecūias
amare: nō nulla distātia est. Multi em̄
hn̄tes nō amāt: multi nō hn̄tes amāt
Itē alij ꝛ hn̄t ꝛ amāt. alij nec habere
nec amare se diuitias seculi gaudent.
q̄rū tutior stat⁹ est cū aplo dicētium.
Nobis crucifix⁹ est mūd⁹: ꝛ nos mū
do. In his Raban⁹ expresse insinuat
op⁹ pfectōis esse magis qꝫ securuꝫ et
xp̄o crucifixo ꝯforme. in carētia rerū
et pecuniarū viuē in extrema paupta
te. Hoc ip̄m ꝛ aplus ad Corin. psua
det. Scitis inquit gr̄am dn̄i nr̄i iesu
xp̄i qm̄ ꝓpt nos egen⁹ fact⁹ est cuꝫ di
ues essꝫ. vt illi⁹ inopia vos diuites es
setis. Et in hoc cōsiliū do. Super q̄
Aug⁹. in originali Fact⁹ ē inqt egen⁹
in tātū vt nō hr̄et qd hn̄t vulpes Et
in hoc ꝯsiliū do. subaudit vt ei⁹ pau
pertatē imitemini. Idē q̄ꝫ i li°. de bo
no ꝯiugali. Nō iō malū est iustuꝫ aut
ꝓpham in domo sua suscipere. qr nec
domū hr̄e debꝫ: vt qd meli⁹ est faciat
q vult ad pfectū xp̄m seq In q̄ Aug.
apte declarat q alieno suscipi tecto ei
maxime ꝯpetit q pfecte xp̄m imitari
cupit Huic ꝯsonat qd dicit Chryso.
sup ioh. omel. xix. Oīa agam⁹ p q chri
stū imitemur. Quid igit xp̄s ait? Vul
pes foueas habēt ꝛ volucres celi ni

dos. fili⁹ āt hoīs nō hꝫ vbi caput re
clinet. Idez sup Math. omel. ix. Si
ab honore qdē q in īferiorib⁹ est pala
cijs pecunie expulerint ꝯtēptibiles
erūt. celoꝝ āt rege p singules dies cla
mante ꝛ dicēte. qr difficile ē cum illis
celū intrare nō ꝓijciem⁹ oīa ꝛ nō de
sistem⁹ ab oīb⁹ reb⁹: vt cū libera facie
regnū ingrediamur? His concordat
Hiero. ad eliodoꝝ Nolo te hui⁹ pere
grinatōis t̄reat difficultas. q in xp̄m
credis ꝛ ei⁹ crede sermonib⁹. Primū
q̄rite regnū dei: ꝛ hec oīa adijciētur
vobis Nō pera tibi sumēda. nō vir
ga: afatin diues est q cū xp̄o paup est.
Idē ad Rusticū mōachū Si habes
sb̄am vende ꝛ da paupib⁹: si non hēs
grandi onē liberat⁹ es: nudū xp̄m nu
dus seq̄re Duꝝ: grāde: difficile. sꝫ ma
gna sunt premia Cōstat āt q duritia
et difficultas nō est: cū ꝓprietas rerū
ꝯtēnit nisi penuria comitet. Ad hoc
ipsū spectat qd dicit Greg. nazāzen⁹ i
apologia sua li. ij. Sꝫ pauptatē inqt
et penuriā exprobrabūt Iste sūt diui
tie mee: ista me nō solū gloriantē: sed
etiā arrogantē facit. Videor ei mihi
hoc audire ab inimicis: qr vestigijs il
li⁹ incedā: q ꝓpter nos paup fact⁹ est
cū diues essꝫ: atqꝫ vtinaꝫ exuere pos
sem me istis pāniculis qb⁹ circūdari
videor vt nud⁹ effugerē spinas seculi
q retinent ꝛ reuocāt pgentes ad deū
Hec sanctus His consonat qd dicit
Bernar. Habet in euāgelio ꝛ pfectio
nis ꝯsiliū ꝛ remediū infirmitatis No
lite thesaurisare vobis thesauros in
terra Hec perfectio est Si qdē fili⁹
hoīs vbi caput reclinaret nō hēbat:
petro et iohi: nec argentū nec aurum
erat: paul⁹ simplici victu ꝛ vestitu ꝯtē
t⁹ erat: hoc ipse labore manuū adqui
rebat Sꝫ nō oēs capiūt hoc: sic nec
cōsiliū castitatis. Hucusqꝫ bernard⁹
Gennadi⁹ q̄ꝫ de ecc̄iasticis dogmati

bus.bonū est inq̄t facultates cū dispē
satōe pauꝑib⁹ erogare.sz meli⁹ est pro
ītentōe seruiendi deū simul donare et
absolutū solicitudine egē cū xp̄o. Sz
q̄ hz vnū.s.in cōi:nō ꝓpe dicit egē.nā
de illis q̄b⁹ erāt oīa coīa in actib⁹ dr̄.
nec erat q̄sq̄ egens int̄ eos. Postre-
mo vt clare nobis īnotescat q̄ sit ab-
renūtiatiōis forma ꝑfectior.attenden
dū est qd̄ dicit beda sup illd̄ Mar.re-
lictis oīb⁹ secut⁹ est eū. Perfectā no
bis abrenūtiatōis formā tribuit dū n̄
solū lucra reliq̄t vectigaliū:sz ⁊ ꝑicu
la ꝯtēpsit. Tāta eī cupiditate seq̄ndi
dn̄m duct⁹ est:vt nullo ꝓrsus hui⁹ vi
te respectu vel cogitatōez sibimet re
seruauerit. Per hec sacroꝝ doctorū
testimonia tā manifesta q̄ certa.⁊ alia
plurima(q̄ cā breuitatis vitande rese
cent̄ ad pn̄s)irrefragabili p̄t rōne cō
cludi:q̄ xp̄m ⁊ aplos imitari nō solū
q̄ ad abdicatōez ꝓprietatū.verūetiaz
q̄ ad extremā tꝑaliū reꝝ penuriā que
ꝯsistit ī carētia possessionū ⁊ pecunia
rū.nō solū est licitū: sz et laudabile et
ꝑfectū. Nō tn̄ ex hoc debz vel p̄t īfer
ri q̄ abdicatis reꝝ ꝓpetatib⁹ possidē
aliq̄d in cōi sit īperfcm.qꝛ sicut perfcē
castitatis diuersi sunt modi q̄rū vari
is p̄rogatiuis scā mat̄ ecc̄a tāq̄ orna
mentoꝝ varietate decorat̄.sic ⁊ ī mo
dis ꝑfecte paupertatis intelligenduz
est q̄nq̄ nō sit per oīa sile hincinde si
cut diligent̄ ꝯsideranti est euidens

Scda pars vij.ca

His āt nō obstat p̄allegatoruz
vita scōꝝ q̄ cōia possederūt:
q̄i nō debuerūt alit̄ docere q̄
viuē.qꝛ mos ec̄ solz pijs doctoribus
vt eas virtutū p̄rogatiuas q̄b⁹ carere
se vidēt in alijs mirent̄ ⁊ predicent.
sicut Hiēo.ad palmachiū scribēs.vir
ginitatē inq̄t ī celū fero:nō qꝛ hēo:sz
qꝛ magis miror q̄ non habeo. Inge
nua eī et verecunda ꝯfessio est:q̄ ipse
careas in alijs predicare. Nunq̄d qꝛ
graui corpore terre hereo auiū nō mi
ror volat⁹? Hec hiero. Cui ec̄ Chry.
ꝯsonat omel.viij.sup Math.q̄ egypti
os monachos laudās ait. Nūc veni
ens in heremū egypti:paradiso banc
meliorē videbis effectā. Et eī ē vidē
vbiq̄ regiōis illi⁹ xp̄i exercituz ⁊ re-
galem gregez:⁊ superioꝝ virtutū vr
banitatē.existentia eī oīa exuti ⁊ mun
do oīo crucifixi. Et vltra :rurs⁹ ꝓce
dūt corporis operatōe ad indigentiā
cibū sumentes. Neq̄ q̄m ieiunant et
vigilāt vacare per diē dignū estimāt
sed noctes q̄dem sacris hymnis ⁊ vi
gilijs:dies in oīonib⁹:et manuū opa-
tiōib⁹ ꝯsumūt:aplicū imitātes zelum
Verecūdemur igit̄ oēs et diuites et
inopes:cū illi nil penitus hn̄tes nisi
corp⁹ ⁊ man⁹ suas cogūt ⁊ litigēt īpen
sas hinc indigentib⁹ īuenire :nos aūt
decē milib⁹ int⁹ recōditis:neq̄ super
flua ad hoc tāgim⁹. Hec Chryso.q̄ vt
doctor scūs et verax q̄si ad sui et alio
rū sibi siliū verecūdiam: paupertatis
excellentiā in monachis egypti ꝯmen
dat. Simile per oīa sacer dicit ambro
si⁹ omel.xvi.super genesim: xp̄us ait
dn̄s nr̄ sacerdotib⁹ quid precepit au
diam⁹. Qui nō renūciauerit oīb⁹ que
possidet:nō potest me⁹ esse discipul⁹.
Cōtremisco hec dicens. Meus enim
p̄mo omniū:me⁹ inq̄m ipse accusator
existo:meas ꝯdemnationes loq̄r. Ne
gat xp̄s suū esse discipulū quē viderit
aliquid possidentē.et cū qui non renū
ciat omnibus q̄ possidet. Et quid agi
mus?q̄uo hoc aut ipsi legim⁹:aut apo
stolis exponimus: qui nō solū nō re-
nunciam⁹ his q̄ possidem⁹:sed adq̄rē
volumus ea que nunq̄ habuim⁹ aūq̄
veniremus ad xp̄m? Nunquid nā qꝛ
nos redarguit ꝯscientia legere:nō ꝓ-
ferre que sunt possum⁹? Nolo dupli

cati criminis eē reꝰ. ꝯfiteor ⁊ palā au
diente ꝓplo ꝯfiteor hec scripta eē. etiā
si nondū īplesse me noui. Sed ex hoc
saltim ꝯmoniti festinemꝰ īplē: festine-
nemꝰ trāsire a sacerdotibꝰ pharaonis
qbꝰ t̄rena possessio est. ad sacerdotes
dñi qbꝰ in t̄ra pars nō est: qbꝰ portio
dñs est. Talis eī erat ille qui dicebat
Tāq̄ egētes mltos āt locupletātes
vt nihil hñtes ⁊ oīa possidētes. Pau
lꝰ hic ē q̄ i talibꝰ gloriat̄. His sacri do
ctoris veracibꝰ ⁊ humilibꝰ verbis: ni
hil exp̄ssiꝰ ad ꝓpositū dici p̄t. Et btūs
papa Greg. iij. dialogoꝝ viri mirabil
Isaac vitā describēs ait. Seruꝰ om̄i-
potētis dñi egressus vrbē nō longe
desertū locū repperit. ibi q̄ sibi hūile
habitaculuz ꝯstruxit. ad qd̄ dū multi
ꝑgerēt exēplo illius et ne vite deside
rio accēdi ceperūt. atq̄ sub eiꝰ magi
sterio in oīpotētis dñi se seruitiū de-
derūt. Cūq̄ ei crebro discipuli īnnue
rent vt ꝑ vsu monasterij possessiōes
q̄ offerebant̄ accipet. vt solicitus sue
pauꝑtatis custos fortē sn̄iam tenebat
dicēs. Monachꝰ q̄ in t̄ra possessionē
q̄rit monachꝰ nō est. Sicq̄ metuebat
pauꝑtatis sue securitatez perdē. sicut
auari solent diuites perituras diuiti-
as custodire. Hec greg. Qui cuz mo
nachꝰ et ipse in monasterio qd̄ posses
siombꝰ dotauerat vitā duxissz. cōmu
nes tñ possessiōes recusantē mirat̄ et
laudat: Ac ꝑ hoc impie p̄sūptōis eē
ꝯuincit̄ virtutē nō habitā spernere.
vt qꝛ docentis vita extreme pauꝑta
ti nō ꝑ oīa ꝯsonat ipsiꝰ doctrina pau
perū ꝑfectiōi repugnando ꝯtradicat.
Neq̄q̄ igit̄ a p̄dictis discordat illud
Augꝰ. verbū: q̄ ꝯtra adamātiū mani-
cheū p̄fatū de pauꝑtatis forma man
datū datū apl̄is: dicit sp̄ualit̄ esse per
scrutādū. vl̄ vt alibi dic̄ ꝑmissiue ītel
ligēdū. Nā cū Mar. dicat exp̄sse q̄ p̄
cepit eis ne q̄d tollerent in via. ⁊ ipe
cū alijs expositoribꝰ: sicut ex p̄missis
claret: intelligendū ad lr̄am docet. si
hoc simplicit̄ alibi negaret. ⁊ euāgeli
ce veritati ⁊ scōꝝ alioꝝ doctrine sunt
ac sue aꝑte ꝯtradiceret siue ꝯtrairet.
qd̄ de tāto dici doctore pie catholico-
rū aures abhorrent. Attēdendū est
ergo q̄ cū apl̄i fuerint p̄mi fūdatores
religiōis xp̄iane et ꝓfessores ꝑfectio-
nis excelse. ꝓfessores inq̄ et sicut pri
uate ꝑsone ⁊ sicut exēplaria q̄dā. pre
dicta domini verba intelligē. possumꝰ
eis esse dicta tanq̄ fūdatoribus xp̄ia-
ne religionis. ⁊ sic intelligunt̄ extēdi
ad oēs. sed non oēs xp̄iani artant̄ vt
hanc vite regulam teneāt: sicut mani
chei falso dogmatisant. ideo ꝯtra ipos
loquēs hereticoꝝ malleꝰ Augꝰ. oñt:
q̄ hec verba sp̄ualit̄ intelligenda sūt:
si sic accipiant̄ tāq̄ oībus sint p̄cepta
Possumꝰ etiā intelligē predicta ver
ba dicta fuisse apl̄is tq̄z exēplaribus.
ꝑfectōis. ⁊ sic intelligunt̄ ꝑ modū con
silij. qd̄ de se non obligat: nisi eos qui
hāc viuēdi formā volūtarie ꝓfitent̄ ⁊
fouēt. Intelligere possumꝰ insuꝑ dc̄a
fuisse apostolis sicut certis ꝑsonis p̄-
mis: qꝛ predicatoribꝰ euāgelice legis.
et sic cū duo insinnāt̄ in verbis illis
scz abdicatio tꝑaliū ⁊ receptio stipen
dioꝝ. p̄mū intelligit̄ fuisse preceptum
sicut dicit textꝰ ⁊ glo. Vñ Beda Mis
sis ad predicandū discipulis ne quid
tollerent in via precepit. Scd̄m aūt
nō fuisse preceptum sed cōcessuz siue
ꝑmissuz. Vñ glosa suꝑ illud Luce in
eadez domo manete ꝛc. q̄ saccū ⁊ perā
ꝓhibuit. sumptꝰ ex predicatione con
cedit. Et Rabanꝰ super Math. Cla
ret aūt hoc dñm non ita precepisse tā
q̄ euangeliste viuē aliunde nō debe
ant q̄ eis prebentibus: qbꝰ annūciāt
euāgeliū. alioq̄n ꝯtra hoc preceptum
fecit apl̄us: q̄ victuz de manuū suarū
laboribus trāsigebat. sed potestatem

dedisse in q̄ scirēt ista sibi dari. Si ātē
ptās dat. licz cuiq̄ nō vti ⁊ tanq̄z de
iure suo cedere. Nec raban⁹. Ex his
colligit manifeste q̄ predicta dñi ver
ba iuxta ꝓsideratiōes p̄missas ītelligi
p̄nt: ⁊ spūalit ⁊ ad lītam. vt ꝓsulta et
vt precepta ⁊ p̄missa: propter q̄d oīs
ꝓtrarietatis calumnia de medio tolli
tur si multiformis hui⁹ acceptionis
intelligentia sane capiat. His etiā nō
obsistit illd̄ Hiero. ad nepotianū. vbi
dicit q̄ viuens de decimis et altaris
oblatione sustentat⁹ nudam crucem:
nudus sequit: tanq̄z pfecte paupt̄atis
summa ꝓsistat in viuendo de decimis
⁊ oblatōib⁹: sicut sacerdotes ⁊ clerici
viuūt. Est ēm multiplex grad⁹ ⁊ dīa
nuditatis. Alia q̄dem est cordis Alia
cordis ⁊ corporis. Nuditas cordis ē
p expoliationem spūs ab omni puer-
so affectu auaritie ⁊ cupiditatis. Et d̄
hac Grego. in omel. Nudi cuz nudo
luctari debemus. quia si vestit⁹ q̄sq̄z
cū nudo luctatur citi⁹ ad terrā deijcit
q̄ habz vnde teneat. hoc quidē intel
ligitur generalit dictū o mnib⁹ xpianis
Nuditas aūt corporis ⁊ cordis tripli
cē habet gradū. nā quedā est magna:
q̄ attendit in abiectiōe omnis supflui
tatis ⁊ proprietatis possessionis. et
hec q̄nq̄z nō sit de nēcitate: est tm̄ de cō
gruentia status ordinis clericalis. Et
de hac Hiero. ad nepotianū. Si aūt
ego pars dñi sum et funiculus here-
tatis ei⁹. nec accipio partē inter cete
ras trib⁹. sed quasi leuita ⁊ sacerdos
viuo de decimis: ⁊ altari deseruiens:
altaris oblatione sustentor. Habens
victū et vestitū his ptentus ero ⁊ nu
dam crucem nudus sequar. Est ⁊ alia
nuditas maior que nō solum ꝓsistit in
his: verūtiā in abdicatione potesta-
tis possidendi ꝓprium: ⁊ abnegatiōe
proprie voluntatis. et hec ꝓpetit re-
gularib⁹ et cenobitis. De qua Hiero.
ad Eliodor. Nolo pstinarū necessita
tinū recorderis nudos amat herem⁹
Nudos intelligit non soluz a faculta
tū appropriatione. verūtiā a ꝓpria vo
luntate. iuxta illud Ber. de colloquio
simonis et iesu. Age ergo ⁊ q̄ relinq̄-
re omnia disponis te quoq̄z inter re-
linquenda numerare memento. īmo
vero maxime ⁊ p̄ncipaliter abnega te
met ipm: si deliberas sequi ipm q̄ ex-
inaniuit propter te semet ipm. Est ⁊
tertia nuditas q̄ ꝓsistit in his q̄ pre-
dicta sunt: et insup in abdicatione om
nis transitorie facultatis cū penuria
et indigentia oportune sustentatiōis.
et hec ꝓpetit apostolis ⁊ apostolicis
viris. Et de hac sup illud Math. qui
potū dederit vni ex minimis istis ca
licem aq̄ frigide tm̄ in nomine discipu
li nō pdet mercedē suam. glō. minimi
sunt q̄ nihil penit⁹ hūt in hoc mundo
Tales fuerūt apli. vñ Hiero. ad Ex
uperantiū ait Nemo apostolis pau-
perior fuit: et nemo tantū p dño de-
reliquit Vlidua illa in euangelio pau
pcula que duo minuta misit in gazo
phylatiū cūctis pfertur diuitibus. q̄
totū q̄d habuit dedit Nec hierony.
Si igit hec vidua iuxta testimoniuz
dñi totuz dando: nihil sibi reseruauit
in extrema se nuditate constituit. Ad
hanc nuditatez aspirabat illa nobilis
vidua paula. de q̄ Hieroñ. in laudem
ipi⁹ Hoc habuit voti vt mendicans
ipa moreret ⁊ vnū numū nō dimitte
ret filie: et in funere suo aliena syndo-
ne inuoluerēt Eiusdē quoq̄z felicē de
scribens obitū ait Testis est iesus ne
vnū quidem numū ab ea derelictum
Quid hac virtute mirabili⁹ feminam
nobilissime familie magnis q̄ndā opi
bus tanta fide omnia vel dilargitam
vt ad egestatem vltimā pueniret Ja
ctent alij pecunias in corbanā funali
bus q̄z aureis dona pendentia: neme

plus dedit pauperibus q̃ qui sibi nihil
reliqt. Hec Hiero. Qui ad hanc nu
ditatē tanq̃ summe pfectaꝫ hortatur
ebidiā in epl'a: quā ad eā scribens ait.
Vis esse pfecta ⁊ in primo stare fasti
gio dignitatis: fac qd̄ fecerūt apl'i: vē
de omnia q̄ habes et da pauperib⁹ et se
quere saluatorē. et nudā solā q̃ crucē
nuda seq̄ris ⁊ sola. In his manifesti⁹
asserit: q̄ ea paupꝛtas ad pfectiōis at
tingit fastigiū: q̄ q̄s expressius ⁊ ꝯfor
mi⁹ nuditatē crucis amplectit̄ ⁊ nu
dū crucifixū imitat̄. Illud aūt Greg.
verbū quo dicit cēsum nō esse in cul
pa: sed affectū. neq̄q̃ est p̄missis ꝯtra
riū si recte intelligat̄. Si q̄s enī hoc
sētiat q̄ cēsus in culpa sit causalit̄ vl'
formalit̄: cum manicheo errat. et hoc
Greg. reprobat. Si q̄s aūt intelligat
censum eē culpe occasionē. a snīa ve
ritatis nō deuiat. cū ⁊ ipsa veritas di
cat in Marco. Quā difficile q̄ pecuni
as hn̄t in regnū dei introibūt Nullo
enī mō pecuniā īpedimentū difficulta
tis dei regnū intrare volētib⁹ p̄stat:
nisi q̄ vel est occasio inclinatiōis ad
malū: vel distractionis a bono. Hoc
scōꝝ testimonijs clare mōstrat̄. Q̄ eī
diuitie habentib⁹ ip̄as occasio sint cu
piditatis. ī li°. de officijs. dicit ambro.
Feralis inq̄t auaricia illecebrosa pe
cunia. que habentes cōtaminat: non
habentes nō iuuat. Esto tn̄ vt aliq̄n
iuuet pecunia inferiorē ⁊ ip̄m deside
rantē q̄d ⁊ alios si sit ille copiosior q̄
habꝫ: nunq̄d idcirco honestior: q̄ hꝫ
quo plerūq̃ honestas amittitur? Cui
Bernard⁹ ꝯcordat de colloq̄o simōis
et iesu Hec fugiendaꝝ diuitiaꝝ preci
pua cā est. q̄ vix aut nūq̃ sine amore
valeāt possideri. Limosa siq̄dē et glu
tinosa nimis non solūmodo exterior:
verūetiā interior nr̄a sb̄a videt̄: ⁊ fa
cile cor humanū omnib⁹ q̄ frequētat
adheret. His ꝯsonat Aug⁹. sup̄ p̄s.
c. xxij. dicēs Nō sunt iste vere diuitie
sed mendicitas. q̄ q̄nto magis abun
dant: tāto magis crescit inopia auari
cie Nō sunt vere diuitie q̄ pl⁹ augēt
cupiditatē ei q̄ eas possidet Q̄ āt sint
occasio vanitatis ⁊ sup̄bie Aug⁹. de
lapsu mūdi. In diuitijs nil tā cauen
dū est q̃ sup̄bie morbus. Qui enī nō
habꝫ diuitias: non habꝫ amplissimas
facultates: nō habet vnde se extollat
Idez de verbis dn̄i Nihil est qd̄ sic
generēt diuitie q̄uo sup̄biā. omne gra
nū: omne germen habꝫ vermē suum.
vermis diuitiarū sup̄bia est. Q̄ vero
sint occasio distractiōis: manifeste in
sinuat Greg. p̄mo moral'. Solet inq̄t
rerū abūdātia tantū a timore diuino
mentē soluere: q̄nto hāc exigit diuer
sa cogitare Nā dū foris p̄ multa spar
git̄: stare in intimis fixa prohibetur.
Idē in ome. sup̄ illud luce. exijt q̄ se
minat ꝛc. Si nos inquit vobis semen
verbū: agrū mūdum: volucres demo
nia: spinas diuitias significare dicere
mus. ad credenū nobis mens vestra
forsitan dubitaret Vn̄ et idez dn̄s p̄
semet ip̄m est dignat⁹ exponere q̄ dice
bat. Quis enī vnq̃ mihi credēt si spi
nas diuitias interpretari voluissem:
maxime cū ille pūgant iste delectent?
et tn̄ spine sunt. q̄ cogitationū suarū
pūctionib⁹ mentē lacerāt: et cuꝫ vsq̃
ad pctm̄ p̄trahunt: q̄si inflicto vulnē
cruentant Si quis igit̄ premissa dili
gent̄ attendat: indubitant̄ aduertet
q̄ q̃uis census formaliter seu causali
ter nō sit in culpa. est tn̄ frequēs occa
sio culpe distrahendo a bonis ⁊ incli
nando ad mala. Propter qd̄ opes a
saluatore spinis ꝯparant̄. ⁊ ab ambro
sio illecebrose dicunt̄ Nā sicut ex pre
missis apparet cū vim rōnalem distra
hant irascibilē extollāt: ⁊ cōcupiscibi
lē nostrā illiciāt. nō solū āt illecebris
sed et periculis plene. vn̄ Aug⁹ de la

psu mūdi Diuitie ipe q̄s putatis ple
nas esse delitiaꝝ: pleniores sūt pericu
loꝝ. Cū itaq̄ ꝑfectiōis sit nō solum
pctā vitare. verūetiaꝫ pctōꝝ occasio
nes et bonorū impedimēta ad plenū
succindere. dicente Grego. in moral.
ꝙ sol⁹ ille in illicita nō cadit qui se a li
citis caute restringit: liq̄do claret: ꝙ
q̄uis possessiones ⁊ pecunias habere
de se non sit pctm̄ sed licitū. est tn̄ eas
abdicare ⁊ volūtarie ꝓ xp̄o eis care
re ꝑfectuꝫ. Q̄ si forte quis dicat occa
sionē hmōi a tꝑalibus reb⁹ imꝑfectis
dari mentib⁹ non ꝑfectis. quasi magis
ꝯpetat statui imperfectorum diuitias
fugere eis q̄ carere: vite iesu xp̄i ei⁹
q̄ doctrine aduersatur aperte Neq̄
enī ꝑm hec ꝑfectissimus debuissꝫ xp̄s
carere diuitijs. neq̄ hoc docuissꝫ ꝑfe
ctos: cū tamen dixerit: si vis ꝑfectus
esse: vade et vende omnia q̄ habes ꝛc
Nunq̄d apostoli ꝑfecti non erant: q̄
bus dictū est. nolite possidere aurum?
Qd̄ verbū tractans Ambro. in libro
de officijs ait. Nolite possidere aurū
argentū neq̄ pecuniā: quā velut falce
pullulantē in pectorib⁹ humanis suc
cidit auariciaꝫ Sup̄ eūdeꝫ q̄ꝫ sermo
nem Chryso. omel. xxxi. Nō dixit no
lite accipere vobiscū auruꝫ aliū
de possibile est accipere: fugite ꝑnicio
sam hanc egritudinē Etem̄ multa ꝑ
hoc emendabat Ex his datur intelli
gi ꝙ propter vitandā occasionē aua
ricie fuit apostolis īterdicta pecunia:
cū tamen essent ꝑfecti. Verū quidem
est ꝙ census ꝑfectis non tā vehemēs
nec tantorū est peccatorum occasio. sꝫ
quia q̄ntūlibꝫ parua intellect⁹ distra
ctio vel illectio appetitus vitiosa mē
tibus ꝑfectorum ad eterna suspensis
magis est dissona q̄ꝫ longe maior im
perfectis circa filioꝝ educationem et
curam rei familiaris occupatis. hinc
est ꝙ ꝑfecta tꝑalium rerū abdicatio ꝑ
fectis ꝯsulit̄: non imperfectis: nisi ve
lint esse ꝑfecti. Nā cū ipsis imꝑfectis
sufficiat pctā maiora vitare ꝑ manda
toꝝ obseruātiā. ꝑfectis tn̄ ꝯpetit etiā
suꝑfluas cogitatōes a mente rescinde
re. sicut ⁊ Grego. ij. moral. docꝫ spūa
liter exēplificās nazareoꝝ ritū ꝑfecti
onis q̄ figurā. Deuotiōe inq̄t cōple
ta caput nazare⁹ radere: capillos q̄ ī
igne sacrificij ponē iubet̄. ꝙ tunc ad ꝑ
fectiōis summā ꝑtingim⁹: cū sic exte
riora vitia vincim⁹: vt etiā cogitatio
ones suꝑfluas a mēte resecem⁹ Quas
nimiꝝ igne sacrificij ꝯcremare est: flā
ma diuini amoris incendere: vt totuꝫ
cor in dei amore ardeat ⁊ cogitatōes
suꝑfluas ꝯcremans quasi nazarei ca
pillos deuotionis perfectiōe ꝯsumat
Illa quoq̄ ꝓmissio centupli p̄deter
minatis non obuiat: qm̄ ad spūalia bo
na refertur. Sicut dicit Hieroñ. sup̄
Math. et etiā Raban⁹ q̄si eisdeꝫ ver
bis vtentes. Occasione inquiūt hui⁹
sn̄ie q̄dam introducūt mille annos p⁹
resurrectiōem dicentes nobis tūc cen
tupluꝫ omniū rerū: q̄s dimisim⁹ in vi
tā eternā esse reddendū. nō intelligē
tes: ꝙ si ī ceteris digna sit retributio
in vxoribus appareat turpitudo. vt q̄
vnā ꝓ dn̄o dimiserit: centū accipiat ī
futuro. Sēsus igit̄ iste est: vt q̄ carna
lia ꝓ saluatore dimiserit: spūalia reci
piet: q̄ ꝯparatōe ⁊ merito sui ita erūt
quasi paruo numero centenari⁹ nume
rus ꝯparet̄. Cui etiā ꝯsonat Grego.
super ezechielē omel. vi. Neq̄ enim
scūs vir ideo terrena deserit: vt hec
possidere in hoc mundo multiplicius
possit. sꝫ per centenariū numeꝝ perfe
ctio designat̄. ꝙ q̄squis pro dei noīe
tꝑalia ꝯtemnit: hic perfectiōeꝫ mētis
recipit: qd̄ dedit q̄ perfectionis spūm
recipiens terrenis non indiget: etsi h̄

non habet Vucusqz grego. Vis ꝓsen
tit bernar. in sermōe illo de sancto pe
tro. dixit simon petr⁹ ad iesum dicēs
Quid est centuplum istud fratres: ni
si consolationes: visitationes:: ꝑmitte
qz spiritus qui super mel dulcior est?
Et post pauca Non est pater aut ma
ter: non dom⁹ aut ager est: non cibus
aut vestis: non denicqz terrenū aliqd
aut corporale: sed plane his omnibus
est delectabilius. super omnia hec dul
cius: vniuersis his iocundius est. et
quecunqz desiderantur in hoc seculo
necqz huic nō valent ꝓparari ꝛc Ⴊ Ne
si forte quis ꝑtinaciter obsistat tam ꝑ
textum Marci: qz per Aug⁹. ꝑtra ada
mātium asserēs bona tpalia repromis
sa fuisse a xpo. Respondebimus pro
missionis: donationis: et receptionis
hmōi debere intelligi per modū cha
ritatiue cōionis: non per modum pos
sessiōis. Vnde beda super illud Mar
ci. nemo est qui reliquerit domum ꝛc.
quia nimirum a fratribus atqz consor
tibus propositi sui qui ei spūali gluti
no colligantur: multo gratiorem etiā
in hac vita recipiet charitatem. Cui
consonat et glosa ibidem. Omnes san
cti et quecunqz habent cōicant ei Et
Aug⁹ ꝑtra adamantium Fideli tot⁹
mundus diuitiarū est. Vel certe intel
ligendum est per modum cuiusdaz ce
lestis prouisionis contra manicheos.
qui dicebant hec temporalia bona a
tenebrarum principe fuisse creata: et
ab illo solo repromitti ⁊ dari: a xpo ātē
inhiberi Ideo hic promittūtur a do
mino ad hereticorum confutandaz ꝑ
fidiam: et a cordibus fidelium diffidē
tiam omnem tollendam Vnde super
illud Math. hec omnia adijciētur vo
bis. glosa. Omnia sunt filiorum: ⁊ ideo
hec omnia adijcientur etiam non que
rentibus: quibus si subtrahantur ad
probationem est: si dentur ad gratiaꝝ
actionem. Et Aug⁹. super illud Jo
hānis vado piscari Cur non inuenit
aliud vnde viueret. cum dominus ꝓ
miserit dicens. Primum querite re
gnum dei: et hec omnia adijcientur
vobis? Prorsus dominus etiam sic
quod promisit impleuit Nam quis
alius pisces qui caperētur apposuit?
Constat igitur promissionem huius
modi per modum prouisionis debe
re intelligi: ad tollendum differentiā
non per moduz augmentationis tem
poralis substantie. quia hoc non esset
cupiditatem abscindere: sed augere.
Vnde Chrysostomus super Math.
omelia quadragesimatertia. Nihil ita
sedat cupiditatis sitim: sicut desistere
a lucrandi concupiscentia: sicut ama
ram choleram abstinentia et euacua
tio. Facilius est enim hominem exi
stentem volare: qz adiectione pluris
quiescere facere desiderium. Et Au
gustinus libro octuagintatrium que
stionum. Charitatis venenū est spes
adipiscendorum temporalium. Si er
go christus multiplicationem tempo
ralium per modum possessionis disci
pulis suis promitteret. charitatem in
eis perimeret potius qz augeret. dum
possessionis terrene centuplicatione
promissa temporalium bonorum af
fluentiam sperandam docet potius
qz spernendam: quod impium est sen
tire de christi doctrina. Modus etiaz
apostolice vite predeterminatis non
aduersatur sed consonat. Quamuis
enim legatur in actibus ꝙ multitudi
ni credentium erant omnia cōia ⁊ ꝙ
venditarū rerum precia ponebantur
ad pedes apostolorū. nequaqz est ītel
ligendū ꝙ apostoli ꝓprīū aliquid vel
ꝓmune possiderent. qz cōitas illa non
refertur ad apostolos sed ad turbam

sicut glō. ibidē insinuat Discernit in-
q̄t ordinē doctoꝝ ⁊ auditoꝝ Nā mul
titudo credentiū reb⁹ spretis copula
charitatis inuicē iūgebant̄. apl̄i vero
virtute fulgētes mysteria xp̄i pande
bāt Hec glo. Que ꝑ ip̄m textū decla
rat: ꝙ sicut illa rerū cōitas erat turba
rū: sic ⁊ signoꝝ virt⁹ erat apostoloꝝ
Nec huic repugnat qd̄ sequit̄ añ ip̄o
rū pedes p̄cia fuisse posita. q̄r vt dic̄
Hierony. ad Demetriadē: hoc fiebat
vt docerēt pecunias esse calcādas: vl̄
certe: vt se ac sua apostolice dispositi-
oni ꝯmitterēt: sicut docꝫ Ambro. sup̄
epl̄am scd̄aꝫ ad Coriñ. vbi de aposto
lis dicit Quātū ad p̄ñtem vitā ꝑtinet
pauꝑes videbant̄. sꝫ sp̄ūales diuitias
credentib⁹ largiebant̄. egeni ī terris: ī
celis diuites: vt nihil habentes: om̄ia
aūt possidentes Hoc em̄ fuit in apo-
stolis gloriosum: vt sine solicitudine
et nomine possidendi: nō solū ea q̄ in
possessionib⁹ erāt: sed eoꝝ dn̄os possi
derent Hec Ambro. In q̄b⁹ insinuat
ꝙ apostolis in sua egestate manētib⁹
eoꝝ dispositōi q̄ ad res ⁊ ꝑsonas pri
mitiua illa ecc̄a suberat. hāc tñ rerum
dispositiōeꝫ maluerūt ꝯmittē alijs. si-
cut in actib⁹ ꝯsequent̄ legit̄ Non est
equū nos relinquere verbū dei: ⁊ mi
nistrare mensis Qd̄ q̄dē dixerunt vt
distractōeꝫ ministrādi refugerēt. non
q̄r ꝑ illud ministeriū aliq̄d possiderēt
Vñ ⁊ petr⁹ in eadē vrbe: vbi hec fie
bant pauꝑi elemosynā a se petenti re-
spōdit: aurū ⁊ argentum nō est mihi.
Vbi glo. Memor illi⁹ p̄cepti. nolite
possidere aurū neq̄ argentū: pecuniā
q̄ ad pedes apl̄oꝝ ponebat̄: nō sibi re
cōdebat. sed ad vsus pauperuꝫ q̄ sua
patrimonia reliq̄rant Hāc etiam for
mā pauꝑtatis ⁊ Joh̄es euāgelista ser
uauit cū discipulis suis: inter q̄s duo
bus q̄ magnas reliq̄rant opes ꝓ ni-
mia egestate tentatis: sicut scribit̄ in
eius legenda: ait Nūquid non valet
man⁹ dn̄i vt faciat seruos suos diuiti
is affluentes? Sed in hoc certamen
statuit aīaꝝ: vt sciant se eternas habi
turos diuitias: q̄ ꝓ eius noīe tꝑales
opes habere noluerūt. Eādē pauꝑta
tis districtōeꝫ Thade⁹ seruauit apo
stol⁹. sicut scribit̄ in p̄mo li. ecc̄ astice
historie. ꝙ cū p⁹ xp̄i ascēsionē Abaga
rus rex sanat⁹ a p̄fato apostolo p̄ciꝑet
eidem dari aurū ⁊ argentū: ille nō ac-
cepit dicens. Si nostra reliquimus
q̄uo accipiemus aliena? Sed aposto
lus Paul⁹ de se simul ⁊ ceteris apo-
stolis ait ad Coriñ. Vsq̄ in hanc ho
ram ⁊ esurim⁹ et sitimus: et colaphis
cedimur: et instabiles sum⁹. Vbi glo.
Vsq̄ in hanc horā id est ꝯtinue. Et
alibi ad Coriñ. in fame ⁊ siti frigore ⁊
nuditate: hanc penuriosam vitam du
xisse apostolum: nō ad tempus: sꝫ cō
tinue hec prefata glosa insinuat: ⁊ su
perius allegata Chrysostoī. de laudi
bus pauli auctoritas ꝯfirmat. Si q̄ñ
igitur dicit se habere omnia et abun
dare: nec debꝫ nec potest intelligi q̄n
tum ad opulentiam siue affluentiam
rerū. sed q̄ntū ad sufficientiaꝫ mentis
De q̄ Aug⁹. in li. de beata vita. Nul
lus ꝑfectus aliquo eget: et qd̄ videt̄
corpori necessariū sumet si affuerit: ⁊
si non affuerit istarum rerū non fran
getur inopia. De si forte quis dicat
apostolum aliquas secum tulisse pe-
cunias. quia periculis se dicit expositum
fuisse latronum. aperte cōtrariat̄
Ambro. qui p̄fatum locum tractans
in originali sic ait. Cum ī ciuitate dia
bolus eum occidere non posset. latro
nes sibi excitabat in via. cum nihil fer
ret quod latrones cuperent: Hec sa
cer Ambrosius. Cui ⁊ Chrysostom⁹
consonat de laudibus pauli. Job cū
oues et boues haberet innumeras.
erat in pauꝑes liberalis. Paul⁹ vero

nil ãplꝰ corpore suo possidẽs de hoc ipso sufficient idigẽtibꝰ ministrabat. Mirã pauli ex hac laude ꝓpendẽ vale mꝰ inopiã. cũ nil pret corꝰ hꝛet. ac ꝓ hoc nihil qd latro cape possꝛ: mirã ni hilominꝰ affluẽtiã: cũ nõ solũ sibi suffi ceret: verũetiã in alios abũdaret. De nicꝫ nec loculoꝝ xpi ad ꝑfatã ꝑfectio nis formã vlla inuenit dissonãtia. si qũo ⁊ ãre ipsos hꝛe dignatus fuit pia mẽtis attẽtiõe pensek. Mã vnigenitꝰ dei: cũ diues essꝛ ĩ oẽs ꝓ nobis adeo factꝰ egenus: vt alieno cibo vesceret. nõ sine magna dispẽsatõe diuini ꝓsilij loculos fecit deferri: ãrũ tñ custodie illũ deputauit discipulũ quẽ furez ac ꝓditorẽ ꝑsciebat eẽ futuruz. Habuit enĩ loculos xps ad ꝓsolãdũ infirmos ad reuellẽdũ ĩprobos: ⁊ ad ĩformãdũ ꝑfectos Vñ ⁊ hmõi actꝰ scz hꝛe locu los in xpo respẽu ĩfirmoꝝ fuit ꝓdescẽ siuꝰ: ad ꝓsolandũ eos q ꝓprijs loculis carere nõ volũt. sicut Augꝰ. ait ĩ lꝰ. d ope monachoꝝ. Dñs more mĩe sue ĩ firmioribꝰ ꝓpatiẽs cũ ei ãgeli possent ministrare loculos hẽbat: qbꝰ mittẽ tur pecunia q ꝓferebat vtiꝫ a bonis fidelibꝰ eoꝝ victui nẽcaria qs loculos inde cõmẽdauit. Respectu aũt impi orũ fuit actꝰ ꝓmonitouꝰ. ꝓmo qdẽ ad reuellendũ hereticos q loculos repro bãt ⁊ detestant Vñ Augꝰ. sup Joh. omelia. xlviij. Quare loculos habuit cui angeli ministrabãt. nisi qꝛ ecẽcia lo culos ipsiꝰ habitura erat? Vñ ⁊ locu los hẽbat: vt docẽt nõ eẽ pctm̃. locu los hꝛe. In his Augꝰ. manicheoꝝ re uellit impietatẽ: ꝓdẽnantiũ ecẽe statũ ꝓpter rerũ tpaliũ possessionẽ. Secꝯo ꝓmonitouꝰ fuit ad deterrẽdũ auaros qui loculos ꝓcupiscũt. Quãꝫ enĩ ad mitigatõez cupiditatis. dñs Jude locu los ꝓmisissꝛ: ipse tñ adeo cupiditatis igne exarsit: vt ipm dñm ꝑcio paruo venũdaret. Vñ ⁊ Chry. super Joh. omel. lxv. Si vero ẽs scrutabiꝫ ẽd fuit existẽti loculos ꝓmisit pauperꝝ ⁊ dispensare fecit auarũ exñtẽ: vt eẽm abscinderet occasionẽ. Etẽm sufficiẽ tez habebat ex loculo ꝓcupiscẽtie mi tigatõez. sz ꝓpter neqtiã multã quaz volebat compmere xpus: multa ꝓde scensiõe ad eũ vtens: nõ ĩculabat sur ripientẽ obstruẽs pniciosaz ꝓcupiscẽ tiã ⁊ omnẽ auferens occasionẽ. Duc usqꝫ chry. apte declarans: q nõ penu ria pauꝑtatis: sed neqtia cupide men tis cã fuit tãte impietatis. Respectu vero ꝑfectoꝝ fuit actꝰ informatorius siqdem ãqntũ ad modũ habendi forma fuit ꝑfectõis in eccẽasticis ꝓsonis: ma xime cenobitis. vt ad exẽplũ xpi ⁊ di scipuloꝝ eius nullꝰ sibi qcqꝫ appropri et: sed habeant offia in cõi. vñ Aug. omel. lx. super Joh. habebat dñs lo culos ⁊ a fidelibꝰ oblata conseruans suoꝝ necessitatibꝰ ⁊ alijs indigẽtibꝰ tribuebat. tunc primũ ecclesiastice pe cunie forma est instituta. vt intelligẽ remus qd precepit nõ cogitãdum de crastino esse: non ad hoc fuisse ꝑceptũ vt nihil pecunie seruaret a sanctis. sz ne deo ꝓpter ista seruiat. Nec Augꝰ. Qui formã regulariter viuentiũ de scribens: sicut habetur xij. q. i. ait. Cũ huius nostre congregatiõis fratres non solum facultatibus: sed etiam vo luntatibus proprijs in ipa ordinis sus ceptione renunciauerint. certum eos nihil habere: possidere: dare: vel acci pere sine superioris licentia debere. Quãtũ aũt ad modũ dispensandi for ma fuit perfectionis in ecẽe prelatis: vt exemplo xpi bona ecclesiastica dis pensent ad sustentationem ministro rum ecclesie. et ad pauperum releuan dus miserias. Vnde Chry. sup Joh. omel. lxxi. de loculis xpi loquens que stionem proponit. Qualiter inqt non perã nõ virgã nõ es habens deferre

marsupiū ferebat? Rñs subdit. Ad ī-
opū ministeriuz: vt discas qm̄ valde
pauperē ⁊ crucifixum hui⁹ oz partis
multā facē ꝓcuratōez. Multa em̄ ad
nr̄am dispensans doctrinā agebat. In
his oñdit Chry. ꝙ viris ꝑfectis ꝯpe
tat miserabiliū ꝑsonaꝝ gerē curaz. qd̄
maxime locū hz ī ꝑlatis ecc̄e: q̄rū ꝑ-
fectiōi ꝯsonat: vt et spūaliter ⁊ ec̄ tꝑali
ter pascendis sibi ꝯmissis gregib⁹ ītē
dant. Vñ ꝓsper. in li. de vita ꝯtēpla
tiua. Scientes viri sancti nihil aliud
esse res ecc̄e: nisi vota fideliū ⁊ precia
pctōꝝ ⁊ p̄rimonia pauperꝝ. nō eas vē
dicauerūt in vsus suos vt ꝓprias. sed
vt ꝯmendatas pauꝑib⁹ erogauerunt
hoc est possidēdo ꝯtēnē. nō sibi ꝫ alij
possidē: et nec cupiditate habēdi ecc̄e
facultates ambire. ꝫ pietate subueniē
di eas suscipe. ⁊ qd̄ habz ecc̄a cū oīb⁹
nihil hñtib⁹ hr̄e ꝯmune nec aliq̄d īde
eis qui sibi sufficiūt d̄ suo erogare cū
nihil aliud sit habentib⁹ dare: q̄ꝫ ꝑdē.
Quātū vero ad modū vtendi forma
fuit ꝑfectionis ipsis aplis ac ceteris
hmōi pauꝑtatē ꝓfessis. vt cū ex amo
re pauꝑtatis sꝑ carere loculis cupiāt
soluz qñ aperte nc̄itatis vrget articu
lus loculos ferāt. Ipse siq̄dem xp̄us
sustentabat̄ a suscipientib⁹ vel a muli
erib⁹ comitātib⁹ eū. sicut in Luca scri
bit̄: ꝙ ibāt cū eo mulieres q̄ ministra
bant ei d̄ facultatib⁹ suis. cū tñ per sa
mariā trāsiuit. in q̄ q̄dē ciuitate vt di
cit euangelista hospitiū habere nō po
tuit de loculis vixit: sicut dicit̄ ī iohe
ꝙ discipuli abierāt in ciuitatem vt ci
bos emerent. Vñ sup illud Luce. qñ
misi vos sine sacculo et sine pera dic̄
glō. Si ꝑ inhospitales regiones trās
imus. plura viatici cā licz portari q̄ꝫ
domi habeam⁹. Cōstat aūt ꝙ valde
pauper est q̄ plura portat in via q̄ꝫ ha
beat vbi habitat habitatiōe det̄mina
ta. Dꝫ si forte q̄s dicat ꝑfectionis for
mā nullo tꝑe esse intermittendā Re-
spōdet ad hoc Beda sup Lucā dicēs
sup illud. Nūc q̄ habz sacculum tollat
similit̄ ⁊ perā. nō eadem viuendi regu
la persecutiōis q̄ pacis tꝑe insinuat.
Sūt nāq̄ virtutes que sꝑ obnixe q̄
tenende sunt. ⁊ sunt que tꝑe locoq̄ ꝓ
uida sunt discretiōe mutāde. Quis ei
nesciat viscera mīe benignitatem: hu
militatē: patientiā: modestiā: castitatē
fidem: spem: charitatē: et his similia:
sine vlla tēporū intercapidine esse ser
uanda? At vero famē: sitim: vigilias:
nuditatez: lectionē: psalmodiā: oīonē
laborem: operandi doctrinā: silentiuz
et cetera hmōi. si quis sꝑ exequenda
putauerit. nō modo se horum fructu
priuauit sed et notaz indiscrete obsti
nationis incurret. Magister itaq̄ de⁹
q̄ virtutum vt modum discretionis
insinuet: missis ad predicandum disci
pulis ne quid tollerent in via prece-
pit videlicz ordinans vt qui euange
lium annūciant de euangelio viuant.
Mortis vero tempore illo instante ⁊
tota simul gente pastorem gregem q̄
persequente congruā tꝑe decreuit re
gulam pecuniam: scz victui necessariā
donec sopita persecutione insania tē-
pus euangelizandi redeat tollere per
mittendo Hec Beda. Ex predictis
igitur patenter elucet. ꝙ oīs perfecti
onis splendor ⁊ speculuz iesus xp̄us
ob sex rōnes prefatas ac triplicez vti
litatem. aggregatione quadam imper
fectionis senarium consurgentem mi
rabili quodā mō in habendo loculos
et infirmos simplici mō consolat̄. et
impios dupliciter arguit. ꝑfectos tri-
bus modis informat. In q̄b⁹ ⁊ illud
est omni admiratōe ⁊ laude ac imita-
tatione dignissimū. ꝙ sic paupertatez
xp̄s tenuit vt statū diuitū nō dānaēt.
sic et habentib⁹ pecuniā ꝯformem se
reddidit. vt paupertatis sūme formā

pfecte seruaret. Vñ super illd Math. vade ad marc. glosa. Dñs tante fuit paupertatis vt vñ tributa solueret nõ habẽt. Judas qdẽ cõia ĩ loculis habebat. sz res pauperum ĩ vsus suos ꝯuertẽ nefas duxit id ipm dãs exm nob. Hec glo. Nõ igitur loculi xpi ad fomẽtuz cupiditatis trahendi sũt. Sic em̃ in saluatore nr̃o crucifixo nil fuit ꝙ secularis glorias aut delitias sapẽt. sic nil egit: nil docuit ꝑ qd mũdi diuitias appetẽdas esse mõstraret. quin potius vt nos ad pfcẽ paupertatis amorẽ accẽdẽt in huius mũdi cãpũ hostẽ expugnaturus ĩgrediẽs de pauperima mr̃e pauperimus ꝓdijt. sz ⁊ hostiam deo pri vt põtifex offerẽs nudus ĩ cruce pepẽdit. necnon vt vẽitatis eius tq̃ pfcissime rẽitudis neq̃q̃ discordaret mediuz ab extrẽis: tota vita ipius caminus paupertatis fuit. Huius igit̃ ĩuictissimi ducis nuditate tanq̃ armatura circundati et in eo solo sperantes qui ait: confidite: ego vici mundũ. in ipsius pauperis crucifixi noĩe hostiles excipiamus insultus

Tertie responsionis scda pticula viij. q̃ capli. ĩ q̃ possessionũ leuitarum ⁊ eccasticarum affluẽtia mr̃at̃ pfectõi paupertatis ñ eẽ ꝯria sz ⁊ ꝯmẽdatio dĩtiarum oñdit̃ nõ eẽ secura.

Paupertatis siqdem odibile bonũ retroactis tpibus ĩ tãto fuit horrore sensualitati mortaliũ vt añ xpi aduẽtũ vix q̃ntũcũq̃ pfectus ꝑciositatẽ ipsius agnoscẽt. Post vero in tãta fuit admiratiõe spũaliũ atq̃ sapiẽtiũ. vt vix q̃ntũcũq̃ puersus hẽticus ipsius dignitati derogaret: excepto dũtaxat Vigilãtio q̃dã. Qui cũ ad ĩterp̃tatõez sacri doctoris Hiero. dormitassz iã dudũ: nũc ꝑ nouũ quẽdã paupertatis hostẽ illo nõ minus ĩprobuz euigilasse videt̃. Ille nimirũ ꝯtra paupertatis pfectõez ⁊ sustẽtatiõez pauperũ scõrum sui pectoris virus euomuit. Hec autẽ bonorum tpaliũ affluentiã ĩ culmĩe pfectõis euãgelice collocãs ipõrumq̃ volũtariã carẽtiã: vt ĩpfcaz ⁊ supstitiosaz calũniãs: illius se fatet̃ discipulũ: q̃ ꝯtra euãgelizãtiũ ⁊ mẽdicãtiũ pauperum ordines libellũ ꝯposuit: quẽ sedes aplica ꝯdẽnauit. Quẽ eẽ nõ parua temeritate velut ĩnocẽtẽ excusat: ipius q̃ doctrinã ꝯmẽdat ⁊ approbat: ñ sine ĩuria multa sedis iã dẽe. cuz nil aliud sit auctorẽ dãnati libelli ĩnocentẽ asserẽ: q̃ dãnãtis iudiciũ reprobare. Insurgẽs igit̃ temerarius ĩ serie sui libri exordio: aduersus pastorẽ eccẽ. vt pauperum ipsius gregem ĩuadat atrocius: pmũ se armat possessiõibus leuitarum. Nã ĩ hec psuasiõis sue sũma ꝯsistit: ꝙ cũ forma pfectiõis euãgelice ĩ leuitis p̃cesserit q̃bus a dño collate fuerũt decĩe: pmitie: ⁊ oblationes ad viuendũ: ciuitates ad habitanduz. ⁊ suburbana: ad alenda pecora. si nouũ testamentũ veteri nõ repugnat q̃n potius cõsonat: qr rota erit in medio rote: nullo mõ sm hoc noue legis perfectio cõsistit in carẽtia hmõi possessionũ. sz potius ĩ habendo eas vt domino dedicatas. In hac aũt persuasione: quaz per multas verborum venat̃ ambages: nõ solũ veritati: sed sibi ipi ꝯtradicit aperte. In precedenti siqdẽ libro: cũ abstinentie perfectionem impugnaret. asseruit vinuz fuisse ꝓhibitũ filijs aaron sacerdotibus tanq̃ imperfectis. nunc aũt illos eosdem in affluentia possessionũ perfectos asserit: quasi verbi prioris oblitus. vel si forte memoriaz habuit: in tantã deuenit erroris caliginem: vt putaret ꝙ abstinere a delicijs sit imperfectuz: ⁊ possidere diuitias sit perfectũ. Insuper ⁊ cũ paulo añ docuerit ꝙ ĩ ꝯtẽptu oĩs ꝓprietatis euãgelice perfectiõis consistit inceptio. et sacerdotes leuitici generis habuerunt vxores et fili-

os ad q̃s bona sua tãq̃ vere ꝓpria he
reditaria successiōe trãsmittebãt. ne
cessario sequit q̃ pfectio euãgelica in
leuitis nō fuit. vel q̃ abdicatio ꝓpie
tatis nō est initiũ pfectiōis hmōi. ac
p hoc manifeste ꝓuincit sibi ipi ee cō
trari? Cōtrariat ee ipsi ꝓtati. Si ei
forma vite leuitice pfectōez legis euã
gelice veracit ꝓtinet. cũ pfectio modi
viuēdi tã in veteri testamento q̃ no
uo supmũ teneat locũ: ⁊ pfectio legis
pfectōi euãgelij eq̃tur. nēe ē sūmũ le
gis ⁊ summũ euãgelij tã in merito q̃
in ꝓmio int se eq̃ri: ac p h testamētuz
testaṁito. ꝓmissio ꝓmissiōi: sacerdotiũ
sacerdotio coeq̃tur. Si igit lex nemi
nē ad pfēm duxit. nec euãgeliũ. si ñ p
legē iusticia: nec p euãgeliũ: si ee q̃ sb
lege erãt sb maledcō fuerunt: ⁊ q̃ sub
euãgelio. Frustra igit dei fili? ē incar
nat? ⁊ passi?: frustra trãslatũ ē sacerdo
tiũ: frustra legis obseuantia p maiori
parte abolita ⁊ euãgelica veritas ītro
ducta: q̃ oia cũ sint falsa ⁊ impia ⁊ ꝓrs
abijciēda tq̃ hētica. nēario ꝓcludit ⁊
illud ee erroneũ ex q̃ hec sequunt. s.
q̃ ī forma vite sacerdotũ legaliũ: euan
gelice pfectōis altitudo ꝓsistat. Vñ
apls ad hebre. si ꝓsūmatio inqt. i. pfec
tio fm glo. p sacerdotiũ leuiticũ erat
qd adhuc nēariũ fuit fm ordinez mel
chisedech: ⁊ nō fm ordinē aaron dici
Trãslato eñ sacerdotio: nēe ē vt le
gis trãslatio fiat. Vbi glo. Hic īcipit
noui ⁊ veteris testamēti ꝓmias dare:
q̃ illud īpfēm. Cui ee ꝓsonat illd q̃d
sbsequent adiũgit idē aplus. Vmbrã
inqt hñs lex futuroꝝ bonoꝝ nō ipsaz
imaginē rez. nũq̃ pt accedētes perfe
ctos facē Vbi glo. Lex vmbraz hñs
nũq̃ pt facē pfectos virtutibus ⁊ bo
nos pōtifices. Nō ē igit pfectio ꝓtu
tũ ⁊ ꝓsilioꝝ euãgelij in lfali obseuan
tia mãdatoꝝ legaliũ. ⁊ in mō viuēdi
illoꝝ pōtificũ req̃rēda: nisi sicut in fi
gura ⁊ vmbra. q̃ hoc mō dī rota ee ī
medio rote. nō p lfalis obseruãtie eq̃
tatē in testamēto vtroq̃. Iz p spũalis
intelligentie enigmatica pfiguratōez
Q̃ si q̃s obijciat: sicut ⁊ hic cui rñde
mus allegat: q̃ forma prefata indicta
sit sacerdotib? p ezechielē qui nō vm
braticũ: sed scm ⁊ verũ eēe tēplũ de
scribit. attēdat q̃d ibidē ꝓmittit q̃ sa
cerdos virginē ducat vxorē. et in sa
crificio agnos ⁊ vitulos offerat. Ea
dē igit rōne q̃ pfectio euãgelica in le
uiticarũ possessiōib? ꝓcessisse decerni
tur: et in corũ vxorib? ⁊ sacrificijs at
q̃ obseruãtijs ceteris fuisse mōstrat.
Q̃ si verũ est: ad pfectōnez euangeli
cam spectat q̃ sacerdotes noue legis
vxores ducãt. hircos ⁊ vitulos ofie
rant. et ꝓmi cũ tubis ad bella ꝓcedãt
Que cũ absurda sint: non est requirē
da vere pfectiōis descriptio in tēplo
illo fm lfam. sed fm allegoriã. Vnde
Hiero. ad nepotianũ. Neq̃ vero mi
hi aliquis ꝓponat diues in iudea tē
plum: mensas: lucernas: thuribula pa
tellas: cyphos: mortariola: et cetera
ex auro fabrefacta. tunc hec ꝓbabant
a domino quãdo sacerdotes hostias
immolabant et sanguis pecuduz erat
redemptio peccatorũ. q̃nq̃ hec offia
in figura precesserint. Nunc vero cũ
paupertatē dom?sue pauper dñs de
dicauerit. cogitem? crucem eius: ⁊ di
uitias lutum putabimus. Quid mira
mur q̃ christus vocat iniquũ mãmo
na: quid suscipimus ⁊ amamus quod
petrus se non habere testatur? Alio
quin si tm̃ litteram sequimur ⁊ in au
ro atq̃ diuitijs simplex nos delectat
historia: cum auro obseruemus et ce
tera. Ducant pontifices vxores vir
gines: lepra corporis anime vitijs pre
feratur. crescamus. multiplicemur et
repleamus terram. figamus septimo
mense tabernacula et solennia ieiu ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nia buccinis ꝯcrepem⁹. Q̄ si hec oīa
spūalib⁹ spūalia ꝯparātes sic ītelliga
m⁹: vt dn̄s ītellexit ⁊ interp̄tat⁹ ē sab
batū. aut aurū repudiem⁹ cū ceteris
sup̄stitōib⁹ iudeoꝝ: aut si aurū placet:
placeāt ⁊ iudei: q̄s cū auro: aut ꝓba
re nobis nc̄e ē: aut dānare. Hucusq̄
Hiero. A q̄ luce clari⁹ rō p̄missa dis
soluit. ⁊ euāgelice pauptatis ꝑfectio
noue legi ꝓprie ꝯuenire docet. Neq̄
q̄ igit̄ intelligēdū est bona leuitaruꝫ
dn̄o dedicata fuisse: tq̄ in se sint aliq̄d
scītatis habētia. et nō possint ec̄ occa
sio culpe. sꝫ q̄ deputant̄ sustētatōi il
loꝝ q̄ dn̄o famulant̄. Quoruꝫ ec̄ dn̄s
possessio dicit̄. q̄ sicut alij viuebāt de
fructib⁹ t̄raꝝ suaꝝ. sic ⁊ hi de ꝓuenti
bus diuinorū ministerioꝝ. ita tn̄ q̄ ea
q̄ inde ꝑcipiebant ꝓprietatis iure ad
suos vt dictū ē trāsmittebāt heredes.
q̄ sicut illis nō indicta erat castitatis
ītegritas: sic nec ꝯsulta pauptas. Vn̄
Hierony. ad Eustochiū. Alia fuit in
veteri lege felicitas. in q̄ beat⁹ dr̄ qui
hꝫ semen ī sion ⁊ repromissio fit diui
tiaꝝ. Statim vt fili⁹ dei ingress⁹ ē su
ꝑ t̄rā nouā sibi legē instituit. vt q̄ ab
āgelis adorabat̄ in celis: hr̄et āgelos
⁊ in terris. Tunc holoferni caput iu
dith ꝯtinēs āputauit: tūc iacob⁹ ⁊ io
hānes relicto p̄re reti et nauicula: se
cuti sunt saluatorē: affectū sanguinis
⁊ vincula seculi et curā dom⁹ pariter
relinq̄ntes. Tūc p̄mū auditum est. q̄
vult venire p⁹ me: abneget semet ip̄m
et tollat crucē suā: et sequat̄ me. Ne
mo eī miles cū vxore ꝑgit̄ ad p̄liū Di
scipulo ad sepulturā p̄ris ire cupiēti
nō permittit̄. Vulpes foueas hn̄t et
volucres celi nidos. fili⁹ aūt hoīs nō
hꝫ vbi caput suū reclinet. ne forte cō
tristeris si anguste ꝑmāseris. In his
Hiero. patent̄ īsinuat. q̄ sicut statui
testamenti veteris diuitie ꝯpetebant
et nuptie. ita ꝑfectiōi noue legis pau
pertas et castitas. Sicut igit̄ virgi
nitas ꝑ xp̄m introducta legē non sol
uit sed implet. sic nec pauptatis cōsili
um legē destruit: sꝫ ꝯsūmat. q̄ nec in
eadē lege: euāgelica cōsilia preceptis
cōtrariant̄ sed poti⁹ addūt ad ꝑfectio
nē iusticie. Cōcludit̄ igit̄ ꝑ hec q̄ sic
a rōe dissonū est formā perfecte casti
tatis ꝯstituere in vxorib⁹ sacerdotuꝫ
legaliuꝫ. sic sane doctrine aduersatur
ꝑfectiōeꝫ pauptatis collocare in pos
sessionib⁹ leuitaruꝫ. His ꝯsonat ber
nard⁹ de colloq̄o simonis et iesu Lō
ge inquit aliud est in luto aquaꝝ mul
taꝝ diuisi fundo maris iter capere ter
rena licite possidendo: aliud ipsaꝫ no
uis gressibus nudam calcare om̄ia re
linquēdo. sed tp̄i gratie prerogatiua
hec debebatur: petro nouū iter et nō
typus itineris seruabatur. Antiquo
rū sane patꝝ diebus donec in terris
videret̄ ⁊ ꝯuersaret̄ inter hōines do
min⁹ maiestatis nō erat euāgelice for
ma perfectionis. sed spūm dn̄i solo in
terim spū sequebant̄. At cū verbum
caro factū est ⁊ habitauit in nobis. iā
in eo tradita est imago vite et conuer
sationis exemplar: q̄d oportꝫ etiā cor
poraliter imitari. vt vtroq̄ sequen
tes vestigio non vlterius cum patri
archa iacob altero femore claudice
mus. Neq̄ hoc dicim⁹ tanq̄ si salua
ri hoc tp̄e si secus quis egerit neq̄at
sed vt gradū agnoscat propriū ⁊ locū
perfectiōis aut discipulat⁹ officiū nō
vsurpet. Hec bernar. Per que cupi
dorum atq̄ error ꝑuersus eliditur. a
quibus sub pietatis specie per antiq̄
rum patruꝫ diuitias paupertas impu
gnatur. Ex quibus et illud consequi
tur. q̄ his cui respondemus nō tanq̄
pauptatis amic⁹ sed aduersarius pau
perū super hm̄oi possessiones se fun
dās: ꝑfectōis fūdamenta nō statuit sꝫ
sb̄uertit Perfectionē igit̄ pauperta

tis extreme legalis obseruātia nō op
pugnat.sz nec forma viuendi apl'orū:
nec loculi xp̄i:nec ꝓmissio cētupli sic
ex añdictis est patens. Insup nec af
fluentia facultatū ecc̄e.q̄ velut arma
tura ꝯseq̄nt se munit pauperū hostis
nō tā ad defensandū statuz ecc̄iastice
celsitudinis q̄ ad deijciendū culmen
euāgelice pauptatis. Si em̄ possessio
nes ecc̄e ꝯmēdaēt:vt licitas:vt expe
dientes:vt ꝑfectōi ꝯpossibiles. in his
q̄ cōiter possident ⁊ his q̄ sancte dis
pensant.viā sequeret sanctoꝝ docto
rū ⁊ canonū:ꝯfutātiū peruersos here
ticos:qui ecc̄iam dei ꝓpt̄ possessiōes
acceptas a statu iusticie ⁊ ꝑfectionis
asserūt eē collapsam. Nec sancte pau
pertati preiudicat̄ in aliquo doctrīa
hmōi ꝓ eo q̄ varij sūt in ea ꝑfectōis
modi.sicut circa rn̄sionis hui⁹ ꝑncipi
um fuit ostensū. Nunc āt q̄ suadē co
nat̄ possessiōes ecc̄asticas ad ꝑfectio
nis facē culmen tq̄ ꝑfecti⁹ sit in eis ī
xp̄o affluere q̄ ꝓ xp̄o carē .nō solum
gloriā pauptatis euacuat:verūetiam
fūdamenta ipsi⁹ ecc̄e subruit.dū xp̄m
⁊ apl'os tꝑalia possedisse ad dādū ꝑfe
ctōis exēplū mōstrare ꝯtēdit. Etem̄
cū xp̄s de se dicēt q̄ nō habēt vbi ca
put reclinaret. Hic ecōtrario dogma
tizat q̄ domū habuit:qꝛ dixisse legit̄:
dom⁹ mea:dom⁹ oronis vocabit̄ Et
p⁹ subdit q̄ xp̄s iure propetario vbi
caput suū reclinaret int̄ hoīes factus
hō:nō habuit.q̄ tq̄ ver⁹ de⁹ oīm leui
taꝝ bona possedit.in q̄ miro modo se
ostendit oī veritatis intelligētia nu
dū.q̄i nescientē distinguē int̄ ea q̄ xp̄i
dīnitatē ⁊ ipsi⁹ hūanitatē respiciunt.
Qꝛ em̄ xp̄m dicim⁹ fuisse pauperē ad
ei⁹ refert humanitatē assumptaz in q̄
ꝑfecte viuendi nobis monstrauit exē
pla.nō āt ad dīnitatis ei⁹ potētiā :ꝑm
quā nō solū tēplū ⁊ bona leuitica ei⁹
dn̄io sbiacēt.verūetiā celū ⁊ t̄ra ⁊ om
nia q̄ celi ābitu ꝯtinent̄ dicente ꝓphe
ta. Dn̄i est t̄ra ⁊ plenitudo ei⁹ Ei ꝟo
qd̄ dicit q̄ xp̄o tq̄ vero sacerdoti pr̄
in manu oīa dedit ⁊ q̄ sacerdotij iure
leuitarū bona possedit:ipsemet paulo
post apte ꝯtradicit.cū subdit:q̄ non
dū trāslato sacerdotio nec decimaruz
nec possessionū debuit trāslatio fieri.
Si ei sacerdotiū leuiticū añ xp̄i passi
onē ⁊ resurrectiōez traslatū nō fuit.
māifeste colligit̄:q̄ xp̄s iure sacerdo
tij eoꝝ q̄ ad leuitas spectabāt nil oīo
possedit. Igit̄ taz veritati q̄ sibi ipsi
ꝯtradicens:qꝛ instar ꝑncipis mundi
hui⁹ in pauꝑrimo capite xp̄o nil tꝑa
liū possessionū īuenire potuit.ad cor
pus ipsi⁹ scz matrē ecc̄am sermonez
ꝯuertit. De q̄ friuolis q̄b⁹ dā p̄missis
auctoritate canonis astruit. q̄ ratiōe
maioris vtilitatis agros ⁊ predia q̄
vendē ꝯsueuerat possidē cepit.ex q̄b⁹
ꝯsequent̄ sic arguit. Cū idē sit vtile ⁊
honestū:vt dicit Ambro.et qd̄ ē im
ꝑfectōis in q̄ntū hmōi declinet ab ho
nestate.et qd̄ est honestatis est ꝑfecti
onis.predia ecc̄e viris ꝑfectis sunt ī
perfectiōis cumulū:nō in ei⁹ detrimē
tū. Hec rō ipsi⁹:hec verba.cui⁹ rōis
ꝯclusio partim est vera et partim er
ronea. Verū est q̄dem q̄ ecc̄iastica p̄
dia sine detrimento ꝑfectionis habe
ri possunt.q̄ aūt sint ad ꝑfectōis cu
mulū sentire vel dicē adeo absurdum
est vt ex hoc stat⁹ mod⁹q̄ viuēdi pre
sentiū tꝑm vite xp̄i preferat̄ ⁊ apl'oꝝ
qd̄ est aptissime falsum. Vn̄ Hieron̄.
malchi monachi vitā describēs ait.
Scribē proposui ab aduentu saluato
ris vsq̄ ad nostrā etatē.i.ab apl'is vs
q̄ ad hui⁹ tꝑis fecē qn̄o ⁊ ꝑ quos xp̄i
ecc̄a nata sit ⁊ adulta ꝑsecutiōib⁹ cre
uit martyrijs coronata sit .et postq̄
ad xp̄ianos ꝑncipes venerit potētia
et diuitijs maior sz ꝟtutib⁹ sit minor
effecta. Hucusq̄ hiero. Insup si pre

dia faciũt ad pfectiõis cumulũ. tũc q̃to eccĩe plã pdia possidẽt: tãto q̃ ĩ eis degũt pfectiores existũt. ac p hoc nullꝰ ab eccĩa hñte copiã pdiorꝫ absq̃ detrimẽto pfectionis ad religiões trãsferre se põt. q̃n potiꝰ ecõuerso paupꝫtatis erũnas abijcẽ ⁊ ad facultates ecclesiasticas aspirare scm̃ erit atq̃ pfẽꝫ Eius sñie facultatẽ Hiero. ad nepocianũ eliminãs ironice ait Sũt ditiores mõachi q̃ ante fuerãt seculares. possideant opes sb̃ xp̃o paupe q̃s sub locuplete diabolo nõ habuerũt. et suspiret eos eccĩa diuites q̃s tenuit mũdꝰ añ mẽdicos Ampliꝰ si eccĩastica pdia faciũt ad pfectiõis cumulũ. nihil ẽ fm xp̃i cõsiliũ vẽdẽdũ dãdũq̃ pauperibꝰ. ſz totũ eccĩe agris seu opibꝰ aggregãdũ. cũ fm hoc dogma ꝓphanuꝫ cumulatio possessionũ in eccĩa xp̃i ad cumulũ faciat pfecte scĩtatis Contra qd̃ hiero. ad demetriadẽ Alij edificẽt eccĩas: vestiãt parietes marmorꝫ crustis colũnarꝫ moles aduehãt earꝫq̃ de aurãt capita gẽmis aurata distĩguẽt altaria. non reprehẽdo non abnuo. ſz tibi aliud ꝓpositũ ẽ xp̃m vestire ĩ pauperibꝰ. visitare ĩ lãguẽtibꝰ. pascere in esurientibus. suscipe in his qui tecto indigent: et maxĩe in domesticis fidei Ex his colligi põt q̃ p̃fata conclusio multiformẽ contĩet absurditatẽ. Sz et rõ ipsa non valet Nã sicut possessiones sunt vtiles sic et alia multa. vt pote vxores. serui arma et tp̃alis potentia. ex quorꝫ retentiõe non sequit̃ q̃ cumulus pfectionis accrescat Nec ei suffragatur Amb. v̄bũ quo diffinit idẽ eẽ vtile et honestũ. loquit̃ enĩ de vtilitate bonorꝫ sp̃ualium nõ terrenorũ Nã eodẽ li. Nihil vtile nisi quod ad vite illiꝰ eterne ꝓsit grãꝫ diffinimꝰ non q̃d ad delectationẽ p̃ntis. nec aliqua cõmoda in facultatibꝰ ſz incõmoda hec putamꝰ si nõ reijciãtur ea que hoĩm magis cũ assunt estimamus q̃ dispendio cũ erogãtur. Idẽ q̃z liber a parte alia sic ait Nullũ adminiculũ prestant diuitie ad btãm vitã. qd̃ euidenter determinauit dñs ĩ euangelio di. Bti paupes qm̃ vestrũ ẽ regnũ d̃i beati qui nũc esuritis ꝛc. Itaq̃ paupꝫtatem famẽ dolorem que putãtur mala non solũ impedimento non esse ad btãm vitã. ſz etiã adiumẽto eẽ euidẽtissime ꝓnũciatũ est. Sed et illa q̃ videntur bona diuitias satietatẽ letitiã exptem doloris detrimentũ eẽ ad fructũ btĩtudinis dñico declaratũ iudicio liquet Sic ergo nõ solũ adminiculo non sunt ad vitam btãm corpis externa bona. ſz etiã dispendio sunt Hucusq̃ Amb. Q. et in predictis intelligẽdis loquitur de vtilitate intrinseca ⁊ sp̃uali que idẽ ẽ quod honestas non autez de extrinseca de qua canõ hz intelligi. fm q̃ etiã ꝓnunciat sapiens vtiliorẽ esse sapĩam cum diuitijs Sunt enĩ possessiones terrene vtiles et sustentamenta nature ad opa hñane industrie. nõnullis etiã ad exercitia v̄tutis pfecte. ſz hoc non inest eis ex seipsis ſz ex pte vtentis Vñ augꝰ in fine libri vñ malũ Qui inquit bene vult vti tp̃alibus bonis non eis amore agglutinet̃ ⁊ velut mẽbra animi sui faciat. q̃d fit amando. ne cũ resecari ceperĩt cũ cruciatu ac tabe fedent. ſz eis totus supferatur. et habere illa atz regere patus sit. amittere v̄o ac non habere paratior Hec augꝰ. Que nunq̃ diceret si tp̃alia bona essent vtilia fm q̃ vtile est idem qd̃ honestũ q̃ nullus recte sapiens paratior esse debet hõestatem amittere q̃ seruare. Multum igit̃ a sapĩa discors fuit. qui in tp̃alibꝰ eccĩe bonis honestũ ab vtili nõ discreuit In sui q̃z firmamentũ erroris pfectionis v̄tutũ et possessionis opum septiformem assignat germanitatem.

dicens q dn̄s voluit ministros eccīe
ip̄m pfecte sequi. volentes hēre bōa
cōia mobilia ⁊ immobilia p̄mo ꝓpter
cautelā futuroꝝ q̄d est prudentie: se-
cūdo ꝓpter sustentationē ministrātiū
qd̄ est iusticie. tertio in sustentamētū
egentiū q̄d ē mīe. quarto ī mutue cha
ritatis nutrimentū. quīto q̄etē. sexto ī
alioꝝ exēplū ⁊ largitionē elemosyna-
rū. septīo ꝓpter cōformitatē ad celestē
curiā cui⁹ ꝑticipatio in id ip̄m Ex q̄-
bus oīb⁹ arguit q hēre possessiones
eccīasticas pfectionē nō minuit ſz cō
summat Quanq̄ aūt predictaꝝ rōnū
aggregatio supficieten⁹ considerata ef
ficax videat̄ ⁊ pia. si tn̄ discutiat̄ īteri
us inefficax inuenitur ⁊ impia. ꝓ eo
videlz impia. q̄ si mobiliū ⁊ īmobiliū
coīs possessio nō diminuit ſz poti⁹ cō
plet. q̄ non valent nec volūt hec pos-
sidere coīa. pfecti eē non pn̄t. Insup
cū xp̄ūs et apostoli hmōi possessiōes
immobiles non habuerint. sequit̄ in
eis q cōsūmate pfectionis exempluz
nō effulsit. Inefficax vero q ī eisdem
rōnib⁹ p̄t etiā aliquis laicus vxorat⁹
bōa sua retinē. s. vt prudēter iuste mi
sericorditer. charitatiue ministrātib⁹
xp̄o subueniat. ad illoꝝ q̄etē ⁊ aliorū
exemplū ſm conformitatez supnā ī q̄
est coīcatio larga bonoꝝ. aut igit̄ tl̄is
erit pfect⁹. aut p̄fata rō nulli⁹ efficacie
esse conuincit̄ Ampli⁹ sicut eccīastica
bona bene vtentib⁹ sūt materia exer
cendaꝝ ꝟtutū. sic etiā abutentib⁹ sūt
fomentū multiformiū ꝑuersitatū. vt-
pote īiusticiaꝝ ⁊ impietatū carnalita-
tū: cōtētionū simoniaꝝ ābitionū ⁊ scis
matū. nec tn̄ inferri pōt ꝓpt̄ hmōi ab
usū q bona hmōi hēre sit impiū. pari
rōne īferri nō potēit q ꝑ bonā dispē
sationē vtentiū. ea hēre sit pfectū ī se
et absolute vel pfecti⁹ q̄ carere. Vl̄n
et illa ꝯclusio quā p⁹ explicationē rō
nū p̄dictaꝝ ī q̄b⁹ multas absurditates
int̄serit. tāq̄ finaliter ītēta sb̄iungat.
nulli⁹ ē ꝓbabilitatis. ſz magne pfidie
Ait enī vt ꝟbis ei⁹ vtamur. his caus
p̄dictis forte et alijs q̄ a sapiētib⁹ pn̄t
īueniri cū apice pfcīonis Q̄ enī citra
ē: impfectū ē. bona tꝑalia eccīe a pfe-
ctis viris p̄cepit de⁹ ⁊ voluit posside
ri In q̄bus verbis manifeste aperit.
q pauꝑtatis euāgelice pfectionē to-
tis virib⁹ eliminare contendit. Si eī
tꝑalia bōa eccīe possidere sic ē pfectū
vt dicit. vt oē q̄d est citra illud sit īp
fectū. pauꝑes igitur xp̄i q̄ nihil oīno
possidē volūt ſz totū dant cū vidua il
la pauꝑcula. aut citra hūc pfectionis
apicē cōsistūt ⁊ tūc sunt īpfecti. aut vl
tra ꝓcedūt ⁊ tūc supstitiosi ⁊ impij Si
igitur talis fuit xp̄ūs sicut narrat euā
gelice ꝟitatis historia ⁊ pfcōꝝ testīo-
nio monstratū ē supra. tales etiā fue-
rūt apostoli necessario seq̄tur ſz anti
xp̄ianam doctrinā q xp̄ūs et ei⁹ disci
puli vel supstitiosi fuerint vel īpfecti
Insup si h̄ tꝑalia bona xp̄ūs p̄cepit
possideri a viris pfectis sicut asserit.
q̄cūq̄ ergo pfectionis statū ꝓfitent̄ ⁊
hec bōa nō possidēt. trāsgressores dī-
ni p̄cepti eē conuīcūtur Qd̄ si verū ē
vtiq̄ dici nō pōt. bt̄i pauꝑes spū q̄m
vestrū ē regnū dei. nec ve vobis dīti
bus. ſz poti⁹ ve vobis pauꝑib⁹ tanq̄
miseris īpfcīs: iniustis. ⁊ īpijs ⁊ beati
diuites Btūs etiā popul⁹ cui hec sūt
sine q̄b⁹ nec pfectionis apex nec ꝟt⁹
iusticie possidet̄. q̄ pfectio īt̄ dona dei
locū p̄cipuū tenz. caueat sibi q̄ eiusmo
di snīe ē ne sup eū maledictio p̄ncipis
apostoloꝝ iuste descendat: dicaturq̄
sibi pecunia tua tecū sit in ꝑditionez
eo q existimasti donū dei pecūia possi
deri Mirū certe q̄uo quis pōt ad tan
tam īpietatē ꝓficere. ad tantā venire
insaniā. ad tantā ꝓrumpe fatuitatem
vt cū xp̄ūs viris pfectis suadeat oīa
vendere et dare pauperib⁹. p̄cipiatq̄

apostolis vt nec perā nec pecuniā tol
lat in via nec aurū nec argentū possi
deāt. ecōtrario audeat dicē preceptū
esse a deo viris pfectis tpalia possidē
Quā vero absurdū dogma conclusio
prefata cōtineat. ex ipsius verbis eli
citur ex quib⁹ affirmat omne qd̄ īfra
pfectionis apicē ē eē impfectum Si
apex dicit sūmaz rei alicuius extremā
et excelsam. et apicē p fectio hz. aliq̄d
ē pfectionis citra apicē ei⁹. duo ergo
cōtraria simul dicit cū asserit pfectio
nē hēre apicē: et nihil citra pfectioīs
apicē esse pfectū. Est etiā hec vniuer
salis negatiua pene ī toto falsa. s. cum
non solū pfectio vie. sz etiā pfectio pa
trie gradus hz. et sicut pfectio castita
tis et obīe pōt eē maior ⁊ minor sic ⁊
paupt̄atis. quēadmodū ex prime rn̄si
onis tertia parte patescit. Deniq̄z q̄z
periculosum sit possessionum affluen
tiā magnis laudatā preconijs desidēa
bilem reddere. ex hoc patenter aduer
titur. q̄ oīm fere mortaliū appetitus
et sensus ꝓni sunt ad concupīam ocu
lorz ⁊ admirationē diuitiarz. ⁊ sic̄ dicit
apl̄s ad Timo. qui volūt diuites fie
ri incidunt in tentationez ⁊ laqueum
diaboli. Q̄ si dixerit n̄ se laudare pos
sessiones quascūq̄z. sz tm̄ cōmunes et
ecclesiasticas et dn̄o dedicatas atten
dat q̄ non parū latet in ipsarz cumu
latione piculū Unde Bern̄. de collo
quio simonis et iesu Dotatas ⁊ dedi
catas cernimus eccīas a potentib⁹ et
diuitibus huius seculi. qui ī opib⁹ bo
nis diuites iuxta pauli admonitionē
aīcos sibi facē studuerunt de māmōa
iniquitatis. a quib⁹ in eterna taberna
cula recipent̄ Quidni sperarēt ab his
se recipi qui claues videntur habere
Sed heu data ē ipsa ꝓuidentia eorū
ī occasionē carnis: ⁊ q̄ sibi atq̄z alijs ī
celo tabernacula parare debuerant in
terra coniungūt domū ad domum et
copulant agrū agro Quis rapuit ab
ore apostolorz hmōi tpis verbū gr̄e
verbū fiducie. ecce nos reliquim⁹ oīa
et secuti sumus te? Ecce enī vt popu
lus sic sacerdotes diuites fieri volūt.
similiter hic suā ⁊ abundantius suam
recipiunt consolationē: similit̄ aīcis
egent ⁊ ipsi vt in aliena tabernacula
recipiantur. vt ꝓpria non hn̄tes Btī
enī paupes spū: qm̄ ipsorz est regnum
celorz Hec bern̄. Idē q̄z quibusdam
īterpositis subdit. Vtinā in duodecī
vn⁹ hodie petr⁹: vn⁹ qui reliquerit:
vn⁹ qui loculis careat inueniat̄ Vti
nā sapes miser ⁊ intelligēs cū thesau
ra pecunie ⁊ thesaurū ire parit̄ cumu
lari: vtinā nouissima ꝓuidēs aīaduer
teres facile p foramē acus trāsituros
non diuitiarz cumulos sz delictorz Ni
hil enī tulim⁹ in hūc mundū: haud du
biū q̄ nec auferre possum⁹ q̄cq̄z Huc
usq̄z bernar. Cni et gre. nazāzen⁹ con
cordat in quodā s̄mōe cōtra psecuto
res eccīe loquēs Sed facultatib⁹ in
quit defraudabūt Quib⁹ meis? Sed
facilius mihi alas abscident q̄s nō ha
beo. Si aūt eccīasticis: hoc vtiq̄z p q̄
oīs pugna ⁊ omne certamen An igno
ramus q̄ p pecunie cupiditatem ⁊ lo
culorz fraudē ad ꝓditionē ꝓficit̄ xp̄i?
Hec grego. nazanzenus Ad hoc etiā
facit q̄d dicit Amb̄. in libro de officijs
Qui apostolos sine auro misit. eccle
sias sine auro congregauit Et iteruz
Qui plurimum auri possidet nō abū
dat: q̄ nihil est quicquid ī seculo est.
Qui exiguū habet nō minuit. q̄ nil ē
q̄d amittit: res sine dispendio ē q̄ to
ta dispendiū ē Ex his clare ptz scōrz
curā fuisse p̄cipuā nō ad quaruncūq̄z
possessionū amorē allicere: sz poti⁹ exē
plo et apostolorz ad earz contēptū ꝓ
uocare Hec tn̄ ex his ītelligat aliq̄s
q̄ eccīastica bona p modū dilapidatio
nis sint habenda contēptui quoniam

hoc sacri canones inhibent. sz q̄ a p̄so
nis non alligatis cure pastorali rōne
maioris securitatis siue p̄fectiōis va-
leant p̄ xp̄i amore dimitti. et hi quib⁹
dispensatio eorum cōmittitur eis que
dispensant nullatenus alligentur affe
ctu Hic aūt vt affluentiam opum red
dat amabilē tanq̄ rem sanctitatis exi
mie in rōnali ecclesie collocat: ex quo
iudicium cū veritate respondere sole
bat. cū tamē hec sua doctrina oī care
at rōne iudicij et rectitudīe veritatis
Fingit etiā sup̄humerale quoddā q̄d
huic irrōnali siue phantasie coaptat.
adducēs in mediū xij. viros scōs atz
p̄batos qui de statu paupertatis ad
dispēsandas diuitias assumpti fuerūt
Clementē Siluestrū Gregoriuz Cy
prianū Hilarium Basilium Chryso.
Martinū. Nicolaum Paulum Au
gustinum Anselmum. quoꝝ exempla
suo adaptans errori in sequentib⁹ sub
dit. Isti sunt xij. filioꝝ israel noīa. isti
sunt vitte iacīctine et catenule auree.
Post que addit. Ista est doctrīa do
mīca statuto ap̄loꝝ hierosolymis soli
data. a sanctis doctoribus exposita. a
p̄fectis xp̄i imitatorib⁹ obseruata. nō
vt nihil in coī aut p̄prio haberet. sed
vt spreta p̄prietate bonoꝝ eccīe ꝯitas
seruaretur Si aliter docuēis. caue ne
fias s̄m apostolum anathema. q̄d a vi
ro absit catholico qui puniri recusat
cū apostata Juliano Hec verba ipsi
us. in quibus et ignorantē se esse de
monstrat. et impium Nisi enim impi
us esset. nunq̄ de p̄fessoribus paup̄
tatis in qua nihil habetur in p̄prio vl̄
cōi sensisset tam impie. vt eos tāq̄ he
reticos iudicassz anathema esse a xp̄o
Qua quidē blasphemia nō solū hos
xp̄i paup̄es. sed et romanam ecclesiaz
impetit. que hunc viuēdi modum ap
probauit Insuper et bonos viros ca
talogo sanctoꝝ ascriptos. et quod ma
ius est ipsos apostolos. qui vt ex sup̄i
oribus claret in extrema paupertate
vixerunt. quib⁹ etiam tanq̄ xij. filij is
rael in sup̄humerali summi pontificis
xp̄i conscriptis ⁊ p̄ p̄pria noīa designa
tis summa paup̄tas indicitur Sic enī
scribitur ī Math. xij. apostoloꝝ noīa
sunt hec Simon prim⁹ qui dicit̄ petr⁹
et dehīc cetēis noīatis subiūgit Hos
xij. misit iesus precipiens eis. Nolite
possidere aurū neq̄ argentū neq̄ pe
cuniam ī zonis vestris ꝛc. In quibus
superhumerale vite apostolice. cū rō
nali p̄fectionis et paup̄tatis altissime
p̄ charitatē regni celestis tanq̄ vitta
iacinctina indissolubili iunctura con
stringit cuz interponit. gratis accepi
stis gratis date Hoc āt sup̄humerali
et rōnali verus pontifex xp̄s adorna
tus fuit dum sancte paup̄tatis p̄fectio
nē et verbo docuit et exēplo mōstra
uit. et tunc potissimū q̄n vt verus pō
tifex p̄ sanguinem p̄prium ingressur⁹ ī
sancta: pauper ⁊ nudus in cruce pepē
dit Hoc ornamento nobili et sp̄uali
quo a corp̄alibus crucifixoribus chri
stus spoliari nō potuit. hic velut atro
cissimus predo cum nudare contēdit
et aliud q̄ddā confingere nititur non
vitta iacinctina et catenulis aureis. sz
terrenaꝝ possessionū affluētijs tanq̄
iunctura lutea et viscosa constrictum
quasi xp̄ūs cū apostolis terrena pos
sederit. ipsaq̄ coīs possessio alti⁹ p̄ue
hat magis q̄ ad celestia eleuet q̄ ex-
trema ⁊ altissima paupertas. quod ne
mo dubitat falsum. nisi qui modos p̄r
sus ignorat mentalis eleuationis in
deum. Unde hiero. ad lucinum Jo
seph cum tunica egypti effugere non
potuit. adolescens: q̄ op̄tus syndone
sequebatur iesuz qui tentus fuerat a
ministris terrenum abijciens operi
mentum nudus euasit Helias igneo
curru raptus in celum melotam reli

quit in terris. helizeus boues ⁊ iuga prioris opis ꝓtit et vota ¶ Loqtur sapientissim⁹ vir ¶ Qui tāgit picē: inquinabit ab ea. ¶ Quādiu versamur ī secli reb⁹. et aīa nostra possessionū ⁊ reddituū pcuratione deuicta ē. de deo libē cogitare non possum⁹ ¶ Cui et glo. cōsonat sup illud ¶ Cāticoꝝ. spoliaui me tūica mea ꝛc. ¶ Decepta solicitudīe tpaliū subsidioꝝ quātūlibꝫ eximī doctor difficile vitat pctm̄ ¶ Nec āt idcirco ñ dicimus ꝙ dispensatio facultatū ecclesie a viris scis ammīstrari nō possit absq; detrimento pfectionis. ſz vt discernamus preciosuꝫ a vili. ꝙ pfectionē eis non cōtulit tpaliuꝫ bonoꝝ administratio ſz cōtēpt⁹. nō tpalis affluētia ſz spūs pauptatis. quo ītER rerum affluentiū copias sic viuebant sicē egētes. multos aūt locupletātes. tāq; nihil hñtes ⁊ oīa possidētes. quēadmodū nobilis ille plat⁹ de quo ait ¶ Hiero scribēs ad ¶ Rusticū scūs ¶ Exuperius tholose epūs vidue sareptane imitator esuriēs pascit alios. ⁊ ore pallēte ieiunijs fame torquetur aliēa. oēmq; sbam xpi viscerib⁹ erogauit ¶ Nihil eo diti⁹ qui corp⁹ xpi canistro vimineo sanguinē portat ī vitro. qui auaritiā piecit de tēplo. qui cathedras vēdētiū colūbas mēsas q; subuertit mammone ⁊ numularioꝝ era dispersit. vt dom⁹ dei dom⁹ orōnis sit. non spelūca latronū. ¶ Dmōi tu sectare vestigia et ceteroꝝ ꝙ virtutū illius sil'es sunt q̄s sacerdotiū et humiliores facit et pauperiores. ¶ Aut si perfecta desideras exi cum abraam de patria et cognatione tua. si hēs substantiā vēde et da pauperib⁹. si non habes grādi onere liba tus es ¶ Nudū xpm nud⁹ sequē ¶ Duriū grāde difficile. ſz magna sunt premia ¶ In his sacer ¶ Hiero. distinguit pciosum a vili. simulq; oñt. ꝙ aliud cōpetit pfectioni plati qui est psona coīs aliud pfectioni psone puate ¶ Et iō q̄z q̄z rōne prelationis q̄sq; religiosus a statu pauptatis ad dispensationē tēporaliū possit assumi. impiū tñ ē hoc ad consequētiā trahere ¶ Sicut enī plātis rōne cure pastoralis competit extrinsecis ītERdum implicari negotijs salua pfectiōe. nec tñ inferri potest ꝙ in psona priuata eque pfectū sit p extrīsecas occupationes erga plurima turbari cū martha: velut p ītimas feruidas et iocundas sursum actiōes secus pedes dñi quiescere cū maria. sic et in ꝓposito intelligendū ¶ Licet igit pōtifices siue summi sacerdotes (ꝙ curā hñt nō solū quātū ad pfectos et validos. verūetiā infirmos ⁊ imperfectos quos pascere debent exemplo ⁊ ꝓbo) et p loco et tpe corporali subsidio salua pfectione. possessiones suscepint ad sustentationē paupm et ecclesie ministroꝝ. non tñ ex his q̄busli bet priuatis psonis in quolibet eccie statu ascribi pōt nec dz. ꝙ ī tāto sint pfectiōis culmine cū amplitudīe possessionis sicut cum altitudine pauptatis ¶ In hoc āt ꝙ laudatores pauptatis extreme imitatores existimat ¶ Juliani apostate non solū neqtia plenū. ſz etiam veritatis noticia vacuū esse se demonstrat. dū pfessoribus veritatis malicioſe crimen impingit erroris et ipsam pfidiā iuliani apostate tanq; ignorās a laude pauptatis insinuat traxisse originē. cū tñ ipse iulian⁹ nō in hoc errauerit ꝙ assereret omīa tpalia relinquenda fore fm dictamen diuini consilij. ad q̄d nemo astringitur: nisi velit. ſz potius ad sue auaritie rapacitatem colorādā et conculcandam eccīam hoc dicebat esse de necessitate dīni mandati. allegans illud xpi ꝓbū quod in luca scribitur. nisi quis renūciauerit omnibus que possidet nō pt meus esse discipul⁹. ex quo xpūs vni

uersaliter calūniabat̄ eccīaꝫ q̄si nulla esset differentia inter renūciare oīb⁹ et relinquē oīa Uerꝫ sicut glosa dicit ibidē. hoc distat inter renūciare oīb⁹ et relinquere oīa. q̄ renūciare cōueīt oībus q̄ ita licite vtuntur mūdanis q̄ possident vt tñ mēte tendāt ad superna. relīquere vero ē solūmō ꝑfectoꝝ. qui oīa tꝑalia postponūt et solis eternis inhiant Hec Glosa Ex qua maīfeste colligit̄ ꝙ q̄sq̄s hoc sentit ꝙ ꝑfectoꝝ sit oīa relīquē ⁊ solis eternis īhiare. doctrinā seq̄tur iesu xp̄i nō ꝑfidiā iuliani Nā q̄uis dicat oīa ꝓ ꝑfectionis amore debere relinqui nō tñ asserit bona eccīe dirui. q̄ licitū ē dimittē ꝓpria ꝫ illicitū rape aliena

Tertie responsionis tertia ꝑticula ix. q̄ capitulū ī quo abrenūciatiōis rō falsa elidit̄ et penuriose pauꝑtatis duodenaria p̄rogatiua monstratur.

Mos ꝑuersaꝝ mentiū eē dinoscitur si q̄ snīe sue cōtraria ꝓpter istoꝝ certitudīeꝫ inficiari nō pñt fraudulēta calliditate ꝑuertē et ad seusū trahere repugnantē. iuxta illud Bern̄. ad fratres de monte dei Si in lectione deū querit q̄ legit: oīa cooꝑantur ei ī hoc ipsum. si aūt ī aliḋ declīat sensus legētis oīa trahit post seipsum. nihilq̄ tā sane tā piū ī scripturis īuenit. qḋ seu ꝑ vanā gloriā seu per distortū sensū seu ꝑ prauū intellectum non applicet sue malitie vel vaītati Qḋ manifeste ī aduersario pauperū nunc cernimus eē cōpletum Cuꝫ enim certū sit pauꝑtatē que consistit in abdicatione rerū tꝑalium ꝓpter deuꝫ esse laudabilē. magistrūq̄ xp̄ꝫ ꝑfectionis in paupertate vixisse vsq̄ ad mortē. hic in comꝑatione possessionū et opulentiaꝝ sic ꝑuertēdo attenuat vt nil sc̄e pauꝑtati de ꝑfectionis sublimitate relinquat Inuestigans enim ꝑmo cām abdicationis tꝑaliū hāc dicit eē ipsoꝝ appropriationē seu ꝓprietatem. q̄ qm̄ ex radice descēdit auaricie vt verbis eius vtamur nō stat cū ꝑfecta charitate q̄ non querit q̄ sua sunt Et ideo dicit consultā esse abdicationē ꝓprietatis ad excludēdā cupiditatē qua extirpata his q̄ eiusmōi sūt recte ꝯmittitur dispensatio bonoꝝ tꝑaliū tanq̄ scientibus vti ⁊ non querētib⁹ que sua sunt ꝫ que iesu xp̄i. Qḋ ꝑ abrae Jacob ioseph dauid daniel. patrum scꝫ veteris testamenti exempla cōfirmat In his aūt verbis ⁊ exēplis suꝑficialiter cōsideratis nihil apparet erroneū. si tñ diligēter discutiātur magnū inuenit̄ latē venenū. Si enī ꝓprietas sola cā ē abdicationis tēꝑalium vt extirpetur cupiditas et ꝑficiat̄ charitas ad bona hmōi tꝑalia dispensanda. tūc igitur pauꝑtas nō ē nisi sicut via ad abūdantiā ⁊ dispositō quedā p̄ambula. ac ꝑ hoc nlla ꝑfectio consistit in ea Imꝑfecta igitur fuit vita xp̄i et falsa doctrina qua dixit. Si vis ꝑfectus eē vade ⁊ vende oīa que habes et da pauꝑibus Ampli⁹ si vnū aliquod collegiū nō dicā vni⁹ regni ꝫ totius mūdi bona ī coī possideat. altissimum illud de pauꝑtate cōsiliū ītegerrime ꝑuat. imo qḋ est absurdi⁹ multo ꝑfectiori mō q̄ hi qui ī extrema rerū penuria: in fame. s. siti. frigore ⁊ nuditate dño seruiunt. cuiusmodi fuerūt apostoli et hi qui exempla eorum sequuntur Qḋ cum euidenter sit falsuꝫ restat ꝙ hec non sit causa precisa ⁊ ꝑncipalis abdicandi diuitias. q̄ ꝓprie ꝫ q̄ illecebrose vt ostensuꝫ ē supra Uerū est q̄dē ꝙ ꝓprie diuitie magis solēt esse illecebrose q̄ coēs. et iō magis ē de essentia ꝑfectionis contēpt⁹ ipsaꝝ

nō q̃ appropriatio sit culpa vel semp
habeat culpā annexā. sed quia vt fre
quentius solet esse occasio culpe Vñ
et ipsemet in cōsequētibus exemplis
sibi ipsi contradicit. cum asserit illos
sanctos patres non solū sine culpa ſz
etiā cum pfectione bona hec tēpalia
possedisse Ipsi etiā leuite qui vxores
habebant et filios: constat q̃ aliqua
ꝓpria possidebant: quos tamē superi⁹
de pfectione laudauerat Ipse etiā po
pulus israeliticus terrā patrib⁹ repro
missam adeptus. absq̃ pctō distictas
et ꝓprias portiones accepit Insuper
nunc reuelate gratie tpe fm scita le
gū et canonū iuste ⁊ sancte aditur et
possidetur hereditas. nō solum ī ptia
libus patrimonijs ſz etiā in principa
tibus et regnis: sicut ipse inferi⁹ de p
stantino raymūdo et sibi similibus fa
tetur Non ergo ꝓprietas ē rō abdica
tionis sicut falso insinuat. q̃si sēp sibi
sit pctm annexum. Sane quod dicit
clemens q̃ p iniquitate alius dicit h
ē suū alius illud. non ē intelligē duz
generaliter ſz vt in plurib⁹. vel intelli
gendum est q̃ huiusmodi appropatio
descendit ex iniquitate primoꝝ paren
tum q̃ nisi illi peccassent hmōi appro
priatio non fuisset. Non tamen ex h
sequitur q̃ omnis appropriatio sit cū
peccato q̃ ex ꝓuaricatiōe primoꝝ pa
rentum non solū pctā descendūt ſz eti
am pene pctōꝝ Licet aūt diuitie tam
coēs q̃ ꝓprie haberi ⁊ possideri vale
ant absq̃ pctō. tñ eas relinquere pfe
ctionis est: q̃ sicut imperfectio de se
non dicit culpā vt ex supra dictis ap
paret sic et pfectio non tantum dicit
iusticie rectitudinem verūetiā expedi
tionem quā quidē expeditionē diui
tie. q̃ illecebrose ⁊ periculose ppediūt
Vnde grego. q̃rto moralium Rarū
valde ē vt q̃ possident aurū ad reqez
tendant. cū per semetipsam ꝓitas di
cat Quā difficile est qui pecunias ha
bent intrabunt in regnum celoꝝ Idē
etiam in quarto dialogorū Cura rei
familiaris vix sine culpa agitur. ⁊ ab
his qui qualiter culpas declinare de
beant sciunt Et Rabanus super ma
theū Difficile hoc est maximi laboris
est pecunias habētes vel in pecunijs
confidētes exutis philargyrie retina
culis aulā regni celestis intrare Pro
pter quod securum ē diuitias fugere
et eas abdicare perfectum Vnde hie
rony. ad demetriadem. Apostolici fa
stigij ē perfectecq̃ virtutis vendē oſa
et pauperibus distribuere. et sic leuē
et expeditum: cum christo ad celestia
subleuare Porro exempla que subiū
git de patribus inconuenientia sunt
ad propositum. Primum quidem q̃
non se expropriauerunt vt hic falso
confingit. dicens. q̃ dominus sanctuz
abraam ꝓpria hereditate derelicta nu
dum de terra sua exire coegit et p̃ce
pit. Nam et textus geneseos aperte
contradicit vbi dicit. Egressus est
Abraaz sicut precepit ei dominus. tu
litq̃z sarā vxorem suam et Loth filiū
fratris sui vniuersamq̃z substantiam
quam possederant. et ingressi sunt vt
irent in terram chanaam. Q̃ autem
Jacob Joseph Dauid aliquando in
paupertate fuerunt: hoc magis fuit
vrgentis necessitatis q̃z volūtarie ex
propriationis Q̃ vero daniel omnia
sua vendiderat q̃ de scripturis aucto
ritatem non habet: si sapientia danie
lis fuisset imbutus nequaq̃z adduxis
set in medium q̃ prudenti⁹ silentio te
gitur q̃d scripturaꝝ testimonio nō p
batur Secunda ratio ē quare dcōruz
patrū exempla nō cōgruūt q̃ cū per
fectiōe ꝓtutis aliquos habuerūt ad⁹
extrinsecos fm exigentiā tēporis q̃
trahi nō possunt in exemplū perfectio
nis. sicut in p̃riarchis pluralitas vxo

rū.in dauid strennuitas ad bellandū
et ī helia occisio ꝓphetarū baal.etsi cū
istis pfectionē seruauerūt magis ad
mirabiles q̄z imitabiles viris pfectis
ponūtur Unde aug⁹ de moꝛib⁹ ec
clesie Amisit iob oēs diuitias ⁊ fact⁹
est repēte pauprim⁹ ſz incōcussum te
nuit aīm.quo aīo si esse possent nostri
tpis hoīes.non magnope in nouo te
stamento ab istorū possessiōe ꝓhibere
mur vt pfecti esse possemus Hec au
g⁹.Cui consonat Greg⁹ ꝓmo moꝛali
um: Necdū virtus precepti emicue
rat q̄ oīa reliqui precipet.ſz tamē can
dē pceptionis vi in corde seruabat q̄
nimirū sbam suā ī mente reliquerat
quā sine amore possidebat. Ex q̄bus
euidenter apparet q̄ Job terrena pos
sidendo pfect⁹ fuit solo contēptu mē
tis.q̄ nōdū emicuerat consilū paup
tatl. ac ꝑ ꝗ sicut ꝓuugiū abrae:cui ñ ꝑ
fertur celibat⁹ iohis nō ē trahēdum
tpe gre in exemplū pfectionis sic nec
pīm scōꝝ possessio tpalis. Tertia q̄z
rō ad hoc ipsum ē q̄ multa pībus in
figura contingebāt ⁊ vmbra. q̄ tpe re
uelate gratie ⁊ ꝓitatis pfectioni non
cōsonāt.et iō illa nūc ī exemplū ꝗhē
non modicā generat absurditatē Ulñ
bernard⁹ de colloquio simonis ⁊ iesu
Excusant se aliqui fortassis dicentes
Abraā Isaac ⁊ Jacob ceteriq̄z sancti
nunq̄d nō terrenas diuitias habuisse
legūtur? Sufficit nobis esse sicut illi
fuerūt Neq̄z enī sumus nos patrib⁹
meliores Si culpabilis possessio ēt
diuitiarū.nūquā illi ī diuitijs tātā a do
mino gratiā obtinerēt. Quid rñdebi
mus nouis imitatoribus veterū scōꝝ
Imponāt certe vitulos super altare
dñi mactent arietes.hircos īmolēt q̄
et hoc abraam fecit. Sed ꝗ inquiunt
statū vltra non hñt.vbi reuelata ē ve
ritas:transiere. Quid si ipsas quoq̄z
scōꝝ diuitias tpales vmbrā fuisse dixe
rim⁹ futurorū? In figura siquidē eis
oīa legūm⁹ ꝓtigisse Deniq̄z q̄dm terre
nas palā diuitias possiderēt sci et pfe
cti viri.cū sola terrena palā ꝓmitterē
tur a dño? Ubi sane celestis ꝓmissio
sonuit.nēe ē spñalib⁹ spñalia ꝓpari.⁊
mutari sacrificiū spe mutata. Nō sūt
igit hmōi exēpla nec etiā platorū que
cōsequēter annectit.cū de pauptatis
pfectiōe agit adducēda ī medū ne ꝗ
specie scītatis pontificalis officij q̄d
opulētia ꝓmutatur ⁊ bonorū paruipē
dat pauptas.vilificet hūilitas excite
tur cupiditas ⁊ ambitio foueat ad q̄
oīa is cui rñdem⁹ paupm hostis oī q̄
pōt virtute conatur Nā verū iustitie
solē q̄ paupertatis ⁊ hūilitatis exem
pla in vniuersum orbē radios sue lu
cis emisit:phātastice cuiusdā nebulo
sitatis obiectu obscurare contendit.
Querit enī. Ut q̄d xp̄s paup ēt vo
luit? Ut q̄d rex fieri recusauit? Et re
spondet vt verbis eius vtamur:ideo
paup esse debuit.vt eum statum tene
ret qui ab omnibus imitari valeret.
Neq̄z enim oēs diuites fieri possunt
sed si voluerint omnes pauperes fiēt
Postq̄z subiungit. Q̄ autem ne rex
fieret fugit.mundanas dignitates fu
gere docuit Alius est enim honor re
gis.alius prelati siue sacerdotis Hec
sunt verba illius in quibus tam vili
ter et indocte sentit et loquitur de al
ta et tam nobili materia.vt nos etiaz
pudeat ipsi⁹ ineptias replicare Quis
enim in sacris literis erudit⁹ vel mo
dicuz.quis quātulancunq̄z ad christū
reuerentiam habens altissimi dei be
nignissimam condescensionem vsq̄z
ad extreme paupertatis inopiam sic
audeat paruipendere: vt putet eum
hoc egisse absq̄z ratione et causa per
maxima? Quam tamen is pauperta
tis hostis adeo friuolam arbitratur
vt non vereatur dicere.ideo christuz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

paupem factum: q nō oēs possunt di
uites fieri. Si igitur possent omnes
adipisci diuitias sicut et pauptatē as-
sumere. eque bñ vel magis secundum
hanc ꝓphanā doctrinā xpūs debuisz
tpalibus bonis diues eē q̄ paup. Nō
si verū est paupertas in nullo prefer-
tur diuitijs. nec magis esse meritoriū
pro xpo paupem fieri q̄ possidere di-
uitias: Quapropter sicut xpūs dixit
adolescenti diuiti: vade z vende. ita
fm hoc antichristianum dogma dici
pōt et pauperi si vis perfectus eē va
de et posside. Insuper cuz dicit q om
nes possunt paupes esse. aut intelligit
de paupertate que habet aliquid ī cō
muni cuiusmodi est in collegiatis ec-
clesijs. et tunc est falsuz. quia non om
nes etiam si velint admittunt ad col
legia talia. Aut intelligit de pauptate
in qua nihil habetur: et tunc etiā fal-
sum est: quia non oēs saluis statibus
quos in eccia vniuersali deus esse in-
stituit hanc possunt pauptatē eligere
sicut patet in regibus et principibus
militib' popularibus ceterisq̄ habē
tibus vxores et filios. Et quoniā qui
a recta veritatis via discedit per de-
uia vagatur errorum: hinc prouenit
q de christi fuga in consequentib' lo
quens in multa incidit falsa dicens q
christus docuit honores esse fugien-
dos non ecclesiasticos sed mūdanos
quia acceptauit honorem in hierusa-
lem sibi exhibitum vt ꝓphete. qui pri
us fugerat honorem sibi oblatum vt
regi. expresse textui contradicit euan
gelico. Nam in iohanne dicitur. Be-
nedictus qui venit in nomine domini
rex israel. Et in Marco q turbe cla
mabant dicentes Benedictū quod ve
nit regnū patris nostri dauid Sup q̄
Beda Non reprimit voces eoz q̄ re
gnum patri arche dauid ī eo restaurā
dum et prece benedictionis dona re-
cuperanda concinūt Vt quid igitur
quod pri' fugiēdo decliauit mō libēs
amplectitur: nisi vt aperte doceret q
non tpalis z terreni. sed eterni ī celis
rex esset imperij. ad quod ꝓfecto reg
nū p contēptū mortis et gloriā resur
rectionis pueniret? Ex his clarū est
q xpo exhibitus fuit honor regalis
non ꝓphetalis seu sacerdotalis vt di
cit. quem tamen acceptauit ꝓter my
sterū nostre salutis et ꝓter exemplū
humilitatis. vt etiā ab his oblati ho
noris non recusaret obsequiū a quib'
paulo post crucifigendū se esse sciebat
Tunc siquidē inter laudantium z ap
plaudentiū voces hūilitatis et pieta
tis non immemor. sup asselli tergū se-
dere non erubuit. sed etiam copiosos
lachrymarū imbres effudit. Per hūc
etiā modū quādo discipulorū pedes
humiliter abluit. se magistruz et dōm
esse et dici debere monstrauit. vt per
declarationē regie celsitudinis: disci
pulos duceret ad imitationez ostense
humilitatis Vira igitur peruersitas
est: ea que scriptura introducit in exē
plum abiectionis: ad fomētum ambi
tionis intorquere. quasi non sit humi
litatis virtus honores ecclesiasticos
fugere. nec superbie vicium ad illos
aspirare Cuius contrariū dicit greg.
in registro. Ego inquit viam capitis
mei sequens summopere decreueram
eē oprobriū hominum z abiectio ple
bis In quo manifeste ostendit. q ī fu
ga ecclesiastici honoris ē imitatio xpi
Idem quoq̄ in pastorali Nolite plu
res magistri fieri. Hinc ipse dei z ho
minum mediator regnum percipere
vitauit in terris. qui supernorum spi
rituum scientiam sensum q̄ transcen-
dens ante secula regnat in celis. Qui
enim idcirco in carne venerat vt nō
solum nos per passionem redimeret
verum etiam per suam conuersationē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

docēt. exēplum se sequētibus p̄bens rex fieri noluit. ad crucē vero patibulū spōte ꝑuenit. oblatā gloriā culmīs fugit. penā ꝓbrose mortis expetijt. vt mēbra ei⁹ discerent fauores fugere. terrores mīme timē. ꝓ veritate aduersa diligere. ꝓspera formidādo declinare Hucusq; grego. Si igitur xp̄us ī fugiendo regnū se sequētib⁹ exēplū dedit fugiendi gloriā. fauorē ⁊ ꝓspitatē et hec non tm̄ inueniūtur in dignitatib⁹ mūdanis sz etiā ecciasticis: cōstat q̄ hūilitatis ē hec refugere ad ꝑfcāz hūilitatis xp̄i imitationē q̄tū fieri p̄t saluo zelo aīaꝝ salutis. et obedientia respectu supioꝝ. cū ip̄e xp̄us discipulis contēdentib⁹ q̄s eoꝝ videret esse maior ī Matheo respōdeat Quicūq; humiliauerit se sicut ꝑuulus iste. hic maior est in regno celorum. Q. si forte quis dicat sicut in consequētib⁹ conat astruere hoc ad hūilitatē spūalez et interiorē. non ad corpalē ⁊ exteriorem dēre referri. non modicū desipit cū vniuersoꝝ magister et dn̄s nō solū spūalis sz etiā corpalis hūiliatiōis exempla p̄buit. qn̄ discipuloꝝ pedes lauit et tersit. vbi ⁊ dixit. Exemplū dedi vobis: vt quēadmodū ego feci vobis ita et vos faciatis De quo Aug. omel. liij. Passurus xp̄us exitia premisit obsequia. non solum eis ꝓ q̄bus erat subiturus mortē. sz etiā illi q̄ eū fuerat traditurus ad mortem. Tāta q̄ppe est hūane hūilitatis vtilitas vt eā suo cōmendaret exemplo etiā diuina sublimitas. q̄ hō supbus ī eternū periret. nisi eū deus humilis īueniret perierat aūt supbiā deceptoris secut⁹ vt hūilitatē redēptoris sequatur inuētus Discamus frēs humilitatē ab excelso. faciam⁹ inuicem humiles q̄d humiliter fecit excelsus. Magna est hec cōmendatio humilitatis Faciant hec sibijnuicē frēs etiā ope ipso visibili cū seinuicē hospicio recipiūt. Uñ et apostol⁹ cū bn̄ meritā viduā commendaret. si hospitio inquit recepit si scōꝝ pedes lauit Et apud scōs vbicūq; hec consuetudo nō ē. q̄d māu n̄ faciūt. corde faciūt. multo aūt ē meli⁹ et sine controuersia vt etiam manib⁹ fiat. ne dedignetur quod fecit christ⁹ facere xp̄ianus. Cum enim ad pedes fratris inclinatur corpus. etiaz corde ipso vel excitatur. vel si iam inerat ꝯfirmatur ipsius humilitatis affectus His aūt verbis oñditur. q̄ humiliatio exterius facta in corpe plurimum confert ad ꝑfectionez vere humilitatis in corde. Per hunc etiā modū exterior rerū penuria q̄q̄q̄ de se videat inutilis. pauꝑtati tn̄ sp̄us iuncta non solū ipsius auget meritū. sz etiā valet ad plurima ꝓpter quod recte designatur ꝑ euangelicā illaz margaritā. que tāte p̄ciositatis ē: vt ꝓ illa emēda distrahenda sint oīa

Valet enī inter alia ad q̄tuor scz ad exterminiū iniq̄tatis. ad exercitiū ꝑfecte virtutis. ad possessionem interne iocunditatis: ⁊ ad publicationē euāgelice predicationis Prīm q̄dē ꝓpter expiationē ꝑpetrataꝝ culpaꝝ. Est enī caminus quidā purgās et eliminās sordes pctōꝝ. iuxta illud Isaie. Elegi te in camīo paupertatis Q̄d maxīe de illa intelligi habet paupertate. q̄ non tm̄ voluntatem īteri⁹ per rerū contēptū afficit. verūetiam corp⁹ ꝑ penuriā affligit. De qua Grego. in ome. de lazaro et diuite. Mala inquit lazari purgauit ignis inopie. ⁊ bona diuitis remunerauit felicitas vite transeuntis. Illum paupertas afflixit et tersit. istum abundantia remunerauit et reppulit. Quicūq; ergo in hac vita bene habetis. cum vos bona egisse recolitis valde de eis pertimescite. ne cōcessa vobis ꝓspēitas

eorundē remuneratio sit bonoꝝ ⁊ cū quoslibet paupes nonnulla reprehē sibilia ꝑpetrare conspicitis nolite de spicē. nolite desꝑare ꝙ fortassis quod suꝑfluitas tenuissime prauitatis īqui nat caminus pauꝑtatis purgat. De vobis oīno ꝑtimescite ꝙ nōnulla eti am male acta ꝓspera vita secuta est. de illis vero solicite pensate. ꝙ eorum vitā magistra pauꝑtas cruciat q̄usq̄ ad rectitudinē ꝑducat. Secūdo ꝓp ter subtractionē occasionū peccandi que sicut diuitiaꝝ affluentia crescunt sic voluntaria paupertate minuūtur Unde Chrysosto. super epistolam ad hebreos sermone secundo Christian⁹ in pauperie constitut⁹ q̄ cuꝫ diuitijs magis irradiat. Qūo? ꝙ excludit a se superbie typū. non erit arrogans. sed patiens: obtemperās. pudicus mitis. et sapiens. Qui vero in diuitijs con stitutus ē. multa illuꝫ ad hoc bona ꝑ pediunt Inspiciamus ergo que sunt que diues operatur. Rapit aliena: estuat cupiditate. nefandos non desi nit pertractare concubitus. maleficia cuncta committit Nonne vniuersa h̄ ex diuitijs conspicis generari? Intue ris quomodo in pauperie magis q̄ ī diuitijs virtutes facilius possidem⁹. Nec mihi dicas: ꝙ ī hac vita diuites nullam vindictam suscipiunt. Nā cū omnibus malis suis etiā hoc malum hn̄t diuitie ꝙ malignitate peccantes ab vltiōib⁹ tuent̄: et qui diuitias pos sidet semꝑ peccans nulla pena reuoca tur: ſꝫ sine vllis remedijs munera su scipit pctōꝝ: et frenum illi nullus īpo nit. Hucusq̄ Chry. Q. si forte quis dicat ꝙ de pauperie occasionalit̄ mul ta mala oriūtur. rn̄det inferius xviij. sermone Nēo causetur inquit de pau pertate quasi causa sit multorū malo rū. neq̄ obloquatur de xp̄o. qui perfe ctionē illā dixit: si vis ꝑfcūs eē Hoc enim in verbis dixit et operibus ostē dit. et per discipulos suos docuit Se ctemur igitur paupertatē: maxīm q̄ ꝑ pe bonū ē Nihil enī opulentius eo q̄ paupertatē sponte diligit ⁊ cū alacri tate suscipit Valet etiā tertio ꝓp̄t abscisionem viciosaꝝ radicum Unde et Chryso. sermone eodem. Abijcia m⁹ q̄cūq̄ corp⁹ florē faciūt. viciāt aūt aīam vtpote sunt diuitie. gloria cūcta hec carnis sunt et amor corpoꝝ. Ita q̄ non amemus ampliora. ſꝫ pauper tatē semꝑ cōsectemur. ista enī magnū bonū ē Sed sapientia inq̄t pauperis pro nihilo habet̄. Et iterū Diuitias et paupertatem ne dederis mihi: ⁊ ex camino paupertatis libera me Quaē ergo h̄ dicta st̄? Hec ī veteri testamē to dicebantur: vbi multa rō diuitiaꝝ vbi paupertatis plurim⁹ erat ꝯtēpt⁹ vbi hec q̄dē maledictio erat: illud be nedictio: ſꝫ nūc nequaq̄ ita ē Si vis audire paupertatis predicamenta. ip sam ꝓfessus est christus et dixit Fili⁹ hominis non habet vbi caput suum reclinet Et iterum discipulis dicebat Nolite possidere aurum neq̄ argen tum Et petrus dicebat ei qui ex nati uitate sua claudus erat. Argentum et aurum non est mihi Et in ipso qui dem veteri testamento. nonne helias preter melotam nihil habebat: nonne helizeus: nonne iohannes? Hucusq̄ Chrysosto. paupertatis tolerātiā lau dat: quia corporalium per eam rerum amor abscinditur: qui est prima radix viciorum: laudat etiā ꝙ per ipsam ab scinditur radix secunda que est timor male humilians. Unde et consequē ter adiungit Vides quia quod maxi me facit fiduciam hoc est paupertas? Diues seruus ē obnoxi⁹ ex istis dā nis et tribuens omni volenti euꝫ no cere: ille aūt nihil habens ꝓscriptio nem non timet neq̄ condemnationē

Quarte responsiōis Captulū xj.

Nequaq̄ ergo pauptas facit sine fi-
ducia eē. Xp̄us cū paupertate mitte-
bat ap̄los in causam opus hn̄tē fidu
cia multa Valde enī fortis est paup.
et non hz vnde iniuriam patiat̄ Hec
v̄ba Chry. itelligi nō pn̄t nisi de pau
pe qui nihil penit⁹ hz. Ex his igitur
ptz q̄ volūtaria pauptas non modi
cū valet ad exterminium iniquitatis.
Valet etiā ad exercitiū virtutis pfe
cte. p̄mū quidē q̄ p eā v̄tus adquisita
pbat̄ Vn̄ amb. pri. li. de officijs Non
pōt quis premiū accipe nisi legitime
certauerit. neq̄ gloriosa victoria vbi
non fuerit laboriosa certamina. Iōq̄
dn̄s in euangelio Bti paupes spū qm̄
ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Non dicit bti
diuites sz paupes. inde enī incipit bti
tudo diuino iudicio. vbi erūna estiat̄
Hec Ambro. Constat aūt q̄ erūna n̄
est in pauptate rōne contēptus rerū
in mente. sz rōne penurie tpalis quaz
sustinemus in corpe Scdo etiā va
let q̄ p eā v̄tus pbata custodit̄. Vn̄
hiero. ad paulinum. Crates ille theba
nus hō quondā ditissimus cū ad phi
losophandū athenas pgeret. magnuz
auri pondus abiecit. nec putauit se v̄
tutes posse simul ⁊ diuitias possidere
Deniq̄ et tu audita sn̄ia saluatoris. si
vis pfectus eē vade ⁊ vende oīa que
habes et da paupibus ⁊ veni sequere
me. verba verte in opa. ⁊ nudā crucē
nud⁹ sequēs expeditior ⁊ leuior ascē-
dis scalam Jacob. purisq̄ manib⁹ et
candido pectore paupem te spū ⁊ opi
bus gloriaris Valet etiā tertio q̄
per eā v̄tus custodita expediti⁹ in fi
nē pducitur iuxta q̄d dicit Chryso. su
p epistolā ad hebre. sermone scdo Nō
habētes diuitias nō ppterea doleam⁹
sz grās magis vniuersoꝝ deo et dn̄o
referamus. q̄ nos puo labore eandez
mercedē poterim⁹ quaz diuites pme
reri. etsi voluerim⁹ etiā ampliorē Nā
ex puis magna lucramur Huic etiaz
grego. consonans in ome. regnū inq̄t
celorum tantū valet q̄tum habes Et
iterum Ante dei oculos nunq̄ est va
cua manus a mūere. cum arca cordis
repleta fuerit bona volūtate Qua pp
ter cuz volūtas vbi deest possibilitas
pro facto reputatur: ⁊ facilius sit sc̄is
paupibus velle q̄ diuitib⁹ bonis vel
le et facere. multuz igit̄ facit paupta
tis inopia ad v̄tutis expeditionē Si
ergo volūtaria tpaliū rerū penuria v̄
tus pbatur conseruat̄ et expedit̄. ma
nifeste conuincit̄ q̄ eminentia paupta
tis plurimū confert ad exercitiū pfce
v̄tutis Consequēter etiā valet ad
fruitionem iocūditatis interne. prīo
rōne extrīsece securitatis Vn̄ Chry.
omel. vlti. sup Matheū. Diuitez nc̄e
est multis īdigere. et turpiter seruire
formidare ⁊ suspicari et tīere eoꝝ qui
suspicantur oculos: ⁊ calūniatoꝝ ora
et auaroꝝ concupīas. sz non pauptas
est aliquid tale. sz contrariū vniuersū
regia est non subiecta furib⁹ sz muni-
ta. port⁹ trāquill⁹. palestra et gymna-
siū phie Constat autē q̄ pauptas fu-
ribus non subiacēs ea potissimū ē in
qua nihil hētur. de qua et subdit ibid̄
Audite quicūq̄ paupes estis. magis
aūt qui ditari cupitis. Non paupem
eē malū ē. sz non velle paupem eē. et
neq̄ malū existimas pauptatez ⁊ non
erit tibi malū. etsi pharis decē miliuz
erit bonorum fons ⁊ origo Nec tātū
securitatem dat penuriosa paupertas
in hoc seculo. verūetiā in futuro iudi-
cio Vnde Bern̄. sup p̄s. qui habitat
Felix paupertas volūtarie reliquē
tium omnia. et sequentiū te dn̄e iesu.
Felix plane. que tam securos imo et
tam gloriosos faciat in illo singulari
fragore elementoꝝ. in illo tremendo
examine meritorum. in illo tanto di-
scrimine iudiciorum Secundo rōe

expectate mercedis. Unde sup illud Job. deridet iusti simplicitas lāpas ꝯtēpta apud cogitatōes diuituꝫ parata ad tēp⁹ statutū. dic Gre. Statutū q̄ppe ꝯtēpte lāpadis: tēp⁹ est extremi iudicij p̄destinat⁹ dies. Tūc reprobo rū oculis patescet: q̄ celesti ptāte sb̄nexi sunt: q̄ t̄rena oīa reliq̄runt. Quis q̄s em̄ diuini amoris stimulo excitat⁹ hic possessa reliq̄rit. alluc ꝓculdubio culmē iudiciarie ptāt. obtinebit: vt simul tūc cū iudice iudex veniat: q̄ nūc ꝯsideratōe iudicij sese spontanea paupertate castigat. Liq̄t aūt q̄ paup̄tas ꝓ q̄ q̄s deridet ⁊ ꝯtēnit ea potissimū est. q̄ annexā habꝫ exteriorū penuriā et vilificatōeꝫ Uln̄ bernar. s̄mōe cli. Duo habꝫ paup̄tas seq̄ntiū dn̄m: afflictiōem scꝫ ⁊ vilitatē. de q̄b⁹ ꝓpheta vide inq̄t humilitatē meā ⁊ laborem meū: et ꝓpterea in terra sua duplicia possidebūt. vt ꝓ pudore sit honor iudiciarie ptātis ꝓ labore. r̄frigeriū placidissime sessiōis. Hec eī ē q̄ castigat purgat: ꝓbat: hūiliat et exaltat Hāc igit rōne mercedis ꝯcomitat letitia mentis. Uln̄ sup illud p̄s. Ego sum pauper ⁊ dolens sal⁹ tua de⁹ suscepit me glosa Laudabo in me et in membris meis nomen dei cū cantico .i. cū delectatōe. q̄ si oīa desunt: nec tn̄ illi deest mentalis iocūditas. ꝓpter quod subdit. Videāt paup̄es ⁊ letent: q̄rite deū ⁊ viuet aīa vr̄a. Tertio q̄ꝫ ad hoc ip̄m valet: rōne sup̄infuse ꝯsolationis. Uln̄ Chry. ome. iiij. sup Math. Descendam⁹ inq̄t ad paup̄tatis caminū: videam⁹ q̄ ambulant in eo ⁊ elatorū colla ꝯculcāt: videam⁹ miraculum et paradoxū hoīeꝫ in camino psallentē in igne gratias agentē: paup̄tati vltime alligatū ⁊ multā ferentē deo laudatōeꝫ. Etenī pueris illis trib⁹ sil'es sunt q̄ paup̄tatē cū gr̄aꝝ actiōe ferūt nā ⁊ igne terribili⁹ paup̄tas incēdē ꝯsueuit. sꝫ pueros illos nq̄q̄ꝫ incendit Ita ⁊ nūc si in paup̄tate gr̄as egeris vincula dissoluūtur ⁊ flāma extinguitur. etsi non extincta fuerit: qd̄ multo mirabili⁹ est: ꝓ flāma ros orit. Qd̄ ⁊ in philosophātib⁹ est vidē. qm̄ in paup̄tate diuitib⁹ copiosi⁹ disponunt: ⁊ ī medio camino rore puro potiuntur. Etenī maxim⁹ est ros nō detineri cōcupiscētia diuitiaꝝ. Et illi tūc ꝯtemnētes regē facti sūt rege clariores. ⁊ tu vtiq̄ꝫ si despexeris mūdana negotia. oī mūdo eris honorabilior. s̄m sanctos illos q̄b⁹ dign⁹ nō erat mundus Ut igit dign⁹ celis efficiaris deride p̄ntia. ita enim ⁊ hic clarior ⁊ futuris potieris bonis. Hucusq̄ꝫ Chry. euident ostendens: q̄ volūtaria paupertas ⁊ rerū penuria est q̄ꝫ maxime vtilis ad ꝑfruitiōeꝫ interne iocūditatis Valet q̄rto ad publicationē euangelice p̄dicatōis. p̄mū q̄ facit eā magis credibilē. Uln̄ Chry. omel. iiij. super Math. Talis est luminis virt⁹ vt n̄ solū luceat. sꝫ ⁊ illuc ducat illos q̄ sequūtur. Cū enim viderint oīa p̄ntia nos ꝯtēnētes ⁊ ad futura p̄paratos. ante oēm sermonē op̄ib⁹ nr̄is credēt Quis enī ita est amens vt vidēs euꝫ heri ⁊ ante lasciuiebat ⁊ ditabat oīa exutū: et ad famē ⁊ inopiā ⁊ durā vitā sanguinē occisionē ⁊ oīa q̄ vident periculosa p̄paratū. nō manifestā accipiat hinc futuroꝝ demōstratiōeꝫ? Si āt nos p̄ntib⁹ implicauerim⁹ ⁊ īmisscuerim⁹. qualit poterunt credē q̄ ad possessionē aliā festinem⁹? Hucusq̄ꝫ Chry. In his clare demōstrat: q̄ volūtarie paup̄tatis exēplū in p̄dicante magis credibilē facit euāgelicā p̄dicationē Scd̄o eē valet q̄ magis reddit efficacē. iuxta qd̄ Damascen⁹ lib. iij. dicit Euāgeliū agnitōis dei p̄dicatū est. nō bellis ⁊ armis exercitibus aduersarios deuincēs. sꝫ pauci nudi.

Tertie responsiōis tertia particula et

pauꝑes: ꝑsecuti: verberati: mortificati: crucifixū in carne ⁊ mortuū ⁊ dñantem ꝑdicantes sapiētib⁹ ⁊ insipiētib⁹ ꝑualuerūt Hec Damasceñ. Hoꝝ imitatores illi fuerūt: de q̄b⁹ in eccāstica historia li° iij. dicit Eusebi⁹. Quidam ardentiore diuine sapiētie cupiditate succēsi aīas suas verbo dei ꝯsecrabāt explētes ꝑfectōis salutare ꝑceptū: vt facultates suas ꝑmo pauꝑib⁹ diuidentes expediti ad ꝑdicādū euāgeliū fierent. Tertio q̄ efficit eā magis acceptabilē. Vñ sup illud Math. dignus est opari⁹ cibo suo. dicit Chryso. ome. xxxiij. Manifestū q̄m a discipul' eos cibari oportebat: vt neq̄ ipsi magna sapiant aduersus eos q̄ dicebant oīa ꝑbentes ⁊ nihil accipiētes ab ipis: nec illi rursus abscindant tq̄ despecti ab ipsis Cū igit volūtaria rerū penuria euāgelij ꝑdicatiōem magis reddit credibilē: efficacē: acceptabilem. ac ꝑ hoc auditores inducat ad fidem erigat ad spem alliciat ad charitatē. manifestū ē q̄ maxime valet ad euāgelice veritatis publicatōez Cui⁹ etiā euidens indiciū est q̄ ꝑ apl'os pauꝑes reb⁹ ⁊ spiritu q̄q̄ numero paucos diffusa est euāgelica veritas in orbē vniuersum vt de ipis vere dictū sit In oēm terrā exiuit son⁹ coꝝ. Vñ Chry. super Math. ome. xlvi. Si aūt hoīes xij. orbem t̄rarū ꝯuerterūt: excogita q̄nta ē nr̄a malicia cū tāti existētes eos q̄ regunt nō possum⁹ corrigē: q̄s decē milib⁹ mūdis oportebat sufficē ⁊ eē fermentū. Sz signa ais habebāt. sed nō signa eos mirabiles fecerūt. Multi eī ⁊ demones ꝓijciētes: q̄ iniq̄tatē opati sunt. nō sunt facti mirabiles: sz puniti. Sz q̄d inq̄m est q̄d eos ostēdit magnos? Pecuniaꝝ ꝯtēpt⁹: glorie despect⁹: ab oīb⁹ vite hui⁹ negotijs ereptio q̄ si nō habuissent: etsi x. milia mortuos suscitassent: nō solū nulli ꝓfecissēt sed ⁊ seductores estimati essent. Huc usq̄ Chry. Qui ⁊ his patent ostendit: q̄ nihil tātū valuit ad dilatanduz xp̄i euāgeliū: q̄ ꝑfect⁹ ꝯtēptus reruz mūdanarū Cū igit volūtaria ⁊ penuriosa pauꝑtas: sicut ex ꝑdictis elucet valores incōparabiles q̄ttuor habeat triplicatos. recte designat: nō soluz ꝑ vnā euāgelicā margaritā: verūetiam ꝑ xij. ꝑfulgidas in portis noue hirl'm descendentis de celo. ꝓ magno suiualore miraq̄ pulcritudine positas. q̄b⁹ et noīa xij. pauperū spū apl'oꝝ scz in fundamentis collocata rñdent: seu ꝑ xij. lapides in typico rōnali q̄druplici ordinatōe distinctos. q̄ sūmus noster pontifex adornat⁹ apparuit. qñ vt nos reconciliaret patri nudus in cruce pependit Cui etiā rōnali ⁊ suꝑhumerale exemplū scz xij. apl'oꝝ tanq̄ vitta iacinctina charitatis affectu copulat. Est enī hmōi pauꝑtatis ꝑciositas nō tm̄ multiplex. sz et magna ⁊ incōparabilis omni preciositati terrene vt ait Chry. sup Math. ome. xlvi. Quid āt si q̄s tibi ꝓponeret facere fenū auruz ⁊ posse omnes pecunias vt fenū contemnere? Non vtiq̄ hoc susciperes magis? ⁊ valde decēter. eteniz hoc homines vtiq̄ attraxissz Si eī viderēt fenū aurū effici ꝯcupiscerēt ⁊ ipsi hāc virtutē. vt sic moueret ⁊ augeretur vtiq̄ eis pecuniarum cupido Si aūt viderent omnes vt fenū aurū despiciētes. olim vtiq̄ ab hac egritudine eruti essent. Idē q̄z omelia vltīa Si q̄s tibi ꝑncipat⁹ ⁊ ciuiles ꝑtātes ⁊ diuitias ⁊ lasciuiā proponeret. deinde paupertatē ponens electionem daret accipere q̄dcūq̄ velles: hanc confestiz raperes: si tñ cognosceres ei⁹ pulcritudinem Mihi aūt pauꝑtas puelle cuiusdā pulcre ⁊ speciose similis esse videtur Cuz hac Helias educat⁹ rapt⁹ est beata illa raptura. cū hac Helize⁹

claruit.cū hac Johānes:cuz hac aplī
oēs. Sz et ipaz puelle hui⁹ pulcritu
dinē intueamur. Eteni ocul⁹ ei⁹ ē pu
rus ⁊ pclar⁹ :nihil hñs turbulentum
sz mansuetū:tranquill⁹delectabilis ad
oēs respiciēs:mitis:humilis:nullum
odio hñs:nullū auertēs os illi ⁊ lin
gua sana est ꝓtinua grāz actōe plena
⁊ bñdictōe ⁊ nutib⁹ verbis ⁊ amica
bilib⁹ Si aūt vis ⁊ ꝓportiōez mēbro
rū ei⁹ videē:longa est ⁊ multū excelsio
or q̄z supabūdātia Si āt fugiūt eam
multi ne mireris:eteni virtutes alias
fugiūt insipientes. Sz ꝓtumelijs affi
ciē ais paup a diuitib⁹ Rursus mihi
inopie laudē dicis:qm beat⁹ est q̄ pui
tū patiē. Sz hoc ferre admonet inopia
Si esurit paup:et paul⁹ esuriebat
⁊ in fame erat Sz nō hz inq̄s requiē
Neq̄z filius hoīs habebat vbi caput
reclinaret. In his expresse declarat
os aureū q̄ volūtaria rez inopia nō
solū est magne preciositatis:sz eē pul
critudinis mire Est etiā ⁊ qd pl⁹ est
magni honoris.sicut idē vir scūs ait
sup Job.ome.xlvij. Alia inops q̄dez
volūtarij fulget velut aurū:splendet
vt margarita fulgens.floresciť āt vt
rosa Nō ei est illic tinea:nō fur:nō so
licitudo vite huius negotioz:sz sicut
angel⁹ ita ꝓuersať. Vis hmōi aīe pul
critudinē videre:vis ipsius diuitias
addisce? Nō subiacet demonib⁹: sz as
sistit deo:nō militat cū hoīb⁹:sz cū an
gelis.nō hz arcas duas vel tres vel
xx.sz talē abundātiā vt hūc munduz
vniuersuz nihil esse estimet:nō habet
thesauz sz celū:nō indiget seruis. ma
gis aūt habz seruos passiones ⁊ cogi
tatōes q̄ regnū dñaně:regnū autē et
aurū ⁊ oīa talia quē admodū pueroz
ludibria deridet:et sicut rotas ad pilā
hec oīa estimat eē ꝓtēptibilia Habz
eni mūdū quē neq̄z videre q̄ in his lu
dūt pnt Quid igiť hoc pauge meli⁹ ē
vnq̄z? Pauimentū deniq̄z hz celum.
Si aūt pauimentū tale est :excogita
tectū: Sz nō habz inq̄s eq̄s ⁊ curr⁹.
Quid aūt ei his op⁹ ē q̄ supra nubes
vehi debz ⁊ esse cū xpo? Pucusq̄z Jo
hānes os aureū:ignitis fulgidis pō
derosis ⁊ pciosis eloq̄is :voluntarie
pauptatis q̄ penuriā rerū habz ānexā
admirabilem celsitudinē:pulcritudi
nē:pciositatē q̄z ꝓmendat Quia tamē
hec nō reuelantur mūdi sapientibus.
iuxta illud dñi in Math. abscondisti
hec a sapientibus ⁊ prudentibus ⁊ re
uelasti ea paruulis.nō ꝓponūtur car
nalibus sed spūalib⁹.iuxta illud noli
te dare sanctum canib⁹ neq̄z mittatis
margaritas añ porcos.nō innotescūt
amatorib⁹ diuitiaz:sed pauptatē amā
tib⁹ et expertis.qui iā vicerūt mūdū
iuxta illud Apocalyp.vincenti dabo
māna absconditum:⁊ dabo ei calculū
cādidū ⁊ in calculo nomē meum scri
ptum:qd nemo scit nisi q̄ accipit. Jō
pauptas hmōi p thesaurū absconditū
designatur in agro :quez qui inuenit
hō abscondit ⁊ pre gaudio illius va
dit ⁊ vendit vniuersa q̄ habz ⁊ emit
agrum illum. Si quis igiť lancte pau
ptatis vult nosse valorem.aut ipe in
se experiri studeat:aut exptoz senten
tie adquiescat.iuxta qd Bernard⁹ in
epistola quā scribit ad Thomaz qui
amore scientie retardabat propositū
veniēdi ad religionē ait. Quā salubri
us disceres christum iesum ⁊ hūc cru
cifixum.quā vtiq̄z scientiā haud faci
le :nisi qui mundo crucifixus fuerit
apprehendit Falleris fili falleris:si te
putas inuenire apud mūdi magistros
quā soli christi discipuli id est mundi
contemptores dei munere assequun
tur. Nec enim hanc lectio docet: sed
vnctio:non eruditio sed exercitatio ī
mandatis domini. Vis sacris eloqui
is.Chrysost.ꝓsonat ome.xxxviij.sup

Tertie responsiōis tertia particula

Math. sic dicens. Verūtamen q̄cūq̄ dixero nihil representabit tale sermo quale rerum experientia. ideo vellem quēdam illorū qui in illū iam deuenerūt phie verticem nobis adesse. ⁊ tūc manifeste videremus hui⁹ rei delectationem. et qualiter nulli eorum qui diligūt paupertatez acceptarent ditari x. milib⁹ prebendis. tanq̄ qui nō lamētabātur in solicitudinib⁹: sed rident ⁊ saltant et his qui diadema sibi circūponūt magis in pauptate decorantur Si igit̄ hec rerū experientia docet. ⁊ qui diuitias ⁊ honores seculi ꝯplectūtur nec experti sunt nec expiri volūt necesse habent q̄ eiusmodi sūt sup̄ hac materia indicere sibi silentiū. ne tanq̄ ceci de colorib⁹ syllogisare videantur Taliū etem̄ temeritatē Hiero. ad demetriadē scribens redarguit Quidaz inq̄t cum loqui nesciāt tacere nō pñt. docentq̄ scripturas q̄s nō intelligūt. et cū alijs persuaserint eruditorū sibi assumūt supciliū. pri⁹ impitoꝝ magīi q̄ doctorum discipuli. Bonum est em̄ obedire maiorib⁹ et parere pfectis. et post regulas scripturaꝝ vite sue tramitez ab alijs discere. nec preceptore vti pessimo presumptione sua Hoc p̄ceptore pessimo si is cui respondem⁹ vsus non esset. nequaq̄ in suggillationem paupertatis ꝯmendationez tēporaliū possessionū improba temeritate dogmatisare p̄sumpsisz Quāq̄ eī interdū ex rerū inopia ꝓueniāt mala et ex affluentia bona. nūq̄ tñ mala ex paupertate dilecta ꝓueniūt: sed odita nec bona ex amatis diuitijs sed cōtēptis salomone testante. Qui amat diuitias fructum non capiet ex eis Cōstat autem q̄ sicut laus alicui⁹ rei excitat ad illius amorē: et vituperiū ad ꝯtēptū. Cū igit̄ ꝯtēnē diuitias ⁊ amare pauperiē sit extirpatio vitioꝝ ⁊ insertio virtutū. ⁊ ecōtrario contēnere pauperiē ⁊ amare diuitias sit eradicatio virtutū ⁊ insertio vitioꝝ manifesta rōne ꝯcluditur: q̄ quēadmoduz ꝯmendatio pauptatis ⁊ spūaliū pauperū: ⁊ vilificatio diuitiaꝝ ⁊ diuitum doctrine ꝯpetit xp̄i. sic ⁊ hui⁹ ꝯtrariū asserē ad dogma ꝓphanū ptinet antixp̄i. Tñ Hiero. de vita paule. Non laudis est possidere diuitias: sz eas ꝓ xp̄o ꝯtēnē. nō inhiare ad honores: sz eos paruipēdē. Propter qd̄ ⁊ paula fugiēdo gloriā: gloriā merebat̄. q̄ virtutes q̄i vmbra sequit̄: et appetitores sui deserēs appetit ꝯtēptores. Seculi hoīes suscipiūt eos q̄ his pollēt p̄uilegijs. nos laudam⁹ eos q̄ ꝓ saluatore ista despexerint. ⁊ mirū in modum q̄s hñtes paruipēdim⁹ si hr̄e noluerint p̄dicamus Hucusq̄ Hiero. Q̄ si forte hostis pauperꝝ dicat nō se laudare honores ⁊ diuitias seculi: sz ecc̄iasticos tm̄. req̄rem⁹ ab eo si credat in horum appetitu esse periculū an indr̄am q̄dā an meritū. Si appetere ecc̄iasticas diuitias ⁊ honores piculuz credit. ⁊ tñdū laudat appetibiles efficit: aut auditores suos decipit aut insanit. Si vero hec appetere indifferēs estimat nec istas laudando psuadere conat̄ q̄ aliq̄s appetat: in vanū loquit̄ ⁊ frustra laborat. Si aūt desiderare opes ⁊ honores ecc̄e meritoriū credit ⁊ sanctū cū nullū vitiū sit abominabili⁹ cupiditate ⁊ ambitōe psonarū ecc̄iasticaruz cū p̄ hec duo emi ⁊ vendi soleat spūs sanctus. vt de domo dei fiat spelunca latronū. nō min⁹ impugnat fundamētū xp̄iane religionis q̄ euāgelice paupertatis In hoc igit̄ finis sit huius tertie responsionis. q̄uq̄ nō sit ei⁹ cui respōdem⁹ partialis int̄cisio libri. Quia eī ex nūc ad ordinē spūalē īpugnādū se preparat nouā aggredit̄ pugnā: noue responsionis cuz adiutorio christi assumemus armaturam

Responsiōis quarte.i.particula decimūq; caplm.ī q̄ religio carētiuz loculis ab errore defenditur et verum ius possessionis ecclesiastice declaratur.

Omniū malorꝝ radicalis origo cupiditas cū humane mentis arcē inuaserit.tā dura tyrānide p̄mit.vt ad idolorꝝ redigat seruitutē:ꝛ in bestialē trāsformet crudelitatē. Huiꝰ testimoniuz euidēs eē ꝯstat Jude ꝓditoris neq̄tiā.q̄ cuz loculos h̄ret de q̄bꝰ cupiditatis sue voracitatē famelicā mitigare volebat.modice tñ sibi repromisse pecunie tanto est illectus amore:vt sitiret saluatoris oīm sanguinē.et auctorē vite venaret̄ ad mortē. Hac peste laborans ꝛ hic pauperꝝ calūniator:tq̄ Jude discipulus. Primo eis pacis osculū tribuit ipōꝝ simulatorie ꝯmendādo pauperiē.dehinc letalit̄ percutit.dū loculis carentiū pauperū ꝓfessionē conat̄ arguere nō vt īpfectā:verū etiā vt erroneā simulatoriā:ꝛ iniquā. Ex q̄bꝰ nō soluz prelatorū:sz etiā clericorū ꝛ religiosorū possessiōes habentiū nitit̄ aīos ad ipsoꝝ ꝛ exterminium ꝯcitare Primo igit̄ q̄si osculū prebens q̄stionē sibi ꝓponit Sz dices Cōdēnas ne eos q̄ loculos nō h̄nt nec laborāt? Et postea subdit Nō ꝯdēno sz laudo. nec tñ habētibꝰ p̄fero.q̄ nō est discipulꝰ sup magr̄m Et paulo post Et si em̄ hō solꝰ absq; loculis possit viuere.tñ de ꝯgregatiōe cui tāta ꝯpetūt credibile nō est Dehinc subdit Respublica sc̄ loculi xp̄i Si ergo xp̄i mēbꝝ es.cum xp̄o loculos habes. Hec enī sunt verba illiꝰ:ī q̄bꝰ more Jude p̄mo deosculat̄.cū loculis carētes laudare se asserit.sz statiz vulnꝰ infligit cū īmediate subnectit ꝙ hoc christꝰ exēplo nō docuit.ac ꝑ hoc demōstrat ꝙ loculis carere nō sit ꝑfectū.q̄ non est discipulꝰ sup magr̄m Certū est āt ꝙ nullꝰ vir prudens abrenunciat loculis nisi vt christo ꝯfiguret̄ ꝑfectiꝰ.oīs ergo tal' s̄m hoc dogma ꝓphanū est errore decepꝰ Ampliꝰ si nō est credibile ꝙ cōgregatio aliq̄ sine loculis viuat:vt dicit.aut asserit hoc incredibile:q̄ difficile aut q̄ īpossibile. Si:q̄ difficile: tūc pari rōne nō est credibile ꝙ aliq̄ ꝯgregatio scē viuat ꝛ caste. Si:q̄ impossibile:sz ꝯgregatio impossibile ꝓfitens ꝛ se ad impossibile ligās est supstitiosa ꝛ vana ꝛ fatua:ac ꝑ hoc reprobanda q̄ erronea Igit̄ loculos non habētes s̄m hmōi dogmatis assertionē nō sunt digni laude sed reprobatione Insup si q̄cūq; mēbrū christi est cū christo loculos habz vt asserit .a destructōe ꝯseq̄ntis q̄ loculos nō hz nō est membꝝ xp̄i Ex q̄ etiā seq̄tur ꝙ oēs pauperes nihil h̄ntes ꝛ prorsꝰ oīa relinq̄ntes alieni sunt ab vnitate corporis mystici.tq̄ si is qui habere pecuniā noluerit gr̄am xp̄i habē non possit ac ꝑ hoc beatior fuerit iudas q̄ loculos habuit:q̄ petrꝰ qui dixit argentū ꝛ aurū nō est mihi Cū etiā s̄m hāc ꝓphanā sn̄iam.ipse dominꝰ ielus nō nisi loculis inueniat locū:qui tñ ꝑ Jsaiā ꝓphetā locū sue requietiōis asserit sup pauꝑculū ꝛ ꝯtritū Ecce q̄lis pauperū collaudator.q̄ etiā vt sui pectoris virꝰ abūdantiꝰ euomat eos dē nitit̄ de heresi duplici ī ꝯseq̄ntibꝰ notabiles reddere.cū sb̄iūgit allegās auctoritatez augustini de heresibꝰ et etiā ꝯtra faustū:ꝙ q̄dā est heresis nudis pedibꝰ ambulātium: nō q̄ ꝓpter corporis afflictiōez sic ambulāt .sz q̄ diuina testimonia taliter intelligunt. sic ꝛ manichei iudicant̄ heretici:nō q̄ pecunias aut loculos nō habeant .sz q̄ testimonia diuina ꝛ ad hoc referre nitunt̄. Hec verba illiꝰ: ī quibꝰ foueā

Quarte respōsiōis prima particula et

erroris aperit quā nō claudit. Nā ex his manifeste relinqt: qr si qui nudis pedib⁹ incedūt ⁊ loculis carent. si ad hoc diuina testimonia referūt ī dupli cem heresim incidūt: scz nudis pedib⁹ ambulantiū ⁊ manicheoꝝ. Cōstat āt ꝙ hmōi paupes ideo nudis pedibus incedūt et loculis carent. vt illud euā gelij verbū ad lr̄am īpleant: qd̄ dn̄s dixit discipulis: vt nō ferrēt es in zo nis nec calciamenta in pedib⁹. iō ſm assertionē hmōi dogmatis impij: ī du plicem heresim sunt lapsi. Qd̄ si verū est: ꝑ oēm modū aplica errauit eccīa que statū taliū approbauit ⁊ auctores hmōi heresum catalago sanctoꝝ ascri psit. errauerūt nihilomin⁹ Ambros. Aug⁹. Hiero. Chry. Beda Raban⁹ et Bernar. qui oēs affirmāt ꝙ docu mentū xp̄i ad apl'os de nō ferenda pe cunia sit intelligendū ad lr̄am. sic ma nifestū est ex preallegatis auctoritati bus ipsoꝝ in precedentis responsio nis particula p̄ma. Qd̄ qr prophanū est sentire de sanctis nc̄e habz hic im positor erroꝝ ad piā redire intelligen tiā veritatis. si iusta nō vult feriri sen tentia damnationis Attendat igit̄ ī sensat⁹ ⁊ ꝑfid⁹. ꝙ diuina testimonia duplicit̄ his aptari pn̄t ꝑ modum vi delz ꝯsilij vel precepti. Si q̄s igitur ad nuditatē pedū et carentiā loculoꝝ sic diuina coaptat eloq̄a vt ea per scri pturā astruat eē precepta ⁊ nc̄aria ad salutē: tanq̄ nullus saluari possit nisi pedib⁹ nudis incedat ⁊ loculis careat duplicit̄ errat Si q̄s ꝟo ad hoc apta re nitit̄ diuina testimonia tāq̄ sint cō sulta ⁊ superogatoria ⁊ ad salutē expe dientia: non est censend⁹ heretic⁹ sed ver⁹ xp̄i discipul⁹. nō maniche⁹: sz ve rus xp̄ianus. Et ꝙ h̄ fuerit intellect⁹ pij doctoris Aug. manifeste colligit̄ ex verbis ipsi⁹ q̄nto capitul. ꝯtra fau stū Nā premittens verba fausti in q̄

bus se gloriat̄ euāgelium accipe: qr ar gentū ⁊ aurum deiecit: et es in zonis habere destitit ⁊ cetera his similia. postmodū respondet hoc ordine. pri mo ip̄m ostendens hypocritā ⁊ men dacē: et tādē hereticū: ī hoc videlz ꝙ eccīa distinguit in mō accipiendi euā geliū q̄ntū ad perfectos ⁊ īperfectos sz manichei nequaq̄ Ait enī sic Quā multi in nostra cōione veracit̄ faciūt sublimia illa precepta: de quoꝝ specie fallitis imperitos. Et assignatis pau lo post in eccīa differentijs sb̄dit Ne q̄ em̄ illi soli qui vt sint ꝑfecti vēdūt et dimittūt oīa sua ⁊ sequūtur dn̄m ꝑ tinēt ad regnū celoꝝ. sed huic milicie xp̄iane propter qd̄dā ꝯmertiuz chari tatis subiūgitur etiā quedā stipedia ria multitudo. cui dicet̄ in fine. Esu riui ⁊ dedisti mihi manducare: sitiui ⁊ dedisti mihi bibere. Alioq̄n dānandi erunt illi quorū domos tam diligenti cura ꝯponit apostol⁹: monens mulie res subditas esse viris suis. viros di ligere vxores: filios obtemperare pa rentib⁹. Sz absit vt istos a mandatis euāgelicis alienos ⁊ a vita eterna se parandos iudicet. qr vbi domin⁹ ait siquis non tulerit crucē suam ⁊ secu tus me nō fuerit: non p̄t me⁹ esse disci pul⁹: exhortans firmiores ad ꝑfectio nem. ibi statim et istos ꝯsolatus est di cens. qui recipit iustū in nomine iusti mercedē iusti accipiet Quid aūt falli tis auditores vestros qui cū suis vx oribus ⁊ filijs familijs domibus ⁊ a gris vobis seruiūt. si q̄s oīa ista nō di miserit: nō accipiat euāgeliū? Sed qr eis nō resurrectōez sed reuolutionez ad istā mortalitatē ꝓmittitis vt vita electorū vestroꝝ viuant tam vana et inepta sacrilega qua et vos viuitis qn̄ valde laudamini. merito eos a mā datis euangelicis alienatis Hec aug. In q̄b⁹ aperte demonstrat ꝙ aliqua

euãgelij documenta ꝑfectis ꝯueniũt. sine q̃rum obseruãtia imꝑfecti saluari possunt: et ꝙ sn̄ia manicheoꝝ fuit ad hoc oẽs ĩdifferent̃ astringi Nõ ergo dicit faustũ errasse: qꝛ dicẽt hec intelligenda ad lr̃am. sꝫ qꝛ discernere noluit inter ꝯsilia ⁊ precepta Per hũc etiã modũ ꝙ testimoniũ illud de non portandis calciamentis sit ad litterã ĩtelligendũ: multiplici patꝫ attestatione scõꝝ. Nã sacer Ambro. in libro de fuga seculi sic ait Jesus discipulos sine calciamentis ⁊ pecunia misit. ne secũ t̃rena portarent Hiero. etiã ad eustochium scribens ait Moyses et Jesus naue nudis in terra pedibus iubent̃ incedere: et discipuli sine calciamẽtorũ onẽ ⁊ vinculis pelliũ nudi ad ꝑdicandũ destinant̃. et milites vestimentis iesu sorte diuisis caligas nõ habebat q̃s tollerent Nec eniꝫ habere poterat dn̄s qd̃ ꝓhibuerat in seruis In his ostendit Hiero. ꝙ non solũ discipuli: sed etiã ipse xp̄s nudis pedibus incessit Et ꝙ ad lr̃aꝫ dꝫ intelligi: idẽ q̃ꝫ ad Gerũtiam de monogana Discipuli toto orbe peregrini non es in zona: non virgam in manu: non caligas habuere in pedibus Joh̃s Chryso. ome. vltĩa sup̄ Math̃ Apl̃i vna tunica induti et discalciati circũierunt. et omnes superauerũt Idẽ quoqꝫ ome. xxxij. Dixit iesus discipulis. Nunq̃d aliq̃d defuit vobis quando misi vos nudos et discalciatos? Eusebius etiã ecclesiastice historie libro vi. in laudẽ origenis pro eo tempore q̃ catholic⁹ erat sic ait. Añ omnia vero precepta euãgelica ⁊ voces saluatoris summo amore ⁊ studio implẽdas esse dicebat quibus precipit̃ duas tunicas nõ habendum neqꝫ calciamentis vtendum neqꝫ de crastino cogitandũ. Et paulo post Deniqꝫ per multos annos traditur absqꝫ omni calciamento nudis pedibus incessisse Ex quibus et antedictis luce clarius constat ꝙ christ⁹ nudis pedibus ĩcessit. ⁊ apostoli ad mãdatum ipsius Qꝛ si quez forte mouet verbum baptiste dicentis: cuius nõ sum dignus soluere corrigiam calciamenti: consideret textũ ⁊ glosam Nã Joh̃es ibi verbis mysticis ⁊ parabolicis, vtitur: cum xp̄m dicit habere in manu ventilabrum et securim. ꝓpterea sicut per hec intelligi debet districtionem futuri examinis. sic ꝑ calciamenti corigiam mysteriũ incarnationis Unde glosa. Calciamentũ incarnationis mysteriũ. corrigia mysterij ligatura Non ergo valet iohãnes corrigiã calciamenti soluere. qꝛ mysteriũ incarnatiõis nõ sufficit explicare Et alia glosa Nõ sum dign⁹ corrigiã calciamenti soluere: id est nomen sponsi mihi non vsurpo Est aũt prefatum verbũ tãq̃ꝫ mysticũ spũalit̃ intelligẽdum Si quis vero ꝯtendat intelligẽdum hoc esse ad litteram: ſm vsitatũ modũ loquendi. attendat ꝙ ꝯditionalis est hm̄õi sermo. quo quis eũ quez vult excellentẽ ostendere dicit ꝙ nõ sit dignus eum discalciare. etiãsi calciamentis non vtatur: qꝛ hoc intelligit̃ si vteretur. Teruꝫ si quis vrgeat ꝙ angelus dixit ad petrum calcia te caligas tuas. ac per hoc ꝙ petrus non fuerit discalciatus nec apostoli alij. audiat Bedaꝫ sup hunc locũ in originali dicentem Pro caligulis vel caligis vt quidam habent grec⁹ habꝫ sandalia. hoc enim gen⁹ calciamentoꝝ in euangelio legitur apostolis fuisse ꝑmissum Hec beda Cui etiam ꝯsonat ⁊ papias grãmaticus dicens Caligo vel caligule. i. sandalia dicta sunt a callo pedum. vel quasi a colligando. qꝛ ad pedes ligantur Porro si quis sensu carnis inflatus asserat nõ esse conueniẽs dominum ad litterã indixisse

Quarte respõsiõis prima particula et

apostolis nuditatem pedum tanq̃ vile aliquid et apostolice dignitati dissonum et a tramite discretionis alienũ. intelligat q̃ multiplex est ratio huiꝰ informationis. Prima est ad indicium paupertatis extreme. Unde in Luca xxij: Quãdo misi vos sine sacculo et pera ⁊ calciamentis: nunquid aliquid defuit vobis? Quod pertractans Chrysosto. omel. super matheũ xxij. ait. Fortasse dicit aliquis: quoniam alia christi precepta rationem quidem habebant: non habere autez peram in via neq̃ calciamenta neq̃ duas tunicas qua de causa iussit? Et respondet. In omnem indigentiam exercitare eos volens: qui ⁊ superius: nec de superuenienti die solicitos esse concessit. Secundo vero hoc persuasit in incitamentuz humilitatis penitentie. ꝛm illud ij. Reguz xv. Porro Dauid ascendebat cliuium oliuarum scandens et flens: operto capite ⁊ nudis pedibus incedens. In quo rex ille nobilis totiꝰ penitentie ⁊ humilitatis exemplar vere penitentibꝰ prebebat exemplum. Cui etiam consuetudo ecclesiastica cõsonat: que ad iram dei placandam in processionibꝰ pedes nudat. Tertio ad testimonium obediẽtie. Unde super illud Isa. xx. Sicut ambulauit seruus meꝰ Isaias nudus ⁊ discalciatꝰ. Glosa. Ecce obedientia Iste de regio semine fuit: et tamen per ciuitatem hierusalez nudus pedes incessit. Quarto ad exercitium vite austere. Unde super illud Mathei x. neq̃ calciamenta in pedibꝰ Glosa. Et plato dicit duas corporis summitates non eẽ velandas. nec assuetaz fieri debere molliciem capitis et pedum. Cum eniz hec habuerit firmitatem: cetera robustiora sunt.

Quinto in signuz elongationis ab omni carnalitate. Unde super illud Exod. iij. Solue calciamentuz ꝛc. glosa. Quia nullus deo assistere vel deuz videre potest: nisi cũcta desideria carnalia deponat. Sexto ad perfecte virtutis insigne. Unde Gregoriꝰ nazanzenus in laude religiosorum quorundam sui temporis post ipsoruz dispersionem lugens ⁊ flens. Desiderabam inquit ⁊ intentis ac pendentibꝰ oculis requirebam sanctum illum canentem chorum: laudem ⁊ gloriam offerentium deo. qui in lege domini meditantur die ac nocte: qui ad exemplũ et commonitionem melioris vite omnibus viuunt: legis dei atq̃ euangelij christi taciti predicatores. In quibus ipe quoq̃ habitus prefert virtutis insignia: hirsutum caput incultis et horrentibus comis: pedes nudi et apostolicis similes. Indumenti vilitas: arrogantiam seculi: superbiam q̃ condemnans. zona ipo suo neglectu preciosior: parum quid cohibens necessitati. Ne igitur nuditas pedum q̃ de se afflictiua ⁊ despicabilis est tanq̃ inutilis ⁊ erronea detestabilis habitu tollatur de medio. idcirco in medium has patruz auctoritates adduximus non quia calciamenta reprobãda censeamus: nec quia calceatos de imperfectione notemus. cum et calciatorũ et discalciatorum habitus: et loculos habentium ⁊ non habentium professiones. considerationibus ⁊ causis diuersis domino placeant: et multiformi quadam varietate sponsam christi circundatam: decoram: perfectam: et admirabilem reddant.

Beda pars x. ca.

Frustra igitur ad contumeliã nil habentium pauperum q̃s supra de heresi ac simulatione notauerat: sanctam matrez ecclesiã

vanis et falsis quibusdam laudibus quasi mendacio suo indigeat a vitio simulationis excusat: cum subsequenter annectit. Sancta vero mater ecclesia supra montem posita hec se nō habere non simulat. non quia harum rerum dominium habeat. sed pro capite suo legatione fungens eas fidelissime dispensat. Hec verba ipsius in q̄bus duo contraria simul implicat: cū dicit q̄ ecclesia hec se non habere nō simulat. et postea subdit q̄ nequaq̄ harum dominium habeat. Si enim ostendit ecclesia se habere ⁊ sine simulatione: veraciter igitur habet: quia possidet iure: ac per hoc rerum dominium sibi veraciter vendicat. Qualiter igitur dicit non quia rerum dominium habeat: sed quia dispensat? Nō enim dicimur veraciter habere que dispensamus tanq̄ aliena: sed que possidemus tanq̄ nostro iuri mancipata. Porro si ecclesia non ostendit res tēporales habere: ⁊ tamen non habet. contraria manicheis simulatiōe laborat: dum illi simulāt se non habere q̄d habent. hec autem simulat se habere in specie que tamen no habet in veritate. Si autem ecclesia non se habere asserit: nec fm veritatem vt dicit aliquid habet: nō habere temporalia bona: ac per hoc nec etiam loculos sancte matri ecclesie veraciter competit. Vt quid igitur non habentes loculos et se non habere profitentes vt simulatores et hereticos criminatur ⁊ damnat? Si vero vt diximus et vere habet ⁊ veraciter habere se asserit: falso igitur bonorum ecclesie dominium ab ecclesia tollit. et sibimet etiam contradicit. Amplius si rerum dominiuz non competit sancte ecclesie vt dicit: quicunq̄z rei alicuius dominium habent exclusi sunt ab ecclesiastica vnitate quod absq̄z dubio spectat ad impietatem manicheorum. sicut euidenter patet per allegatam superius auctoritatem Augustini v. cap. cōtra faustū Dum igitur christi pauperibus manicheorum impietatez impingit. in eā quam fecit foueam incidit. et in lacuz. demergitur quem effodit. Q̄ si dicat se non intelligere de vniuersali ecclesia: sed particulari. vtpote ecclesia clericoruz: adhuc false et impie sentit dū omnes clericos habentes proprium ab ecclesie vnitate secludit. Nequaq̄z igitur asseri potest ecclesia temporalia huiusmodi vniuersaliter non habere nec eius contrarium scz vniuersaliter habere. cū quidam salua veritate euāgelij ⁊ statu salutis veraciter habeāt sicut propria: quidam sicut cōmunia: quidam etiam vtrisq̄z careant fm q̄ndam perfectionis euangelice formam superius iam expressam. Verum quidem est q̄ decime et oblationes domino debentur et iure diuino deputantur ecclesie. verum etiam nihilominus est q̄ possessiones immobiles vt agri ville castra ciuitates comitatus non tm̄ iure diuino: sed etiam humano in possessionem transeunt ecclesiarum. Quod quanq̄z prudentibus omnib⁹ viris q̄z peritis luce clarius constat. tamen ad imperiti et procacis hominis reuellendam proteruiam sacris canonibus ostendendum est. Nam xxij.q.ij. ex concilio aurelianensi. Si quis de clericis documenta quibus possessio ecclesie firma tenet. aut supprimere: aut negare presumpserit. q̄c quid pro absentia documentorum dāni ecclesie datum est. de ꝓprijs facultatibus reddat. Itē paulo post Gre. q. eadē. Sic ecc̄a ꝓprias res amittē nō dbz. ita eā rapacitatis ardore alienas inuadere nō oportz. Ampli⁹ q. eadez ex concilio Agatēn. Si seruos eccie libertate ep̄us donauerit. ea q̄ in ma-

numissiõe data illis fuerãt ꝑpetua fir
mitate tenebũt Hec canõ. Habz igit̃
ecc̃a seruos Sz vbi vera seruit⁹.ibi
verũ dñium. Si igit̃ ecc̃ia hr̃e p̃t ser
uos originarios ⁊ ascriptitios: verã
ꝯcludit̃ hr̃e ꝓprietatẽ: verã q̃z posses
sionẽ. Insup̃ ꝙ distinctis ecc̃ijs disti
cta dñia ꝯpetãt: aꝑte ꝓbat̃ ꝑ iura Nã
xvi.q.ij. Nicola⁹ papa Si q̃s ep̃orũ
in aliene ciuitatis t̃ritorio ꝓ q̃cũq̃z su
orũ ĩfirmitate ecc̃iam edificare dispo
nit.nõ p̃sumat dedicatõez facẽ: q̃ illi⁹
est in cui⁹ t̃ritorio ecc̃a surget Itẽ cã
eadẽ q.iij. Gelasi⁹ Istud ãnecti placu
it vt si q̃d absit facultates ecc̃e necnõ
dioceses ab aliq̃b⁹ possident̃ ep̃is iure
sibi vẽdicẽt q̃d lex decimalis ꝯclusit.
qꝛ ⁊ filioꝝ nr̃oꝝ p̃ncipũ ita mãdauit
auctoritas. Ampli⁹ q.ead̃ .int̃ memo
ratos vbi dirimit̃ q̃uo limitũ ait In
nocẽti⁹. Si limes legitim⁹ eãdẽ basili
cam nõ ꝯcludit ⁊ tñ longi tp̃is ꝓbat̃
obiecta p̃scriptio: appellatio p̃ñtis ep̃i
nõ valebit.q̃m illis tricenal̃ obiectio
ponit silentiũ Hec etiã secularium edi
cta p̃ncipũ p̃cipiũt. ⁊ p̃sulũ romanoꝝ
decreuit auctoritas Hec canon In q̃
b⁹ nõ solũ astruit̃ ꝙ ecc̃e verũ dñiuz
habeãt atz distictũ.qꝛ mutuo int̃ se p̃
scribũt. verũetiã ꝙ id habeãt ꝑm ius
diuinũ parit̃ et hũanuz.ꝓ eo ꝙ p̃scri
ptio sic̃ ex p̃allegato canone patz: ab
edicto p̃ncipũ trahit originẽ.approba
to nihilomin⁹ ꝑ summi pontificis au
ctoritatẽ Hoc ãt ꝓbat̃ patẽti⁹.xij.q.
ij.ex ꝟbis Ambro. ꝯ Auxentiũ Si
tributũ ĩpator petat nõ negam⁹: agri
ecc̃ie soluãt tributũ Sz q̃d ad tribu
tũ cesaris tenet̃ rõne p̃dioꝝ .p̃dia illa
nõ tã dĩno iure possidet q̃z hũano: sal
uatore teste q̃ ait Reddite q̃ sũt cesa
ris cesari: ⁊ q̃ sũt dei deo. Ampli⁹ dist.
viij.ex ꝟbis Aug.sup̃ Jo. Quo iure
defẽdis villas ecc̃e dĩno aut hũano?
Diuinũ ius ĩ dĩnis scp̃turis habetur

hũanũ in legib⁹ regũ Vñ q̃sq̃s possi
det q̃d possidet nõne iure humano?
Nã iure dĩno dñi ẽ t̃ra ⁊ plenitudo
ei⁹ Hec Aug⁹. Idẽ q̃z omel̃.vi.sup̃
Jo. Noli dicẽ q̃d mihi ⁊ regi Quid
g̃ tibi ⁊ possessiõi? ꝑ iura eĩ regũ pos
sident̃ possessiões Dixisti q̃d mihi et
regi Noli dicere possessiões tuas.qꝛ
ip̃a iura hũana renũciasti q̃b⁹ possidẽ
tur possessiões Quid his clari⁹ dici
p̃t ad oñdẽdũ ꝙ ecc̃a tp̃alia bona ve
racit̃ possidet iure dĩno parit̃ ⁊ huma
no? Verũ qꝛ sacri canones asserũt ꝙ
ea q̃ offerunt̃ ecc̃ijs dño ꝯsecrant̃. et
ꝙ eaꝝ dñiuz nõ hñt.igit̃ ministri eaꝝ
ea ꝓprietate dãnabili vendicare: et ꝙ
bona hmõi magis sũt celestia q̃z huma
na: magis cõia q̃z p̃uata.iõ vt oĩs cõ
tradictõis ⁊ dubietatis caligo tolla
tur de medio.intelligẽdũ est ꝙ q̃dru
plex est tp̃aliũ reꝝ cõitas ex q̃drupli
ci iure manãs Prima nãq̃z cõitas ẽ
q̃ manat ex iure nc̃itatis nature. q̃ fit
vt oĩs res ad nature sustẽtatõez ido
nea q̃ntũcũq̃z sit alicui ꝑsone appropa
ta illi⁹ fiat q̃ ea indiget nc̃itate extre
ma Et huic cõitati renũciare nõ est
possibile. pro eo ꝙ manat ex iure na
turalit̃ inserto hoĩ.qꝛ dei est imago ⁊
creatura dignissima: ꝓpt̃ quẽ sunt oĩa
mũdana creata. Scd̃a cõitas est que
manat ex iure charitatis fraterne: q̃
fit vt oĩa sint iustoꝝ: et cõione q̃dam
charitatis que sunt ꝓpria singulorum
fiant vniuersorum ꝯmunia .ꝑm illud
ap̃li ad Coꝝ.iij. Omnia vestra sunt.
De qua Aug.sup̃ Jo.ome.vi.loq̃ns
ꝯtra hereticos donatistas . Veniant
inquit ad catholicaz fidem. ⁊ nobiscũ
habeant non solum terram.sed eũ qui
fecit celũ et terrã Et huic ꝯmunitati
renũciare est omnino illicitũ.quia ma
nat ex iure diuinit⁹ infuso per quod ẽ
vnitas in colũba.i. in vl̃i ecc̃a a qua
vnitate ⁊ ꝯmunione null⁹ p̃t discedẽ

seruata diuina lege.q̄ tota ꝯplet̄ ī charitate. Tertia ē cōitas q̄ manat ex iure ciuilitatis mūdane.q̄ fit vt vni⁹ imperij regni vel ciuitatis vna fiat respublica.vl' vni⁹ societatis.mercatoꝝ vel pugnatoꝝ cōe fiat lucrū vel dānū vl' vni⁹ indiuise familie vna sit cōis hereditas. Et huic cōitati renūciare est d̄ ꝑfectōis euāgelice nc̄itate.q̄ talis cōmunitas ꝑsonalē includit ꝓprietatē q̄ manat ex iure hūanit⁹ instituto.cui ec̄ ānexa sunt q̄ occasio nalit̄ inducūt difficultatē ad bonū:⁊ ꝓnitatē ad malū. ac ꝑ h̄ ꝑfectōi euāgelice aduersantur. Et iō aīe scē hmōi suadet̄ dimissio vt in p̄s. Audi filia ⁊ vide ⁊ īclina aurē tuā:⁊ obliuiscē ꝓplm tuū ⁊ domū p̄ris tui. Quarta cōitas est q̄ manat ex iure dotatōis ecc̄e q̄ fit vt oīa bona que ꝯferunt̄ ecc̄ijs dño dedicent̄:ad cōez sustētatōez ministroꝝ suoꝝ ⁊ pauperꝝ Et hec cōitas est in oīb⁹ ecc̄ijs collegiatis hn̄tib⁹ possessiōes. Et huic cōitati renūciare nō est ꝑfectōi nc̄arium q̄ teneri p̄t salua ꝑfectōe .sic̄ apparet in p̄latis ⁊ in religiosis ꝑfectis ⁊ scīs q̄ talis cōitas manat ex iure diuinit⁹ ordinato.vt de altari viuat qui altari seruit:⁊ illis sint oīa cōia:q̄b⁹ cor vnū et aīa vna:vn⁹ p̄r spūalis:⁊ vna norma viuendi Huic tn̄ cōitati renūciare nō est ꝑfectōi ꝯtrariū q̄n poti⁹ facit ad euāgelice ꝑfectōis cumulū:ꝓ eo.s. q̄ talis cōitas q̄q̄ manet ex iure diuino:manat ec̄ ex hūano.⁊ q̄ nō soluz est spūalis:verūetiā tꝑalis.⁊ q̄ licet in ea nō ꝯcludat̄ ꝑsonalis ꝓprietas includit̄ tn̄ ꝓprietas collegialis:cui⁹ ec̄ q̄libz ꝑsona de collegio particeps ec̄ dinoscit̄:nō solū q̄ntū ad vsum .verū etiā q̄ntū ad dn̄iuz.dū vnusquiq̄ ipo iure actōez hz ad res ecc̄e sue recuperādas et exceptiōez ad defendendas. qd̄ vere declarat dn̄ij rerū ipaꝝ agentē vel excipientē aliq̄lit̄ ec̄ participez

Qm̄ igit̄ valde difficile est oīb⁹ abdicatis in sola pauꝑtate gaudē. difficile nihilomin⁹ oī proprietate exclusa sola ecc̄astica ec̄ ꝯtētū.iō vtrūq̄ ꝑfectuz: nō s̄m humanā traditōez vt aduersari⁹ pauperꝝ asserit. sz s̄m ius diuinit⁹ institutū.maxime si hoc comitet̄ castitatis votū cū ꝓp̄e volūtatis abnegatiōe Si q̄s vero ꝓ sola abdicatione mūdialiū facultatū cū retētiōe q̄ntalibet ecc̄iasticoꝝ reddituū clericos asserat ec̄ ꝑfectos:eos vero solos īperfectos ⁊ claudos q̄ q̄ntūcūq̄ exilit̄ d̄ p̄rimonio viuunt.sicut hic calūniator pauperꝝ dogmatisat:ecc̄iastice ꝑfectōi nō modicū derogat Quis em̄ q̄tuncūq̄ paꝝ intelligēs nō aduertat hoc esse insanū dicere q̄ aliq̄s cleric⁹ d̄ patrimonio victitās vix hn̄s victum ⁊ vestitū sit imꝑfect⁹ ⁊ claud⁹.q̄ aūt q̄ntoscūq̄ reddit⁹ habz ecc̄e si p̄rnis bonis renūciet sit rect⁹ atz ꝑfect⁹? Quis ita claud⁹ mentalib⁹ pedib⁹:q̄ nō libēter statū hūc mutaret in illū? Nunq̄d talis est euāgelice veritatis perfectio quā velut sublimē ⁊ arduā xp̄s ꝯmendat ⁊ predicat.ad q̄lē q̄s infirm⁹ imꝑfect⁹ claudus:cupid⁹:superb⁹:carnal: aspirat? Mirum certe si via hec noua per quam aut null⁹ aut rarus perfect⁹ siue imperfectus incessit.antiquis preferenda est semitis. vt cleric⁹ sumpt⁹ ad ecc̄iasticos redditus omni se denudet proprietate. Quis enī secularium clericorum nostris tꝑib⁹ h̄ perfecit q̄s proposuit quis etiā somniauit vt ī susceptione ecc̄iastici beneficij paterna bona cū his que habere posset distraheret et erogaret pauperibus.et ipse deinceps voueret nihil habere proprium solo q̄ foret victu atq̄ vestitu ꝯtēt⁹ Hmōi proptēa statū qui vix aut nunq̄ in aliquo reperit̄ extollere nihil aliud est q̄ coruinā albedinē p̄dicare.nil certe aliud q̄ ꝓprij capitis

sn̄iaz veritati iā note p̄ponē. vt sic fi
lij hoīm graui corde diligētes vanita
tē ⁊ q̄rentes mēdaciū a xp̄i vestigijs
auertant̄. suaq; seq̄nt̄ phantasmata er
rātes in inuio ⁊ nō in via. Nec tn̄ ne
gam⁹ eos q̄ boīs eccāsticis ꝯtēti sola
nc̄aria retinēt et reliq̄ oīa pauperibus
ꝯferūt ad q̄ndā ꝑfectōez ꝑtingē. ꝑfe
ctiōi tn̄ religiosoꝝ pauperꝝ nullaten⁹
coeq̄ndā. sicut sup̄ mōstratū ē tertia
parte rn̄siōis p̄me. Huic ergo suisq;
ꝯplicibus a saluatore veracit̄ dī. Ve
vobis hypocrite q̄ clauditis regnuz
celoꝝ an̄ hoīes: vos eī nō intratis ne
q; introeūtes sinitis intrare. Si eī ꝑ
hāc venenatā doctrinā nōnulli credē
tes in seculo se eē ꝑfectos retrahant̄
a religiōis īgressu: nulli dubiū est q̄n
sanguinē aīaꝝ illaꝝ q̄ ꝓpt̄ h̄ in suorū
pctōꝝ fecib⁹ remāserint. iust⁹ iudex d̄
ipsoꝝ manib⁹ in examine districto re
q̄rat. nisi ꝑ suā clemētiā vt oram⁹ eos
dē veritatis sue luce perfusos digna
t⁹ fuerit ab erroris deuio reuocare

Quarte responsio

nis ij. ꝑticula xi. q; capl'm ī q̄ ꝓfessio
fr̄m minoꝝ veracit̄ carē oñdit̄ ⁊ appro
p̄atōe reꝝ īmobiliū siue mobiliū ⁊ ꝓ
p̄etate pecuniaꝝ tā in ꝓprio q̄ in cōi.

Arrogātiū hoīm tumide mē
tes q̄ mūdi hui⁹ vanitate pa
scunt̄. gl'am sibi vident̄ ꝯq̄si
uisse nō modicā: si verā simpliciū san
ctitatē visi fuerint vt sil'atiōem dolo
sam arguē. eoꝝ q; prudētiā spūs vt ī
saniā reprobare. Qd̄ vt efficaci⁹ ꝑficē
q̄ant bona freq̄nt̄ in mala ꝯuertūt. et
in electis maculā ponūt. Verū ē q̄dē
q̄ ꝓpt̄ hūane infirmitatis corruptelā
vix reperiri p̄t aliq̄ ꝑsona vel stat⁹ ab
oī macula rep̄hēsiōis īmunis. sz ⁊ nos
veracit̄ inficiari non possum⁹. q̄n int̄
ꝑfectionis euāgelice ꝓfessores ꝑuersi
sint aliq̄. et īꝑfecti q̄ plurimi. Si igit̄
is cui rn̄dem⁹ insolētiū vitia rep̄hen
deret. p̄conia laudū reportare debēt.
si etiā generalit̄ ī ꝑsonas maledc̄a cō
gerēt: decēt euāgelicos viros ori suo
silētiū īponē. p̄sertī si diuino motu id
agēt. et ꝑ patiam dissimulādo ꝯuitia:
ꝓ maledicēte rogare. Nūc āt q; ī totā
xp̄i pauperꝝ religionē venenatoꝝ elo
q̄oꝝ tela ꝯuertit: eoꝝ q; ꝓfessiōi erro
ris ⁊ simulatiōis crimen īpingit. nc̄e
hēm⁹ ꝓcacitati ip̄i⁹ resistē. nō q; veli
m⁹ maledictōes ꝓ maledictōib⁹ red
dere. sz q; sacrā religionē intēdim⁹ ab
obiectis criminib⁹ excusare. Assumēs
ergo ꝑsonā ecc̄e aduersus pauꝑes p̄
fatos inuehit̄ velut ꝯtra hostes ip̄i⁹.
Nunc inq̄t derident me iuniores tpe
quorū non dignabar patres ponere
cū canibus gregis mei: aperte insinu
ans per hoc religiosos contra q̄s lo
quitur obiurgādos vt ecc̄e inimicos
et aduersus ecclesiā insurgētes. ip̄am
q; vt irrisores habentes contemptui
cum tn̄ vt dicit: vita ipsa putent̄ īdi
gni. steriles egestate ac fame ⁊ ī terra
penit⁹ non parentes. Qd̄ quidem ni
hil aliud est q̄ patrem suum christi vi
carium a quo status hmōi approbat⁹
est subsānando despicere: et partū sa
cre matris sponse christi ecclesie irri
dere. ⁊ ideo iuxta salomonis sn̄iaz ip̄i
us est ocul⁹ a coruis et aq̄lis. verita
tis scz emulatorib⁹ eruend⁹. ac per h̄
veraciter contra hūc ⁊ complices ei⁹
nouorum dogmatum inuentores di
cere potest ecc̄ia. nunc derident me iu
niores tēpore. vt sic ictu proprio ini
quus oculus eruatur: dum' sagitta q̄
ferire nitit̄ ipse ferit̄. Dehinc zelū ⁊
verbū apostolicū sibi vsurpās. cuz tn̄
apostolice ꝑfectiōis impugnator ma
gis sit q̄ imitator: subseq̄nt̄ annectit.
Vltinā sustineretis me modicū Emu
lor enim vos dei emulatione. Quid
vos pre ceteris iactatis de perfectōe

Hec verba ipi⁹.in q̄b⁹ aplice humili
tatis oblit⁹illud omittit qd̄ potissime
potuit dicē.modicū q̄d insipiētie mee
dūq̄ nō insipient̄:ſ̄z sapient̄ loq̄ se re
putat.iusto dei iudicio stult⁹ effect⁹in
multas ⁊ magnas ꝓrumpit insanias.
Oīa ei fere q̄ subseq̄nt̄ allegat: nō so
lū insipiētiā:ſ̄z ⁊ neq̄tiā sonāt Neq̄q̄
eſſ̄ vt dicit nos pre ceteris de ꝑfecti
one iactam⁹:q̄nq̄ pauꝑtatis celsitudi
nē tanq̄ vere ꝑfectiōi ꝯsonā ꝯmende
m⁹. Nā sicut veracit̄ p̄fert̄ virginitas
cuilibet gradui pudicicie:nec tñ ex h̄
sequit̄ ꝙ stat⁹ lacrarū virginū p̄ferat̄
statui platoꝝ vel viroꝝ q̄rūlibꝫ q̄ ad
hāc minime astringunt̄.sic ⁊ circa dif
ferētias ⁊ grad⁹ pauꝑtatis oꝫ ītelligi
Vñ nec ille ait vt asserit ꝙ hic stat⁹
pauperꝝ sit ꝑfectior alijs q̄ sibi aliq̄d
retinēt:nisi cū hac ꝯditōe parib⁹ ꝯdi
tiōib⁹ alijs ad ꝑfectiōeꝫ req̄sitis:sed
null⁹ est oīo stat⁹ in q̄ ꝯditiōes om̄es
cū statu p̄fato ꝑ oīa parificent̄ Nō er
go p̄t ex hoc argui ꝙ oīb⁹ statib⁹ vel
alicui oīm p̄ferat statū suū Magne ḡ
fuit malignitatis:occasiōe vni⁹sermo
nis veracis ⁊ hūilis librū plenū inue
ctōib⁹ ⁊ criminatōib⁹ falsis ꝯponere
aduersus totū ordinē pauperū.q̄si pa
rū suꝑbo visum fuerit in vnū mardo
cheū mittē lingue manū Propt̄ qd̄ ⁊
detractōes ī libello ꝯscripte māifeste
declarāt auctorē nō emulatiōe dei fu
isse succēsuꝫ.ſ̄z poti⁹ stimulatiōe illi⁹
cui⁹ inuidia mors introiuit ī orbē ter
rarū.Ceteꝝ ꝯfusiōis babylonice fili⁹
vt vniuersos ꝯfūdat ecc̄e stat⁹:ꝓ vi
rib⁹ conat̄ astruē:ꝙ null⁹ sit gradus
nullaq̄ dr̄a ī pauꝑtatis ꝑfessiōe Nā
q̄busdā friuolis int̄positis subseq̄nt̄
sb̄iūgit In q̄ ergo gloriamini ꝯ̄ mini
stros ecc̄e?qꝛ sic nec vos:ita nec ipsi
sūt ꝑfessores:q̄b⁹ dñicaꝝ possessionū
tm̄ vsus ꝯcedit̄ nō dñiuꝫ:in tātū bea
tiores ac p̄ferēdi:ꝙ res q̄b⁹ vtunt̄ et
nū h̄nt dñiuꝫ.ſ̄z vr̄e res sub ptāte sūt
t̄restriū dñoꝝ Hec verba ipi⁹:in q̄b⁹
oīa ꝯfundit:atq̄ in tātū ꝑuertit:vt in
pauꝑtate grad⁹ nō sit.aut si est p̄ferē
dus:sit stat⁹ clericoꝝ ecc̄asticis reddi
tib⁹affluētiū:statui q̄ntūlibꝫ pauperꝝ
et ꝓ xp̄i amore nihil h̄re volentiū.qꝛ
illi vtunt̄ reb⁹ celestis ⁊ sempiterni
dñij:hi terreni:q̄si christus exclusus
sit a dominio reꝝ quas laici possidēt.
cū tamen sit dominus vniuersorū :et
q̄si ecc̄a nō habeat rerū temporalium
verū dñiuꝫ.cui⁹ ꝯtrariū euident̄ mon
stratū est supra.et ideo in hoc ip sius
matris pauꝑtatē fallacit̄ insinuat vt
ptātez veracit̄ īpugnet Deniq̄ si ve
rū est ꝙ ecc̄a nō hꝫ cū suis ministris
rerū dñiuꝫ:ſ̄z tm̄ vsum.vt q̄d ꝯseq̄nt̄
ꝓfessionē calūniat̄ pauperꝝ dicētium
se nullarū reꝝ habere dñiuꝫ q̄ꝫuis ha
beant vsum dicēs ꝙ oīb⁹ videat̄ hoc
esse ridiculū:cuꝫ eoꝝ q̄ per ip̄m vsum
penit⁹ ꝯsumūtur.ab vsu dñium inter
homines nullaten⁹ distinguat̄? Et de
hinc irridendo sb̄iūgit Ceterū q̄ruꝫ
sunt pecunie q̄s ꝑ ꝓuintias non cessa
tis a diuitib⁹ petere ⁊ in vnū ꝯgrega
re:nisi aliquid habeatis cōmune? Ut
igit̄ prefatis ⁊ his similib⁹ cauillatio
nib⁹ malignis et sb̄dolis imponatur
silentiū.intelligēdū est ꝙ cū circa res
tꝑales q̄ttuor sint ꝯsiderare. scꝫ ꝓpri
etatem:possessionē:vsumfructū:⁊ sim
plicem vsum.et p̄mis q̄dem trib⁹ vita
mortalium possit carere vltimo vero
tanq̄ nc̄ario egeat.nulla ꝓrsus ꝓfes
sio potest esse oīo tꝑaliū reꝝ abdicās
vsum. Veruꝫ ei ꝓfessioni que sponte
deuouit xp̄m in extrema pauꝑtate se
ctari ꝯdecens fuit vniuersaliter rerū
abdicare dominiū.artoq̄ rerū aliena
rum et sibi concessarum vsu esse con
tentā. Unde et in ip̄oꝝ regula ꝯtinet̄
fr̄es nihil sibi aꝓpriēt nec domū nec
locū nec aliq̄m rē Porro nec q̄s forte

Quarte responsiōis scd̄a particula et

ꝓprietatē int̄dictā in his verbis cre-
dat nō collegio: sz ꝑuatis ꝑsonis. au-
diat q̄d sup̄ hoc Gre. ix. fr̄m ꝯsultati-
oni rn̄det. Dicim⁹ inq̄t ꝙ nec in cōi:
nec in spēali debēt ꝓprietatē hr̄e. sed
vtēsiliu ⁊ libroꝝ ⁊ eoꝝ q̄ licz habere
ordo vsum hēat. ⁊ fr̄es s̄m ꝙ genera-
lis vel ꝓuinciales ministri disponen-
do duxerint his vtant̄. Nec dn̄t vēdi
mobilia vel extra ordinē ꝯmutari aut
alienari quoq̄ mō. nisi ecc̄ie romane
cardinalis q̄ fuerit ordinis guberna-
tor generali vel ꝓuincialib⁹ ministris
auctoritatē sup̄ hoc p̄buerit vel assen-
sum. Nec verba rescripti papalis in
q̄b⁹ sapiēs ⁊ pi⁹ ātistes ꝓprietatē se-
parauit ab vsu: illaz sibi vt ecc̄ie reti-
nēs. hūc aūt fr̄m nc̄itati ꝯcedēs: scē q̄-
dē sapient̄ ⁊ pie Si ei tp̄alia bona ꝓ
alijs possidē ac dispēsare vbi ec̄ tp̄ale
recipit̄ emolumētū atq̄ solatiū nihil
de rōne ꝑfectōis in p̄latis diminuit:
sicut ex tertia respōsiōe clarescit. q̄n-
to magis qn̄ solū p̄sidiū impendit̄ et
nullū tp̄ale ꝯmodū expectat̄. ip̄i⁹ sum-
mi pōtificis saluat̄ ꝑfectio. et ei accre-
scit meritū ante deuz ? Q. si forte his
q̄sq̄ conetur obsistere: ex eo ꝙ iure
cautū est vsum nō posse ꝑpetuo a do-
minio separari. r̄spōdebim⁹ ꝙ lex ista
ciuilis nō habz hic locū. qꝛ hoc ideo
ius ciuile decreuit: ne dominiū inuti-
le videat̄. ac ꝑ hoc inanis sit nominis
Nā retentio dn̄ij hmōi rerū cū ꝯces-
sione vsus facta paupibus: non est in-
fructuosa. cū sit patri pauperꝝ merito-
ria: ⁊ ꝓfessioni filioꝝ xp̄o famulātiuz
oportūa Nec obstat ꝙ aduersari⁹ ob-
ijcit de reb⁹ que vsu cōsumūtur. ꝙ in
eis ꝓprietas nō separat̄ ab vsu Hoc
enim fallit in peculio p̄fectitio filij fa-
milias: vbi filiusfamilias vsum habz
et tamen proprietas nec ad momētū
residet penes ip̄m. Sic ⁊ de ordine
hmōi pauperum respectu: romane ec-
clesie intelligi debz Sunt quippe de
iure cōmuni om̄es xp̄ifideles summi
pontificis filij. peculiari tamen q̄dam
iure hi sunt eius obedientie subditi ⁊
cure ꝯmissi. ⁊ ideo cum alij sint tanq̄
filij emancipati quibus licet auctori-
tate iuris eis indulta de bonis eccle-
siarum suarum sine dilapidatione dis-
ponere. hi sunt tanq̄ paruuli ⁊ filij fa-
milias totaliter ipsius regimini depu-
tati. propterea sicut lege cauetur ꝙ fi-
liusfamilias nec retinere nec recupe-
rare possessionem rei peculiaris pōt:
sed patri per eū queritur. sic ⁊ in his
pauperibus intelligendū est: qꝛ rerū
eisdem collatarum ad sustentamentū
ip̄oꝝ patri pauperum deputet̄ domi-
nium: illis vero vsus. Sane quēad-
modum essentiale cuiuslibet religio-
nis statui esse dinoscitur. ꝙ nulla ꝑso-
na ꝑuata possideat aliq̄d ꝓprium. sic
nec hmōi pauperum religio tota. que
quidem ad abdicationem ꝓprietatis
censet̄: sicut vna ꝑsona Quēadmodū
igitur monach⁹ vel quiuis religiosus
vtitur vestibus calciamētis: cibis ac
ceteris que vsu consumuntur. ita tn̄
ꝙ nihil sibi appropriat quo ad ꝑuatū
dominiū. nec propter talem vsum effi-
citur ꝓprietarius. qꝛ proꝑetas semꝑ
collegio reseruat̄. sic ⁊ de collegio isti-
usmodi pauperum summo q̄ pontifi-
ce intelligere debz: q̄cunq̄ de ꝓfessio-
ne ip̄orum sentire vult tā vere q̄ pie
Et propterea sicut illud q̄d dat̄ mo-
nacho qualiscūq̄ sit intētio dātis nō
in ipsius trāsit dominium sed totius
collegij. et subiacet dispositioni abba-
tis. etiā si dans nihil de collegio cogi-
tet. sic quicquid datur congregationi
minoꝝ fratrum in ius dominium pro-
prietatē summi pontificis ⁊ romane
ecc̄e trāsit. p̄cipue cū ipsi fr̄es ius seu
proprietatem alicuius rei sibi adqui-
rere nulla rōne intendant. His autē

que dicta sunt suffragat legis natura
lis dictamē :euident explicatā p iura
ciuilia. Nā lege cauet q nō pt liber
tas nolenti adqri:⁊ q bñficiū inuito
nō dat:⁊ q nemo donatū assequ:⁊ dā
nosam seu lucrosam hereditatē nemo
adire ꝯpellit Insup sicut rerum vni
uersitas puta hereditas solo aīo adq
ritur.ita solo aīo ꝯtrario repudiat.et
sicut nuda volūtate extraneus heres
fit. ita ex ꝯtraria destinatōe statim ab
hereditate repellit. Propter qd ⁊ iu
risconsult⁹ Julian⁹ ait. Pro herede
gerere nō tā facti q̄ animi est Cui et
ali⁹ scz iurisconsult⁹ ꝯsonat dicēs Fu
riosus ⁊ pupill⁹ sine tutoris auctorita
te nō pñt incipe possidē:qr affectionē
tenendi non hñt:licz res suo corpore
ꝯtingāt.sicut si dormienti aliqd in ma
nu ponat Patet igit p hec verba le
gis expressa neminē posse propetatez
siue dñiuz:īmo nec possessionē adqrē
nisi vere vel interpretatiue aīm hēat
adqrendi Cuz igit fres minores aīm
adqrendi nō habeāt.qn poti⁹ volūta
tē ꝯtrariā.etsi res corpore ꝯtīgāt :nec
dñiuz nec possessionē adqrūt:nec re
rū hmōi possessores vel dñi dici pos
sunt. His aūt robur prebet pōtificat
auctoritas.q tā eminēs est vt oīa iu
ra humana trāscendat.vt extra d ma
ioritate ⁊ obedientia:solite Ad firma
mentū celi.i.vniuersalis ecce fecit de⁹
duo luminaria magna.i.duas īstituit
dignitates q sunt pontificalis aucto
ritas:regalis q ptās.sz illa q pest die
b⁹.i.spūalib⁹ maior est.q autē noctib⁹
id est carnalib⁹ minor. vt q̄nta est int
lunā ⁊ solē:tāta et inter reges ⁊ pon
tifices dīa cognoscat Cū igit tāte sit
auctoritatis ptās impialis vt nō arte
tur legib⁹:sz ipa sit legis origo: et ī tā
tū possit vt ea q fuerunt p nō factis
habenda statuerit:vt pz in lege post
liminij q bello capt⁹ ⁊ seru⁹ effect⁹ de
cernit semp fuisse liber ⁊ pñs.⁊ ea q
non fuerint pro factis habenda decer
nat.sicut patz Codice de inofficioso
testamento:in q de postliminio nulla
fit mentio ⁊ tñ iudicat mentio facta
Si inq̄m tātū pt regalis ptās :multo
forti⁹ pontificalis auctoritas q̄ntūcū
q vsus ⁊ dominiuz in aliqb⁹ reb⁹ fm
ius ciuile censeātur esse coniuncta.de
cernere poterit in personis aliquib⁹
esse separata Quod circa ordinez pre
dictorum fratrum minorum christi vi
carius sua auctoritate ꝯfirmans sic eē
decreuit:cuius diffinitiōi ꝯtraire nul
laten⁹ licet Nā distinctione xviij.gre
gori⁹ Nulli fas vel velle vl posse trās
gredi apostolice sedis precepta. Sit
ergo ruine sue dolore prostratus.quil
quis voluerit apostolice sedis cōtrai
re decretis Nulla igitur possunt ad
huius status impugnationem allega
ri iura ciuilia:nulla etiaz iura canoni
ca Nam extra de electione Romane
ecclesie legem nulla ꝯcilia prefigunt.
cum omnia concilia per romane eccle
sie auctoritatem:et facta sunt ⁊ robur
acceperint:et eorum statutis romane
ecclesie patēter excipiatur auctoritas
Nulla etiam precedentium pontificū
statuta obsistunt.vt extra de electōe
innotuit.dicit Innocentius tertius.
Per predecessorem nostrum non fu
it nobis adempta facultas:cū ea non
fuerit prohibentis intētio:qui succes
sorib⁹ suis nulluz potuit in hac parte
preiudicium generare.pari post eum
īmo eadem potestate functuris. cum
non habeat imperium par in parem.
Et hec quidem dicta sufficiant: ad ca
uillationes malignantium hominum
reuellendas Nam q̄ntum ad testimo
niū veritatis summi legislatoris xpi
solq iusticie exēplū sufficit atq ꝯsiliū
Qui cū sit iuris naturalis ciuil cano
nici ac dīni pncipalis origo :sacro suo

sanxit eloquio temporaliū rer̄ dn̄iuz abijciendū esse perfectis .cū tn̄ sufficientiā q̄ntū ad vsuz eisdez ꝯcesserit ꝓmiserit atq; persoluerit Insup̄ vt qd̄ docebat verbo: ꝯfirmaret exemplo: alieno cibo voluit sustētari: sicut euāgelica narrat historia ⁊ Hiero.ad Nepotianū dicit.et euidentius patet ex precedenti responsione

Porro de dn̄io pecuniarū que ad sustentatiōem prefatis fratrib⁹ ꝯferunt̄:indubitāter tenēdum est ꝙ nullaten⁹ ad ip̄or̄ collegiū spectat.cū in ipsor̄ rl̄a sit p̄ceptū ꝙ fratres nullo mō denarios vel pecuniā recipiant:ꝑ se vel ꝑ interpositā ꝑsonā. Et vt omnis tollat̄ de medio calūniandi materia.intelligenduz est ꝙ persona interposita cui pecunia dispensanda ꝯmittit̄:intelligi p̄t recipe ac tenere ipsam:auctoritate dātis : vl̄ auctoritate illorū ꝓ quor̄ necessitate releuanda donat̄. Si auctoritate dantis retinet ⁊ dispensat.sic ip̄i⁹ est ꝓcurator seu nūci⁹ :⁊ dans potest repetē recipe:⁊ agere:contra eū in cā ad recuperatōem pecunie.nō aūt ille ꝓ q̄ dispensanda ꝯmittitur. Et hoc nō debuit nec potuit inhiberi pauperibus mendicantib⁹:q̄n ꝑ interpositam ꝑsonam ipsorum valeat releuari nc̄itas: q̄r valde absurdum est intelligere: ꝙ cuiuis diuiti nō liceat elemosynā ꝑ se ip̄m aut per alter̄ ꝓ sua volūtate cōferre Q̄ si reseruet auctoritate illius ꝓ q̄ dispensanda est.ei ꝯpetit ⁊ in cāz trahere ⁊ cetera agere q̄ potest q̄sq̄s verū rei sibi vendicauit dn̄ium. Et h̄ quia professioni fratrū nullaten⁹ conuenit.beat⁹ francisc⁹ exp̄sse inhibuit: ꝙ s̄m veritatē q̄ntū ad ꝓprietatez rei nō refert vtrū q̄s hoc mō recipiat ꝑ ꝓpriā manū vel alienā. Hanc aūt differentiam ⁊ naturalis rō docz.⁊ ius scriptū dictat:⁊ rescriptū papale declarat. Sicut eī multū refert vtrū q̄ ministrat alicui sit ip̄i⁹ seru⁹ vel alicuius excellētioris ꝑsone minister .pro cui⁹ volūtate ⁊ impio ministeriū illd̄ impendit.quēadmodū differūt ministeriū seruile ⁊ liberale.ministeriū humanū ⁊ āgelicū.sic multū differt vtr̄ ille intermedi⁹ nūci⁹ ꝑsonā teneat dātis vel accipientis. Scd̄m etiā ius ciuile multū differt cum creditori debitor pecuniā solutur⁹ alicui int̄medie ꝑsone ꝯmittit.vtr̄ ille medi⁹ sit ꝓcurator debitoris an creditoris. Si enī ꝓcurator ē creditoris ⁊ pecunia ꝑdatur an̄ solutōez ip̄i creditori ꝑditur ⁊ iā ꝓ soluta habet̄. Si autē ꝓcurator sit debitoris:ip̄i perdit̄: ⁊ adhuc soluenda est.nō ꝓ soluta habēda Iuxta hūc modū dn̄s Greg.ix.vir vtiq; tā diuino q̄ humano iure perit⁹ qui mētē beati frācisci pleni⁹ nouerat: sic diffinitiue rn̄det:ꝙ si rē sibi nc̄ariā veliut fratres emere:vel solutiōez facē ꝓ iā empta.possunt vel nūciū ei⁹ a q̄ res emit̄:vel aliquē aliū volētib⁹ sibi elemosynā facere p̄ntare: q̄ talit̄ presentat⁹ a fratrib⁹ nō est eor̄ nūci⁹.sed illi⁹ poti⁹ cui⁹ mādato solutionē facit seu recipientis eandē.q̄ ⁊ elemosynā sibi ꝯmissam p̄t sicut ⁊ domin⁹ apud sp̄ualē vel familiarē fratrū amicū deponē:ꝑ ip̄m loco ⁊ tp̄e ꝓ ipsor̄ necessitatib⁹:sicut expedire viderit dispēsandam. Hec verba rescripti papalis Ex q̄b⁹ patenter elucet:ꝙ fratrū minorū regula non discordat a vita:nec cōis ip̄or̄ mod⁹ viuendi discordat a regula. Neq̄q̄ igit̄ ꝓfitent̄ ꝙ null⁹ eis ꝓuideat ⁊ elemosynā faciat per se vel ꝑ interpositam personam .q̄r hoc collegio mendicātium pauper̄ et impossibile foret et stultū .s̄z ꝙ ip̄i iuxta formam in euangelio traditam euangelicis viris.pecuniam nullo modo possideant. Si forte quis dicat in ca

rētia pecunie nullā prorsus esse scīta
tem. non tā infert calūniā regule pau-
perū q̄ euangelio xp̄i. in quo apostol'
inhibitam fuisse constat pecuniam. si
cut et textus expresse dicit ⁊ scōꝝ te-
stimonia astruunt. Quod quidē nulla
tenus a magistro veritatis credēduz
est ꝑfectissimis viris fuisse ꝓpositum.
nisi sciuisset per hoc meritū eis accre
scere ꝑfecte virtutis ⁊ p̄cipue scītatis
Cū enim magne sit difficultatis igno
tas regiones ⁊ aridas terras sine suf-
ficientia stipendioꝝ ꝑagrare. q̄ tales
necesse habent vitā istā trāsigere ī fa-
me siti frigore et nuditate oīmq̄ rerū
penuria. si nullū hoc modo viuentib⁹
meritū sanctitatis accresceret. hoc di-
cere hoc ꝓfiteri sic viuere nihil aliud
esset q̄ insanire. Clerū sicut ex vltīa
precedentis responsioīs particula pa
tet. penuriose pauꝑtatis duodenario
apostoloꝝ primo imposite xij sunt vti
litates eximie miriq̄ valoris. q̄s typi
ci rationalis duodeciz lapides precio
si designant Et q̄ illos hostis h̄ pau
peꝝ ignorauēat. ideo margaritas has
porcoꝝ more conculcans ore polluto
in hec blasphemie ꝟba ꝓrūpit Si ī-
quit in pecunie carētia siue vt nō tā-
geret scūs franciscus scītatem credi-
dit. vel ꝑfectis a dño inhibitam sanxi
uit. audacter loquor corā dño q̄ erra
uit Sed cōstans ē q̄ btūs francisc⁹
non ob aliud possessionē seu cōtrecta
tionem pecunie imitatorib⁹ suis īhi-
buit. nisi q̄ in hoc esse aliquā scītatem
et pia fide credidit et certa veritate
cognouit. non q̄ mala sit pecunia vel
q̄ census formaliter siue causaliter sit
in culpa. vel q̄ pecunia et contrectari
et possit non possit absq̄ pctō. ꝫ q̄ in
ter cetera que possidētur pecunia ma
xime ē illecebrosa. et de facili ē illecti-
ua et distractiua non solū īperfectorū
ꝫ etiam ꝑfectoꝝ. Et q̄ spūsancto di-
ctante ꝑcepit q̄ scītatis ē non tm̄ pec
cata cauere verūetiā occasiōes pctōꝝ
refugere. ideo ꝟaciter in hoc scītatem
credidit ⁊ non errauit. Q̄ igitur hūc
xp̄i imitatorē precipuū ipsius insigni
tū stigmatib⁹ ascriptū catalogo scōꝝ
et ab vniuersa eccīa ī veneratione su
sceptū asseīt errore deceptū fuisse. ma
xime in ꝓfessione et obseruantia euā
gelice vite. non solū ipsum impugnat
et vniuersalē eccīam. ꝫ quod pl⁹ ē ma
gistri veritatis et apostoloꝝ ei⁹ doctri
nā blasphemat et vitam. Insuꝑ et ꝓ
fessores hui⁹ regule tanq̄ approbato-
res erroris vt alter aman suꝑbissim⁹
dignos eē iudicat snīa tempalis mor
tis. et eterne damnationis. Suꝑ qua
quidē absurditate quā aures pie audi
re vehementer abhorrēt ipsis zelato
ribus paupertatis scē magis lugēdū
credimus q̄ loquendū. magis spūal'
hester implorādum p̄sidiū q̄ ꝟsandū
in pugna verboꝝ Te igitur sacrosc̄a
romana eccīa tq̄ alter hester eleuatā
in populis vt eccīaꝝ oīm matrē regi-
nā atq̄ magistrā ad defendēdā et do
cendā tā moꝝ q̄ fidei veritatem fidu
cialiter interpellat tuoꝝ pauperꝝ cet⁹
vt quos genuisti vt mater. educasti vt
nutrix. nūc etiā vt regina patenter ac
iuste defendas cū idcirco dispositione
faciente dīna pontificalis ac regie ptā
tis ꝟticē supremū adipisci merueris.
vt ī arduis ncītatis articulis ad defē
sandū xp̄i populū parareris Exurge
igitur scā mater ⁊ iudica cām tuā. q̄ si
pauperꝝ hic ordo minoꝝ recte ꝓfitet
veritatē euangelij tuū est. si a ꝟitate ī
ꝓfessione a te sācita deuiat tuū ē. ac ꝑ
hoc si ꝓfessioni hmōi sc̄e error īpīgit
tu q̄ illā sanxisti: errasse assereris. et q̄
magistra ꝟitatis hacten⁹ extitisti nūc
de approbatione erroris argueris ⁊ a
quibusdā modernis presumptoribus
velut iuris diuini ⁊ hūani nescia deri

deris Sed et tu regina mūdi dignissi
ma defēsatrix pauperū et hūiliū aduo
cata: longe sublimius q̄ꝫ hester exalta
ta in populis et prepata ī tempe mar
dochei tui. francisci videlicet excitaē
clamoribus vt interpellare digneris
ad regē. q̄tenus pauperū statū quē ti
bi voluit esse consimilē et speciali q̄
dam germanitate cōiūctū. sacris tuis
meritis clarificet et conseruet. Quid
enim magis dat pauptatis amori fo
mentū magisq̄ꝫ declarat prerogatiuā
et gloriaꝫ. q̄ꝫ tua forma viuendi btissi
ma v̄go et mater dñi nostri iesu xp̄i.
que adeo fuisti paupcula vt sicut euā
gelij historia sacra testatur in ipso sa
cratissimo partu non hēres vbi recli
nares deū celi et dñm exercituū nisi ī
via publica itinerātiū ꝛ presepio iumē
torū? Porro si tu v̄go scissima omīs
es pfectionis exemplar sicut pfectis
imitāda ē tua cū virgītate hūilitas.
sic etiā penuriosa pauptas. Constat
aūt tā p euāgelij textū q̄ꝫ p assertionē
doctoꝝ. q̄ tu ī extrēa vixisti tpalium
facultatū inopia. cū Chry. dicat q̄ tu
vix habuisti vnā tuniculā nō ad deco
ris ornatū sꝫ ad nuditatis tegumentū
et Beda q̄ in oblatiōe ꝛ pñtatiōe re
gis regū in tēplo nec vnum valuisti
agniculū offerre: iō more pauperū ob
tulisti par turturum aut duos pullos
colūbaꝝ Qui igitur desiderio. pfessio
ne: signaculo habitus ꝛ obseruātie ve
ritate ī hac tibi pauperie configurari
studiosius satagūt: vē sunt de tuoruꝫ
numero spūaliū iudeoꝝ quoꝝ circūci
sio non ē ī carne sꝫ in spū p hilarē sup
portationē multiformiū penuriaꝝ et
vniuersalē abdicationē oīm tpalium
facultatū Vos igitur vere ac peculia
riter tuos pio digneris mīe regina fa
uore ab hostili incursu potenter eripe
et aduersus hūc hostē ipsoꝝ pessimū
triūphaliter dimicare. nō vt cū aman
suspensus intereat: sꝫ vt eiꝰ humilietꝫ
supbia. dānetꝫ pteruia illustretꝫ ītelli
gētia rcificetꝫ volūtas vt sp̄s saluꝰ fiat

Quarte responsio

nis tertia particl'a xij q̄ꝫ ca. ī quo euā
gelisantiū pauperꝝ fructificatio multi
formis oñditꝫ eorūq̄ꝫ status a multi
plicibꝰ cauillationū v̄sutijs defensatꝫ.

Multiformis calliditatis neq̄
tia serpens antiquꝰ sc̄e mr̄is
eccīe partui sp̄ īsidias parās
vetustā pharaonis impietatē nouissi
mis his diebꝰ renouare conatꝫ. dū per
hoīeꝫ quēdā egyptiace fraudis mali
gnitate repletū aduersus eccīasticam
plē suggerere satagit. quicquid mascu
lini sexus natū fuerit in flumen pijci
quicquid feminei reseruari. Quid eī ē
aliud rōnes ad virilē sancte pauptā
tis spm̄ inducētes calūniando reuel
lere. q̄ꝫ effemīatoꝝ cordiū phantasias
quibꝰ emollientiū diuitiaꝝ affluentia
cōmēdatur approbādo roborare? Ad
que duo calūniator hic pauperū ī hac
extrēa opis sui pte oēs sui vires pflat
īgenij: quosdā cauillationū modos iā
pro maxīa pte ī precedentibꝰ dissolu
tos frequētiꝰ replicans ad oppssionē
pauperū xp̄i. quatenꝰ spū pauptatis
extincto: spūales israelite multiplica
ri non possint. frustra tñ. q̄ꝫ diuīa opi
tulante clemētia vt v̄itas a figura nō
discrepet. quāto magis oppressi fuerīt
tāto magis accrescēt. Et ne quis hec
velut nostrā adinuentionē puipēdet
audiat bernardū ī sermone xxiiij. sic di
centē Si q̄d ad salutē ptinēs si q̄d re
ligiōis oritꝫ. siquis q̄cūq̄ꝫ r̄sistit q̄cūq̄ꝫ
repugnat. plane cū egiptijs puulos is
raelitici generis necare conatꝫ. imo cū
herode nascētē psequitꝫ saluatorē Ne
quaq̄ꝫ ergo casu sꝫ puidētia dei gestū
eē credēd ē: q̄ īstar ioseph dñdētis ī
egyptū ad custodiēdas et distribuen

das alimonias corporū quem vt vere filiū accrescentē crescē fecit de⁹ ī terra pauptatis sue stat⁹ euangelisantiū pauperū mitteret in mundū. ad conseruanda et dispensanda documenta scripturaꝝ tanq̄ alimenta spūum qui etiā et sacerdotū xp̄i curaꝫ gregis habentiū cooꝑatores existerent in his que spectāt ad salutem aīarum ¶ Est aūt sacerdotalis officij opus precipuum reductio plebiū subiectaꝝ in deuꝫ per septiformē influxum hierarchicū scꝫ per eruditionem credibiliū. per īstaurationē ꝟtutum. per exhibitionē exemploꝝ. īteruentionē precū. curationē plagaꝝ hostiliū. prenūtiationē insidiaꝝ et repulsationē hostilitatum Et hoc quidē septiforme opus sacerdotale scriptura sacra declarat sb̄ septemplici metaphora. s. architecti agricole pastoris fideiussoris medici speculatoris ⁊ ducis. Describitur igitur primo sub metaphora architecti pōtificale officiū. ꝓpter eruditionē credibiliū ꝑm illud ad Coꝝ. Ut sapiēs architectus fundamentū posui Qd̄ enī sunt lapides in edificio. sunt articuli fidei in animo. ī quo habitat xp̄ūs tq̄ in tēplo suo: ꝑm illd̄ apostoli ad ephesios Supedificati sup fundamentuꝫ apl̄oꝝ et ꝓphetaꝝ. ipso summo angulari lapide xp̄o iesu in quo oīs edificatio instructa crescit in templū scm̄ in dn̄o. Et paulo p⁹ Christū habitare ꝑ fidē in cordib⁹ vestris. Ac ꝑ hoc sic̄ se hꝫ edificator ad edificiū: sic et sacerdos ad populū in fidei veritate fundādū et promouendū Secūdo sb̄ metaphora agricole ꝓpter instaurationē ꝟtutū. quas irrigare debent ꝑ documenta scripturaꝝ. ꝑm illd̄ apostoli ad Coꝝ. Ego plantaui apollo rigauit. Si enī ecclesiasticus populus ort⁹ ē et paradisus plantat⁹ ⁊ virens multiformitate virtutum. recte informator plebiū in doctrina moꝝ dicitur agricultor designatus ꝑ primū hoīeꝫ quē posuit deus in paradiso vt oparetur et custodiret illū ¶ Tertio sb̄ metaphora pastoris ꝓpter exhibitionē exēplorū ꝑm illud dn̄i in iohāne Qui īrrat ꝑ hostiū pastor ē ouiū: ⁊ cū ꝓprias oues emiserit añ eas vadit. Quod quidem facit cū eas per scītatis exempla p̄cedit Ideo petrus cui dn̄s dixit pasce oues meas. hortat̄ seīores siue p̄sbyteros vt populos sibi cōmissos pascāt tq̄ facti forma gregis ex animo. Hec āt ē forma ꝑm documēta scōrū vt quātū pastor ē precellens respcū gregis tātū vita sacerdotalis sit sanctior et sublimior vita plebis ¶ Quarto sub metaphora fideiussoris ꝓpt̄ p̄cū inꝑuentionē ad deū. ꝑm illud apl̄i ad Hebre. Omnis pontifex ex hoīb⁹ assumptus ꝑ hoībus constituitur in his que sunt ad deū. vt offerat dona ⁊ sacrificia ꝑ peccatis Agit igitur pōtifex causas hominū apud deū. agere etiā dꝫ cām dei apud hoīem sue cure cōmissum ꝑm illud iij. R̄. Custodi virū istum qui si lapsus fuerit erit aīa tua ꝑ anima illi⁹ Propter qd̄ sapiēs in ꝓuerbijs ait Fili si spoponderis ꝑ amico tuo. defixisti apud extraneum aīam tuā. ¶ Quinto sub metaphora medici ꝓpter curationē plagaꝝ hostiliū. ꝑm illud qd̄ insinuat lucas in parabola illi⁹ qui incidit in latrones. ꝙ samaritanus alligauit vulnera ei⁹ infundens oleū et vinū. designās ꝑ samaritanū ipsum medicū xp̄m et eos q̄ tenent locū eius in expurgatione viciorꝝ Propter quod et Jacob⁹ dicit Infirmatur q̄s in vobis. inducat p̄sbyteros eccīe et orent sup eū vngentes eū oleo scō. ⁊ oratio fidei saluabit infirmū. etsi in pctīs sit dimittētur ei ¶ Sexto sub metaphora speculatoris ꝓpter prenūciationē imminentiū

periculoꝝ. ꝟm illud Ezechielis Fili hoīs speculatorē ꝺdi te domui israel De quo ⁊ cōsequent adiūgit Q si gladiū supuenientē hoc ē imminētia discrimīa tētationū sue cure cōmissis annūciare neglexerit. sanguis illaꝝ aīaꝝ de suis manib⁹ reqretur Septimo sub metaphora ducis ferentis vexillū ad repulsionem hostilitatū instar illi⁹ nobilis machabei. qui induit se loricā sic gigas: et succinxit se arma bellica. et protegebat castra gladio. preest enī eccīe que est terribilis sicut castroruz acies ordinata. et deputatur ad Salomonis lectuluz custodiēdū quē lx. fortes ambiunt ex fortissimis israel. oēs tenentes gladios et ad bella doctissimi. Est itaq; opus sacerdotalis officij septiforme sicut dictuz ē Si igitur ꝓpter multitudinē errantiuz a fide xpianus populus factus ē iā similis edificio rumulo. quis ꝓuid⁹ architectus coedificantes ⁊ ꝯsustentantes repellit nisi adeo sibi sapiens videat q̄ solus sibi sufficiat. vel adeo stultus sit q̄ velit vt sub manu sua dom⁹ ecclesiastica ruat? Iterum si ꝓpter defectum sapīe et virtutum in plebeis hominib⁹ compatur ipsa plebs orto inculto et spinoso ⁊ arido. quis diligēs et laboriosus agricola seruos collaborantes repellit maxime qui laborāt in ope ⁊ doctrīa. nisi intm̄ desipiat vt velit q̄ sup humum suaz spine et vepres ascendant? Preterea si ꝓpter deuiationem a semitis diuinaꝝ legum multitudo populi xp̄iāi similis ē gregi errabundo et ꝑdito. et in medio lupoꝝ constituto quis clemens pastor fugabit a se haꝝ ouiuz reductores ad viam et non potius gaudebit cum angelis exēplo boni pastoris qui dicit congratulamini mihi q̄ inueni ouem que perierat? Ampli⁹ si ꝓpter multitudinē reatuū plebis transgrediētis mandata dei populus xp̄ianus simil ē viris alieno ere oppressis. quis fide iussor sensat⁹ abhorrebit hui⁹ oneris alleuiationem ꝑ multiplicationē intercessorū ad deum. ꝑtim impetrantium remissionem ꝑtim inducentiū ⁊ adiuuantiū ad solutionem spūaliū debitorū. Insup si ꝓpter varietatem ꝑuersitatum in populo tāta est tabes tanta pestilentia spūalis. vt quasi oē caput sit languidum ⁊ oē cor merens ita q̄ a plāta pedis vsq; ad ṽticem vix est in eo sanitas: quis fidelis medic⁹ non dico ꝑitos hoīes in arte spūalis medicine ꝫ vel canes vlcera lambētes audebit effugare. nisi vulneratoꝝ atq; lāguētiū vitā velit extinguē? Adhuc si ꝓpter multiformitatē tētationū vndiq; circumstāt insidie crudeliū hostium. et quasi super capita ciuiū gladij iā vibrantur. q̄s ꝓuidus speculator in ꝓfunde et horrende noctis teterrimis tenebris hēre secū vigiles recusabit qui castra custodiaut? Postrēo si ꝓpter scandaloꝝ frequentias adīuētiones scelerū ⁊ inimicoꝝ tyrannides innumerabilis multitudinis strages quasi continue sit in castris fidelium et draco cum bestia multiformium capitum ecclesiasticā aciē nititur oppugnare vt truculēter discerpat occidat et deuoret: quis prudēs dux exercit⁹ dn̄i recusabit cōmilitones secū dimicātes hēre qui vltro se discrimini offerant ⁊ murū pro domo israel se ipsos opponant? Porro q̄ affectus pontificis siue sacerdotis ad plebē debz esse consimilis affectui patris ad filiū. matris ad ꝓlē: nutricis ad infantē sicut apostolus maīfeste declarat. q̄ fideles ꝑ ipsum cōuersos mō se dicit in xp̄o genuisse: mō vt filios parturire. mō sic ꝑuulos ī christo lactare: quēadmodū filiū pauperculū sustentari. inualidā prolem foueri et gementem infantem

lactari nequaq̃ est patri vel matri vl' nutrici molestuz ſz deſiderabile chaꝝ ⁊ placitũ. ſic etiaz oĩbus ſacerdotib⁹ ſanctis et pijs magnũ dz eẽ ſolacium quotiens ſalus ꝓcuratur plebiũ ſubiectaꝝ. Propter qd̃ dñs in Math. apoſtolos alloquens ⁊ ſucceſſores eorum Meſſis ait multa. operarij autez pauci: rogate ergo dñm meſſis vt mittat oꝑarios in meſſem ſuã. inſinuans ꝙ bonoꝝ pontificũ non tã ẽ paciẽter ferre q̃ deſiderãter appetẽ cooꝑatoẽs euãgeliſtas. ad multitudĩes diuinarũ meſſiũ colligendas Qd̃ attẽdens xp̃i vicarius petriq̃ ſucceſſor vtpote ſcĩ ſpũs illuſtratione p̃uentus. ſtatũ hũc euãgeliſantiũ pauperuz qui ſaluti aĩaruz intenderent tanq̃ celitus ſibi miſſum cũ hilaritate ſuſcepit. pietate cõfouit. auctoritate roborauit. ⁊ poteſtate defendit. et vt patriarcha iacob tãq̃ filios accreſcẽtis ioſeph multipliciter benedixit. pie in hoc ꝓuidens ſaluti aĩaꝝ et in nullo preiudicãs auctoritati pontificum tanquã ornãs non deornans eccĩaſticã hierarchiam Tãta enim erat in aduentu hmõi pauperum predicantiũ raritas. vt illud euãgelicum videret̃ impleri: meſſis q̃dez multa operarij autem pauci. Qd̃ pertractans Grego. ait: Ecce mũdus ſacerdotibus plen⁹ ẽ: et tñ in meſſe dei rarus inuenitur oꝑarius. nam etſi ſũt qui bona audiant deſunt qui dicãt. ꝙ officiũ quidẽ ſacerdotale ſuſcipimus ſz opus officij non implemus Quãtũ vero predicationis opus ſit eccĩe neceſſariũ. in ſe piũ et deo acceptũ manifeſte Chry. oñt ſuꝑ math. ome. xxvij. illud tractans verbũ dñicum ꝙ diſcipulo dixit patrẽ ſepelire volenti. dimitte mortuos ſepeliẽ mortuos ſuos tu aũt vade et annũcia regnũ dei Ait enĩ. Nunquid non erat ingratitudĩs nature non adire cũ ſepeliretur pat̃? Prohibuit ergo eũ. monſtrans ꝙ nihil celeſtibus negocijs magis neceſſariũ eſſe oporteret ⁊ neq̃ parũ tardaẽ etſi valde ineuitabilia et incitãtia fuerint que retrahunt Cũ igitur ſepeliẽ patrem ſit magne pietatis opus. ⁊ ſz ſapĩe dictamen dĩne maiori bono minus preferri non debeat. relinquit̃ ꝙ maioris pietatis eſt predicare verbũ ſalutis q̃ facere opus quãtũcũq̃ miſericordie corporalis. Digne quidem ꝓ eo ꝙ ſpũaliter ꝑ ipſum cibatur et potatur veſtitur et hoſpicio colligit̃ ab infirmitate releuatur ⁊ a vinculis et a morte redimitur ſpũs ad imaginẽ dei factus. et ideo cũ grauis ſit ſceleris ꝓhibere quẽq̃ ab oꝑibus pietatis et miſericordie corꝑalis. longe maioris impietatis erit atq̃ perfidie diuini verbi miniſtris idoneis impedimenta p̃bere Penſatis igitur multiformi vtilitate ac neceſſitate ſalutis aĩarum. nũeroſitate indigentiũ plebium ⁊ raritate ſufficientiũ miniſtroruz nulli debet videri iniurioſum et ſuꝑfluũ ſi celeſti hierarche cõplacuit aliquos ad hoc opus etſi nõ neceſſitate conſtrictos. ſz charitate inductos eligere. quos ⁊ ſubceleſtis hierarcha voluit et debuit approbare. Q ſi cui forte videtur ordini diſpoſitiõis hierarchice nequaq̃ eſſe conueniens monaſticam vitã ꝓfeſſos. ad opus predicationis aſſumi. pro eo ꝙ diony. dicit monachos in eccĩaſtica hierarchia nõ habere ſtatũ ꝑficientiũ ſz ꝑficiendorũ et Hiero aſſerit ꝙ monachus nõ docentis ſz plangentis hz officiũ. ⁊ ſacri canones decernũt ꝙ monachi iuxta ſui noĩs interpretationem ſolitarie vite deputati intẽdere dñt ſaluti ꝓprie non aliene. intelligã hmõi dicta patꝝ et canonũ de ordĩe monaſtico ꝓ eo tẽpe fuiſſe p̃nunciata. quo erãt int̃ eos ꝑſone laicales ⁊ imperite nõ ſacerdo

tales et lrāte Nā sicut idē vir hierar
chic⁹ docet ꝙ monachoꝝ ē purgari il
lūiari et ꝑfici. sic etiā illud nō reticet.
ꝙ purgare illūinare ⁊ ꝑficere ad ordi
nē spectet sacerdotalē. Insr̄ ⁊ ꝓfessio
hmōi pauꝑū nō parū distat a ꝓfessio
ne monachoꝝ. et qđ mai⁹ ē hmōi hie
rarchica opa non ꝑagunt auctoritate
sua ſz ordinarioꝝ et potissime sūmi pō
tificis. cuius dispositionis auctoritas
oīa iura positiua transcendit Nec ad
hoc feruntur ſm ꝓprie volūtatis arbi
triū ſz iuxta mandatū suꝑioꝝ. a quib⁹
instituuntur regulātur castigantur ⁊
transmittūtur vt veri filij obīe nō vt
gyrouagi vel sarabaite. nō ſz nūerū
vagū et infinitū ſz ſz certū ⁊ determi
natū. atqꝫ vtinā plures essent idonei
q̄ possent assumi non ī vno angulo t̄
re ſz potius ī vniuersalis eccīe latitu
dine Nimirū hoc desiderare dēret ce
tus pōtificū. ac cuiuslibet illos ꝓhibē
volenti id rn̄dere qđ dixit moyses ad
iosue. Quid inquit emularis ꝓ me?
Quis det vt oīs populus ꝓphetet et
det eis de⁹ spm̄ suū? Quādiu ergo hu
iusmōi pauꝑes leges diuinas custodi
unt et euāgelica cōsilia ſuant q̄ ꝓmi
serūt: et saluti aīaꝝ intendūt: ⁊ scē ma
tri eccīe hūiliter subsunt: siquis eos
repudiandos censeat velut pseudo p̄
dicatores et seductores ⁊ gyrouagos
et penetrātes domos: subiacere debꝫ
inste dānationis iudicio tāq̄ ecciasti
ce auctoritatis ꝯtēptor: fr̄ne gr̄e īuid⁹
et euāgelice ꝟitatis īpugnator.

Demū vt via p̄cludatur erro
rib⁹. respondēdū ē cauillatio
nibus quibusdā magis appa
rentib⁹. q̄b⁹ calūniator hic pauꝑū vi
tā ipsoꝝ in hac extrēa sui opis parte
deprauare molit̄: videlꝫ ꝓpter defēm
laboris manuū. abdicationē bonoꝝ ꝯ
muniū ⁊ mēdicationē elēosynaꝝ Nā
ex eo ꝙ apostolus ad Tessa. q̄busdā
p̄cipit vt cū silentio panē suū manib⁹
opando māducent: ⁊ hmōi pauperes
manualit̄ non laborāt: iō ipsos nitit̄
redarguē ⁊ đ ocōsitate vite ⁊ đ māda
ti apl̄i transgressione. Ad qđ nos eꝯ
rio respōdemus. ꝙ sicut patet ex tex
tu non precipit apostol⁹ laborem ma
nualē oībus generaliter: ꝙ tunc oēs
qui non vacāt laboricijs hmōi: essent
in statu dānationis inter quos ⁊ ipse
calūniator se ipsum īuoluit: ſz q̄busdā
duntaxat ociose curiose ⁊ inquiete vi
uentib⁹ opus manuū imponit et īpe
rat: ne blādicijs adulationū et turpi
questu victū sibi conquirant cū dispē
dio salutis ꝓprie et impedimēto salu
tis aliene Verū ꝙ hmōi pauꝑes qui
suis ⁊ ꝓximoꝝ aīabus saluandis intē
dunt ſm septiformē opationē hierar
chicā in antedictis expressam. id ꝑficē
nequeunt sine adminiculo scripturaꝝ
ad quaꝝ preclarā intelligentiā ꝑueni
re nō possunt: nisi per studium sapien
tiale. qđ consistit in legēdo. meditādo
orando: cōtēplando. audiendo: referē
do predicando Iō recte cōpetit eius
mōi studij spūalis opatio septiformis
Et ꝙ difficultas hui⁹ studij: totū ho
minē requirit: iuxta qđ designatū est
ī exodo: vbi p̄cepit domin⁹ ꝙ vectes
quibus ferenda esset arca sꝑ essent in
circulis: quod exponēs Gr̄e. ait Qui
ad officiū p̄dicationis excubant a le
ctionis studio nunq̄ recedāt. Igno
miniosum est enī si tunc q̄s querit di
scere cū dꝫ questiones enodare Iō q̄
huic studio septiformi solicite ītēdūt:
ꝙ magis est sublime in se. difficile mē
ti: expediens ecclesie et necessarium
plebi. etiamsi non laborent opib⁹ ma
nuū digni tamen sunt ab eccīa vt su
stententur. ſm illud. Deut̄. Nō liga
bis os bouis triturantis in area fru

ges tuas Glo. Vlictū non subtrahes predicatori vt vacet orōi et predicationi Et alia glo. ibidem. Occupati ī doctrina non pñt sibi prouidere nēaria Ex quibus breuiter cōstat. ꝙ studiū sapīe cū vigilātia p̄dicationis manualē laborē plene recōpensat Huic et sacer Ambro. consonat sup illd̄ luce. maria optimā ꝑtem elegit di. Nec arguas eos ociosos ⁊ iudices quos videas studere sapīe. hāc eī cohītātē salomon pacific⁹ adq̄siuit. Deniq̄ apostoli non putauerūt optimū relinquē verbū dei et mīstrare mēsis Huic etiam cōcordat Hiero. in prolo. sup iob Si āt fiscellā iunc[illegible] exerē aut palmarū folia cōplicarē. vt in sudore vult⁹ mei comederē panē et ventris op⁹ sollicita mente tractarē. nullus mordēt nemo reprehenderet: nūc aūt ꝙ iuxta saluatoris sn̄iam opari volo cibū qui non perit falsarius vocor Ad idē q̄z facit qd̄ sup illud p̄s defecerūt oculi mei d̄t Aug⁹. Non est ociosus q̄ tantū verbo dei studet. nec pluris est q̄ ex̄ opatur q̄ qui studiū cognoscende veritatis exercet Ipsa etiā sapīa maximū hz op⁹. et añferr̄ maria q̄ audiebat marthe que mīstrabat Hec aug⁹. Cui etiā concordat anselm⁹ ī li. de similitudinibus ita d. Tres sunt hoīm ordīes orātes agricultores et defēsores quos ad diuersa officia de⁹ ī h̄ mūdo disposuit. monachos vt pro alijs orent et lacte predicationis enutriāt agricultores vt de suo labore ipsi et alij viuant. milites vt vtrosq̄ defendant. Si igitur nobili⁹ ē opus monachoꝝ q̄ agricultoꝝ seu militū. et illi officijs suis intēdentes stipēdia sua iuste merētur: multo magis et hi qui orando deo assistūt ⁊ ad proxīos p̄dicādo condescendunt Nec his obstat aug⁹. in li. de ope monachoꝝ cū ibi loquat̄ cōtra quosdā hereticos p̄ncipaliter q̄ vocabāt̄ euchite asserētes monachis non licere sustentāde vite causa aliq̄d opari. male intelligentes euāgeliū xp̄i. quos sacer doctor ꝑ apostoli documenta conuincit Simul etiaz arguit mōachos illos qui cū pro maiori ꝑte essēt laici nec p̄dicatiōi nec saluti aīaꝝ intenderēt: non tñ volebāt corꝑaliter opari. et q̄q̄ fuissent ī seculo laboriosi et paupes. iā professi monasticā vitā ab alijs sumptus accipe ñ solū licitū sibi ꝫ etiā debitū esse censebant Contra quos aug⁹. Isti inquit fr̄es temē sibi arrogant q̄tū estīo vt hmōi habeant ꝑtātez Si euangeliste sunt fateor hñt. si mīstri altaris, si dispensatores sacramētoꝝ: si saltē aliq̄d habebāt in seculo q̄ facile sine artificio sustentarent hāc vitā: qd̄ indigentib⁹ disꝑtiti sunt. credenda est eoꝝ infirmitas et ferenda. Hec Aug⁹. Ex quib⁹ colligitur: ꝙ quatuor generib⁹ hoīz digne et iuste cōpetit ab alijs pasci q̄q̄ ꝓprijs manib⁹ possint laboraē scz q̄ alios pascunt vel v̄bo ⁊ doctrīa vel altaris viatico. vel diuinoꝝ dispēsatione sacramentoꝝ: vel suaꝝ distributione facultatū Secūdū hec igitur illi quibus aliqua predictaꝝ conditionū cōpetit. digni sunt vt de euāgelio viuant. illi vero quib⁹ plures digniores existunt. quibus aūt oēs vtpote qui predicant. celebrāt. confessiones audiūt. et tꝑaliū affluentiā contēpserūt: maxīe digni eē probātur. Quib⁹ vero oēs desunt et validi sunt ⁊ paupes ne ociosi et infructuosi sint sibi ⁊ onerosi eccīe iuxta sn̄iam Aug⁹ laborare tenētur: nisi ꝑ hoc excusentur ꝙ eis qui prefatas conditiones hñt deseruiunt et assistunt: et iō cū eis sustētari merētur iux̄ qd̄ mysterialiter designatur in Job vbi d̄r. ꝙ boues arabant et asine pascebantur iuxta eos illaq̄ astruitur lege sancitū q̄ strēnu⁹

pugnator ille dauid videlz iuste dcre
uit: q equa portio esset descendentiū
ad plīū et remanētiū ad sarcīas Por
ro si aliqui q̄tūlibet ideote ac simpli
ces tāte sunt deuotionis ī prece: tāte
districtionis ī vita: ⁊ tāte edificatiōis
in populo. q eque fructificant solo ex
emplo quātū alij exemplo ⁊ verbo ex
cusant eos merita vite etiā si desint v̄
ba doctrine Hec aūt diximus non q
ociosos aut ociū approbem⁹. cū poti⁹
castigandos hmōi et ad opa cōpellē
dos censeamus. sz q ꝓpter difficulta
tē studij spūalis qd requirit hoīez to
tū. et ꝓpter debilitatē corpū. et inexpi
entiā artiū mechanicaꝝ rarus inueni
tur aut null⁹. q more apli pauli manu
ali labori et sapīe studio septiformi ef
ficaciter possit ītendere Et ideo com
pellē hoīes huic studio aptos ad opa
manualia non est aliud q̄ a sapientia
reuocare. ⁊ filijs israel īstar philistijm
dīnoꝝ eloquioꝝ arma preripe. vl' mo
re pharaonis opib⁹ duris luti et late
ris. iugoq̄ seruitutis īportabilis vio
lenter oppressos ab ingressu religiōis
retrahē et ad egressum īcitare. quēad
modū īsinuatur ī exodo ꝑ hoc q pha
rao dixit Quare moyses et aarō soli
citatis populū ab opib⁹ suis? Ite ad
onera vestra Ubi glosa sacri Ambro
sij ex ome. iij. sup exo. Hodie si moy
ses et aaron. i. ꝓpheticus: et sacerdota
lis sermo aliquē solicitet ad seruitiuz
dei. exire de seculo. renūciare oībus.
attendē legi et verbo dei. cōtinuo au
diet vnanimes etiā amicos pharaōis
dicentes. Videte qño seducūt hoīes
qualiter ꝑuertūt adolescētes ne labo
rent ne militent ne agant aliquid q̄d
eis ꝓsit relictis. reb⁹ necessarijs inep
tias sectātur et ociū: laborare nolunt
et ocij occasiones requirūt Hec glo.
Qua hostis paupū dolus patent de
tegitur. q non sicut xp̄i discipul⁹ ad
exercitia v̄tutū conat̄ erigere sz tanq̄
amic⁹ pharaonis spūales israel filios
impugnare Alio q̄z mō calūniator
h̄ pauꝑuz statū ipsoꝝ deprauare cōtē
dit. ꝓ eo q nihil sibi retinent in ꝓprio
vel cōmuni q̄ non vident̄ v̄tutis te
nere mediū sz viciositatis extremū. cū
dicat Ambro. q non sunt effundēde
opes sz dispēsande Clerū cōsimili rō
ne posset sancta virgitas oñdi nō lau
de sz vituperio digna: quasi extremū
non mediū teneat: dū ab oī concubitu
siue illicito siue concesso se tā mente
q̄ carne sequestrat Qua ꝓpter diligēs
considerator aduertat q sicut aliud ē
mediū pudicitie coniugalis aliud scī
monie v̄ginalis: sic et aliud largitatis
polytice. aliud pauꝑtatis euangelice.
Largitas nāq̄ polytica. q circa mun
dana versatur possessionū terrenaꝝ.
nequaq̄ suadet abrenūciationē a xp̄o
cōsultā. sz potius bonoꝝ iuste et pos
sessoꝝ dilectionē moderatā et dispen
sationē largā ⁊ piā Propter dilectio
nis moderantiā dicit salomon ī ꝓuer
bijs ī ꝑsona viri polytici. Duo roga
ui te ne deneges mihi. mendicitatē ⁊
dītias ne dederis mihi. sz tātū victui
meo tribue necessaria. volens ī h̄ oñ
dere q virtus polytica tenet mediuz
et fugit extrema Propter dispēsatio
nis pietatē dicit in eccīaste ꝓ ꝑsona
rectoris eccīe. Utilior ē sapientia cū
diuitijs: et magis ꝓdest videntib⁹ so
lem Qd iō dcm est: q pastor sapiens
etiā absq̄ diuitijs vtiliter pascit dum
gregē edificat exemplo et verbo. sed
cū pia dispensatiōe diuitiaꝝ pascit vti
lius. dum verbo exemplo et tꝑali sub
sidio gregi ꝓuidet sibi cōmisso Et h̄
est quod canon dicit. expedit faculta
tes ecclesie possideri. Propterea ec
clesiastes prefato verbo paulo añ pro
mittit Ne dicas quid putas cause est
q preterita tꝑa fuerūt meliora q̄ nūc

sunt. stulta est enī hmōi interrogatio
In quo arguit hereticoꝝ stulticiam
approbantiū eccīe statū añq̄ a princi
pibus dotaret̄ et reprobantiū postq̄
dotata est Quib⁹ respondet ꝙ vtilior
est sapientia cuz diuitijs: hoc ē reipu
blice sancte matris eccīe magis expe-
diens ꝓpter varias conditiones ncī-
tates infirmitates ⁊ ꝯmoditates mul
tiformiū xp̄ifideliū congregatoꝝ int̄
eccīasticam vnitatem. instar diuersita
tis aīaliū intra arcam noe. q̄b⁹ ipse p̄-
latus solicitā curā exhibens de pastu
necessario ꝓuidere dz pro loco ⁊ tp̄e
iuxta dictamē largitatis polytice mo
dū seruando in dispēsatione. Propt̄
quod et in agatens concilio ꝓhibent̄
hmōi ne r̄s eccīe sibi creditas alienaē
presumant. ibiq̄ concedit̄ dispensatio
nis mediū sz interdicit̄ dilapidatiōis
extremū Euangelica vero pauper
tas pro eo ꝙ ad et̄na spm̄ subleuat tā
q̄z ea que in celis totaliter thesauri-
sat: ꝑfecte ipsam ꝓfitenti suadet oīb⁹
tp̄alibus debere nudari q̄ ad affectuz
atq̄ dn̄ium. et arta sustentatione ncī-
tatis esse contentū quātū ad vsū. Et
hic est ipsius mod⁹ siue medietas. ꝙ
sic relinquat dn̄ium ꝙ nō reijciat vsū
sic recipiat vsum ꝙ non reseruet dn̄i-
um. sic artitudinē vsus reseruet ꝙ su
stentationem nature non deuitet: sic
necessitati subueniat ꝙ ab artitudine
non recedat Igitur ꝓpter vniuersalē
abdicationē possessionis et depositio
nē affectus t̄reni in ꝑsona hmōi pau
peris dicit sponsa in canticis. Expo
liaui mea tunica me q̄uo induar illa?
Laui pedes meos: q̄uo inquinabo il
los? Ubi Glo. Recepta solicitudine
tp̄alium subsidioꝝ quātūlibet eximi⁹
doctor difficile vitat pctm̄ Et de ab-
dicatione hmōi. Hiero. ad lucinū Se
ipsum deo offerre xp̄ianorum ⁊ apl̄o
ruz est: qui duo paupertatis sue in ga
zophylatiuz era mittentes totuz cen
sum quē habuerāt dn̄o tradiderūt et
merentur audire Sedebitis super se
des. xij iudicantes xij. tribus israel.
Propter artitudinem vero sustenta
tionis quātū ad vsum in ꝑsona hmōi
pauꝑum dicit apostolus ad Timo.
Hn̄tes alimēta ⁊ q̄b⁹ tegamur his ꝯ-
tēti sim⁹. habētes iq̄t nō quātū ad ꝓ-
p̄etatē dn̄ij: sz quātū ad facultatē vtē
di ꝑ quē modū hr̄e dicimur oē q̄ vti
mur: et si nō sit nob̄ ꝓpriū sz gratis ali
ūde collatū Hūc modū pauꝑtatis tq̄
mediū v̄tuosum mediator dei ⁊ hoīm
deiq̄ v̄tus et sapīa xp̄s ī seipso mon
strauit. q̄ sic̄ d̄t Hiero ad nepotianū
aliēo cibo vescebat̄ Hūc ⁊ paul⁹ apl̄s
imitator ipsi⁹ p̄cipu⁹ secut⁹ ē. ī c⁹ laudi
b⁹ d̄t Chry. ꝙ nihil hz nisi corp⁹ Sz
etiā in hoc exēplū se alijs p̄buit cum
ait. Imitatores mei estote sic̄ ⁊ ego
xp̄i. Igit̄ hūc viuēdi modū tq̄ a me
dio v̄tutis recedētē arguē nihil aliud
ē q̄ mgr̄m v̄itatis. atz v̄tutis de ex-
cessu vicioso culpare. Propt̄ qd̄ di
ligenter oz aduertē. ꝙ sic̄ alio et alio
mō tenet̄ medium a v̄tute polytica ⁊
purgatoria ⁊ aīā purgati. sic etiā dif
formit̄ mediū tenēt ciuilit̄ larg⁹ ex re
ctitudīe v̄tutis et xp̄iformit̄ egen⁹ in
latitudīe pauꝑtatis Et h̄ ē qd̄ ī auc̄te
p̄missa amb. doctor sacer īsinuat: quā
calūniator ꝯsueto more trūcatā allt̄.
Ceterū inq̄t nō vult dn̄s sil̄ effundi
opes sz dispēsari: ī q̄ explicat modum
largitatis polytice Sz ne q̄s ex h̄ cre
dēt ꝙ modū pauꝑtatis euāgelice ñ ap
ꝓbaret īmediate sb̄iūgit. Nisi forte
vt helise⁹ boues suos occidit. ⁊ pauit
pauꝑes ex eo q̄dē hn̄it. vt nulla cura
tenētur dōestica. sz r̄lict. oīb⁹ ī discipli
nā se ꝓphicā daret. h̄ Amb. addidit vt
euāgelicā pauꝑtatē sublimit̄ extolle
ret. q̄ iste dolose subticuit q̄ten⁹ eādē
ꝓfitentes subdole impugnaret: Ne-

quāq; igit hmōi pauperes pnt rōnabilit argui. q discrimi se cōmittāt. ac p hoc q homicide sint sui vel tētatores dei Si enī sufficiētiā victus qtū ad vsū oportunū respuerēt. vtq; seipsos necarent Nūc āt sic recusant possessionis dñiū q sustētatiōis nēcarie ñ abij ciūt vsum. sic se cōmittūt dīne prouidētie: vt viā nō spnāt puisionis hūane q̄ min⁹ sustētari valeāt. vel de his q̄ gratis offerētur. vel de his q̄ mēdicātur hūlit vel de his q̄ p laboriciū cōquirūtur. His ei modis vixerūt actenus hmōi pauperes in magna multitudīe lx. annis et ampli⁹ p opis exhibitionē adeo ī eis diuino impleto pmisso. q̄ null⁹ eorū cui⁹ ad nos fama pueniit ob defectū vestitus vel vict⁹ mortis periculū icurrit Abscedat igit diffidentia a pdicatorib⁹ vitatis. pfectisq; xpi discipulis. cuz eis repromittat a dño sufficientia vict⁹ dicatq; eis. Nolite solicite ēē aīe vestre q̄d mādūcetis. pcipiaturq; eis ne q̄d tollāt ī via nisi virgā tm vt hētur in marco Sup quē locū vt Beda Tāta dz esse pdicatoris fiducia ī deo. vt pnitis vite sūpt⁹ q̄uis non puideat tamē sibi hos nō deesse certissime sciat. ne dū mens ei⁹ occupatur ad tpalia minus alijs pui deat eterna Hoc vbū totius cōfidētie tā expressum calūniator puertere nitit. vt sic illud exponat. q̄uis nō puideat. i. tps puidēdi nō hēat. q̄i non dēat de sufficientia vict⁹ confidētiam hēre nisi qñ ñ pōt aliud agere. ad qd nō tm pdicator vitatis imo q̄tūcūq; impfectus xpian⁹ astringitur Propt qd vt oīs calūniandi occasio tollatur e medio. intelligendū ē q̄ duplex diffidentia ē. quedā pueniens ex puersitate quedā pusillanimitate Ex puersitate venit qñ hz incredulitatē vel desperationē annexā. vtpote cū q̄s de deo diffidit. vel q̄ nō credit deuz curare hūana tanq; ifidelis. vel q̄ existiat se derelictū a deo ꝓter pcta sua tanq; despatus Et talis diffidentia 7 solicitudo pcedēs ex ipsa oīb⁹ phibetur et confidentia illi opposita cūctis pcipit. Diffidentia āt ex pusillanimitate pueniēs ē q̄ hz annexā remissionē amoris dīni et intētionem timoris humani. et hec stare pōt cū charitate imperfecta nō cuz pfecta. et ideo hec pusillanimitatis diffidentia 7 solicitudo ex ipsa pueniens euāgelicis 7 pfectis viris inhibetur et confidentia ei dē opposita a pfectionis mgro imūgitur. q̄tenus predicatores veritatis algorē pusillanimitatis solicitātis p cibo refugiāt. 7 ardorē charitatis pfidētis de deo cū pmptitudine ad pferendū pauptatis icōmoda constāter assumant Ad hāc quidē cōfidentiā ī li. d elya aug⁹ iuitat Metuis inq̄t ne pri monū tuū forte deficiat si ex eo opari largit cepis Qñ enī fcm ē vt iusto possent deē subsidia. cū scriptū sit nō occidet de⁹ fame aīam iusti? Helias ī solitudine mīstrantibus corvis pascitur. et danieli in lacu ad leonū predaz iussu regis incluso prandium diuinitus apportatur: et timem⁹ ne opāti 7 deū timēti desit alimentum cū ipse in euāgelio ad exprobrationē illoz q̄z mens dubia ē et fides pua contestet 7 dicat. aspicite volatilia celi. qm non seminant neq; metunt nec colligunt in horrea et pater vester celestis pascit illa? Volucres deus pascit et quibus null⁹ dīne rei sensus inest eis nec cib⁹ nec pōt⁹ deest: tu xpiano tu dei suo tu opibus bonis dedito tu dño suo charo aliquid existimas defutuz An putas q̄ qui xpz pascit. a xpo ipse nō pascetur? Aut eis terrena deerūt q̄b⁹ diuina et celestia tribuuntur? Unde hec incredula cogitatio: vñ impia et sacrilega ista meditatio? Hec Aug⁹

Quid facit ī domo dei tam perfidum
pect⁹? Quid qui xp̄o oīo nō credit ap
pellat̄ et d̄r xp̄ian⁹? Pharisei magis
tibi congruit nomē Nā cū ī euāgelio
de faciēdis elēosynis disputaret. ⁊ vt
nob̄ aīcos de t̄rēis lucris ꝓuida opa
tiōe facēm⁹ q̄ nos postmodū ī et̄na ta
bernacula suscipent fidelit̄ ⁊ salubrit̄
p̄moneret. addit scriptura p⁹ h̄ d. Au
diebāt h̄ oīa pharisei q̄ erāt auari ⁊ de
ridebāt eū Quales nūc st̄ in eccīa q̄ꝝ
q̄sdā videm⁹. q̄ꝝ p̄cluse aures ⁊ corda
cecata nullū de spūalib⁹ ac salutarib⁹
mōitis lumē admittūt: de q̄b⁹ mirari
nō dēm⁹ ꝙ cōtēnāt ī talib⁹ ꝑuos qñ
a tali ipsum dñm videam⁹ eē derisuz
et cōtēptū Ad q̄ꝝ cōfirmationē exē
plū vidue sareptane q̄ pauit heliā cō
seq̄nt̄ adiūgit. Quib⁹ etiā ꝯsonat illi⁹
paupcule vidue libēalis oblatō q̄ qm̄
q̄cq̄d hūit misit dīno meruit ore lau
dari Tertiū q̄z calūniādi modū ñ mi
n⁹ malignū aliquo p̄dcōꝝ: calūniator
h̄ paupū assumere nitit̄ ex mēdicatio
ne elynaꝝ. allegās p̄mo ꝯ eā ꝙ nō sit
op⁹ v̄tutis: eoꝙ nō hz annexū spūale
solatiū sz poti⁹ penalē cruciatū. rōne
cui⁹ ꝓpha eā īprecat̄ filijs impioꝝ cū ī
p̄s d̄t Nutātes trāsferāt̄ filij ei⁹ ⁊ mē
dicēt Et sacri canōes mēdicātē cleri
cū asserūt īfelicē Ad c⁹ cauillatiōis ⁊
cōsimiliū repellēdā calūniā: intelligē
dū ē ꝙ q̄ntuplex ē mendicitatis d̄ra
origīe mō ac efficacia a se īuicē dispa
ta Prima ē quā parit calamitas. et h̄
ē ī ꝑsōis miserabilib⁹ ⁊ egēis: annexū
hñs penalē cruciatū cū mēito si sit cū
pacīa. qualis fuit mēdicitas lazari vl
cerosi ⁊ paupis iacētis añ ianuā diui
tis epulōis. vel cū pctō si sit cū īpati
entia. Et hāc īpcat̄ ꝓpha et abhorre
bat sapiēs vir ī ꝑsōa loq̄ns hoīs īfir
mi et timētis ꝑ egestatē īuolūtariā ad
impatiētiā ꝯpelli. Vñ postq̄z p̄misit
mēdicitatē ne dederis mihi. subiūgit
ne ꝯpulsus egestate furer et ꝑiurē no
mē dei mei Et hec ē ꝓprie dc̄a mēdi
citas. iux̄ qd̄ d̄t Isid̄. x. etymolo. libro
Mēdicus dc̄us ē q̄i minus habēs vn
de degat vel q̄i māu dicēs ncitatē suā
Scd̄a ē quā parit cupiditas. Et h̄
ē in paupib⁹ simulatis habēs annexū
cruciatū culpabilē q̄ torq̄nt̄ oēs aua
ri et cupidi nō tā fame corpalis īedie
q̄z spūalis neq̄tie ꝑ insatiabilē auaritie
voracitatē iux̄ illd̄ iob. attenuet̄ fame
robur ei⁹ ⁊ inedia īuadat costas illi⁹.
Et hāc dissuadet apl̄s ad Tessa. Nul
li⁹ aliq̄d desideretis Glo. necdū roge
tis vel tollatis in quo desideriū ꝓhi
bet cupiditatis rei aliene et petitionē
ex ipsa veniētē iux̄ illud ad Eph̄. qui
furabat̄ iā nō furet̄. magis aūt laboēt
manib⁹. s. opando. vt hēat vnde tribu
at necessitatē patiēti Tertia ē quā
parit pigritia. et hec ē ī paupib⁹ mēdi
cātibus validis et ociosis. habēs an
nexū cū cruciatu solatiū. vitiosū tam̄
atq̄z phantasticū. Studiosum enī re
fugientes laborē et ociosā appetētes
vacationē. fructuosam q̄etē ꝑdūt ⁊ ꝑ
niciosam: fatigationē īcurrūt ꝑm illd̄
sapiētis Desideria occidūt pigrū. no
luerūt eī quicq̄z man⁹ eius opare Et
iterū Propt̄ frig⁹ piger arare noluit
mendicabit ergo estate et non dabit̄
ei. Et h̄ mēdicitas nō solū lege dīna
sz etiā lege ciuili ꝓhibetur. Et vt ab
hac reuocet apostol⁹. laborē manualē
iniungit ad Tessa. cū ait. Audiuim⁹
inter vos quosdā ambulare inq̄ete ni
hil opantes. sz curiose agētes. his āt
qui eiusmodi sunt denunciamus vt
cū silentio opantes manducent panē
suū Cui⁹ mandati glo. rōnem reddit
dicens Qui ad alienam mensā freq̄nt̄
accedit ocio deditus. necesse ē adulet̄
pascenti se Quarta ē quā parit īdu
stria. et hec est in pauperib⁹ studiosis
circa disciplinam scholasticam occu

patis. hñs annexū cū cruciatu penu
rie solatiū ꝟitatis inuēte q̄ adeo men
tes generosas oblectat. vt multi dies
erūnis ⁊ laboribus pleni iocūdi videā
tur et pauci p̄ magnitudine dilcīonis
malūtq̄ eā cū rubore mendicando ad
discē q̄ delicate viuēdo ignorare. Qd
in plurib⁹ vidim⁹: q̄ cū mendicādo di
dicerīt postea magnū locū in eccīa d̄i
tenuerūt. Et de talib⁹ Aug⁹ de opere
monachoꝝ d̄t q̄ eis bona opa fideliū
subsidio supplendoꝝ necessarioꝝ de-
esse non dñt cū ad erudiendū aīm ita
vacant vt corpalia hmōi opa ab ipſ
geri non pñt. Quinta ē quā parit
iusticia. ⁊ hec est ī pauperib⁹ volūtari
is immunib⁹ ab amore tpalis lucri ⁊
torpore tpalis q̄etis hñs annexū cuꝫ
cruciatu solatiū ꝟtuosū et ꝟm. ꝓ eo
q̄ sic mēdicantes soli⁹ mouētur amo
re pauptatis extreme. quā iō ample
ctūt: vt liberi⁹ sapīe vacent ⁊ efficaci⁹
ad culmē virtutis attīgāt. quaten⁹ in
camīo pauptatis electi ipsius pēuria
purgētur a crimīe. ipsi⁹ erubescentia
hūiliētur ī corde: ipsi⁹ ꝑsimonia casti
ficētur ī carne. ipsi⁹ deuota gratitudi
ne cōciliēt ad ꝓxīm. ipsi⁹ ꝯdñsiua bei
gnitate cōfigurētur ad xp̄z. ipsi⁹ subli
mi celsitudīe sursū agātur in deū. Qe
aūt pauptas penuriosa ⁊ voluntaria
hmōi efficacias hēat sup̄ declaratū ē
ꝑ scōꝝ auctoritates de laude paupta
tis t̄tie rñsionis ꝑticula postrēa. q̄q̄
null⁹ sane intelligēs dubitare q̄at q̄n
pēuria purgꝫ erubescētia hūiliet. par
simonia castificet gratitudo accipien
tis bñficiū bñfactori conciliet: cōdñ-
sio benignitatis cōfiguret ad xp̄m. q̄
cū diues eēt amore nr̄e saluil. effici vo
luit egen⁹ et paup. Celsitudo paupta
tis q̄ q̄s oīa calcat et seipsum cū oīb⁹
sursū agat in deū. non solū ꝓpter sp̄s
libtatē verūetiā ꝓpter expientiā īcō-
modoꝝ q̄ paupes comitātur. cū dicat
Gre. q̄ mala q̄ nos h̄ premūt ad deū
ire cōpellūt. Licet aūt auaris sit mole
sta penuria: et sup̄bis erubescentia et
lasciuis frugalitas. et īdeuotis actio
grāꝝ. et īfidelib⁹ cōformitas ad xp̄z ⁊
et desperatis eleuatio mētis ī deū ve
re tñ paupib⁹ solatiū ē penuriā pati
hūilib⁹ despici cōtinētib⁹ castigari cha
ritatiuis conciliari bñfico. credētib⁹
cōfigurari xp̄o. sp̄antib⁹ sequestrari a
mūdo et iūgi deo eterno. Ad q̄ꝝ oīm
confirmationē hoc sufficit qd d̄t Gre
go. p̄. dialo. Sicut sup̄bi honorib⁹. sic
plerūq̄ humiles sua despectione gra
tulantur. cūq̄ se in alienis oculis vi
lescere sentiunt idcirco gaudent quia
hoc iudiciū confirmari intelligūt qd
de se et ipsi habuerunt. Qm̄ igitur hu
ic mendacitatis mō in paupib⁹ veris
et humilib⁹ annexū est cū extrinseco
cruciatu intrīsecū gaudiū iō ſꝫ Chry
so. recte designat ꝑ illū caminū ī quē
pueri descendentes ne statuam aure
am adorarent celitus irrorari merue
runt. Huiusmodi sp̄uale solatiū qd vi
ri carnales ignorant: eiusq̄ laudato-
res phariseoꝝ more auari derident.
mulier eximie virtutis: paula. s. expiri
cupiebat. iuxta qd Hiero. sacer in ip
sius laudibus ob hoc eiusdē desideri
um admirabile p̄dicās ipamq̄ collau
dās. dicit q̄ hoc hēbat voti vt mēdi
cās ꝓ xp̄o moreretur et vnum numū
filie non reliqueret ⁊ ī funere suo alie
na syndone inuolueret. Nequaquā
igitur vt calūniator astruere nititur
ea sola mendicitas approbabilis est q̄
ex mera ncītate vel calamitate ꝓcedit
ꝓ eo q̄ multo laudabilior ē pauptas
voluntaria q̄ coacta. nisi quis ita de
sipiat vt in operibus superogatiōis
necessitatis coactionem preferat ꝓm
ptitudini volūtatis. Qd ita absurdū
est. quēadmodū si passionib⁹ martyꝝ
preponat quis stipendia latronum.

dñ martires volũtarie latrones inuo
luntarie patiũtur Porro siq̃s astruẽ
velit mendicitatẽ non eẽ de genẽ ho-
nestoꝝ ⁊ laudabilium. qm̃ ad ipsam ex
inopia rerũ et exigentia nature com-
pellimur. cõsimili rõne nec martyriũ
scõꝝ fuit ꝑfectũ nec laudabile. qm̃ ad
illud ꝑferendũ cõpellebantur ꝑ vio-
lẽtiã improbã malignitatis aliene. cũ
etiã magis teneat rõnẽ volũtarij pau
pertatis penuria q̃ꝫ penalitas passio-
nis. pro eo ꝙ illa volũtarie assumit̃ ⁊
volũtarie ꝑfertur. hec aũt aliunde vio
lenter infligitur quãq̃ꝫ volũtarie ꝑfe-
rat̃ Est ⁊ alia cauillatio q̃ nobilis ⁊
xp̃o dño accepta mẽdicitas calũniose
arguit̃ q̃i annexã hẽat nõ euãgelicaꝫ
btĩtudinẽ sꝫ mentalẽ imꝑfectionẽ. cũ
in actib⁹ apostoloꝝ scribit̃. beati⁹ ẽ ma
gis dare q̃ꝫ accipe. Ex quo seq̃ videt̃
ꝙ btĩores ⁊ perfectiores essent hmõi
pauꝑes si essent in statu elemosynas
dantiũ q̃ꝫ sint ĩ statu accipientiũ: btĩo
res vtiq̃ꝫ si essent in statu eoꝝ qui ele
mosynas libẽaliter offerũt q̃ꝫ q̃ petũt
cũ dicat Hiẽo. ad nepotianũ nũq̃ꝫ pe
tentes raro accipiamus rogati ⁊ Au
g⁹. sup ps c. iij. in loculis habẽdis exi
genda quodãmõ annona xp̃us nõ pe
rẽdo sꝫ ꝑbẽdo ĩdigentias suscepit Ex
quib⁹ videt̃ posse ĩferri ꝙ stat⁹ cleri-
coꝝ ꝑbẽdas hñtiũ xp̃o sit similior. et
ꝑfectior statu mẽdicãtiũ pauperũ Ve
rũ si hmõi rõcinatiõis fũdamẽtũ vigi
lãti⁹ discussũ fuẽit: magis põt ex h̃ op
positũ q̃ꝫ ꝓpositũ ĩferri Si eĩ btĩus ẽ
magis daẽ q̃ꝫ accipe. ille mĩme btĩs ẽ
q̃ bõ plurĩa accipit ⁊ pauca largit̃ Cũ
igit̃ oĩa ecciastica sic̃ dt ꝓsꝑ sint vota
fideliũ ꝑcia pctõꝝ et p̃rimonia paupe
rũ. seq̃tur ꝙ q̃cũq̃ꝫ redditus ecciasti-
cos hꝫ cũ lõge pl⁹ accipiat q̃ꝫ alijs lar
giat̃. magis erit pingui acceptiõe mi-
ser q̃ꝫ exili donatiõe btũs Et ecõtra-
rio ver⁹ pauꝑ q̃ oĩa ꝓpter xp̃m deserit
et dispergit. nõ solũ q̃ hũit sꝫ ⁊ q̃ cõcu
piscere potuit et paucis ⁊ modicis ẽ
ad sustentationẽ nature cõtẽt⁹. erit se
cũdũ hãc rõnẽ acceptiõe parcissima
mĩme mis̃ et donatiõe largiflua maxi
me btũs Cui etiã cõsonare videt̃ euã
gelic⁹ text⁹. q̃ s̃m Chry. hꝫ ĩ greco btĩ
mẽdici qm̃ ipsoꝝ ẽ regnũ celoꝝ. vbi
latin⁹ hꝫ beati pauꝑes spũ. Quib⁹ eti
aꝫ cõcordat sacer Ambro. ĩ li. de offi-
cijs di. Pauꝑ etsi nõ hꝫ vnde reddat
pecuniã reddit grãm. In q̃ certũ est
ꝙ pl⁹ reddat q̃ꝫ accepit Pecunia enĩ
numo soluit̃. gratia vero nũq̃ꝫ exina-
nit̃. reddẽdo vacuat̃ pecunia. gratia
vero et hñdo soluitur ⁊ soluendo reti
net̃ Hec Ambro. Ex q̃bus ẽ euidẽs
ꝙ predicta veritatis auctoritas con
tra euãgelicos pauꝑes ĩtorqueri nõ
põt Vnde et glosa Bede ibidẽ Nõ
illis qui relictis oĩbus secuti sunt do
minũ diuites elẽosynarios ꝑponit: sꝫ
illos maxĩe glorificat q̃ cũctis q̃ possi
dent renũciãtes. laborant nihilomin⁹
operando manibus vt habeant vnde
tribuãt necessitatẽ patiẽti His cassia
nus consonat de institutis mõachoꝝ.
Hec est inquit imꝑtientis beatior lar
gitas q̃ꝫ accipientis. pecunia que non
de reconditis auaritie thesauris im-
pendit̃: sꝫ que de fructibus opis ꝓprij
et pio sudore ꝓfertur Ex quib⁹ habe
tur ꝙ si quis cũ pauꝑtate ⁊ exercitio
studij spũalis labori manuum inten-
dens seipsum et alios pascit imitator
effectus apostoli pauli. op⁹ agit maio
ris supererogationis q̃ꝫ qui ab alijs
subsidia requirit ⁊ accipit. Et iõ per
fectionis omnis amator francisc⁹ ad
laborẽ manualem sectatores suos et
filios moderate ac prudenter ĩducit
dum ad hoc idoneos informat et ex
citat. ꝙ sic laborent ꝙ refugiãt ociuꝫ
et spm̃ non extinguãt Ad qd̃ q̃ꝫq̃ꝫ sit
ꝑfectum et sanctũ vniuersali precepto

astringere noluit. ꝓ eo ꝙ hanc celsitu
dinē superogātis perfēcionis. infirmi
tas corpuz. cū tarditate īgenioꝝ ī hoī
b⁹ nr̄i tp̄is non admittit Esto igitur
ꝙ hoc mō beatius sit dare q̄ꝫ accipe
ꝛm imitationē apostoli non tn̄ ex h̄
p̄t inferri ꝙ accipiētes sint imꝑfecti
ꝙ nec apostoli a ꝑfectione exciderūt
in h̄ ꝙ sustētabātur ab alijs: nec xp̄s
imꝑfectionis magister fuit. q̄ ꝑfectio
nis euāgelice doctores ab alijs sustē
tari ordinauit ⁊ hoc in seipso ꝑ exem
plū oñt Unde Aug⁹ sup̄ illud p̄s. q̄
ꝓducit in montib⁹ fenū. Quare vo
luit egere dn̄s. nisi vt daret montib⁹
exemplū et parerēt fenuz nec contra
pluuiā steriles redderētur? Hec Au
g⁹. ꝑ pluuiā dās intelligi doctrinaz q̄
mētes erudiūtur. et ꝑ fenū tp̄alia qui
bus corpa sustentantur Sane vt oīs
calūniandi materia cesset. ītelligendū
est ꝙ q̄ꝫuis accipe comparatū ad dare
de genere opis minus sit beatuz atqꝫ
ꝑfectū. pōt tn̄ ex supadiecta circūstā
tia esse beatius atqꝫ ꝑfectius. videlz
cū q̄s accipit extreme pauptatis amo
re: ꝛm sex conditiones superius exp̄s
sas in quibus simul iūctis integra cō
sistit ipsius ꝑfectio. non solū ī abdica
tione ꝓprietatū. verūetiā ī acceptiōe
necessarioꝝ: cū videlz q̄s mēdicat et
accipit: vt acceptione penuriosa pur
getur: verecūda hūilietur. attenuata
restringatur et castigetur. grata cōci
lieť ad ꝓximū. condescensiua configu
retur ad xp̄m. fiduciali ⁊ alta sursum
agatur in deū Qd̄ quidē excellētius
est q̄ꝫ prebere alimenta pauperibus
Unde Hiero. ad Julianū Extruis
monasteria. multus a te scōꝝ nūerus
sustentatur. sꝫ meli⁹ faceres si et ipse
scūs int̄ scōs nūerareris. Et Bern̄. ī
quadā epistola Uolo te amicū eē pau
perū. magis āt imitatorē. Ille grad⁹
est ꝓficiētiū. hic ꝑfectoꝝ. Scd̄m hec
igiť ꝑfectius est cū xp̄o egere et elēo
synas cū accipiēte accipe. q̄ꝫ sit aīcuz
esse pauperū. ip̄os pauꝑes sustentare
Qd̄ ergo dicit Hiero. ad Nepotianū
ꝙ nūq̄ꝫ petētes dēm⁹ accipe. intelli
gendū est ꝙ loquitur Nepotiano cle
rico ꝓ his clericis q̄ sufficiētē hn̄t vi
ctū de bonis eccīe. q̄ etiā nondū cōscē
derāt ad celsitudinē pauptatis extre
me Et his cuz habeāt vn̄ viuāt nec
velint egē. turpe ē accipe. turpi⁹ petē
Et ꝙ hmōi ꝑsonis nisi studij causa
turpe est mendicare. iō statutū fuit in
Cartagineñ Cōcilio ꝙ clericus pau
per victuz ⁊ vestitū artificiolo quere
ret. Et ꝙ difficile erat eos ad hmōi
labores compellere: ideo statutum est
sicut patet de consecra. distinctio. i. ꝙ
nulla ecclesia dedicetur nisi prius do
tata fuerit. ob hoc videlicet vt clerici
in ea ministrantes habeant vnde sus
tentari possint. Simul etiam ꝑ noua
introductum ē vt clerici sine titulis
nō debeāt ordiari. ꝙ si ordīati fuerīt
ab ordīatorib⁹ sustentent̄ Que quidē
iura certum est nullatenus eos astrin
gere. qui pro christi nomine viuere
deuouerunt in extrema paupertate
concurrentibus in hoc ipsum auctori
tate summi pontificis et attestatione
euāgelice veritatis Qualiter āt ꝟbū
Aug⁹. ꝙ dixit xp̄m non petēdo sꝫ p̄
bendo indigentiā suscepisse intelligi
debeat. ipsemet aperit cum subsequēt̄
adiungit exēpla de xp̄o helia. zacheo
et vidua dicēs Cū quisqꝫ sanctū susci
pit non suscepto sꝫ susceptori prestať
q̄i dicat ꝙ dn̄s in suscipienda annona
nō q̄rebat ꝓpriuz ꝯmodū sꝫ meritum
alienū. n̄ req̄rebat datū sꝫ fructū. q̄ fie
bat vt xp̄m suscipienti pl⁹ p̄staret̄ ex
merito q̄ꝫ suscepto cōferret̄ ex dono
Qd̄ non solū habet veritatē in ipso
capite: verūetiā ꝓ mēbris ipsius pau
ꝑibus scz pro q̄bus benefactorib⁹ eoꝝ

in matheo mercedē repromittit cū di
cit Quādiu fecistis vni ex his frībus
meis mīmis: mihi fecistis. Et iterum
Quicūq; dederit potū vni ex mīmis
istis calicē aq̄ frigide tm̄ in noīe disci
puli. amē dico vob̄ nō ꝑdet mercedē
suā Ubi glō. Minimi sunt q̄ nihil pe
nit⁹ hn̄t ī h̄ mūdo. et iudices erūt cuz
xp̄o Ualde igitur sunt paupes. q̄ ni
hil oīo hn̄t ī mūdo ⁊ calice frigide aq̄
īdigēt: sz nihilomin⁹ valde sūt diuites.
in q̄ꝝ susceptiōe xp̄s se suscipi asserit.
quib⁹ etiā iudiciariā ptātē se coīcaturꝝ
esse predixit Deīq; pessima cauilla
tionū oīm ea esse dinoscitur. qua op
pressor hic pauperū eos esse viros sā
guinū crimīatur ꝓ eo videlz ꝙ elēo
synas accipiūt quib⁹ sustentari dērēt
inualidi paupes q̄ opari nō pn̄t. ⁊ iō
quodāmodo homicidiū ꝑpetrāt. dum
eos elēosynis ex pietate sibi debitis ī
pie defraudant. cū eccīastic⁹ dicat Pa
nis egentiū vita paupis est: q̄ defrau
dat eū hō sanguīs ē. Insup et xp̄i ec
clesiā. vt dicit onerāt. et multis ꝑicul
se exponūt q̄ ex inopia ꝓcedūt. cū di
cat idē eccīastic⁹ ꝓpter inopiaz multi
deliquerūt Ex quib⁹ et illud hz sequi
ꝙ pauꝑtatē hmōi profiteri sit impiū.
cū non habeat annexū meritū sz pctm̄
Et hoc ē qd̄ finaliter calūniator egē
tiū ꝑsuadere molit̄. s. ꝙ status hmōi
pauperū tanq̄ ꝑuersus ab vniuersali
eccīa reprobet̄. vt vē videat̄ illud p̄s
in eo eē cōpletū Persecutus ē hoīez
inopē et mendicū. ⁊ cōpunctū cordis
mortificare Dicam⁹ igit̄ ꝓ cā pau
perū defendēda: ꝙ hmōi euangelici vi
ri qui ꝓprijs facultatibus renūciaue
rūt et saluti aīarum intendūt nō sunt
viri sanguinū sed viri mīe quoꝝ iusti
cie obliuionē non acceperūt. quoniaz
ex abundante mīa tꝑalia bona largiti
sunt. ad sustendenda corꝑa pauperuz
et spiritualia bona continue larguunt̄
ad sustentationem aīarū. et iō digni sūt
vt ab ecclesia sustētētur. q̄ nō grauāt
sz alleuiāt multo ampli⁹ q̄z illi q̄ eccle
siasticorū reddituū vbertate pingue
scūt: quos cū et plurimi eorū habere
potuissent multo magis ꝓ xp̄o illis
carere voluerūt. Hi ergo cū elemosy
nas petunt ⁊ accipiūt nullū pauꝑem
defraudant. quinpotius causas pau
perū agunt dū suis sacris exemplis ⁊
monitis impios hoīes ad opa pieta
tis inducunt Nulli prorsus iniurian
tur: q̄ hoc petunt ⁊ accipiūt quod eis
debetur Sustentatio enī corꝑalis de
betur ipsis lege misericordie tq̄z pau
peribus et eo magis quo paupes vo
lūtarij sunt xp̄oq; deuoti. Ulñ hiero.
contra vigilantiū. Non negam⁹ cun
ctis pauꝑibus si tanta sit largitas sti
pes esse porrigendas Apostol⁹ docet
faciendā quidē elemosynā ad oēs ma
xime ad domesticos fidei De quibus
saluator in euāgelio loquebatur. Fa
cite vobis amicos de iniquo mammo
na qui vos recipiant in eterna taber
nacula Nunquid isti paupes inter q̄
rū pannos ⁊ illuuies corꝑis flagrans
libido dñatur pn̄t habere eterna tab̄
nacula: qui nec presentia possident
nec futura? Non enī simpliciter pau
peres sed pauperes spū appellantur
de quib⁹ scriptū est. Beatus qui intel
git super egenum et pauperem. In
vulgi pauꝑibus nequaq̄z intelligen
tia sz elemosyna opus est. ī sanctis ve
ro pauperibus beatitudo ē intelligē
tie. vt ei tribuatur qui erubescit acci
pere. et cum acceperit dolet metens
carnalia ⁊ seminans spiritualia. Huc
vsq; Hiero. Debetur etiā eis lege iu
sticie tanq̄z predicatoribus veritatis.
quā quidem iusticiam exigere possūt
non iure fori sicut prelati: in quibus
acceptio stipendioꝝ non est mendici
tas sed potestas. sed iure poli eaz exi

gere possunt et debent per modū hu
militatis.s.ꝓ xp̄i amore gratis peten
do.vt alij mereātur dando.et ipsi hūi
lientur accipiendo.et sic sustententur
vt euangelisent.non euāgelisent vt ꝯ
medant. Unde bernar.ad fratres de
monte dei Cū diues eēt:pauꝑ ꝓ nob
factus est. et qui volūtarie pauperta
tis dedit exēplū ipse ī semetipso eius
dem formā dignatus est demonstrare
Ut enī sciant euangelici pauꝑes q̄d
eis faciēdū sit.ipse etiā a fidelibus pa
scivoluit:nō nūq̄ et ab infidelibus.ꝫ
vt fideles facēte vite necessaria acci
ꝑe non recusabit. Constans ē aūt ꝙ
non loquit̄ hic de prelatis.ꝫ de pau
ꝑibus religiosis: q̄s exēplo xp̄i dicit
de elemosynis sustētari dēre.nō q̄dē
potestatiue requisitis:ꝫ pie et hūilit̄
postulatis Hmōi aūt pauꝑes sustēta
re ꝓ xp̄o nō minoris est meriti q̄ edi
ficare basilicas.vt dicit Hiero.ad de
metriadē Alij edificent eccīas vestiāt
ꝑietes marmoꝝ crustis.non reprehē
do non abnuo. Unusquisq̄ in sensu
suo abundet Meli⁹ ē h̄ facē q̄ reposi
tis opib⁹ incubare Sed tibi aliud ꝓ
positū est xp̄m vestire in pauperib⁹.
visitare in languentib⁹.pascere ī esu
rientibus.suscipe in his qui tecto īdi
gent maxime in domesticis fidei. v̄gi
nū alere monasteria.seruoꝝ dei ⁊ pau
peꝝ spū habere curā: qui dieb⁹ ac no
ctibus seruiunt dño tuo:qui in terra
positi imitātur angeloꝝ ꝯuersationē.
nihil loquūtur nisi q̄d ad laudes dei
ꝑtinet.habentesq̄ victum ⁊ vestitum
his gaudent diuitijs qui pl⁹ habē no
lunt si tñ seruant ꝓpositū.alioquin si
amplius desiderāt his que necessaria
sunt ꝓbātur indigni Ex his hierony
mi verbis colligit̄.ꝙ sustētare hmōi
euangelicos pauꝑes opus ē pietatis
maxime.ac ꝑ hoc ipsos ꝑsequendo ca
lūniari scelus ē non ꝑue ꝑfidie Non
enī inopia voluntaria vt hic dicit est
causa maloꝝ et multipliciū criminū.ꝫ
vt dicit Chry.et supra habitū ē infini
toꝝ cā bonoꝝ Sicut eī radix omniū
maloꝝ ē cupiditas q̄ ē amor diuitiaꝝ
sic pauꝑtas cūctoꝝ est origo bonoꝝ
spūaliū.que est contēptus affluentie
et amor penuriaꝝ Nō ergo multi de
liquerūt ꝓpter inopiā quā dilexerunt
sed propter inopiam quaꝫ oderūt.vl̄
certe sicut glosa dicit verbū illud ītel
ligitur nō de inopia bonoꝝ tempaliū
ꝫ spūalium virtutū atq̄ charismatum
Hec idcirco diximus.non ꝙ comēde
mus effrenatā mendicātiū multitudi
nem.aut oēm mendicandi modū vt ꝑ
fectū approbare velim⁹:ꝫ eñ dūtaxat
qui annexū habꝫ studiū sapīe septifor
me.vel laborē manualē cū ꝓfessiōe ⁊
obseruantia euāgelice pauꝑtatis ⁊ ex
ercitationē ꝑfecte v̄tutis Quē quidē
modū cū tota xp̄i vita ⁊ doctrina euā
gelica cōprobet:siquis ipsius cōtrari
um euangelisauerit iuxta verbū apo
stoli anathēa sit Desinat igitur ꝑse
cutor hic pauperꝝ malignis calūnijs
et verbis maledicis.nec balaā trāscē
dēdo maliciā illis maledicat q̄b⁹ dñs
benedixit.ne bñdictionē ꝑdens celit⁹
repromissam maledictionem incurrat
eternam. Qꝛ si cessare noluerit. ver⁹
pauper clamare non cesset. Adiuua
me dñe deus meus.saluum me fac ꝓp
ter misericordiā tuam Et dehinc me
dia ꝓsequēs in fine concludat. Cōfi
tebor dño nimis in ore meo. et ī me
dio multoꝝ laudabo eum Qui astitit
a dextris pauꝑis vt saluū faceret a ꝑ
sequentibus animam meaꝫ

Explicit Apologia pauperū